

دوشنبه

۲۸ مهر ۱۳۹۳
۲۵ ذی‌الحجه ۱۴۳۵
۲۰ اکتبر ۲۰۱۴

سال هفتم دوره جدید شماره ۶۵ • پیاپی ۱۳۸۳ • ۲۴ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان

قدردانی رییس شورای عالی انقلاب فرهنگی از رهبر معظم انقلاب اسلامی

رییس سازمان ملی استاندارد در گفت‌وگو با خبرنگار داد

استاندارد خدمات پس از فروش تدوین می‌شود

توزیع اثربخش سهم ۱۲۰۰ میلیارد تومانی به واحدهای صنعتی

نعمت‌زاده در مراسم روز ملی صادرات تاکید کرد:

جهش صادراتی طرح نو می‌خواهد

در میزگرد صنعت با شکل‌های خصوصی مطرح شد
رشد معادن با محوریت صنایع بیمه

بررسی بازار روغن در ۶ سال گذشته
از یک وجب، تا نیم وجب

تولید صنعتی گیاهان دارویی
کار آفرین و درآمدمز

رهایی از اقتصاد
تک‌محصولی با حمایت
از صنایع دانش‌بنیان

رمضانعلی رمضان‌زاده، معاون توسعه صنایع پیشرفته سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تصریح کرد: به طور معمول صنایعی که خود را با فناوری‌های نوین تجهیز کردند، رشد کرده و محصولات خود را هم از لحاظ کیفیت و هم از لحاظ قیمت در رقابت با سایر کالاها قرار می‌دهند.

گزارش عملکرد مناسب بنگاه‌ها نشان می‌دهد
صنایع بوری در حال خروج
از رکود

فرصت طلایی چابهار
برای سرمایه‌گذاری خارجی
فرزاد رضایی بونش
پژوهشگر حوزه روابط بین‌الملل

تامین مالی و توسعه
صادرات غیرنفتی
پرویز خسروشاهی
مدیر برنامه‌ریزی بانک توسعه صادرات ایران

کاهش تحریم‌ها
بهبود شرایط اقتصادی
حسن مرادی
استاد حقوق بین‌الملل دانشگاه تهران

فناوری، راهی برای
افزایش سرمایه‌گذاری
جهانگیر یداللهی فارسی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران

استاندارد سهل‌گیرانه
برای وارداتی‌ها
آرش محبی‌نژاد
دبیر انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی

آریو

سایا

سایا در اندیشه‌های متفاوت

قدر دانی رییس شور ای عالی انقلاب فرهنگی از رهبر معظم انقلاب اسلامی

رییس جمهوری در نامه‌ای به محضر حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، از سوی خود و همه اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه شورا، از تمدید احکام اعضای فعلی و تعیین ۳ عضو حقوقی جدید این شورا و نیز ترسیم افقی راهبردی در مسیر تعالی شورای عالی انقلاب فرهنگی قدر دانی کرد.

در متن نامه حجت الاسلام دکتر حسن روحانی به رهبر معظم انقلاب اسلامی آمده است:

با سلام و تحیات وافره، لازم می‌دانم قدر دانی خویش و همه اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه شورا به پاس تمدید احکام اعضای فعلی و تعیین ۳ عضو حقوقی جدید این شورا و نیز ترسیم افقی راهبردی در مسیر تعالی شورای عالی انقلاب فرهنگی را به محضر تان اعلام دارم.

بی‌تردید مواجهه هوشمندانه با پدیدارهای فرهنگی در گرو تبیین فلسفه فرهنگی انقلاب اسلامی و کوشش برای هم‌افزایی ظرفیت‌ها، بسیج نیروها، مدیریت فرصت‌ها، تدبیر آسیب‌ها و مقابله با تهدیدهایی است که باور، اعتدال، امید و نشاط جامعه را نشانه رفته است.

وظیفه حساس و درخور نام و عنوان این شورای بی‌بدیل، تعیین سیاست‌های فرهنگی کشور در عرصه‌های هویت، حیات و امنیت فرهنگی و تصویب مصوباتی عملی و اجرایی است و نه اسنادی آرمانی. انقلاب اسلامی، فرهیختگانی شایسته و هنرمندانی وارسته را به جامعه ما ارزانی داشت؛ حراست از این سرمایه‌های درخشان، انتقال آن دانش و بینش به نسل‌های نو و حمایت از شکوفه‌های نوری در بوستان فرهنگ، سازوکارهای شایسته برای تضمین هویت فرهنگی نسل‌های آینده در این مهمل کهن تمدن است.

مردم صاحبان و حاملان فرهنگ هستند؛ از این‌رو نقش نخست در هر سیاست فرهنگی متعلق به خود مردم است؛ مردم ما با خودآگاهی نسبت به تاریخ، فرهنگ و تمدن خویش، دلبستگی به ارزش‌های اخلاقی، اسلامی، و زمان آگاهی نسبت به تمدن جدید، فعالانه در راه تولید فرهنگی بومی و به‌گزینی در مصرف کالاها و محصولات فرهنگی جهانی گام برمی‌دارند. در این دیدگاه سیاست‌های فرهنگی مستلزم رویکردی ایجاد برای جوشش و آفرینش و حل مسائل است و نه رویکردی سلبی برای سکون و رکود و ایجاد موانع. از این رو باید از تلاش‌ها و آفرینش‌های فرهنگی و اجتماعی جوانان‌مان که پرورده بستر ارزش‌های انقلاب اسلامی هستند استقبال کرد و دلسوزانه به باغبانی این بوستان پرگل برخاست.

تحول در نظام آموزشی کشور به ویژه در حوزه علوم انسانی و اجتماعی مستلزم مشارکت حداکثری نخبگان دانشگاهی و پژوهشگران عرصه عمومی است. پیشرفت و شتاب علمی کشور که به کمک نقشه جامع علمی رصد و پایش می‌شود، به‌شکل اساسی محتاج و بسته به تحولات در آن دو حوزه علمی و معرفتی است؛ از این رو شورای عالی انقلاب فرهنگی در دوره جدید تمام کوشش خود را متوجه شناخت مسائل، نیازها و اولویت‌های فرهنگی و اجتماعی و جلب مشارکت نخبگان خواهد کرد.

همه نهادهای مسئول باید با تلاشی افزونتر در مسیر طولانی تحقق اهداف فرهنگی انقلاب اسلامی به جبران کاستی‌ها بپردازند و با افزایش اعتماد و مشارکت مردم، شکوفایی ارزش‌های اخلاقی و اسلامی در جامعه را سامان دهند. بی‌تردید در این راه بلند، رهنمودها و حمایت‌های رهبری بزرگوار، هدایتگر و توان‌افزا خواهد بود و تلاش‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی را جهت خواهد داد. ضمن آرزوی سلامتی و طول عمر، توفیقات روزافزون حضرتعالی را از خداوند منان خواستارم.

بهره‌برداری از خط تولید ۳ سامانه راداری

خط تولید ۳ سامانه راداری با حضور امیر سرتیپ حاتمی، جانشین وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح امروز در شیراز به بهره‌برداری رسید. به گزارش واحد مرکزی خبر، در مراسم افتتاح این خطوط تولیدی، محصولات آن نیز رونمایی و به قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیاء تحویل شد.

امیر سرتیپ حاتمی در این مراسم گفت: این سامانه‌های راداری می‌توانند اهداف هوایی از ارتفاع پست تا ارتفاع خیلی بالا و همچنین هواپیماهای پنهان کار (استیلت) هواپیماهای جنگنده و موشک‌های کروز را کشف کنند.

جانشین وزیر دفاع با بیان اینکه رادارهای تولید شده قابلیت کار در هر شرایط جنگی و جنگ الکترونیک را دارند، گفت: شناسایی موشک‌های ARM (موشک‌های ضدراداری) از دیگر ویژگی‌های این سامانه‌های راداری است.

رییس جمهوری در نخستین جلسه شورای عالی رفاه پس از ۸ سال:

حمایت از اقشار آسیب‌پذیر در صدر برنامه‌های دولت است

روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصاد مقاومتی تاکید کرد:

استفاده از حساب ذخیره ارزی برای تداوم طرح‌های عمرانی دولت

رییس جمهوری در جلسه ستاد هماهنگی اقتصاد مقاومتی از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری خواست که با توجه به ظرفیت‌های قانون برنامه پنجم توسعه نسبت به استفاده از حساب ذخیره ارزی برای تداوم طرح‌های عمرانی دولت اقدام کند.

به گزارش ایرنا از پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، حجت‌الاسلام حسن روحانی در این جلسه که دیروز برگزار شد، همچنین خواهان تسریع در روند تصویب لایحه قانونی رفع موانع تولید، رقابت‌پذیری و ارتقای نظام مالی کشور با همکاری مجلس شد.

در این جلسه همچنین پس از ارائه گزارش بیژن زنگنه، وزیر نفت از تحولات بازار جهانی نفت و تغییر در قیمت‌ها، علل اقتصادی و سیاسی این تحولات مورد بررسی قرار گرفت.

دولت تدبیر و امید برای فقرزدایی است. رییس جمهوری همچنین بر ارائه راهکارهای تشویقی به‌منظور تحصیل همه کودکان در کشور تاکید کرد و گفت: برخی موارد از تحصیل نکردن کودکان، به مسائل فرهنگی بازمی‌گردد که باید در این زمینه کار فرهنگی شود و برنامه‌ریزی مشخصی داشته باشیم. دکتر علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این جلسه با اشاره به اینکه دولت‌ها براساس سیاست‌های رفاهی سنجیده می‌شوند، گفت: دولت تدبیر و امید با برنامه‌ریزی، کار کارشناسی و هدفمند در زمینه سیاست‌های رفاهی پیش می‌رود و این امر می‌تواند، منجر به از بین رفتن فقر و نابرابری‌های اجتماعی شود. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با ارائه شاخص‌هایی نظیر توزیع فقر، سواد، طلاق، اعتیاد، بیمه، امید به زندگی، گفت: توزیع رفاه سیاست‌جبرانی نیست، بلکه سیاستی در کنار رشد اقتصادی است و هر حرکت خوب اقتصادی اگر با سیاست‌های رفاهی آمیخته نشود برای مردم ملموس نخواهد بود. وی یکی از ویژگی‌های بارز دولت تدبیر و امید را انسجام و یکپارچگی در سیاست‌های رفاهی دانست و گفت: تشکیل شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی بعد از مدت‌ها تعطیلی، نشان‌دهنده عزم دولت برای ایجاد هماهنگی در سیاست‌های اجتماعی به‌منظور ارتقای رفاه اجتماعی و مبارزه با فقر است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی همچنین گزارش جامعی از وضعیت رفاهی مناطق مختلف کشور ارائه و تاکید کرد که به زودی سیاست‌های رفاهی دولت تدبیر و امید برای تداوم طرح‌های عمرانی، آموزش و پرورش، اقتصاد و دارایی و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهوری، دیدگاه‌های خود را درخصوص راهاندازی پایگاه جامع اطلاعاتی و سیاست‌های لازم برای هماهنگی فعالیت دستگاه‌هایی که در زمینه رفاه فعالیت دارند، تبیین کردند.

رییس‌جمهوری بر ضرورت ایجاد پایگاه اطلاعات جامع رفاهی در کشور به‌منظور سیاست‌گذاری و پایش اقدامات اجرایی در حوزه رفاه اجتماعی تاکید کرد و از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی خواست تا پایان سال، استفاده از منابع اطلاعاتی کشور، پایگاه اطلاعات جامع رفاهی کشور را راه‌اندازی نماید.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، حجت‌الاسلام دکتر حسن روحانی دیروز در جلسه شورای عالی رفاه که پس از ۸ سال تشکیل می‌شد، گفت: حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و گسترش برنامه‌های رفاهی در کشور نیازمند اطلاعات و آمار دقیق است.

رییس‌جمهوری از جمع‌آوری اطلاعات دستگاه‌های مختلف به‌منظور داشتن بانک اطلاعاتی پاسخگو به‌عنوان ضرورتی برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری صحیح یادکرد و گفت: دولت در سایه این اطلاعات می‌تواند در مبارزه با آسیب‌های اجتماعی، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر نظیر کودکان و زنان بی‌سرپرست بازنشستگان، سالمندان و بیکاران، موفق باشد. دکتر روحانی با اشاره به اینکه حمایت از گروه‌های آسیب‌پذیر در صدر برنامه‌های دولت است، اظهار کرد: نباید اقشار آسیب‌پذیر جامعه در جریان رشد و توسعه کشور مورد غفلت قرار گیرند، بنابراین دولت برای کمک به این افراد نیازمند اطلاعات جامع است.

رییس شورای عالی رفاه تصریح کرد: دولت در زمینه بهداشت و درمان گام‌های بلندی برداشته و باید تلاش شود که این حرکت مهم و ارزشمند پایدار باشد.

رییس‌جمهوری با بیان اینکه در پیشبرد سیاست امنیت غذایی، توزیع سبب کالا در میان اقشار محروم جامعه ادامه خواهد داشت، بر حل دیگر آسیب‌های اجتماعی نظیر درمان معناتان و آماده کردن شرایط بازگشت آنها به جامعه تاکید کرد. دکتر روحانی در بخش دیگری از این جلسه جهت‌گیری دولت را در رشد و توسعه متوازن در همه استان‌های کشور خاطر نشان ساخت و گفت: تعادل‌بخشی منطقه‌ای یک سیاست اصولی در

مخالفت مجلس با کلیات لایحه الحاقی به مقررات مالی دولت

نمایندگان مجلس شورای اسلامی دیروز یکشنبه ۲۷ مهر با کلیات لایحه الحاقی موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مخالفت کردند.

به گزارش خبرگزاری خانه ملت، بر این اساس نمایندگان با ۱۰۴ رأی موافق، ۹۴ رأی مخالف و ۱۰ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۴ نماینده حاضر در مجلس با کلیات لایحه یاد شده مخالفت کردند.

گفتنی است قرار بود با تصویب کلیات این لایحه مجلس شورای اسلامی در روزهای دوشنبه، سه‌شنبه و چهارشنبه برای بررسی این لایحه تشکیل جلسه دهد که در نهایت نمایندگان با کلیات آن مخالفت کردند.

به گزارش خبرگزاری خانه ملت، محمداقرا نوبخت، معاون نظارت راهبردی رییس‌جمهور درباره کلیات لایحه الحاقی موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) افزود: لایحه مذکور نمادی از تصمیم مشترک مجلس و دولت در اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور است.

وی ادامه داد: طبق بند ۳۲ و ۳۳ سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری برای برنامه پنجم تصویب شده که با توجه به جایگاه برنامه سالانه کشور که در صورت بودجه مورد توجه قرار می‌گیرد باید در ساختار نظام بودجه‌ریزی کشور اصلاحاتی انجام و بودجه‌ریزی سنتی افزایشی به شیوه‌ای مبتنی بر عملکرد تهیه شود. نوبخت با تاکید بر ضرورت اقدام برای اصلاح نظام بودجه‌ریزی کشور تصریح کرد: بر این اساس تقدیم به وقت لایحه بودجه به مجلس از نکات ضروری بود تا نمایندگان مجلس از زمان کافی برای بررسی تبصره‌ها و احکامی که در بودجه است، برخوردار شوند تا بودجه‌ای منظم و قوانین خوبی برای اجرا به دولت ابلاغ شود.

معاون نظارت راهبردی رییس‌جمهور یادآور شد: بر این اساس نخستین اقدام دولت در تقدیم لایحه بودجه سال ۹۳ اجرایی و عملیاتی شد و دولت موفق شد با عنایت به شروع کار دولت یازدهم در زمان مقرر لایحه بودجه سال ۹۳ را به مجلس تقدیم کند که در این میان لازم است از نمایندگان نیز قدر دانی شود که با رعایت وقت، این لایحه را مورد بررسی قرار دادند و ما توانستیم تا قبل از آغاز سال جدید برای نخستین

معاون نظارت راهبردی رییس‌جمهور با یادآوری این اساس نخستین اقدام دولت در تقدیم لایحه بودجه سال ۹۳ اجرایی و عملیاتی شد و دولت موفق شد با عنایت به شروع کار دولت یازدهم در زمان مقرر لایحه بودجه سال ۹۳ را به مجلس تقدیم کند که در این میان لازم است از نمایندگان نیز قدر دانی شود که با رعایت وقت، این لایحه را مورد بررسی قرار دادند و ما توانستیم تا قبل از آغاز سال جدید برای نخستین

معاون نظارت راهبردی رییس‌جمهور با یادآوری این اساس نخستین اقدام دولت در تقدیم لایحه بودجه سال ۹۳ اجرایی و عملیاتی شد و دولت موفق شد با عنایت به شروع کار دولت یازدهم در زمان مقرر لایحه بودجه سال ۹۳ را به مجلس تقدیم کند که در این میان لازم است از نمایندگان نیز قدر دانی شود که با رعایت وقت، این لایحه را مورد بررسی قرار دادند و ما توانستیم تا قبل از آغاز سال جدید برای نخستین

احضار سفیر پاکستان در تهران به وزارت خارجه

به دنبال اقدام‌های تروریستی در مرزهای مشترک جمهوری اسلامی ایران و پاکستان که منجر به شهادت و مجروح شدن تعدادی از مرزبانان کشورمان گردید، سفیر پاکستان در تهران شنبه شب به وزارت امور خارجه احضار شد. به گزارش خبرنگاران، مدیرکل غرب آسیای وزارت خارجه ضمن اعتراض و ابراز ناخرسندی نسبت به استفاده

تردد گروه‌های تروریستی و اشار از خاک پاکستان برای حمله به نیروهای مرزبانی جمهوری اسلامی ایران، خواستار پیگیری جدی و انجام اقدامات لازم جهت جلوگیری از تکرار این‌گونه حوادث شد. مدیرکل غرب آسیای وزارت امور خارجه در این دیدار خطاب به سفیر پاکستان اعلام کرد: برای ما قابل قبول نیست تعدادی تروریست و اشرا از داخل خاک پاکستان، سرزمین ما را مورد تجاوز قرار دهند و با حمله به مرزبانان کشورمان آنها را به شهادت برسانند. اسلامی همچنین گفت: فضای روابط دوستانه بین دو کشور نباید با بروز این‌گونه مشکلات خدشه دار شود و مسئولان باید راه‌حلی بیابند و اجازه ندهند دشمنان دو ملت به اهداف خویش دست یابند.

ویژه

عراقچی از تمدید نشدن مذاکرات خبر داد:

برگزاری نشست کارشناسی

ایران و ۱۵+ آخر هفته در وین

عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان گفت: مذاکرات کارشناسی ایران و ۱۵+ چهارشنبه و پنجشنبه همین هفته در وین برگزار می‌شود.

به گزارش ایسنا، سیدعباس عراقچی، عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان دیروز در حاشیه همایش مروری بر بند ۵ اعلامیه حقوق بشر کنوانسیون ۱۹۹۳ با اشاره به مذاکرات هسته‌ای ایران و ۱۵+ گفت:

آخر هفته جاری (چهارشنبه و پنجشنبه) نشست کارشناسی ایران و ۱۵+ در وین برگزار می‌شود و همایش مروری بر بند ۵ اعلامیه حقوق بشر کنوانسیون ۱۹۹۳ با اشاره به مذاکرات هسته‌ای ایران و ۱۵+ گفت:

کشورمان درباره مذاکرات ۳ جانبه ایران، آمریکا و اتحادیه اروپا، اظهار کرد: شاید در فاصله ۲ هفته آینده یک نشست ۳ جانبه با حضور آقای ظریف، کری و خانم اشتون داشته باشیم. وی درباره اعلام نماینده روسیه مبنی بر اینکه ۹۵ درصد در مذاکرات پیشرفت داشته‌ایم، گفت: خیلی به این درصدها اعتقاد ندارم. مهم این است که ما قسمت زیادی از راه را رفته‌ایم و خیلی این درصدها مهم نیستند. همین که ما مسیر مذاکرات را در حد قابل توجهی طی کرده‌ایم قابل توجه است. اینکه به توافق رسیدیم یا می‌توانیم برسیم، هنوز مشخص نیست و محل سوال است. هنوز موضوعات زیادی باقی‌مانده است که درباره آنها توافق حاصل نشده است. در بعضی از جزئیات پیشرفت‌هایی داشته‌ایم اما در مسائل اساسی هنوز توافق حاصل نشده است. عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان تاکید کرد: البته کار زیادی صورت گرفته و روی گزینه‌های زیادی فکر شده و روی انتخاب‌های مختلف بحث شده است و امیدواریم به نتیجه برسیم اما هنوز تا رسیدن به نتیجه فاصله داریم. عراقچی اظهار کرد: امیدواریم تا مهلت مقرر یعنی سوم آذر به توافق برسیم. عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان در پاسخ به سوال ایسنا مبنی بر اینکه در اختلافات اساسی از جمله ظرفیت غنی‌سازی به راه‌حل مشترک دست پیدا کرده‌اید؟ گفت: ما روی راه‌حل‌های مختلف کار می‌کنیم. گزینه‌های مختلفی وجود دارد. بعضی از آنها برای ما قابل قبول نیست و برخی برای آنها. این بحث‌ها در سطوح مختلف کارشناسی، معاونان و وزیران خارجه ادامه دارد و بحث‌های بیشتری در مذاکرات ۳ جانبه‌ای که به‌زودی برگزار خواهد شد، صورت می‌گیرد و در عین حال اختلافات اساسی

ایند به‌توانیم به پیشرفت‌هایی دست پیدا کنیم. عضو تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای کشورمان درباره احتمال تمدید مذاکرات بعد از سوم آذر، گفت: هیچ یک از طرف‌های مذاکره‌کننده علاقه‌مند به تمدید مذاکرات نیستند. همه مصممند تا قبل از موعد مقرر به توافق دست پیدا کنیم. از این رو تمدید در دستور کار هیچ‌یک از طرف‌ها نیست.

کارشناسان با تکیه بر ضرورت حرکت به سوی اقتصاد نوین اعلام کردند

رهایی از اقتصاد تک‌محصولی با حمایت از صنایع دانش‌بنیان

شکوفه حبیب‌زاده - گروه صنعت: در اوایل سده بیستم اصطلاح یقه‌سفیدان و یقه‌آبی‌ها که به تعبیری در ترجمه فارسی به کارمندان (یقه‌سفیدان) و کارگران (یقه‌آبی‌ها) اشاره داشت، طبقه‌بندی قشر کارگر را نشان می‌داد. با گذشت سالیان دراز و پیشرفت کشورها بحث جدیدی شکل گرفته که اقتصاد کشورها را به راحتی می‌توان از روی آن سنجید؛ طبقه‌بندی تولیدات کشورها بر مبنای فازهای تولیدات صادرات‌محور آنها. این امر که به دسته‌بندی تولیدات صادرات‌محور از ساده‌ترین شکل آن یعنی صادرات مواد طبیعی و خام تا تولیدات بر مبنای ارزش افزوده بسیار بالا و مبتنی بر اقتصاد دانش‌بنیان اشاره دارد، مبنای رشد و توسعه اقتصادی کشورها قلمداد می‌شود. این در حالی است که ورود کشورها به فاز چهارم یعنی همان اقتصاد دانش‌بنیان، قدرت رقابت‌پذیری و رشد اقتصادی را در کشورها افزایش می‌دهد و این امر به معنای رهایی از اقتصاد تک‌محصولی کشور و وابستگی نداشتن به صادرات نفت خام خواهد بود. بدین سبب در برنامه‌های توسعه‌ای کشور و اصل ۴۴ قانون اساسی و همچنین در پیش‌نویس سند راهبردی برنامه صنعت، معدن و تجارت بر تسهیل در ارتقای سطح فناوری و توسعه صنایع پیشرفته تاکید شده است. چندی پیش تاکید اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهوری و مهندس محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت گواه از اهمیت این رشته در ریسمان اقتصادی کشور داشت.

به‌کارگیری فناوری‌های نوین در صنایع
رمضانعلی رمضان‌زاده، معاون توسعه صنایع پیشرفته سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران در گفت‌وگو با **صنعت** گفت: سخنانی که آقای جهانگیری، معاون اول و مهندس نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت گفتند در راستای به‌کارگیری فناوری‌های نوین در صنایع و تبدیل آن به صنایع‌های تک است. این مسئله در سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی و در برنامه چهارم و پنجم توسعه نیز مورد تاکید قرار گرفته است. این در حالی است که بنابر قوانین اصل ۴۴ قانون اساسی، سازمان‌های توسعه‌ای در دوشاخه می‌توانند فعالیت کنند که یکی از این شاخه‌ها مربوط به صنایع دانش‌بنیان است.
رمضان‌زاده تصریح کرد: معمولاً صنایعی که

خود را با فناوری‌های نوین تجهیز کردند، رشد کرده و محصولات خود را هم از لحاظ کیفیت و هم از لحاظ قیمت در رقابت با سایر کالاها قرار دهند. از سویی صنایعی که نتوانستند از صنایع نوین بهره بگیرند، به تدریج از چرخه اقتصادی و صنعتی خارج شدند.
وی افزود: با توجه به سیاست‌های برنامه پنجم توسعه و سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی، بر استفاده از صنایع نوین و پیشرفته تاکید شده و نقشه راهی در زمینه دستیابی به علم و فناوری تنظیم شده است. این امر که در اسناد بالادستی مانند نقشه علمی کشور و سیاست‌های ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری نیز مورد توجه قرار گرفته است، الزامات قانونی بوده که بر به‌کارگیری صنایع نوین مبتنی بر صنایع دانش‌بنیان تاکید می‌کند.

کمبود نقدینگی برای حمایت از صنایع‌های تک

معاون توسعه صنایع پیشرفته سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران با اشاره به حمایت این سازمان از شرکت‌های دانش‌بنیان اظهار کرد: در سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) فعالیت‌هایی در قالب حمایت از صنایع دانش‌بنیان صورت می‌گیرد به گونه‌ای که در بخش صنایع نوین و پیشرفته در حوزه‌های مربوط به مواد پیشرفته، مهندسی پزشکی، تجهیزات پزشکی و دارویی، مواد نو، میکروالکترونیک و موارد دیگر پروژه‌هایی در دست اجرای سازمان بوده و در سال‌های آینده نیز پروژه‌هایی پیش‌بینی شده که در راستای الزامات قانونی است که برای سازمان‌های توسعه‌ای از جمله ایدرو تعریف شده است.
رمضان‌زاده با اشاره به مشکل نقدینگی

حمایت ایدرو از شرکت‌های دانش‌بنیان در قالب سرمایه‌گذاری‌های مشترک با بخش خصوصی است. به این صورت که سرمایه‌گذاری‌ها حداکثر تا ۴۹ درصد از سوی ایدرو و ۵۱ درصد از سوی بخش خصوصی انجام می‌گیرد.

کمیسون اصل ۴۴ قانون اساسی شکل گرفته و لویجی که دولت برای رفع موانع تولید ارائه کرده است، ایدرو از لحاظ تأمین منابع به اساسنامه خود بازگردد و بتواند این پروژه‌ها را که تکلیف قانونی یک سازمان توسعه‌ای است، به انجام برسد.
وی با اشاره به چگونگی حمایت این سازمان از شرکت‌های دانش‌بنیان بیان کرد: حمایت ایدرو از شرکت‌های دانش‌بنیان در قالب سرمایه‌گذاری‌های مشترک با بخش خصوصی است. به این صورت که سرمایه‌گذاری‌ها

ایدرو ادامه داد: در زمینه واگذاری شرکت‌های زیرمجموعه ایدرو به بخش خصوصی و واریز مبالغ حاصل از این واگذاری به خزانه که قرار است در قالب بودجه به ایدرو بازگردد، مشکلاتی به وجود آمده که این امر سبب شد تا از لحاظ منابع، ایدرو با مشکل جدی مواجه شود که امیدواریم با کمیسیون ویژه‌ای که در مجلس شورای اسلامی تحت عنوان

تداوم تولیدات صادرات‌محور مبتنی بر اقتصاد دانش‌بنیان

وحدید شقاقی‌شهری، عضو بنیاد ملی نخبگان نیز در گفت‌وگو با **صنعت** با تاکید بر اینکه جهان به سوی صنایع پیشرفته در حرکت است، گفت: جهان به این نتیجه رسیده که تولید صادرات‌محوری می‌تواند تداوم داشته باشد که تولیدات خود را در حوزه اقتصاد دانش‌بنیان تعریف کند. به عبارتی جهان از عصر صنعت عبور کرده و وارد عصر دانش شده است و در این عصر، اقتصاد مبتنی بر دانش، جایگزین اقتصاد صنعتی می‌شود. شقاقی‌شهری اظهار کرد: در واقع کشورهای توسعه‌یافته به این نتیجه رسیده‌اند که چرخه صادرات خود را تکامل داده و وارد فاز چهارم چرخه صادراتی شوند. فاز نخست صادرات مواد طبیعی و خام است، مانند صادرات نفت خام. فاز دوم مربوط به صادرات نیروی کارمحور با ارزش افزوده پایین است. فاز سوم صادرات سرمایه‌بر و ماشین‌محور است مانند خودروسازی. فاز چهارم نیز تولید کالاها با ارزش افزوده بسیار بالا و مبتنی بر اقتصاد دانش‌بنیان به‌ویژه در رشته‌های نوین

مانند بایوتکنولوژی یا نانو تکنولوژی است، بدین سبب برخی از کشورهای توسعه‌یافته اکنون وارد فاز چهارم شده‌اند.
وی ادامه داد: در حال حاضر کشور آلمان وارد این فاز شده است. زمانی آلمان مشغول به تولید لوازم خانگی و خودروهای لوکس بود اما اکنون مشاهده می‌کنید که این کشور به صورت بسیار محدود روی این مسئله تمرکز می‌کند. در واقع آلمانی‌ها در حال حاضر به تولیدات با ارزش افزوده بسیار بالا به‌ویژه حوزه نانو و بیو رجوع کرده‌اند که رقابت‌پذیری قابل توجهی دارد و می‌تواند بازارها را تسخیر کند. این کشور فاز سوم را به کشورهایمانند کره و چین منتقل کرده است که اکنون مشاهده می‌کنیم این کشورها در زمینه خودروسازی و لوازم خانگی بسیار تبحر داشته و سرآمد هستند.

رهایی از اقتصاد تک‌محصولی با اقتصاد دانش‌بنیان

عضو بنیاد ملی نخبگان بیان کرد: کشورهایی مانند ایران اگر به دنبال کسب ارزش افزوده بالاتر هستند و به رقابت در سطح بین‌المللی می‌اندیشند و قصد دارند از اقتصاد تک‌محصولی رهایی یابند و مقاومت اقتصادی خود را افزایش دهند، به ناچار باید وارد فازهای بالاتر شوند. وی تاکید کرد: هرچقدر ایران بتواند وارد فازهای بالاتر به‌ویژه فاز چهارم شود، ارزش افزوده بالاتری را از آن خود می‌کند و امکان رقابت با دیگر کشورها را خواهد داشت اما اگر در فازهای پایین‌تر بماند، نمی‌تواند با دیگر کشورها به رقابت بپردازد و بازدهی پایین‌تری را نصیب خود می‌کند.
این اقتصاددان در توصیه‌ای به وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: این وزارتخانه باید برنامه‌ای راهبردی برای تولیدات عصر دانش پیش‌بینی کند و در همین حال تولیدات در فضای اقتصاد دانش‌بنیان باید نقشه راه داشته باشند. در این نقشه راهبردی نیز باید مشخص شود که ایران در چه مدت زمانی می‌تواند وارد عصر دانش شود و در چه زمینه‌هایی این ظرفیت و مزیت نسبی وجود خواهد داشت.
با توجه به ضرورت حرکت به سوی صنایع پیشرفته و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان به‌عنوان حلقه‌های اصلی صنایع‌های تک، به نظر می‌رسد ایران باید با برنامه‌ریزی دقیق و منسجم، دستیابی به این هدف را پیش‌بینی خود کند. از این رو شناخت ظرفیت‌های موجود در کشور برای قدم برداشتن در راه اقتصاد دانش‌بنیان، امری اجتناب‌ناپذیر شمرده می‌شود.

داشته باشید که در ارقام آماری که مورد بررسی بانک مرکزی قرار گرفته است، فقط واحدهای بالای ۱۰۰ نفر در نظر گرفته نشده بلکه واحدهای کوچک و متوسط نیز مورد بررسی قرار گرفته‌اند. همچنین این آمارها نشان می‌دهد که درصد توقف و کاهش رکود در واحدهای کوچک و متوسط همسان یا حتی بهتر از واحدهای بزرگ صنعتی بوده است. انعطاف‌پذیری این واحدها به دلیل چابکی و قدرت انعطاف این صنایع نسبت به اتفاقاتی که برای آنها محدودیت‌زاست در مقایسه با صنایع بزرگ معمولاً بیشتر است.
به عقیده من در کل، واحدهای کوچک مشکل بیشتری نسبت به واحدهای بزرگ ندارند. اگرچه باید به خاطر خصوصیات و خصلت‌های بنگاهداری و چابکی آنها جداگانه مورد بررسی قرار گیرند، اما من این نتیجه‌گیری که رشد تنها مربوط به بنگاه‌های بزرگ بوده را یک اصل علمی نمی‌دانم، مگر اینکه شواهد و قرائن چیز دیگری بگوید. در هر حال نمی‌توان در بررسی رشد اقتصادی و صنعتی واحدهای کوچک و بزرگ را از هم جدا دانست بلکه این رشد برای تمام واحدها اتفاق می‌افتد.

یادداشت

تقویت بنگاهداری بانک‌ها در شورای پول و اعتبار!
آرمان خالقی
عضو هیات مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت

سیستم بانکی کشور یکی از مهم‌ترین بخش‌هایی است که بخش‌های مولد کشور را در چند سال اخیر دچار مشکل کرده است. بهره‌های بالای بانکی، عدم تخصیص منابع بانکی به بخش تولید و بسیاری موارد دیگر سبب شده تا نظام بانکی یکی از گره‌های اصلی بر سر راه تولید باشد. مقام نخست اجرایی کشور و وزیر صنعت، معدن و تجارت بارها بر بنگاهداری بانک‌ها تاکید کرده‌اند و برای رفع موانعی که از جانب نظام بانکی بر بخش تولید عارض شده، اقداماتی را صورت داده‌اند. اما این اقدامات تا به امروز چندان نتیجه‌بخش نبوده و بسیاری از فعالان اقتصادی را با این شائبه مواجه کرده است که دولت در حمایت از نظام بانکی قدم برمی‌دارد تا حمایت از بخش‌های مولد کشور.

در توضیح این مطلب می‌توان به فعالیت‌های شورای پول و اعتبار به‌عنوان عالی‌ترین مرجع در سیستم بانکی که ریاست آن بر عهده رئیس بانک مرکزی است، اشاره کرد. این شورا در مورد مسائل بانک‌ها نقش اساسی و حق رای دارد و چند نفر از وزرا نیز در آن حضور دارند که تصمیمات کلی در مورد مسائل بانکی در آن اخذ می‌شود و اگر دولت عزم جدی در مورد اصلاح روند بنگاهداری بانک‌ها داشته باشد، باید این سیاست‌ها را به بانک مرکزی دیکته کرده و بانک مرکزی نیز شرایط لازم را فراهم کند و دستورات لازم که از سوی شورای پول و اعتبار صادر می‌شود را به اجرا درآورد. متأسفانه مسئولان در شورای پول و اعتبار مدافع بخش بانکی ظاهر می‌شوند، نه حامی بخش‌های مولد کشور. اما بخش خصوصی انتظار دارد این شورا تنظیم‌کننده مناسبات مالی و پولی کشور باشد و منافع ملی در آنجا دیده شود.

دولت در شورای اشتغال، شورای پول و اعتبار، شورای صادرات و باقی شوراهای به نحوی وارد می‌شود که ممکن است با تصمیم‌های دیگر شوراهای همخوان نباشد. به نظر می‌رسد در این شرایط اگر دولت یک رویه کلی را به‌عنوان دستور شخص رئیس‌جمهوری و سایر وزرا در اقتصاد مقاومتی در صدر برنامه‌ها و در چارچوب برنامه توسعه کشور قرار دهد، تصمیم‌هایی که در شوراها گرفته می‌شود در جهت همراهی و کمک خواهد بود.

اگر بخواهیم شاخص‌های بهبود فضای کسب‌وکار را نسبت به سال‌های گذشته و نسبت به رقبای تجاری کشور بسنجیم با توجه به اتفاقاتی که در کشورهای دیگر و ایران رخ داده، درمی‌یابیم که رقبای تجاری ایران عملکرد بهتری داشته‌اند، اما در عین حال آنها مشکلات مباحثی که اقتصاد ایران به‌عنوان بیماری هلندی دارد را ندارند. در واقع می‌توان گفت به‌طور میانگین ایران از بین ۱۸۰ کشور مورد بررسی در فضای کسب‌وکار رتبه ۱۵۰ را داراست. این در حالی است که ایران کشوری است که از لحاظ توان اقتصادی جزو ۲۰ کشور اقتصادی جهان شناخته می‌شود.

در این شرایط شاخص‌های کسب‌وکار یک کشور نشان می‌دهد که آمادگی برای حمایت از سرمایه‌گذاری وجود دارد و از رتبه خوبی برخوردار است یا خیر.

همچنین چگونگی موفقیت در جذب سرمایه‌گذاری خارجی و حفظ سرمایه‌گذاران داخلی نیز بر این اساس سنجیده می‌شود. اما در مقابل وقتی در شاخص‌های کسب‌وکار در رتبه‌های انتهایی قرار می‌گیریم، به این معناست که سرمایه‌گذاران موجود به توسعه سرمایه‌گذاری‌ها کمتر رغبت می‌کنند و سرمایه‌گذاران جدید نیز برای سرمایه‌گذاری جدید رغبت نخواهند داشت. باید به نوعی حرکت کنیم که علاوه بر حفظ سرمایه‌گذاران داخلی، سرمایه‌گذار خارجی پالس‌های مثبتی را برای سرمایه‌گذاری موفق دریافت کند.
درست است که در یک‌سال اخیر بهبود فضای کسب و کار ایجاد شده است، اما می‌شد بسیار بیشتر از این موفق عمل کرد و می‌توانستیم شرایط را به نحوی تغییر دهیم که برای سرمایه‌گذاری تشویق‌کننده‌تر باشد.

در حال حاضر مهم‌ترین مسئله برای سرمایه‌گذار، چه سرمایه‌گذاری ایجاد و چه سرمایه‌گذاری که خواستار توسعه واحد صنعتی است، سرمایه در گردش و چگونگی تأمین آن است که بانک‌ها پاس‌خگوی این نیاز نیستند و زمان بین درخواست متقاضی، بررسی آن و تخصیص اعتبار زمان طولانی‌مدتی نسبت به بسیاری از کشورهاست که باید به طور جدی مورد توجه قرار گیرد.

گپ

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با تشریح آخرین وضعیت اقدامات این وزارتخانه خبر داد:

تزیق اثر بخش سهم ۱۲۰۰ میلیارد تومانی تولید به واحدهای صنعتی

بنفشه بینش: وزارت صنعت، معدن و تجارت از زمان آغاز به فعالیت تا به امروز برنامه‌های متعددی را برای بهبود وضعیت بخش‌های صنایع و معادن و تجارت در پیش گرفته است. در این راستا بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود و لایحه «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» را برای حمایت از تولید به مجلس ارائه داده است. از سویی اختصاص یارانه به بخش تولید نیز یکی از مواردی است که نشان از توجه دولت به بخش‌های مولد کشور دارد. در رابطه با آخرین وضعیت این برنامه‌ها با حسین ابویی‌مه‌ریزی، معاون طرح و برنامه‌ریزی وزیر به گفت‌وگویی کوتاه نشستیم. ابویی‌مه‌ریزی همچنین در این گفت‌وگو در رد شائبه‌هایی مبتنی بر رشد صنایع بزرگ نسبت به صنایع کوچک و متوسط توضیحاتی را ارائه داد که در ادامه می‌خوانید:

● **لایحه دولت برای حمایت از تولید با نام «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» در چه مرحله‌ای بسر می‌برد؟**

دولت سیاست‌های اقتصادی خود را با نام خروج غیرتورمی از رکود در ۳ بخش اختیارات دستگاه‌ها، ۱۸ ماده مصوبه دولت که ابلاغ شدند و لایحه با نام «رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» با ۳۰ ماده به مجلس ارائه داد. این لایحه در کمیسیون مشترک با مسئولیت آقای فولادگر با همکاری کمیسیون‌های اقتصاد، برنامه و بودجه و صنایع و معادن

در حال بررسی است. وسواس و دغدغه همه مسئولان و نمایندگان بر این است که لایحه‌ای که به تصویب می‌رسد در جهت حمایت از صنعت و تولید و به‌طور کلی اقتصاد کشور باشد. در این لایحه که با حضور نماینده‌ای از وزارت اقتصاد و دارایی به‌عنوان نماینده دولت با همکاری نمایندگان بخش خصوصی و مجلس مورد بررسی قرار گرفته است، نماینده دولت با حضور در جلسات، دفاعیات خود را از مواد این لایحه ارائه می‌دهد. به عقیده من این لایحه در زمان کوتاهی به تصویب خواهد رسید، زیرا از رکود اقتصادی دغدغه مشترک تمامی بخش‌های کشور است.

● **پیش‌نویس سند راهبردی صنعت، معدن و تجارت چندی پیش از سوی وزارتخانه برای ابلاغ به دولت اعلام شد. این سند در حال حاضر در چه مرحله‌ای است؟**

این سند تهیه شده است و البته باید از افراد مختلف در سطوح مختلف نظرخواهی صورت بگیرد. بنده و همکاران که دست‌اندرکار تهیه این سند بودیم، آن را نزدیک به نهایی شدن تلقی کردیم ولی بالاخره باید افراد دیگر از جمله بالاترین مقام اجرایی وزارتخانه نیز نظرات نهایی خود را اعلام کنند. بنابراین پس از اتمام و جبران کمبودها و کسری‌ها، زمان نهایی شدن آن اعلام خواهد شد. بنابراین در حال حاضر چیزی تحت نام سند راهبردی به دولت ارسال نشده است.

● **وزیر صنعت، معدن و تجارت چندی پیش از**

این رشد فقط به بنگاه‌های بزرگ اختصاص ندارد بلکه برای تمام بخش‌های اقتصادی اتفاق افتاده است. در نظر

با توجه به افزایش میزان واردات خودرو در سال‌های اخیر به‌نظر می‌رسد که به همین اندازه تعداد نمایندگی‌ها و خدمات پس از فروش خودروهای وارد شده نیز باید افزایش می‌یافت که این نسبت در بازار خودرو ایران به‌درستی رعایت نشد. بر این اساس با توجه به افزایش میزان واردات خودرو آن هم محصولات کشور چین، شاهد افزایش میزان نارضایتی مصرف‌کننده در سال‌های آینده از این محصولات خواهیم بود. این در حالی است که مصرف‌کنندگان با ۲ مشکل تأمین قطعات یدکی و خدمات پس از فروش و معضل نگهداری و تعمیرات روبه‌رو خواهند شد. به این دلیل که عمده محصولات وارد شده شبکه گسترده خدمات پس از فروش نداشته و حتی تعداد نمایندگی‌های خدمات پس از فروش برخی از واردکنندگان در سراسر کشور به بیش از انگشتان دست هم نمی‌رسد. بنابراین مصرف‌کنندگان در آینده نه چندان دور با مشکل خدمات پس از فروش و تهیه لوازم یدکی روبه‌رو خواهند شد. در این خصوص می‌توان به تجربه تلخ خودروهای ون تاکسی وارد شده از کشور چین اشاره کرد که متأسفانه بسیاری از لوازم یدکی این خودرو در دسترس مصرف‌کننده نیست و اگر هم باشد با قیمتی بیش از قیمت واقعی در بازار عرضه می‌شود. بر این اساس از وزارت صنعت، معدن و تجارت درخواست داریم در کنار بحث مدیریت واردات خودرو، به بحث کرامت مصرف‌کنندگان و حمایت از حقوق مصرف‌کننده نیز بپردازد تا در کنار افزایش میزان واردات، به‌نسبت میزان خدمات پس از فروش هم افزایش یافته و این بخش ساماندهی شود. از سویی باید گفت در بدو ورود ممکن است خودروها استانداردهای کیفی یا ایمنی را داشته باشند اما در ادامه دچار مشکل شوند که نیاز به تعمیر و نگهداری داشته باشند که در این حوزه به شدت ضعف وجود دارد و نیاز به ساماندهی در این بخش بیش از پیش احساس می‌شود. از سوی دیگر در گذشته به دلیل مسائل اقتصادی و تحریم‌های بین‌المللی، پاسخ به تقاضای مصرف‌کنندگان خودرو از سوی خودروسازان داخل به خوبی انجام نمی‌گرفت، از این رو نظارت بر استانداردهای بعضی از خودروها همچون محصولات چینی برای ورود به کشور به صورت «سهل‌گیرانه» انجام گرفت که البته امیدواریم در آینده به این مسئله پرداخته شده تا استانداردهای خودروهای وارداتی نیز از کمال کیفی و ایمنی مورد ارزیابی قرار گرفته و کنترل کیفی شوند.

رئیس سازمان ملی استاندارد در گفت‌وگو با صنعت خبر داد

استاندارد خدمات پس از فروش تدوین می‌شود

میترا ممسنی - گروه صنعت: آپشن‌های بالا با قیمت‌های باورنکردنی در صنعت خودروی چین این روزها یکی از برگ‌های برنده این کشور صنعتی به شمار می‌رود. خودروهایی خوش آب و رنگ که در نظر اول دل را خریدار می‌برد اما کافی است تنها چند ماه از عمر آنها بگذرد تا آن روی خود را نشان مصرف‌کننده بدهد. رویی که نه تنها به مذاق آنها خوش نمی‌آید بلکه چنان آنها را از محصولات چینی منزجر می‌کند که حتی دیگر حاضر به استفاده از هیچ یک از محصولات این کشور نیستند. اما نکته اساسی در این روند، فقدان خدمات پس از فروش مناسب در این شرکت‌های چینی است. در حال حاضر بیشترین گزافه در زمینه نبود خدمات پس از فروش و رعایت نشدن حقوق مصرف‌کننده در حوزه خودروهای چینی است. ویژگی مهمی که سازمان ملی استاندارد آن را شرط اصلی برای واردات این دست از خودروها اعلام کرد و تأکید داشت که تنها بشرط ورود این خودروها ارائه خدمات پس از فروش است؛ اما مشکل بزرگ در این زمینه، ارائه نشدن این خدمات است. نکته‌ای که رئیس سازمان ملی استاندارد نیز بر آن اذعان دارد و برای حل این مشکل از تدوین استاندارد خدمات پس از فروش در این حوزه خبر می‌دهد.

نظارت بر خدمات پس از فروش وظیفه استاندارد نیست

رئیس سازمان ملی استاندارد در گفت‌وگو با خبرنگار صنعت با تأکید بر اینکه خدمات پس از فروش جزو وظایف این سازمان نیست، گفت: در نظر داریم با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و بازبینی آیین‌نامه موجود در زمینه خدمات پس از فروش، استاندارد خدمات پس از فروش را به تصویب برسانیم. نیره پیروبخت با بیان اینکه استاندارد خدمات پس از فروش در دست تدوین است، افزود: وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه بررسی و اجرای خدمات پس از فروش خودروها را برعهده دارد و سازمان ملی استاندارد تنها نسبت به همکاری با این وزارتخانه اقدام خواهد کرد.

وی در ادامه در پاسخ به این پرسش که شرط واردات خودروهای چینی ارائه خدمات پس از فروش است اما چگونه بر نحوه این خدمات نظارتی نمی‌شود، تصریح کرد: شرطی که سازمان ملی استاندارد برای واردات خودروهای چینی گذاشته داشتن خدمات پس از فروش است و هیچ ویژگی برای ارائه این خدمات تعیین نشده و تنها در آیین‌نامه موجود در وزارت صنعت، معدن و تجارت شرایط این خدمات تعریف شده است. رئیس سازمان ملی استاندارد با اشاره به تشکیل کارگروه چندجانبه خودرو اظهار کرد: این کارگروه چند

ضری را به مصرف‌کننده وارد کند متحمل پرداخت خسارت است، بنابراین در ابتدا مصرف‌کننده ملزم به تعریف ارتباط خسارت خود با موضوع بدون نیاز به هرگونه شکایت و ارائه اعتراض است. در این شرایط تولیدکننده موظف است که جبران خسارت‌های مادی و معنوی را انجام دهد. وی حداقل مسئولیت تولیدکننده در مقابل خسارت هر محصول را پرداخت ۱۰۰ میلیون یورو اعلام و تصریح کرد: بر این اساس اگر لاستیک خودرویی دچار ایراد شد یا خودرو آتش گرفت هر میزانی که مصرف‌کننده زیان ببیند باید از سوی تولیدکننده یا واردکننده جبران شود. رئیس انجمن ملی کیفیت با تأکید بر اینکه در اتحادیه اروپا واردکننده حکم تولیدکننده را دارد، ادامه داد: واردکننده‌ای که نسبت به واردات کالایی اقدام می‌کند اگر کیفیت و شرایطش از حد انتظار مصرف‌کننده و تعهدات فروشنده پایین‌تر باشد باید متحمل خسارت‌های آن نیز باشد. انتصاریان با اشاره به برخی از کشورها در ارائه خسارت‌های ناشی از ضرر و زیان به مصرف‌کننده اظهار

رئیس انجمن ملی کیفیت نیز در گفت‌وگو با صنعت با اشاره به نبود قانون مشخص با هدف حمایت از حقوق مصرف‌کننده در برابر خدمات پس از فروش مناسب برای خودروها به ویژه محصولات چینی اظهار کرد: در حال حاضر در قوانین اتحادیه اروپا سیستم حاکم بر حقوق مصرف‌کننده تعریف شده و با گذشت سال‌ها از این روند، این اتفاق به تازگی در سازمان ملی استاندارد در حال مطرح شدن، پیگیری و استقرار است. فرزین انتصاریان با اشاره به قوانین اتحادیه اروپا تصریح کرد: بر اساس این قوانین، تولیدکننده‌ای که هرگونه

با کاهش عرضه در بازار خودرو رخ داد افزایش ۹۰ میلیون تومانی قیمت ال ۹۰

شده است. با توجه به اینکه هر ساله پیش از ماه محرم بازار خودرو فعال‌تر از ماه‌های قبل می‌شود، به گفته فعالان بازار هم‌اکنون بازار خودرو تا حدودی از رکود خارج شده است. با این حال قیمت برخی خودروها در بازار با نوسان روبه‌رو بود که در این میان قیمت انواع مدل‌های تندر ۹۰ در حد قابل توجهی افزایش یافته است. بر این اساس در هفته جاری قیمت تندر ۹۰ مدل E2 با افزایش ۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تومانی به ۴۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، پارس تندر با افزایش ۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی به ۴۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و تندر ۹۰ اتومات با افزایش ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومانی به ۵۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده است. به گفته فعالان بازار خودرو، افت شدید تولید خودرو تندر ۹۰ دلیل افزایش قیمت این خودرو در بازار بوده است. در این خصوص امیر حاج‌ابوالحسن یکی از فعالان بازار خودرو به صنعت گفت: دلیل افزایش قیمت این محصول عرضه نشدن آن از سوی خودروسازان است که کاهش میزان عرضه این محصول موجب افزایش قیمت آن شده است.

حسین علیزاده - گروه صنعت: شماره‌گذاری نشدن برخی از خودروها در یکی دو هفته اخیر موجب رکود در بازار خودروهای داخلی شد. در هفته‌های گذشته الزام قانونی نصب کیسول آتش‌نشانی بر روی خودروها و شماره‌گذاری نکردن برخی خودروها از سوی پلیس در این ارتباط، موجب درگیری نمایندگی‌ها با مشتریان و رکود در بازار خودرو شده است. این در حالی است که اعمال این‌گونه تصمیمات از سوی استاندارد و پلیس راهنمایی و رانندگی و اعلام شماره‌گذاری نکردن خودروها هر چند ماه یکبار به دلایل و بهانه‌های مختلف به تدریج موجب سلب اعتماد بازار از خودروهای داخلی می‌شود. این در حالی است که به نظر می‌رسد به جای نصب این گونه ملزومات ایمنی خودرو که می‌تواند جزو آپشن‌های انتخابی مصرف‌کننده باشد، نظارت بر واردات برخی خودروهای بی‌کیفیت چینی ایمنی را در حوزه خودرو بالا ببرد. البته از هفته گذشته مشکل شماره‌گذاری خودروها رفع شد اما به‌طور عملی از ابتدای هفته جاری شماره‌گذاری خودروها آغاز

روی خط خبر
مهر - گمرک ایران در بخشنامه‌ای خطاب به گمرکات کشور خواستار رعایت ضوابط فنی لازم درباره واردات خودروهای هیبریدی به کشور با تعرفه صفر و جلوگیری از سوءاستفاده احتمالی در این بخش شد. گمرک ایران در بخشنامه‌ای به همه گمرکات کشور اعلام کرد طبق اعلام مدیرکل صنایع خودرو و نیرو محرکه وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص خودروهای سواری هیبریدی و لزوم رعایت ضوابط فنی خودروهای مورد نظر به منظور جلوگیری از هرگونه سوء استفاده احتمالی و ورود خودروهای غیرهیبریدی با مشخصات مشابه و سود بازگانی صفر درصد برای اطلاع و اقدام لازم با رعایت کامل مقررات ارسال می‌شود.
عصر خودرو - عبدالله بابایی مدیر فروش ایران خودرو با بیان اینکه با بومی شدن تولید موتور پژو ۲۰۶، قیمت آن ۳ میلیون تومان کاهش می‌یابد، گفت: قیمت پژو ۲۰۶ تیپ ۲ با موتور TU۳ که ظرف ۳ هفته آینده به بازار عرضه می‌شود، ۳۱ میلیون تومان است. وی با اعلام اینکه قیمت پژو ۲۰۶ تیپ ۲ قبل از بومی شدن تولید موتور آن ۳۴ میلیون تومان بوده، افزود: تولید بومی موتور این خودرو موجب شد کاهش محسوسی در قیمت آن رخ بدهد. وی افزود: قیمت پژو ۲۰۶ تیپ ۵ هم ۲۶ میلیون

تومان تعیین شده است. - دومین کنفرانس بین‌المللی رباتیک و مکترونیک با حضور تام ایران خودرو و سایر بخش‌های فعال در حوزه رباتیک در دانشکده مهندسی مکانیک دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی برگزار شد. در این کنفرانس ۳ روزه، تام در کنار سایر فعالان حوزه رباتیک با نمایش ۲ ربات صنعتی ساخته شده توسط این شرکت در نمایشگاه جانبی کنفرانس حضور یافت که این رویداد نقطه عطفی برای مهندسان و متخصصان از سازمان‌های آکادمیک و صنعتی در راستای دستیابی به نیازهای امروزی و آینده صنعت رباتیک محسوب می‌شود. سایپا نیوز - شرکت سایپا پدک از گروه خودروسازی سایپا موفق شد در بخش صادرات قطعات خودرو؛ عنوان صادر کننده نمونه ملی را به خود اختصاص دهد. حجم صادرات قطعات یدکی در سال ۹۲، رشد سالانه صادرات، تداوم حضور در بازارهای صادراتی، تعدد بازارهای صادراتی، کسب گواهینامه‌های کیفی مختلف از موسسات معتبر بین‌المللی و به کارگیری امکانات و توانایی‌ها از جمله عوامل موثر در انتخاب سازمان خدمات پس از فروش سایپا به عنوان صادر کننده نمونه کشور در بخش صادرات قطعات خودرو بوده است.

ماه مهر، ماه مهربانی‌ها

در آستانه بازگشایی مدارس و افزایش جسمگیر نردد خودروها و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت ایساکو پیشنهاد دارد:

با استفاده از شمع‌های استاندارد از عملکرد مناسب موتور خودروی خود مطمئن شوید

شرکت ایساکو در راستای کسب حداکثر اطمینان از مرغوبیت تمامی قطعات ارائه شده در بست‌بندی این شرکت و از جمله شمع موتور، مطابق با استانداردهای خودروسازان اقدام به تست و ارزیابی کیفی قطعات خود می‌نماید و سازندگان شمع موتور ارائه شده در بست‌بندی ایساکو، از میان معتبرترین برندهای تولیدکننده این قطعه انتخاب شده‌اند.

عدم عملکرد مناسب شمع باعث افزایش مصرف سوخت، کاهش توان موتور، افزایش دما، افزایش آلایندگی گازهای خروجی اکزوز و لرزش موتور می‌شوند. به منظور اطمینان از مرغوبیت قطعات خودروی خود، شمع‌های استاندارد و یا بست‌بندی‌های دارای برچسب هلوگرام را از فروشگاه‌های مجاز ایساکو در سراسر کشور تهیه نمایید.

تأمین قطعات تضمین خدمات
www.isaco.ir

در ميزگرد ۲۸ مهر ۱۳۹۳ با تشکل‌ها در راستای تحقق رشد ۳ برابری بخش معدن مطرح شد

رشد معادن با محوریت صندوق بیمه

حامد شایگان - گروه معدن: ایجاد رونق در معادن با سیر نزولی قیمت نفت قوت بیشتری یافته است. این موضوع پس از آنکه وزیر صنعت، معدن و تجارت از هدفگذاری رشد ۳ برابری معادن در تولید ناخالص ملی خبر داد، تشکل‌های بخش خصوصی را به آن وا داشت که بار دیگر به اهمیت توجه بیشتر دولت به بخش معدن در لایحه صدر کود تاکید کنند.

بخش معدن به عنوان پیش‌سازان رکود و فعال‌کننده صنعت کشور که نقش مهمی در ایجاد اشتغال خواهد داشت تنها با محوریت قرار گرفتن صندوق بیمه معادن در صدور پروانه‌های اکتشاف و استخراج و همچنین افزایش ۱۰ برابری اعتبارات آن می‌تواند دستیابی به این هدف گذاری را امکانپذیر کند، گرچه لزوم بازنگری در قوانین دست‌وپاگیر و تسهیل

ورود سرمايه‌گذاران با ایجاد زیرساخت‌ها، ادامه اکتشاف پهنه توسط دولت هم‌زمان با استخراج و فرآوری مواد معدنی بخش خصوصی و همراهی صندوق بیمه معادن در مراحل اکتشاف با ارائه تسهیلات جدید و قبول پروانه‌های معدنی به عنوان وثیقه بانکی از دیگر فاکتورهایست که نگاه ویژه دولت در رشد اقتصادی معدن را می‌طلبد.

در ميزگرد بررسی نقش لایحه صدر کودی در تحقق ۳ برابر شدن رشد معدنی که به دعوت **سنت** و با حضور محمدرضا بهرامن رییس خانه معدن ایران، علامیر محمدصادقی رییس خانه صنعت و معدن ایران، ابراهیم جمیلی رییس اقتصاد، مهرداد شهربانی عضو هیات‌مدیره صندوق بیمه معادن، آرمان خالقی عضو هیات‌مدیره خانه صنعت و معدن، جعفر صادقی‌پناه عضو هیات‌مدیره خانه معدن، قباد شاه‌کرمی مدیر استخراج و فرآوری صندوق بیمه معادن و تعدادی از کارشناسان معدنی برگزار شد راهکارها و موانع توسعه فعالیت‌های معدنی به بوته نقد گذاشته شد.

خلاصه معدن، اجرایی نشدن اکتشاف بر نامه پنجم توسعه

رییس خانه معدن ایران با اشاره به مفاد لایحه صدر کود و دیده نشدن معدن به‌عنوان بخشی اختصاصی گفت: در این لایحه بیشتر به سیستم پولی و کلان کشور پرداخته شده و معدن به‌عنوان بخشی که محرک صنایع است نادیده گرفته شده

است که دلیل آن نبود اطلاعات دقیق معدنی است، همانند اینکه گفته می‌شود سهم معدن از تولید ناخالص داخلی یک درصد است این در حالی است که معدن از اکتشاف تا صنایع معدنی سهمی ۶ درصدی در تولید ملی دارد. از این‌رو، تنها با برنامه‌ریزی برای زیرساخت‌ها می‌توان از ظرفیت‌های معدنی در اقتصاد و اشتغال بهره گرفت، چراکه در کشورهای اروپایی در هر بخش معدن ۱۷ شغل و در بخش‌های حاشیه آن ۲۴ شغل شکل گرفته و به این مسئله در کشور چندان توجه نشده است.

محمدرضا بهرامن با بیان اینکه در برنامه پنجم توسعه اکتشاف محدوده‌ها محقق نشده است، افزود: نقش سازمان‌های توسعه‌ای برای افزایش اکتشافات و همچنین صندوق بیمه معادن برای تبدیل شدن به یک سازمان کارآمد در رشد معدن بسیار اثرگذار است، چراکه خلاصه معدن در چندسال اخیر محقق نشدن اکتشاف پیش‌بینی شده در برنامه پنجم توسعه است. از این‌رو، با بسترسازی و شفاف‌سازی قوانین زمینه جذب سرمايه‌گذاران فراهم شود.

اجرایی شدن مهم‌تر از تصویب لایحه و آیین‌نامه است

رییس خانه صنعت و معدن با بیان اهمیت نقش رشد معدن در اقتصاد کشور، گفت: در گذشته معدنکاری همواره در حاشیه بوده هرچند صنایع کشور از آن منتفع بوده‌اند، از سوی دیگر به دلیل نیاز نداشتن معدن به مواد اولیه و جلوگیری از مهاجرت نقش موثری در توسعه مناطق کشور دارد. حال دولت باید با ارائه تسهیلات افزایش صادرات معدنی را محقق کند.

علامیرمحمد صادقی با اشاره به اینکه تنها با تصویب آیین‌نامه و بخشنامه مشکلی از بخش معدن کاسته نخواهد شد، ادامه داد: با توجه به اینکه خیلی از قوانین تصویب شده در بخش معدن اجرایی نشده و همچنین ارائه بخشنامه‌های داخلی در کوتاه‌مدت علاوه بر کاهش ثبات سرمايه‌گذاری، مانع توسعه بخش معدن شده است، دولت برای تحقق اهداف اقتصاد معدنی نیازمند عزم ملی است، یعنی دولت باید برای مشکلاتی که از سوی محیط‌زیست، منابع طبیعی، معارضین محلی و... برای معدنکاران ایجاد می‌شود چاره‌اندیشی کند و همچنین زمینه پذیرفتن پروانه‌های معدنی از سوی بانک‌ها به‌عنوان وثیقه را فراهم کند.

ادامه توسعه اکتشاف هم‌راستا با استخراج و فرآوری

رییس خانه اقتصاد در رابطه با چگونگی تحقق ۳ برابر کردن رشد اقتصاد

معدنی، اظهار کرد: اگر بخواهیم به هدفگذاری بخش معدن دست بیایم باید دولت اکتشاف را در کنار توسعه استخراج و فرآوری ادامه دهد و با یک سال اکتشاف نمی‌توان نیاز کشور را در تحقق استخراج و رونق معادن تامین کرد. از این‌رو، از آنجایی که دولت منابع مالی برای حمایت از معدنکاران را در اختیار ندارد باید از طریق تسهیلات بانکی و حمایت از صندوق بیمه معادن، فعالیت بخش خصوصی را افزایش دهد، چراکه تاکنون به دلیل طولانی بودن روند اخذ تسهیلات برای تامین ماشین‌آلات معدنی و... سرمايه‌گذاران را با هزینه‌های پیش‌بینی نشده‌ای همچون افزایش قیمت ماشین‌آلات از زمان درخواست اعتبار روبه‌رو کرده است. از این‌رو، دولت باید در نظر گرفتن شرایط واقعی و تطبیق آن با نیازهای این بخش می‌تواند موانع پیش روی معدنکاری را بردارد. این موضوع می‌تواند با ایجاد شرکت‌هایی برای تهیه ماشین‌آلات و تامین منابع مالی آنها امکان‌پذیر شود اما باید این تسهیلات در اقساطی بلندمدت از شرکت‌ها بازستانده شود. بنابراین معدن ظرفیت این را دارد که در برنامه ششم نقش ۲۰ درصدی در تولید ناخالص ملی ایفا کند.

ابراهیم جمیلی با اشاره به اینکه واگذاری معادن به افراد دارای صلاحیت عاملی در استفاده حداکثری از مزیت‌های بخش معدن است، افزود: وقتی افراد توانمند در معادن حضور یابند زمینه بهره‌گیری بیشتر از ظرفیت‌های داخلی به وجود می‌آید. به گونه‌ای که با ایجاد صنایع پایین‌دستی و رونق فرآوری محصولات معدنی، شرکت‌های بخش خصوصی تشویق به ایجاد کنسرسیوم و هلدینگ‌های معدنی خواهند شد و با تامین اعتبارات خود از طریق بازار سرمایه، گردش مالی بخش معدن را افزایش خواهند داد و در نهایت سپرده‌ها تبدیل به تولید می‌شوند. حال وزارت صنعت، معدن و تجارت با حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان معدنی به همراه بخش خصوصی و تشکل‌های معدنی می‌تواند در افزایش رشد اقتصادی معدن موثر باشد.

او با نگاهی به روند بررسی پرونده‌های معدنی، ادامه داد: قوه قضاییه باید تخصصی وارد حیطه معدنکاری شود تا روند متوقف شدن فعالیت‌های معدنی طولانی نشود و همچنین با حمایت دولت از معدنکاران در ورود آنها به سایر زنجیره‌های تولید میزان فرآوری مواد معدنی رونق گیرد. بنابراین معدن را نباید از چرخه فرآوری و صنعت جدا دید بلکه باید با یک نگرش همه‌جانبه و فعال کردن صندوق بیمه معادن در ابتدای ورود سرمايه‌گذاران مسیر آینده آنها شفاف شود تا توسعه پایدار در بخش معدن انجام پذیرد.

رشد ۳ برابری معدن، مستلزم اعتبارات ۱۰ برابری صندوق بیمه معادن

عضو هیات‌مدیره صندوق بیمه معادن درباره کم‌رنگ بودن نقش صندوق بیمه معادن در سرمايه‌گذاری‌های معدنی، گفت: صندوق از طریق دیویم‌نامه اکتشاف و اعتباری از سرمايه‌گذاران معدنی حمایت می‌کند اما اگر این صندوق به برخی حوزه‌ها خیلی ورود نکرده است به دلیل کمبود اعتبارات بوده است، به گونه‌ای که در سال جاری ۶۸ میلیارد تومان بودجه تصویب شده تنها ۱۰ میلیارد تومان آن محقق شده است که به‌طور قطع این عامل تأثیر منفی در فعالیت معدنکاران خواهد گذاشت. این صندوق با کاهش ریسک اکتشاف زمینه ورود سرمايه‌گذاران را فراهم خواهد کرد که دولت با

بپردازند و به عبارتی اخذ حقوق دولتی بیشتر مانع از بلوکه شدن محدوده‌ها شود نه اینکه در همه معادن به یک شکل حقوق دولتی گرفته شود.

جعفر صادقی‌پناه با نگاهی به ضرورت حمایت ویژه در مناطق محروم کشور، اضافه کرد: تخفیف در حقوق دولتی، معافیت مالیاتی معدنکاران مناطق محروم و همچنین فراهم کردن زمینه بزرگ شدن معادن کوچک و حرکت آنها به سمت توسعه فرآوری و احداث صنایع وابسته بستری برای تحقق رشد ۳ برابری معدن خواهد بود. اجرائی شدن پنجره واحد و ملزم شدن سازمان‌ها به اعزام نماینده در محلی برای عملی کردن پنجره واحد از دیگر عواملی است که به اخذ مجوز پروانه‌ها از سوی افراد ذی‌صلاح کمک خواهد کرد. نقش صندوق بیمه معادن در هدفگذاری مناسب معدنی اثرات مثبتی دارد اما این مسئله تنها با افزایش اعتبارات صندوق محقق می‌شود زیرا از ۱۷ هزار پروانه صادر شده در معادن تنها ۲ هزار پروانه تحت پوشش این صندوق قرار گرفته است و این خود مانعی برای ارتقای نقش معدن در اقتصاد کشور محسوب می‌شود.

صندوق بیمه معادن معدنکاران را به فرآوری هدایت کند

عضو هیات‌مدیره خانه صنعت و معدن با نگاهی به اهمیت فرآوری در تحقق نقش معدن در اقتصاد کشور تصریح کرد: صندوق با تامین اعتبارات مورد نیاز برای تهیه ماشین‌آلات معدنکاران از طریق اعتبارات صندوق بیمه معادن و همگام شدن با آنها در تمام حلقه‌های تولید، از زمینه‌های توسعه پایدار و فعال شدن سایر چرخه‌های معدنی خواهد بود، اما این مسئله مستلزم باز گذاشتن دست صندوق بیمه معادن است تا با ارزیابی توانمندی شرکت‌های معدنی آنها را به ظرفیت‌های جدید سوق دهد.

آرمان خالقی با اشاره به اینکه افزایش نقش آفرینی صندوق بیمه معادن از مشکلات پیش رو خواهد کاست، افزود: اگر در زمان درخواست پروانه اکتشاف یا استخراج از صندوق بیمه معادن به‌عنوان محور فعالیت‌های معدنی مشورت گرفته شود و در مورد اینکه آیا فرد صلاحیت کسب تسهیلات را دارد یا نه، اطلاعاتی مبادله شود و از سوی دیگر، در صورت ارتباط گرفتن صندوق با سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و آگاهی از میزان ذخایر معدنی درخواست‌کننده و همچنین استعمال از خوش‌حسابی فرد سرمايه‌گذار از بانک مرکزی، چالش‌های پیش روی سرمايه‌گذار در مراحل بعد و همچنین صندوق بیمه معادن در بازگشت تسهیلات کاهش خواهد یافت.

حمایت قدم به قدم صندوق بیمه معادن

قباد شاه‌کرمی مدیر استخراج و فرآوری صندوق بیمه معادن با نگاهی به فعالیت‌های صندوق در توسعه اقتصاد معدنی گفت: صندوق بیمه معادن علاوه بر اینکه با پوشش بیمه اکتشاف و اعتباری در بخش معدن و فرآوری ورود می‌کند با تامین اعتبار برای تهیه ماشین‌آلات سرمايه‌گذاران، ورود آنها به فرآوری مواد معدنی را هدایت خواهد کرد. به گونه‌ای که شرکت‌هایی بوده‌اند که در مرحله اکتشاف از صندوق تسهیلات اخذ کرده و پس از رسیدن به مرحله استخراج و حمایت از آنها زمینه استقرار صنایع فرآوری وابسته به آن معادن را فراهم کرده‌اند، برای نمونه در بخش مس شرکت‌هایی با حمایت صندوق از اکتشاف شروع کرده‌اند و هم‌اکنون در بخش فرآوری فعال هستند.

تأمین اعتبارات سالانه صندوق، باید میزان خسارت وارد شده را جبران کند، زیرا بودجه دولت برای پوشش خسارت کافی نیست.

مهرداد شهربانی با نگاهی به فعالیت‌های این صندوق ادامه داد: در حال حاضر این صندوق پروژه‌های عملیاتی معدنکاران را به‌عنوان یک سند قبول کرده و با معرفی آنها به بانک‌ها زمینه اخذ تسهیلات آنها را فراهم خواهد کرد اما باید به این موضوع نیز توجه کرد که سرمايه‌گذاری برخی از این شرکت‌ها با شکست مواجه می‌شود و از آنجایی که صندوق تضمین‌کننده اعتبار معدنکاران در بانک است جبران خسارت می‌کند. حال برای توسعه فعالیت‌های صندوق باید زمینه‌ای برای جبران مطالبات صندوق نیز فراهم شود، به گونه‌ای که پروانه معدن به نام صندوق درآید تا زمینه پوشش ریسک بیشتر معدنکاران فراهم شود. اما این مسئله همواره با مشکلاتی همچون بدهی حقوق دولتی معدنکار متضرر و ... روبه‌رو است و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها در مقابل اخذ این پروانه توسط صندوق، بدهی حقوق دولتی را مطالبه می‌کنند از این‌رو صندوق برای پوشش ریسک معدن ارزیابی بیشتری می‌کند، زیرا از یک سو با کمبود اعتبارات مواجه است که باید برای تخصیص آن، طرح‌های اولویت داری که صرفه اقتصادی دارند را در نظر بگیرد. از سوی دیگر باید به تمام نکاتی که زمینه بازگشت تسهیلات را با مشکل مواجه می‌کند توجه کند. او با اشاره به اینکه پوشش ریسک‌های زیاد منجر به روبه‌رو شدن با معادن استتکافی است، افزود: خیلی از معدنی که با ریسک‌های زیادی همراه بوده‌اند و به بانک‌ها معرفی شده‌اند در نهایت در زمره معادن استتکافی قرار گرفته‌اند یعنی معدنی که نتوانسته‌اند در اکتشافات خود بهره لازم را ببرند و در پرداخت اقساط خود با مشکل مواجه شده‌اند، افزایش می‌یابد. حال در چنین شرایطی دولت برای پوشش این ریسک‌ها باید منابع مالی بیشتری اختصاص دهد، به‌طوری که تحقق رشد ۳ برابری در بخش معدن نیازمند افزایش ۱۰ برابری اعتبارات صندوق بیمه معادن است. بنابراین اگر در سال بودجه‌ای ۲۰۰ میلیارد تومانی به صندوق اختصاص باید تمام طرح‌های معدنی پوشش مناسبی خواهند یافت که در نهایت رشد سرمايه‌گذاری را در پی خواهد داشت.

نیاز به رشد ۳ برابری سرمايه‌گذاری دولت در معادن

یک عضو هیات‌مدیره خانه معدن با بیان اینکه ۳ برابر شدن سهم معدن در اقتصاد نیازمند صرف اعتبارات بیشتر دولت در معدن است، اظهار کرد: برای اینکه ما بتوانیم رشد اقتصادی معدن را افزایش دهیم نیازمند این هستیم که سهم اعتبارات معدنی از ۶۰۰ میلیارد تومان به ۱۸۰۰ میلیارد تومان افزایش یابد. دولت مدعی است که قصد دارد با فعال کردن بخش خصوصی این رونق را ایجاد کند که این مسئله با افزایش بودجه سازمان زمین‌شناسی برای کسب اطلاعات ژئوفیزیک، توسعه اکتشاف و... امکان‌پذیر است. حال اگر دولت به‌طور واقع‌بینانه بودجه سهم معدن را در یک سال به ۱۰ میلیارد دلار افزایش دهد با ایجاد رونق و کسب درآمدهای مالیاتی و ایجاد اشتغال سرمايه‌گذاران از درآمدهای معدنی بازگشت خواهد یافت این هزینه جبران می‌شود. روی دیگر سکه، مقررات مربوط به معدن است زیرا تغییر قوانین در مدت زمان کوتاه و افزایش حقوق دولتی و حق‌الارض مانع توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی شده است، این در حالی است که به موجب تبصره ۳ ماده ۶ قانون معادن افزایش حقوق دولتی تنها باید برای معدنی اعمال شود که در مدت قانونی نتوانسته‌اند به استخراج

معادن و صنایع معدنی با وجود ریسک بالایی که در سرمایه‌گذاری برای آن متصور است می‌توانند محلی مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی باشند. موضوعی که به نظر می‌رسد لازمه آن بهره‌گیری از تجربیات و دانش فنی کشورهای توسعه‌یافته در بخش معدن و صنایع معدنی است. در این رابطه بررسی‌ها نشان می‌دهد راز موفقیت کشورهای توسعه‌یافته در بازگشت سرمایه و کاهش ریسک سرمایه‌گذاران ارائه اطلاعات شفاف و مشاوره مناسب به کارآفرینان بوده است. در واقع اطلاعات تخصصی سازمان‌های متولی معدن به سرمایه‌گذاران ورود به این بخش را تسهیل خواهد کرد. از این رو، این کشورها با فراهم کردن زمینه‌ای برای جذب کارآفرینان و سرمایه‌گذاران توانسته‌اند اقتصاد قوی را برای خود بسازند.

رونق سرمایه‌گذاری در این بخش واسطه‌گری در اقتصاد را به سمت تولید سوق می‌دهد زیرا هر قدر ضریب بازگشت سرمایه از سوی کارآفرینان روشن‌تر باشد به همان میزان اشتیاق آنها بیشتر خواهد بود. در شرایط کنونی که کشور نیاز به بهبود صادرات از طریق تولید واقعی دارد تسری قوانین و مقررات مربوط به سرمایه‌گذاری می‌تواند دستیابی به هدف‌های اقتصادی را ممکن کند. توسعه زنجیره تولید از دیگر مواردی است که دولت از طریق آن می‌تواند سرمایه‌گذاران را هدایت کند زیرا فردی که در حلقه‌های اولیه معدن فعال می‌شود تمایل بیشتری برای ایجاد ارزش افزوده در حلقه‌های پایین‌دستی دارد اما این امر مستلزم فراهم کردن شرایط مناسب است، به گونه‌ای که اگر آنها خیالشان از داشتن بازار مصرفی راحت باشد برای ورود به سرمایه‌گذاری جدید معدنی راغب‌تر خواهند بود، زیرا با آغاز تحریم‌های اقتصادی بازارهای صادراتی ایران محدود شد و کارآفرینان در بیم این مسئله قرار گرفتند که بازگشت سرمایه آنها با تهدید همراه خواهد بود.

در شرایطی که سرمایه‌گذاران معدنی از بازگشت سرمایه‌های خود نگران هستند ورود فناوری‌های جدید برای افزایش ظرفیت تولید و وارد شدن سرمایه‌گذاران به استخراج در عمق‌های بالا نه تنها به افزایش تولید و رونق اقتصاد معدنی کشور منجر خواهد شد بلکه به طور قطع موفقیت سرمایه‌گذاران این بخش ورود گروه‌های جدید سرمایه‌گذاری را نیز به همراه داشته و رونق اقتصادی این بخش به سایر بخش‌های اقتصادی معدن تسری خواهد یافت. موضوعی که می‌تواند به خروج اقتصاد کشور از رکود تومی منجر شود.

داخل پراتنز

۴۰۰۰ معدن زیر پوشش بیمه سرمایه‌گذاری

مدیر استخراج فرآوری صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی گفت: تاکنون حدود ۴۰۰۰ معدن تحت پوشش کامل این صندوق قرار گرفته‌اند. قباد شاه‌کرمی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی از سال ۱۳۸۰ طبق ماده ۳۱ قانون معادن تاسیس شده، اظهار کرد: این صندوق به منظور توسعه پایدار معادن و ارتقای این بخش تشکیل شده است. وی ادامه داد: تاکنون در راستای توسعه اکتشافات و فرآوری مواد معدنی، حمایت‌های زیادی از سوی این صندوق صورت گرفته است.

مدیر استخراج فرآوری صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی با بیان اینکه در بخش اکتشافات سرمایه‌گذاری ریسک بالایی دارد، گفت: در زمینه اکتشافات افراد متقاضی را تحت پوشش قرار می‌دهیم؛ به طوری که اگر ماده معدنی مورد نظر کشف نشد صندوق از آنها حمایت می‌کند.

شاه‌کرمی اظهار کرد: در حوزه استخراج از معدن نیز صندوق با دادن ماشین‌آلات معدنی به معدنکاران آنها را مورد حمایت خود قرار می‌دهد. مدیر استخراج فرآوری صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی با اشاره به اهمیت فرآوری مواد معدنی گفت: این صندوق در حوزه فرآوری نیز حمایت‌هایی را برای معدنکاران در نظر می‌گیرد تا بتوان از این طریق، میزان خام‌فروشی را کاهش داد.

شاه‌کرمی در خصوص نحوه پرداخت تسهیلات به معدنکاران گفت: ارائه تسهیلات سقفی ندارد و تنها به میزان استخراج معادن بستگی دارد. همچنین صندوق تسهیلاتی را که به معدنکاران می‌دهد بیمه آن را صادر می‌کند.

وی ادامه داد: در راستای سرمایه‌گذاری در معادنی چون معادن زغال‌سنگ تسهیلاتی برای تجهیزات ایمنی مانند دستگاه خودنجات، ستایمینی و قاب‌های فلزی برای نگهداری تونل‌ها به معدنکاران داده می‌شود.

دعوت از بخش خصوصی برای حضور در اکتشاف پهنه‌های معدنی

سرمایه‌گذاری معدنی، دیگر راه رفتن در تاریکی نیست

این بخش می‌تواند این حق و حقوق را ایفا کند. وی اظهار کرد: با حضور سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در این بخش، انرژی جدیدی ایجاد می‌شود. اینکه در تمام دنیا بحث اکتشاف یک امر حاکمیتی تلقی می‌شود، باید گفت این رویکرد دارد به سمت بخش خصوصی تغییر می‌کند ضمن اینکه من با این رویکرد که اکتشاف امری حاکمیتی تلقی شود موافق نیستم چون دولت معمولاً جایی ورود پیدا می‌کند که با منطقه محرومی است یا بخش خصوصی از آن استقبال نمی‌کند که به نظر می‌رسد با تغییرات رخ داده، انگیزه کافی برای بخش خصوصی برای حضور در این عرصه وجود داشته باشد.

وی می‌افزاید: وجود بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی در کنار بخش خصوصی، این مزه را می‌دهد که بخش خصوصی نباید دیگر از ریسک سرمایه‌گذاری هراسی داشته باشد چراکه این صندوق دقیقاً سرمایه‌گذاری در پهنه‌های معدنی را بیمه می‌کند تا سرمایه‌گذار وارد ریسک پرخطری نشود و از بیم از دست دادن سرمایه به سراغ بخش‌های دیگر نرود. وی با بیان اینکه اگر بخش خصوصی از آن امتیازات آگاهی داشته باشد از این مزایای اکتشاف استقبال خواهد کرد، تصریح می‌کند: درست است که سرمایه‌گذاری در معدن، سنگین است و به‌مثابه راه رفتن در تاریکی است ولی با بیمه سرمایه، سرمایه‌گذاران خطر کمتری را احساس می‌کنند. ضمن اینکه در گذشته رفتارهایی که با سرمایه‌گذاران شد، بدبینی‌هایی را در این بخش ایجاد کرد اما ورود آنها در بخش اکتشاف می‌تواند به ثبات و پایداری بیشتر بخش خصوصی بینجامد.

چنین سرمایه‌ای را در اختیار ندارد یا ترجیح می‌دهد در بخش‌های دلالی آن را بکار گیرد.

اول اکتشاف بعد مزایده محدوده‌های معدنی
 وزیر صنعت، معدن و تجارت در حاشیه دهمین نمایشگاه بین‌المللی معدن و صنایع معدنی ایران از برگزاری مزایده‌های بزرگ معدنی در استان‌های معدنی کشور با مساحت‌های بزرگتر در سال جاری خبر داده و گفته: شرایط جذابی برای ورود بخش خصوصی به این مزایده‌ها پیش‌بینی شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با دعوت از سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای ورود به بخش اکتشاف اعلام کرد تا بخش اکتشاف فعال نشود، بهره‌برداری از معادن نیز فعال نمی‌شود و حدود یک سال باید روی بخش اکتشاف کار کنیم.

در این خصوص ساعد شهسوار، مدیرکل حقوقی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز درباره حاکمیتی بودن یا نبودن اکتشاف و استقبال بخش خصوصی به **ساعت** می‌گوید: به نظر من برگزاری مزایده‌ها در بحث اکتشاف نه تنها با استقبال بخش خصوصی مواجه می‌شود بلکه این اتفاق گرفته شود.

وی با اشاره به اینکه قوانین و مقررات بخش معدن پیچیده است، ادامه می‌دهد: برگزاری مزایده یعنی اجرای عدالت و رعایت انصاف و حفظ مصالح این بخش. از آنجایی که بخش خصوصی برای رسیدن به حق و حقوقش باید راه طولانی‌تری برود، حضور در

محبوبه ناطق - گروه معدن: وزارت صنعت، معدن و تجارت تصمیم گرفته برای نخستین‌بار از بخش خصوصی دعوت کند تا در اکتشاف پهنه‌های معدنی حضور یابد. تاکنون بحث اکتشاف توسط بخش حاکمیتی و دولتی انجام گرفته و بعد از اینکه پهنه‌های معدنی کشف و میزان ذخایر آن مشخص می‌شد در صورت صلاحدید، به مزایده گذاشته می‌شد تا سرمایه‌گذاران بخش خصوصی وارد گود شوند.

از طرفی اکتشافات صورت‌گرفته و در حد ۷ درصد است و این محدودیت کار در این بخش به دلیل بودجه محدودی است که تاکنون به این امر اختصاص یافته است. به دلیل عطش و اشتیاق بخش خصوصی به دستیابی سریع‌تر به محدوده‌های معدنی، این راه انتخاب شد که با دعوت از بخش خصوصی، اکتشاف پهنه‌های معدنی سرعت بیشتری یابد اما اکتشاف امری بسیار پریسک و سرمایه‌بر است و بخش خصوصی تاکنون تمایلی به ورود به این بخش نداشته و حالا این سوال مطرح است که چه راهکارهایی برای جذب سرمایه‌های خصوصی در عرصه پر ریسک اکتشاف مدنظر قرار گرفته و چگونه کار حاکمیتی قرار است به بخش خصوصی واگذار شود.

به خوبی استفاده می‌کند.

مهندس برنا می‌افزاید: بحث دیگر ژئوفیزیک هوایی است. در دنیا از این تکنیک، چند کشور خاص بهره‌مندند ولی به دلیل اینکه در تحریم به سر می‌بریم این فناوری را در اختیار ما قرار نمی‌دهند. با این حال ایران در سال ۸۰ توانست ۴ دستگاه هلیکوپتر خاص این فناوری را تهیه و آن را مجهز به دستگاه‌ها و سیستم ژئوفیزیک کند و با بکارگیری ۳ روش، ۲۰ درصد کشور را مورد بررسی قرار دهد. ضمن اینکه در خاورمیانه جزو معدود کشورهایی هستیم که این فناوری را داریم و همچنین از وجود خلبان‌های ماهری که مختص این کار باید آموزش ببینند و بتوانند فاصله توپوگرافی از زمین را در یک لاین ۳۰ متری رعایت کنند سود می‌بریم. این هلیکوپترها در معدن سنگان خواف مشغول تهیه نقشه هوایی هستند.

برنا با بیان اینکه سازمان زمین‌شناسی دارد وارد اکتشافات فاز ۱ در ۲۵ هزار می‌شود، اضافه می‌کند: دولت به دلیل محدودیت منابع مالی در تمامی بخش‌ها نمی‌تواند ورود کند و لازم است بخش خصوصی قدرتمندی وارد این بخش شود و تجهیزات مدرن و به روز حفاری با سرعت بالا و عمق را در این بخش بکار گیرد ولی مناسبانه پیمانکاران بخش معدن ضعیف هستند و بخش خصوصی نیز

مورد بررسی قرار داده، می‌افزاید: کشور به مناطق اولویت‌داری در بحث اکتشاف تقسیم شده در حالی که قرار بود در ۵ لایه اطلاعاتی مورد بررسی قرار بگیرد اما در عمل در ۸ لایه اطلاعاتی بررسی شد کار نواحی بیست‌گانه دوم نیز در ۸ لایه آغاز شده و ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. وی اضافه می‌کند: به نظر نمی‌رسد بخش خصوصی

در این خصوص بهروز برنا، معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی در گفت‌وگو با **ساعت** می‌گوید: تاکنون این گونه بوده که کار شناسایی و پی‌جویی محدوده‌های معدنی توسط بخش حاکمیتی صورت بگیرد و بخش خصوصی از اکتشاف به

بعد درگیر کار معدن شود اما اگر سرمایه‌گذار علاقه‌مندی پیدا شود که مایل به ورود در بخش شناسایی و پی‌جویی باشد، باید براساس معیارهای سازمان زمین‌شناسی کار کند و با نظرات و دستورالعمل‌ها و شرح خدماتی که سازمان معلوم کرده فعالیت کند.

وی ادامه می‌دهد: براساس استراتژی این سازمان، کار شناسایی و اکتشاف عرصه‌ها در حال انجام است و اگر کارها براساس معیارهای سازمان زمین‌شناسی صورت نگیرد، دوباره کاری می‌شود. برنا با اشاره به اینکه دفتر اکتشاف سازمان زمین‌شناسی نواحی بیست‌گانه را به مساحت ۴۰۰ کیلومترمربع در ۸ لایه مورد بررسی قرار داده، می‌افزاید: کشور به مناطق اولویت‌داری در بحث اکتشاف تقسیم شده در حالی که قرار بود در ۵ لایه اطلاعاتی مورد بررسی قرار بگیرد اما در عمل در ۸ لایه اطلاعاتی بررسی شد کار نواحی بیست‌گانه دوم نیز در ۸ لایه آغاز شده و ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد.

وی اضافه می‌کند: به نظر نمی‌رسد بخش خصوصی

**ساعد شهسوار:
 برگزاری مزایده‌ها در بحث اکتشاف نه تنها با استقبال بخش خصوصی مواجه می‌شود بلکه این اتفاق باعث می‌شود مصالح بخش خصوصی نیز در نظر گرفته شود.**

نایب‌رییس خانه معدن ایران مطرح کرد

تغییرات گسترده آمارهای معدنی در راه است

به بخش معدن داشته باشند. نایب‌رییس خانه معدن ایران با اشاره به اینکه معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز به این نتیجه رسیده که باید در نحوه محاسبه سهم بخش معدن از تولید ناخالص داخلی کشور کل چرخه از اکتشاف تا فرآوری لحاظ شود که در این صورت این سهم افزایش چشمگیری را تجربه خواهد کرد. محمدرضا بهرامن در گفت‌وگو با ماین نیوز با اشاره به اینکه متولی بخش معدن نیز به این نتیجه رسیده که باید تغییرات اساسی و گسترده‌ای در نحوه محاسبه سهم بخش معدن از تولید ناخالص داخلی به این شکل است که کل زنجیره تا اکتشاف تا فرآوری مورد توجه قرار می‌گیرد و براساس همین شیوه محاسبه برنامه‌ریزی‌ها برای بخش معدن در این کشورها انجام می‌شود.

وی گفت: اگر ما سهم بخش معدن را از تولید ناخالص داخلی پایین در نظر بگیریم آن وقت در برنامه‌ریزی‌های کلان اقتصادی هم میزان اهمیت این بخش برخلاف واقعیت، کم در نظر گرفته خواهد شد و توجه لازم به این بخش استراتژیک نخواهد شد. او اشتغالزایی مستقیم بخش معدن در ایران را افزون بر ۱۲۰ هزار نفر اعلام کرد و افزود: براساس استانداردهای کشورهای صنعتی پیشرفته هر شغل معدن حدود ۱۷ شغل در زنجیره خود ایجاد می‌کند که این رقم در ایران به ۲۲ شغل می‌رسد که نشان‌دهنده اشتغالزایی صنعت معدنکاری است. در چنین شرایطی اشتغالزایی بالای بخش معدن باعث می‌شود تا برنامه‌ریزان کشور در سیاست‌های کلان اقتصادی توجه ویژه‌ای

افزایش ۴ برابری حفاری‌های اکتشافی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی

مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران اعلام کرد: میزان حفاری‌های اکتشافی این شرکت در نیمه نخست سال ۹۳ به ۳۹ هزار و ۳۲۰ متر رسید که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل (۹۱۲۵ متر) بیش از ۴ برابر شده است.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، وجیه‌الله جعفری گفت: میزان حفاری‌های اکتشافی ۶ ماه اول امسال از کل حفاری‌های انجام شده در سال ۹۲ که ۳۸۷۵۰ متر بود، بیشتر است که رکورد جدیدی محسوب می‌شود.

وی افزود: در اجرای سیاست‌های سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) فعالیت‌های اکتشافی شرکت تهیه و تولید در سال جاری به‌ویژه در مناطق کم برخوردار افزایش یافته است.

جعفری ادامه داد: در چند نقطه از کشور از جمله استان سیستان و بلوچستان موفق به دریافت گواهی کشف شدیم و در حوزه آنتیموان به ذخایر جدیدی دست یافتیم.

وی اظهار امیدواری کرد با برنامه‌ریزی‌های انجام شده در سال ۱۳۹۴ در استان سیستان و بلوچستان به تولید شمش آنتیموان به صورت پایلوت دست پیدا کنیم.

به گفته جعفری، کار اکتشاف و پی‌جویی در دیگر محدوده‌های معدنی مانند استان‌های خراسان جنوبی و اصفهان نیز در دست اقدام است.

مدیرعامل شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران تصریح کرد: این شرکت در نیمه نخست سال جاری در بخش تولید به اهداف پیش‌بینی شده دست یافته و در تولید برخی مواد معدنی مانند سرب و روی و

نفلین سسینیت به اراقمی بالاتر از هدف دست یافته است. وی یکی دیگر از برنامه‌های شرکت تهیه و تولید را فعال کردن واحد پتاس خور با همکاری و پشتیبانی ایمیدرو ذکر کرد و گفت: حمایت ایمیدرو باعث شده تا بتوانیم این واحد را در ۴ ماه آینده فعال و تولید محصول را آغاز کنیم. جعفری استفاده از توان بخش خصوصی و مشارکت آنها برای فعال کردن بعضی از واحدهای تابعه مانند کک‌سازی زرنده، زغال‌سنگ خمرود، فروکروم جغتای، سرب و روی نخلک و... را از سیاست‌های شرکت تهیه و تولید پرشمرد و اظهار امیدواری کرد سرمایه‌گذاران بخش خصوصی با سرمایه‌گذاری در این واحدها بتوانند نسبت به ایجاد صنایع فرآوری اقدام کنند. به نظر می‌رسد برنامه دولت برای رونق معادن مستلزم فعال کردن اکتشاف است. لذا شرکت‌های توسعه‌ای و تامین‌کننده زیر ساخت‌های معدنی با توسعه فعالیت‌های خود، پهنه‌های معدنی بیشتری را برای بخش خصوصی می‌توانند فراهم کنند.

نعمت‌زاده در مراسم روز ملی صادرات تاکید کرد:

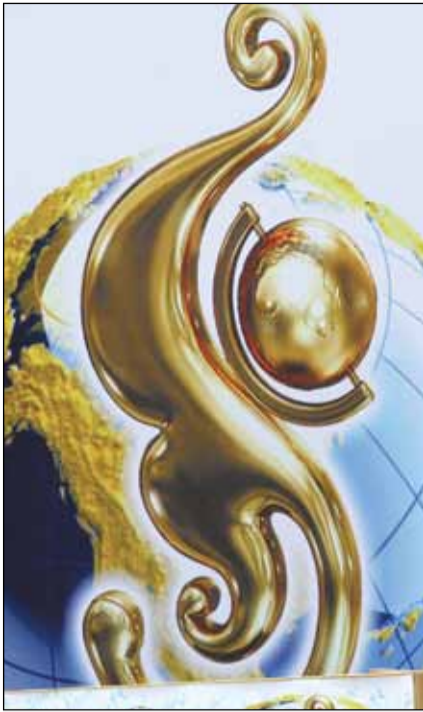
جهش صادراتی طرح نو می‌خواهد

جهانگیری: فروش ارز حاصل از صادرات با نرخ آزاد به سیستم بانکی تصویب شد

گروه تجارت - باز هم مقامات اجرایی دولت و بخش خصوصی، باز هم تجارت و باز هم وقت اندک و دردلی بی‌پایان. هر چند قرار بود هجدهمین روز ملی صادرات با حضور رییس جمهوری و آن هم دو روز زودتر از موعد تقویمی (۲۹ مهرماه) برگزار شود، اما شخص

اول دولت معاون خود را به این مراسم فرستاد تا گوش شنوایی باشد برای مشکلات و دغدغه‌های صادرکنندگانی که سربازان خط مقدم اقتصادی نام گرفته‌اند. دیروز مراسم روز ملی صادرات با حضور اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس جمهوری، محمدرضا

نعمت‌زاده وزیر صنعت، معدن و تجارت، ولی‌الله افخمی‌راد، رییس سازمان توسعه تجارت و دیگر مسئولان دولتی و خصوصی در حالی برگزار شد، که حال و هوای اقتصادی و به ویژه صادراتی کشور شور و امید دیگری نسبت به سال‌های پیش دارد.

افزود: بعد از وقوع تحریم، یک ایرانی نمی‌تواند به راحتی پول جابه‌جا کرده، حساب باز کند یا در مناقصات به سهولت شرکت کند، این در حالی است که با وجود تمام شرایط، ایرانی‌ها هنوز هم در ۵۵ کشور دنیا حضور دارند و در جاده‌های سنگلاخ با رقبایی که در راه‌های هموار گام برمی‌دارند، رقابت می‌کنند.

وی تصریح کرد: ارزش صادرات خدمات فنی و مهندسی در ۶ ماه نخست سال جاری به ۵ میلیارد دلار رسیده در حالی که کیفیت این صادرات ارزشمند است، ضمن اینکه ظرفیت صادرات خدمات فنی و مهندسی امروز بیش از ۲۰ میلیارد دلار در سال است که با حمایت‌های اندک دولت می‌توان به آن دست یافت.

انصاری با بیان اینکه صادرات خدمات فنی و مهندسی ماندگاری بالایی را در بازارهای هدف به همراه دارد، تصریح کرد: دوره اجرایی هر پروژه عموماً چندین سال به طول می‌انجامد و البته امروز نیز ایرانی‌ها در این عرصه بسیار موفق عمل می‌کنند به نحوی که پروژه‌های آنها بسترساز و قوام‌بخش روابط سیاسی دوجانبه با کشورهای دنیاست.

رییس انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ادامه داد: از سال ۷۳ تاکنون ایرانی‌ها در بازارهای دنیا خوشنامی‌های بسیاری کسب کرده و با وجود صدور ۶۵۰ ضمانتنامه برای پروژه‌های فنی و مهندسی ایران تنها یک ضمانتنامه ضبط شده است که این رکورد جالبی در دنیا به شمار می‌آید.

به اعتقاد وی، نباید صادرات خدمات فنی و مهندسی را با حجم صادرات سنجید بلکه باید آن را با کیفیت و اثربخشی در توسعه فناوری و ارتباط با دنیا شناخت، چرا که می‌تواند اثر مناسب در قوام روابط سیاسی ایران با دنیا داشته باشد.

انصاری، صادرات خدمات فنی و مهندسی را محل رقابت روسای جمهور در دنیا دانست و گفت: از امریکا تا ژاپن همه کشورهای دنیا اجرای پروژه‌های صدور خدمات فنی و مهندسی را رقابتی در سطح روسای جمهور می‌دانند.

وی به بیان چند درخواست از دولت برای حمایت از صادرات غیرنفتی به خصوص صادرات خدمات فنی و مهندسی پرداخت و اظهار کرد: جایزه صادراتی از سال ۸۱ بنا نهاده شده که ۱۲ درصد رشد سالانه صادرات را به ۴۵ درصد افزایش داد. این در شرایطی است که در سال ۹۰ پرداخت آن جویز قطع شده است.

انصاری افزود: از سوی دیگر، تحریم‌ها هم شدت گرفته و در حالی که جویز صادراتی می‌توانست یک سرمایه‌گذاری ارزان و همچون چاشنی برای انفجار صادراتی باشد، متأسفانه پرداخت آن قطع شد.

به گفته رییس انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، چنانچه صادرکننده بدانند ۸ درصد، جایزه صادراتی دارد، می‌تواند تا ۸ درصد تخفیف داده و قیمت‌های خود را رقابتی کند، این در شرایطی است که هم‌اکنون پیشنهاد صادرکنندگان ایرانی با ۲ تا ۵ درصد اختلاف در مقابل رقبا بازنده اعلام می‌شود.

وی ادامه داد: در صورت ضمانتنامه‌ها نیز مشکلات بسیاری وجود دارد و به خاطر تحریم این مشکلات قدرت رقابت صادرکنندگان را کاهش داده است اما حل این مشکل راه‌حل دارد و اخبار حکایت از آن دارد که معاون اول رییس جمهوری شخصاً روی حل مشکل ضمانتنامه‌ها وقت گذاشته و درصدد یافتن راهکارهای جدید است.

انصاری افزود: چنانچه مشکل ضمانتنامه‌ها حل شود، صادرات خدمات فنی و مهندسی سالانه ۴ تا ۵ میلیارد دلار افزایش خواهد داشت.

تقدیر با لوح و تندیس

در پایان این مراسم، ۵۰ صادرکننده نمونه ملی معرفی و تجلیل شدند و در این میان ۶ صادرکننده رتبه ممتاز را به خود اختصاص دادند که بیشترین ارزش‌آوری را در یک سال گذشته برای کشور داشته‌اند. شرکت کیسون صادرکننده ممتاز در خدمات فنی مهندسی، صنایع غذایی زرماکارون، ذوب‌آهن اصفهان، فرآورده‌های لبنی کاله، شرکت پویندگان راه سعادت در بخش تسهیلات پزشکی و شرکت پاکسان در بخش مواد شوینده از مجموع ۵۰ صادرکننده نمونه عنوان صادرکننده ممتاز را به خود اختصاص دادند.

طی سال‌های گذشته به دلیل توجه کافی نکردن به توسعه تولید در کشور و ایجاد هزینه‌های ناخواسته، صادرکنندگان ایرانی با کاهش رقابت‌پذیری در عرصه جهانی مواجه بوده‌اند. وی افزود: وابستگی اقتصاد ایران به نفت در سال‌های گذشته یک سریال تکراری بوده و کوچکترین اثری از تغییر در آن وجود ندارد که این موضوع البته در صادرات غیرنفتی و شیوه توجه دولت به آن نمود بیشتری می‌یابد.

بی‌توجهی به صادرات غیرنفتی با دلارهای نفتی

رییس اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: همواره زمانی که کشور شاهد کاهش درآمد نفتی بوده، صادرات غیرنفتی عزت یافته و توجه از سوی دولت به آن اندکی افزایش می‌یابد اما زمانی که دلارهای نفتی به اندازه کافی در کشور سرازیر شده، توجه به صادرات غیرنفتی نیز نامهربانی زیادی دیده است. به گفته شافعی هنوز صادرات غیرنفتی به‌عنوان مولفه توسعه اقتصادی در کشور جایگاهی نیافته ضمن اینکه صادرات پایدار نیازمند داشتن استراتژی پایدار توسعه است و اگرچه سال‌ها موضوع صادرات همواره نقل مجالس است ولی هنوز نتوانسته استراتژی توسعه راهبردی را پیش‌روی خود داشته باشد.

شافعی ادامه داد: باید یک بار برای همیشه تصمیم گرفت مشکلات ساختاری اقتصاد را طبقه‌بندی کنیم و برای حل آنها راهکار ارائه دهیم، این در حالی است که در سال‌های اخیر کشور از توجه اساسی به صادرات بازداشته شده و رقابت‌پذیری در بازارهای توسعه‌یافته برای ایران به تأخیر افتاده است. وی با بیان اینکه با وجود آمارهای صادراتی به نظر می‌رسد در بسیاری از بازارها حضور پررنگی از سوی صادرکنندگان ایرانی مشاهده نمی‌شود، تأکید کرد: صادرکنندگان لطامت شدیدی نمی‌توانند در این بازارها با رنج بسیار بازاریابی را به‌دست می‌آورند در حالی که از زمان بازگویی کالاهای صادراتی تا رسیدن به بازارهای هدف، تصمیمات خلق‌الساعه صادرات آنها را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد.

شافعی با انتقاد از وجود مشکلات حمل‌ونقل در بازارهای جهانی خاطر‌نشان کرد: کالا برای صادرات وجود دارد و مشتری آن نیز در بازارهای صادراتی مشخص شده اما متأسفانه وسیله حمل‌ونقل برای کالاهای صادراتی به شکل مناسب وجود ندارد.

ظرفیت صادرات ۲۰ میلیارد دلاری

دیروز محمدرضا انصاری، رییس انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی به عنوان صادرکننده ممتاز ۹۳ معرفی شد. وی در مراسم روز ملی صادرات با اشاره به رقابت سنگین در بازارهای جهانی، گفت: قبل از وقوع بحران اقتصادی در دنیا اگر در یک مناقصه ایران مجبور به رقابت با ۳ کشور بود، بعد از سال ۲۰۰۸ م مجبور به رقابت با ۳۰ کشور شده، چراکه بحران جهانی، سرمایه‌گذاری‌ها را به‌شدت کاهش داده و عرصه رقابت را تنگ کرده است. رییس انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی

دقیقی صورت گیرد به طور قطع دستیابی به یک جهش صادراتی خوب دور از انتظار نیست. ضمن آنکه در حال حاضر در تلاش هستیم چنین حرکت‌هایی را در کشور آغاز کنیم.

دیوار بلند تعرفه‌ای محکوم به شکست

ولی‌الله افخمی‌راد، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با تأکید بر اینکه سیاست جایگزینی واردات با دیوار بلند تعرفه‌ای در عصر جهانی شدن محکوم به شکست است، خواستار برنامه‌ریزی دولت برای

الحاق به سازمان جهانی تجارت شد. ولی‌الله افخمی‌راد به عنوان متولی تجارت خارجی کشور، دیروز در مراسم روز ملی صادرات با تأکید بر ضرورت در نظر گرفتن فضای باثبات برای توسعه صادرات غیرنفتی کشور، گفت: در یک فضای بی‌ثبات و غیرعادلانه نمی‌توان توسعه صادرات را شاهد بود. این در شرایطی است که امروزه هیچ کشوری را سراغ نداریم که از شاخص‌های قابل قبول و استدلالی در کشور خود برخوردار نباشد و در مقابل بتواند صادرات موفق داشته باشد. وی افزود: به نظر می‌رسد در یک شبکه در هم تنیده اقتصادی با بازارهای بین‌الملل است که می‌توان برای آزادسازی اقتصاد و توسعه صادرات غیرنفتی اقدام کرد. افخمی‌راد تصریح کرد: در چین، برزیل، هند، مالزی و ترکیه نقش دولت در قالب بسترسازی در جهت توسعه صادرات و حمایت از بخش‌های دارای مزیت و دارای ارزش افزوده بسیار به چشم می‌خورد. این در شرایطی است که در ایران نیز ادغام متولی بخش صنعت، معدن و تجارت با نیت هم‌افزایی بین سیاست‌های تجاری و صنعتی انجام شده است.

رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران ادامه داد: چنانچه دولت حمایت‌های هدفمندی را در بخش صنعت انجام داده و مذاکره در جهت انعقاد معاهدات تجاری را به صورت هم‌زمان پیشبرد، به طور قطع صادرات غیرنفتی کشور شکوفا خواهد شد. وی اظهار کرد: روند پیشبرد منطقه‌گرایی در توسعه صادرات غیرنفتی هم‌زمان با توجه به بازارهای جهانی می‌تواند شرایط مناسبی را برای توسعه صادرات غیرنفتی رقم بزند. افخمی‌راد در پایان خواستار برنامه‌ریزی دولت برای الحاق هرچه سریع‌تر به سازمان جهانی تجارت شد.

جای ایران را گرفتند

سخنران دیگر این مراسم، مقام اول بخش خصوصی ایران بود. غلامحسین شافعی، رییس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران با ابراز نگرانی از افزایش دلارهای نفتی و کاهش توجه به صادرات غیرنفتی گفت: متأسفانه صندلی صادراتی ایران در بازارهای جهانی از سوی رقبا اشغال شده است. شافعی در این مراسم با بیان اینکه در صحنه رقابت جهانی کشورهایی موفق خواهند بود و صادراتی توفیق می‌یابد که از تولید بهتری برخوردار باشد، اظهار کرد: متأسفانه

برای امر صادرات نیز اظهار کرد: در این مدت بررسی سیاست اقتصادی با سایر کشورهای جهان را فعال ساختیم، ضمن آنکه تعهدسپاری ارزی لغو و مالیات بر درآمد صادرات را اعمال کردیم. به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت، حذف مقررات دست و پاگیر اداری، تهیه بسته خروج از رکود، حذف استانداردهای اجباری برای کالاهایی که علامت استاندارد دارند و تلاش برای رفع محدودیت‌های مرزی از دیگر اقدامات دولت در یک سال گذشته به منظور تسهیل امر صادرات کشور بوده است.

رشدی که به کندی پیش رفت

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان آنکه صادرات غیرنفتی کشور به‌تدریج رشد کرده است، گفت: این صادرات با وجود موانع داخلی و خارجی شاهد رشد بوده اما برای دستیابی به جایگاه بالا در بازارهای جهانی نیاز به سیاست‌گذاری و هدفگذاری و اقدامات عاجل داریم که این مهم باید توسط دولت و بخش خصوصی صورت گیرد. نعمت‌زاده با اشاره به حجم صادرات ایران در ۶ ماه نخست امسال، گفت: در این مدت ۲۳ میلیارد دلار کالا به خارج صادر شد که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۰ درصد رشد نشان می‌دهد. وی ادامه داد: در بخش صدور خدمات فنی مهندسی نیز با ۱۳ درصد رشد مواجه بودیم به گونه‌ای که در ۶ ماه نخست امسال بیش از ۵ میلیارد دلار خدمات فنی مهندسی صادر شده است. وزیر صنعت، معدن و تجارت با تشکر از اقدامات رییس‌جمهوری به منظور بهبود فضای بین‌المللی، گفت: این بهبود برای توسعه صادرات از الزامات اصلی به شمار می‌رود. نعمت‌زاده خطاب به صادرکنندگان حاضر در این همایش اظهار کرد: ما از صادرکنندگان و فعالان اقتصادی می‌خواهیم که این وزارتخانه را برای توسعه صادرات کشور بیش از گذشته یاری رسانند.

فکری نو برای جهش در صادرات

وی با بیان اینکه برای ایجاد حرکتی جهشی در صادرات کشور باید طرح نو ارائه شود، گفت: برای این امر باید چندین رشته صنعتی و تولیدی که از مزیت‌های بیشتری برخوردار هستند، محور فعالیت‌های ما قرار گیرند، ضمن آنکه تلاش‌های خود را باید در زمینه سرمایه‌گذاری تربیت نیروی انسانی و بازاریابی متمرکز کنیم تا شاهد یک رشد جهشی در بخش صادرات باشیم. نعمت‌زاده با اشاره به رشته‌های صنعتی مزیت‌دار کشور، افزود: خودرو از جمله بخش‌هایی است که کشور در آن مزیت صادراتی دارد و چنانچه بتوانیم تا سال ۱۴۰۰ یک میلیون دستگاه صادر کنیم بین ۱۰ تا ۱۵ میلیارد دلار درآمد صادراتی نصیب کشور خواهد شد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: می‌توانیم در بخش فولاد بین ۶ تا ۷ میلیارد دلار، در بخش مس حدود ۲/۵ میلیارد دلار، در نساجی و پوشاک حدود ۵ میلیارد دلار، در زمینه معدن و صنایع معدنی حدود ۵ میلیارد دلار و در زمینه محصولات ساختمانی حدود ۵ میلیارد دلار درآمد صادراتی داشته باشیم. نعمت‌زاده تصریح کرد: اگر برنامه‌ریزی و هدفگذاری

تازه‌ترین تصمیمات ارزی دولت یازدهم

معاون اول رییس‌جمهوری در مراسم روز ملی صادرات، با اعلام تازه‌ترین تصمیمات ارزی دولت تدبیر و امید از تصمیم جدید برای کاهش نرخ سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی تا ۱۰ درصد خبر داد و گفت: امکان فروش ارز حاصل از صادرات به نرخ آزاد به سیستم بانکی تصویب شد، ضمن اینکه تا این لحظه به هیچ یک از مسئولان نگفته‌ایم که چه آماری را ارائه دهند و چه آماری را ارائه

نهند. به گزارش **سایت تجارت**، اسحاق جهانگیری از ابلاغ مصوبات جدیدی به بانک مرکزی برای حمایت از تولید و صادرات خبر داد و گفت: براساس مصوبه دولت، کاهش پلکانی سپرده قانونی بانک‌ها نزد بانک مرکزی در اختیار رییس کل بانک مرکزی قرار گرفته و قرار است نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات نیز متناسب با نرخ تورم کاهش یابد. وی از ایجاد امکان فروش ارز حاصل از صادرات به نرخ آزاد به نظام بانکی خبر داد و تصریح کرد: براساس تصمیم دولت این موضوع در اختیار بانک مرکزی قرار گرفته است، ضمن اینکه قرار است تسهیلات بانکی به خریداران کالاهای

بادوام به روش اعتبار خریدار صورت گیرد. به گفته جهانگیری، نتخواهی هم در اختیار گمرک قرار خواهد گرفت تا حقوق ورودی و مالیات بر ارزش دریافتی از صادرکنندگان را به آنها بازگرداند. معاون نخست رییس‌جمهوری از جلسه آتی خود با صادرکنندگان با حضور رییس کل بانک مرکزی و بانک‌ها خبر داد و گفت: بانک‌ها در این جلسه حضور خواهند داشت و ۵۰ نفر از صادرکنندگان را نیز به این جلسه دعوت خواهیم کرد.

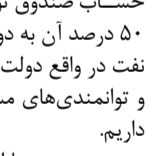
اداره دولت با ۵۰۰ هزار بشکه نفت

معاون اول رییس‌جمهوری با بیان اینکه مردم به‌طور قطع شرایط دولت را درک می‌کنند، اظهار کرد: این دولت در ۲ و ۳ سال قبل با ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه با قیمت جهانی ۱۲۰ تا ۱۳۰ دلار بودجه خود را تقویت می‌کرد اما دولت امروز یک میلیون بشکه نفت صادر می‌کند و از این یک میلیون بشکه براساس قوانینی که باید اصلاح شود، حدود ۵۰ درصد به حساب صندوق توسعه و جاهای دیگر می‌رود و تنها ۵۰ درصد آن به دولت می‌رسد و ما با ۵۰۰ هزار بشکه نفت در واقع دولت را اداره می‌کنیم اما ما به لطف خدا و توانمندی‌های مسئولان و دانشمندان خود اطمینان داریم.

وی همچنین با اشاره به انتقاد از آمارهای رسمی ارائه شده، گفت: تا این لحظه نه من و نه شخص رییس‌جمهوری به هیچ یک از مسئولان نگفته‌ایم که چه آماری را ارائه دهند و چه آماری را ارائه ندهند. هدف ما صداقت و راستگویی است و به کسانی که هنوز در برخی آمار تردید دارند، اعلام می‌کنیم که این آمار قابل شمارش و محاسبه است. جهانگیری تأکید کرد: کارشناسان اقتصادی کاهش نرخ تورم تا ۲۵ درصد را دور از انتظار می‌دانستند در حالی که با سیاست‌های اتخاذ شده، هم‌اکنون در ۶ ماه نخست سال جاری شاهد کاهش نرخ تورم تا ۲۰ درصد هستیم.

اختصاص ردیف بودجه‌ای برای جویز صادراتی

وزیر صنعت، معدن و تجارت از پیش‌بینی ردیف بودجه برای پرداخت جویز صادراتی و توسعه زیرساخت‌های صادرات در آخرین جلسه شورای صادرات خبر داد و گفت: در این جلسه مصوباتی صورت گرفت که امیدواریم هر چه سریع‌تر برای توسعه صادرات عملیاتی شود. محمدرضا نعمت‌زاده در این مراسم گفت: بررسی و تسهیل صدور ضمانتنامه‌های بانکی، افزایش سرمایه بانک توسعه صادرات، افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات و کمک مالی به کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل دریایی از دیگر مصوبات شورای عالی صادرات است. وی درباره اقدامات یک سال گذشته دولت با هدف ارائه تسهیلات

معاون اول رییس‌جمهوری با بیان اینکه مردم به‌طور قطع شرایط دولت را درک می‌کنند، اظهار کرد: این دولت در ۲ و ۳ سال قبل با ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه با قیمت جهانی ۱۲۰ تا ۱۳۰ دلار بودجه خود را تقویت می‌کرد اما دولت امروز یک میلیون بشکه نفت صادر می‌کند و از این یک میلیون بشکه براساس قوانینی که باید اصلاح شود، حدود ۵۰ درصد به حساب صندوق توسعه و جاهای دیگر می‌رود و تنها ۵۰ درصد آن به دولت می‌رسد و ما با ۵۰۰ هزار بشکه نفت در واقع دولت را اداره می‌کنیم اما ما به لطف خدا و توانمندی‌های مسئولان و دانشمندان خود اطمینان داریم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت از پیش‌بینی ردیف بودجه برای جویز صادراتی و توسعه زیرساخت‌های صادرات در آخرین جلسه شورای صادرات خبر داد و گفت: در این جلسه مصوباتی صورت گرفت که امیدواریم هر چه سریع‌تر برای توسعه صادرات عملیاتی شود. محمدرضا نعمت‌زاده در این مراسم گفت: بررسی و تسهیل صدور ضمانتنامه‌های بانکی، افزایش سرمایه بانک توسعه صادرات، افزایش سرمایه صندوق ضمانت صادرات و کمک مالی به کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل دریایی از دیگر مصوبات شورای عالی صادرات است. وی درباره اقدامات یک سال گذشته دولت با هدف ارائه تسهیلات

علی اصغر توفیق

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت

یکی از برنامه‌های در بخش تجارت الکترونیک تاسیس یک پنجره واحد برای تجارت است تا تجار بتوانند آسان‌تر اطلاعات را ردوبدل کنند. امروزه بازرگانان برای انجام فعالیت‌های خود باید با سازمان‌هایی مثل حمل‌ونقل، گسترش بنادر، انبار و بانک مرکزی رویه‌رو شوند، بنابراین از مزایای تاسیس این پنجره، جلوگیری از جعل اسناد و سوءاستفاده و بالا رفتن سرعت و دقت در گردش اطلاعات است.

این طرح تا ۱۵ اسفندماه سال ۱۳۹۳ افتتاح خواهد شد. همچنین با توجه به این که خریدار و فروشنده بزرگ در بخش تجارت، دولت است؛ می‌خواهیم با تاسیس سامانه شتاب فروشنده‌ها با به این سامانه بیاوریم تا با هم رقابت کنند و خریداران با مراجعه به این سامانه می‌توانند نیازهای خود را رفع کنند. تاکنون فقط مرکز بورس و شرکت‌نفت از امضای الکترونیک استفاده می‌کنند.

یکی دیگر از اهداف ما در بخش تجارت الکترونیک توسعه امضای الکترونیک است. صدور امضای الکترونیکی توسط اسناد رسمی انجام می‌شود و از ۸ هزار دفترخانه ۳۴۰۰ تا از آنها این مجوز را صادر می‌کنند که مدت آن یک‌ساله است و در صورت تمدید آن افراد از تخفیف برخوردار می‌شوند.

با ارائه آمارهایی از تجارت الکترونیکی در کشورهای ژاپن، آمریکا و بریتانیا: حدود ۳/۵ درصد از تولید ناخالص اروپا از تجارت جهانی به دست می‌آید و از این مقدار انگلیس بیشترین سهم را دارد. به علاوه در حال حاضر از بین ۷۰ کشور در زمینه تجارت الکترونیکی ایران در رده ۶۹ قرار دارد.

همچنین ایران ۹ هزار میلیارد ریال فروش الکترونیکی داشته که این مقدار بسیار کم است. ما اکنون به حالت سنتی تجارت می‌کنیم، بسیاری از تجار ما در خارج با مشکل فروش رویه‌رو هستند و باید نمایشگاه‌های مجازی را گسترش دهیم تا نیاز به مشتری صرف شود.

بر اساس آمار کمرگ تا پایان سال ۱۳۹۲، ۳۱۵ میلیارد ریال از این طریق مبادله شد و در ۶ ماه نخست امسال این رقم به ۳۶۵ میلیارد افزایش یافت و تاکنون ۵ هزار معامله از این طریق انجام شده است.

ضرورت همخوانی

ترکیب واردات و اهداف صادراتی

محمدحسین برخوردار

نایب رییس اتاق بازرگانی تهران

ارتقای فناوری تولید و انتقال دانش فنی می‌تواند یکی از مهم‌ترین برنامه‌های بنگاه‌های اقتصادی فعال در حوزه تجارت خارج باشد. ایران در چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور تبدیل شدن به قطب اقتصادی منطقه را در اس برنامه‌های قابل دسترسی کشور ترسیم کرده است.

بی‌شک دستیابی به این هدف جز با متوازن ساختن اهداف صادراتی و ترکیب کالاهای وارداتی محقق نخواهد شد. این حقیقتی انکار ناپذیر است که ارتقای فناوری تولید و انتقال دانش فنی می‌تواند یکی از مهم‌ترین برنامه‌های بنگاه‌های اقتصادی فعال در حوزه تجارت خارجی باشد. با تحلیل همبستگی صادرات غیرنفتی با واردات مواد اولیه می‌توان گفت: رونق صادرات و گسترش بازاریابی صادراتی منوط به آن است که همبستگی صادرات غیرنفتی خودمان را با واردات مواد اولیه، واردات دانش فنی و فناوری تولید و واردات خدمات مهندسی انکار نکنیم.

بنابراین نقطه عطف اقتصاد ما در پیش گرفتن استراتژی ادغام صادرات و واردات است. در بسیاری از کشورهای دنیا ادغام صادرات و واردات محقق شده است و در کشور ما نیز به زودی رخ خواهد داد و مانند یک بلوغ نهایی به زودی شاهد آن خواهیم بود ولی ممکن است نحوه مدیریت این ادغام اجرائی آن را چند سالی به عقب بیندازد یا هزینه‌های مرتبط بر آن را کاهش یا افزایش دهد. مسیر پهنه توسعه صادرات آن است که منفعت همه بازیگران در آن لحاظ شده باشد و دولت نقشی ترکیبی و تعادل‌بخش را در این میان برعهده دارد.

متأسفانه فضای فکری چندین ساله بسیاری از صادرکنندگان در رابطه با واردات عموماً مبتنی بر آن بوده است که واردات مانع رشد و توسعه اقتصادی است این در حالی است که مروری بر تجربه جهانی حاکی از آن است که بزرگترین صادرکنندگان کالا در جهان خود جزو بزرگترین واردکنندگان بوده‌اند.

صنعت بازار روغن در ۶ سال گذشته را بررسی می‌کند

از یک وجب، تا نیم وجب...

تأثیر مستقیمی بر قیمت تمام شده کالا دارد، بنابراین بر اساس مصوبه ستاد تنظیم بازار و هماهنگی به‌عمل آمده فی‌مابین انجمن روغن نباتی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، افزایش ۴۰ درصدی قیمت روغن نباتی تصویب شد.»

هنوز یک ماه از افزایش ۴۰ درصدی قیمت روغن‌های نباتی نگذشته که براساس گزارش‌های میدانی خبرگزاری ایسنا، قیمت روغن نباتی صنف و صنعت برای دومین بار افزایش یافته است. قیمت جدید حلب ۱۶ کیلوگرمی روغن نباتی ۶۵۰ هزار ریال و روغن فله سوپا کیلویی ۲۷ هزار و ۵۰۰ ریال تعیین شده است. این افزایش قیمت درحالی رخ داد که در ابتدای سال جاری قیمت روغن نباتی ابتدا ۳۵ درصد افزایش یافت که در ادامه تولیدکنندگان قیمت‌ها را ۱۰ درصد کاهش دادند. به این ترتیب میزان نهایی افزایش قیمت روغن نباتی به ۲۵ درصد رسید.

انجمن صنفی انجمن روغن نباتی بار دیگر اصلی‌ترین دلیل افزایش قیمت روغن نباتی را در سال ۹۲ را حذف ارز مرجع واردات روغن خام اعلام می‌کند در حالی که کارشناس صنایع غذایی به ایسنا می‌گوید: ۹۰ درصد از روغن نباتی موجود در بازار با روغن خام وارداتی با ارز مرجع تولید شده است و افزایش قیمت روغن نباتی دستکم در شرایط کنونی توجیهی ندارد. با روی کار آمدن دولت روحانی و بالا بودن قیمت اقلام خوراکی که از آثار تورم سیاست‌های اقتصادی دولت دهم بود، قیمت هر کیلو روغن جامد نباتی به ۲۲ هزار تومان رسید.

سال ۹۳: دولت به دنبال تثبیت

قیمت‌ها کاهش نداشته است اما دستکم با ثبات شده‌اند. دیگر

خبری از هجوم و احتکار روغن نیست و حتی در آستانه ماه رمضان هم هیچ افزایش قیمتی وجود ندارد. محمد قبله، دبیر انجمن صنایع روغن نباتی چند هفته پیش از شروع ماه رمضان اعلام می‌کند، روغن نباتی با تخفیف ۱۰ تا ۱۵ درصدی در طرح ضیافت عرضه می‌شود و می‌گوید از اردیبهشت سال گذشته قیمت روغن تاکنون تغییر نداشت است. به گفته او در طول سال گذشته دو بار وعده افزایش قیمت روغن به تولیدکنندگان داده شده است اما دولت هنوز اجازه افزایش قیمت نداده است. پس از پایان ماه رمضان، انجمن صنفی بار دیگر درخواست افزایش نرخ روغن نباتی را مطرح و به دولت ارائه می‌کند. قبله می‌گوید که نرخ روغن خام افزایش داشته و دستمزدها هم نسبت به سال گذشته بیشتر شده‌اند و ۲۵ درصد به قیمت‌های گذشته افزوده شده... هنوز خبر تصویب افزایش قیمت منتشر نشده است. دولت تمام تلاشش را برای ثابت نگه داشتن قیمت‌ها می‌کند و منتظر است تا تکلیف بوجه مشخص شود تا بتواند از طریق یارانه‌ها کمبود هزینه تولیدکننده‌ها را جبران کند. آنچه مسلم است نگاه مهار تورم و ثابت نگه داشتن قیمت‌ها از سوی دولت است. کابینه اقتصادی دولت تلاش می‌کند تا هزینه‌های گزافی که مردم طی ۵ سال گذشته بابت اقلام اساسی پرداخت کرده‌اند را جبران کند و حالا باید دید که تا چه زمان تکلیف خرید تضمینی، یارانه و سایر حمایت‌ها از سوی دولت مشخص می‌شود.

و ظرفیت‌سازی دو برابر نیاز موجودی داریم. دیگر موضوع مورد نیاز ماده اولیه است. اصلی‌ترین ماده اولیه در بحث روغن نباتی، روغن خام است. ۹۵ درصد نیاز ایران به روغن خام وابسته به خارج از کشور است. یعنی وارد می‌کنیم. کل روغن خامی که در داخل کشور از دانه‌های روغنی کلزا، سویا و آفتابگردان و بخش کمی از گلرنگ تولید می‌شود در سال حدود ۱۰۰ هزار تن است. پس به نسبت یک میلیون تن کم‌تر از ۵ درصد ماده اولیه روغن خام در کشور تولید می‌شود. این روغن خام می‌آید و در کارخانه فرآوری و بسته‌بندی می‌شود. ظرف بسته‌بندی ما برای روغن دو ظرف است. یکی بسته‌بندی‌هایی است که در حلب قرار می‌گیرد و دیگری بسته‌بندی‌هایی به صورت بطری است.

البته دبیر انجمن صنایع روغن نباتی دلیل دیگری برای افزایش قیمت روغن در بازار بیان می‌کند که هیچ ربطی به روغن ندارد. به گفته خلیلی؛ این‌بار حلب‌های بسته‌بندی عامل گرانی‌ها است. در سال ما چیزی حدود ۱۰۰هزار تن ورق حلب برای بسته‌بندی

روغن نیاز داریم. همین ورق حلب در کنسرو و رب استفاده می‌شود. اگر ما کل نیاز حلب کشور را در نظر بگیریم ۳۰۰ هزار تن است. آن چیزی که در داخل کشور و توسط فولاد مبارکه تولید می‌شود کمتر از ۱۰۰ هزار تن است. بنابراین ما برای بسته‌بندی کنسورها و روغن نیاز به یک پوشش غذایی داریم که دو سوم آن وارداتی است. بعد از اتفاق‌هایی که درباره محدودیت‌های ارزی و همچنین حذف اولویت از بسته‌بندی‌های واردات اتفاق افتاد، ورق حلب روغن کم شد. کم شدن این ورق حلب سبب شد ما هم در خطوط تولیدی شاهد محدودیت‌هایی در تولید احجام ۱۶

کیلویی یا ۵ کیلویی باشیم. همین کاهش موجودی‌های ورق حلب و کاهش تولید در این دو نوع بسته‌بندی سبب شده قیمت مصوب این بسته‌بندی‌ها با قیمتی که در بازار خرید و فروش می‌شود تفاوت پیدا کند.

سال ۹۲: ارزانی برنی گردد!

تا پایان کار دولت دهم دو ماه بیشتر نمانده است؛ حسن رامرد، معاون وزیر صنعت از قیمت‌گذاری جدید روغن با ارز تلفیقی خبر می‌دهد. دو هفته بعد علی اکبر پورکاوه، مدیرکل تامین و توزیع وزارت صنعت هم در تایید حرف‌های رامرد اعلام می‌کند که از اول اردیبهشت، انواع روغن‌های نباتی ۳۰ درصد افزایش قیمت خواهند داشت. دلایل متعددی برای افزایش قیمت وجود دارد و پورکاوه می‌گوید: «قیمت روغن نباتی با نرخ ارز تلفیقی یعنی ۵۰ درصد ارز مرجع ۵۰ و ۵۰ درصد ارز مبادله‌ای مشخص و توسط سازمان حمایت به کارخانجات روغن و انجمن روغن ابلاغ شده است، بر همین اساس میزان افزایش قیمت انواع روغن به طور میانگین ۳۰ درصد در نظر گرفته شده است.» قاسم فلاحتی، دبیر وقت انجمن روغن نباتی ایران برای آرام نگه داشتن بازار، چگونگی افزایش قیمت به دلیل حذف ارز مرجع را این‌طور اعلام می‌کند: «با توجه به تغییر سیاست‌های دولت در تخصیص نرخ ارز برای روغن خام از اول اردیبهشت ماه واردات روغن خام صرفاً با ارز مبادله‌ای صورت می‌گیرد. تغییر نرخ ارز

جهانی، قیمت این محصول را در بازار داخلی با نوسان روبه رو می‌کند. همین کافی است که همه به راه افتاده درباره موج سوم گرانی آن هم به دلیل روابط سیاسی کشور، باعث هجوم بردن مردم به فروشگاه‌ها شود تا جایی که در طول یک ماه، به اندازه ۴ ماه روغن فروخته شد. رییس وقت شورای اصناف، برای از بین بردن شایعات کمبود روغن در بازار اعلام می‌کند که برنامه‌ریزی‌های مناسب و منطقی جهت گرفته و کمبودی در بازار داخلی روغن وجود ندارد. صحبت‌های او در شرایطی صورت می‌گیرد که روند تولید داخلی ایران حتی کفاف یک ماه را هم نمی‌دهد چراکه براساس آمار منتشر شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی میزان تولید روغن سال زراعی ۹۰-۸۹ حدود ۳۴۷ هزار تن دانه‌های روغنی بوده است.

بازار گرمی مسئولان برای جلوگیری از خرید مازاد مردم فایده‌ای ندارد. اخبار حاکی از احتکار بنکداران است. گزارش‌های میدانی خبرگزاری فارس نشان می‌دهد که احتکار بنکدارهای بازار مولوی سبب افزایش ۱۸ تا ۲۰ درصدی قیمت روغن شده است. جالب اینجاست که شرکت پخش روغن نباتی در بازار مولوی از توزیع هر گونه روغن و کالای دیگر ممانعت به عمل می‌آورد و اعلام می‌کند که باید ببینیم چه می‌شود!

مسئولان تمام تلاش‌شان را می‌کنند که خیال مردم را حداقل از خرید این قلم کالا راحت کنند اما قیمت روغن نه تنها کاهش پیدا نمی‌کند بلکه هر روز بیشتر می‌شود. دقیقاً فردای روزی که معاون وزیر صنعت، از تفاهم برای کاهش قیمت روغن خبر می‌دهد، رییس انجمن صنایع روغن نباتی اعلام می‌کند قیمت روغن بازگشتی ندارد.

بار دیگر بحث وابستگی ایران به واردات روغن خام قوت می‌گیرد و از سوی مسئولان بازم اعلام می‌شود که روغن نباتی به میزان بیش از ۹۰ درصد به خارج از کشور وابسته است «کارشناسان، وابستگی به واردات دانه‌های روغنی و مواد اولیه تولید این کالای اساسی را در شان ایران نمی‌دانند. پیش‌تر قرار بود در یک برنامه ۱۰ ساله ایران در زمینه تولید دانه‌های روغنی به خودکفایی برسد.» در آخرین روزهای پاییزی خبر تازه‌ای از افزایش قیمت روغن منتشر می‌شود. اخباری مبنی بر اینکه قیمت روغن جامد با حلب ۵ کیلویی تا ۲۲ هزار تومان و ۱۶ کیلویی تا ۶۰ هزار تومان افزایش داشته است. ابوالحسن خلیلی، دبیر انجمن صنایع روغن نباتی در گفت‌وگو با خبرنگاران ماجرای چند سال بحران روغن را مطرح کرد: «در پنج سال گذشته فرصت‌هایی را در بخش کشاورزی از دست دادیم چراکه دولت سیاست‌هایی را پیگیری کرد که مصرف‌کننده کالای ارزان‌تری در اختیار داشته باشد، غافل از اینکه سیاست کالای ارزان برای مصرف‌کننده با نابودی کشاورزی و وابستگی به خارج برابری کرد. ما در سال ۱/۵ میلیون تن روغن آماده مصرف باید در کشور توزیع کنیم. تولید این ۱/۵ میلیون تن طبیعتاً به چند چیز نیاز دارد که نخست کارخانه‌ای است تا این میزان را فرآوری کند. ما بیش از ۳ میلیون تن ظرفیت فرآوری داریم. یعنی در بخش توسعه کارخانجات

نگار خسروی- گروه تجارت: یک وجب روغن؛ وجه اشتراک غذاهای ایرانی است. از قورمه‌سبزی و قیمه گرفته تا ماهی و... اما نگاهی به سیر نزولی سرانه مصرف روغن در سال‌های قبل نشان می‌دهد که میزان استقبال مردم برای استفاده از روغن سال به سال کاهش داشته است. هر چند این کاهش را نمی‌توان تنها به مباحث اقتصادی مربوط دانست و مسائل سلامت در این امر نقش بسزایی دارد اما اتفاقات عجیبی که در سال‌های گذشته بر روند قیمت‌گذاری این کالا، به وجود آمده است، نشان می‌دهد که دولت دهم در مهار قیمت این قلم هم موفق نبوده است. بی‌شک یکی از مشکلات اساسی در مهار نشدن قیمت روغن، وابستگی ۹۰درصدی به واردات روغن خام است که با وجود طرح خودکفایی هنوز هیچ کاهشی نداشته است. آنچه در ادامه می‌خوانید بررسی مصرف، قیمت و واردات این کالای اساسی است.

سال ۸۸: قیمت‌های منطقی

با استناد به آمار بانک مرکزی ایران قیمت هر کیلو روغن نباتی جامد ۸۰۰۰ تومان و هر کیلو روغن نباتی مایع ۵۰۰۰ تومان است. میزان تولید نسبت به سال ۸۷، ۴ درصد رشد داشته و به ۱/۵۰۷/۱۹۳ تن رسیده است اما صادرات با کاهش ۴۶ درصدی رویه‌رو شده و تنها ۴۶/۳۲۸ تن در سال از کشور خارج می‌شود. وابستگی تولید داخلی به واردات روغن خام (واردات ۹۰درصد) آن هم در شرایط خاص سیاسی و اقتصادی کشور، نوسان قیمت‌ها را در گرو افزایش یا کاهش قیمت‌های جهانی قرار داده و صنعت روغن درگیر چالش‌های سیاسی و اقتصادی شده است.

با اجرایی شدن فاز نخست هدفمندی یارانه‌ها حمایت‌های دولت در قالب حواله‌های دولتی اعمال نمی‌شود، این حمایت‌ها تنها در راستای اجرای قانون هدفمندی یارانه‌هاست که کفاف نیازهای داخلی را نمی‌دهد.

سال ۸۹: کاهش تولیدات

هزار و ۳۹۶ تن روغن خام به ارزش ۱۳۸۵ میلیون دلار وارد کشور شده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر مقداری ۲۷ درصد و از لحاظ ارزش دلاری ۵۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد با این وجود میزان تولیدات تنها ۱۲۰۸ تن بوده که ۴ درصد کاهش داشته است.

سال ۹۰: زخمه افزایش قیمت‌ها

سرنوشت روغن در سال ۹۰ شبیه تمام اقلام دیگر است؛ افزایش دستکم ۵۰ درصدی قیمت‌ها که البته روغن‌های نباتی هم از این قاعده مستثنا نبوده‌اند.

براساس آمار قیمت هر کیلو روغن نباتی جامد به مرز ۱۲ هزار تومان رسیده است و هر کیلو روغن نباتی مایع هم ۱۱ هزار تومان است. ابوالحسن خلیلی، دبیر انجمن صنفی صنایع روغن نباتی پیش از شروع سال ۹۰ اعلام کرده است که با وجود اعلام اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، قیمت روغن نباتی تا پایان سال افزایش نمی‌یابد چراکه انجمن روغن نباتی با دولت به توافق رسیده‌اند که تا پایان سال، صنایع روغنی کشور از قاعده افزایش قیمت‌ها مصون بمانند. وی می‌گوید: «اعلام اجرایی شدن قانون هدفمند کردن یارانه‌ها تأثیری بر توافقات انجمن روغن

نباتی با دولت نخواهد داشت و تا پایان امسال، قیمت روغن نباتی افزایش نمی‌یابد. اعضای این انجمن به عنوان تولیدکننده و توزیع‌کننده روغن نباتی هیچ‌گونه تغییری در قیمت‌ها نداشته است و شرکت‌های پخش این کالا نیز براساس قیمت‌های قبلی، روغن را از کارخانه‌ها تحویل می‌گیرند؛ بنابراین تولیدکننده‌ها هیچ‌گونه تخطی یا سوءاستفاده از توافقات انجام شده با دولت نخواهند داشت.» اما با شروع سال جدید، تأثیر اجرایی شدن فاز اول هدفمندی یارانه آشکار می‌شود. اردیبهشت ماه، ۱۶ تا ۱۰ درصد به قیمت‌های روغن‌های نباتی افزوده می‌شود و بار دیگر بحران گرانی‌ها به راه می‌افتد. بالا رفتن هزینه‌ها آن هم در مقاطع ماهانه سبب می‌شود که اعتراضات شروع شود تا جایی که در مهرماه، انجمن روغن نباتی به توافق می‌رسد که ۶ درصد از افزایش هزینه بکاهد اما این تعدیل قیمت روغن به شرطی صورت می‌گیرد که سقف قیمت‌ها از نرخ‌های ۱۱۴ اردیبهشت‌ماه بیشتر نباشد.

سال ۹۱: اوج گرانی روغن

سال‌ها از مطرح شدن طرح خودکفایی در تامین منابع روغن نباتی می‌گذرد اما هنوز هیچ اقدام مؤثری در این زمینه صورت نگرفته است. ایران هنوز ۹۵ درصد به روغن خام وارداتی وابسته است و قوت گرفتن مباحثی مانند تحریم، این موضوع را بیشتر از همیشه پررنگ می‌کند چرا هرگونه اتفاقی در بازارهای

نگاهی به سیر نزولی سرانه مصرف روغن در سال‌های قبل نشان می‌دهد که میزان استقبال مردم برای استفاده از روغن سال به سال کاهش داشته است. هر چند این کاهش را نمی‌توان تنها به مباحث اقتصادی مربوط دانست و مسائل سلامت در این امر نقش بسزایی دارد.

آنچه مسلم است نگاه مهار تورم و ثابت نگه داشتن قیمت‌ها از سوی دولت است. کابینه اقتصادی دولت تلاش می‌کند تا هزینه‌های گزافی را که مردم در ۵ سال گذشته بابت اقلام اساسی پرداخت کرده‌اند را جبران کند.

بررسی نقش کتاب در بازار اقتصاد

ثروتی دانش‌محور با گردش مالی ۱۴ میلیارد دلاری در دنیا

بلندمدت نیز در این زمینه نیست.

نبود بازاریابی، مشکل اساسی بازار نشر

از عمده‌ترین مشکلات ناشران داخلی، بی‌اطلاعی از عوامل موفقیت ناشران مطرح خارجی است. اغلب ناشران داخلی با معیارهای فروش آشنا هستند، درحالی‌که ناشر ایرانی آگاهی چندانی از بازاریابی کتاب ندارد. به اعتقاد کارشناسان این حوزه، برخی معتقدند بازاریابی پس از تولید محصول آغاز می‌شود، در حالی‌که بازاریابی فرآیندی است که قبل از تولید باید مورد توجه باشد. اساس بازاریابی هم بر نیازسنجی استوار است. کارشناسان این حوزه می‌گویند که نشر پدیده‌ای فرآیندی است و به یکباره به وجود نمی‌آید. در فرآیند نشر هم باید آن را از یک مرحله شروع کرد و در مرحله‌ای دیگر به پایان رساند. اگر این فرآیند در طول مراحل نشر به خوبی اجرا شود به تامین منابع که همان تولید و نشر کتاب است، دست می‌یابیم. کارشناسان حوزه نشر کتاب در ایران بر این امر اتفاق نظر دارند که مشکلات صنعت نشر کشور به مواردی نظیر یارانه‌های دولتی، توزیع غیرمتعاد امکانات در پایتخت، بی‌توجهی به نیاز بازار در تولید و فروش عمده به مراکز دولتی، غیرحرفه‌ای بودن بخش اعظم صنعت نشر، نابسامان بودن چرخه توزیع، تبلیغ و اطلاع‌رسانی ضعیف و نادرست، نبود نهادهای صنفی تأثیرگذار و توسعه نیافتن کتابخانه‌های عمومی و مدارس خاص بازمی‌گردد. باید در صنعت نشر کشور برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت پیش‌بینی شود، اگر مردم به فواید کتاب آشنا شوند و خواننده کتاب به میزان کافی در کشور باشد، تقاضای کتاب نیز به مرور آن افزایش می‌یابد، زیرا تا وقتی کتاب و کتابخوان در کشور وجود نداشته باشد تولید بیشتر نمی‌شود.

در نهایت این نظام آموزشی کشور ماست که باید کتابخوان باشد و نسلی را پرورش دهد که کتابخوان باشد، در این صورت می‌توانیم به افزایش میزان کتابخوانی و رونق در این صنعت امیدوار باشیم.

امکانات و ظرفیت‌ها متنوع نباشند، آن وقت دیگر رقابت معنایی ندارد.

نشر کتاب: تگاهی فرهنگی یا اقتصادی

در حوزه نشر کتاب دو دیدگاه متفاوت وجود دارد؛ دیدگاه اول نگاهی فرهنگی است که در این دیدگاه بر اساس آن صنعت نشر نباید جایگاه تجاری و اقتصادی داشته باشد و کل نگاه باید فرهنگی باشد. اما در نگاه دوم، نگاه به حوزه نشر، تجاری و اقتصادی است و اصولاً در حوزه فرهنگ نباید اقتصادی باشیم. اما کارشناسان این حوزه معتقدند که نگاه سومی هم وجود دارد که با واقعیت سازگاری بیشتری دارد، این نگاه نه فقط اقتصادی است و نه فرهنگی، اگرچه حوزه نشر فرهنگی است، اما این دو نگاه با هم در ارتباطند و به نوعی مکمل یکدیگرند.

در اقتصاد نشر ۳ محور اصلی نگارش شامل مولف و مترجم، تولید یعنی ناشر و عرضه شامل پخش و توزیع کتاب نقش اصلی دارند. اما در این میان باید بخش چهارمی را در نظر گرفت که شامل مخاطبان‌اند، افرادی

بازار نشر: حلقه اتصال مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان

نشر و بازار نشر را می‌توان فرآیند تولید و توزیع، اطلاعات و دانش و به عبارتی فعالیت دسترس‌پذیر کردن اطلاعات برای مردم دانست. در حوزه بازار نشر نیز در بعد تقاضا باید به عواملی مانند نوع فرهنگ و آداب، وضعیت معیشتی و اقتصادی مربوط به آن توجه نشان داد و در بعد عرضه نیز عواملی مانند قابلیت تجهیز برای تولید و وجود صرفه و مزیت در چاپ وجود دارد. در واقع بازار نشر حلقه وصل مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان کتاب است، رابطی که خالقان آثار و مخاطبان را به یکدیگر متصل می‌کند. حوزه نشر در جامعه به دو بخش دولتی و خصوصی تقسیم می‌شود و نگاه‌ها در این دو بخش متفاوت‌اند، عده‌ای این دو بخش را مابین و مغایر و برخی نیز این دو بخش را هم‌افزایی یکدیگر می‌دانند. اما در یک نگاه واقع‌بینانه، حوزه نشر دولتی امکانات و ظرفیت‌هایی دارد که این امکانات در اختیار نشر غیردولتی نیست، اگر چه رقابت بین این دو بخش متوازن و صحیح نیست اما اگر

بازار نشر: حلقه اتصال مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان

نشر و بازار نشر را می‌توان فرآیند تولید و توزیع، اطلاعات و دانش و به عبارتی فعالیت دسترس‌پذیر کردن اطلاعات برای مردم دانست. در حوزه بازار نشر نیز در بعد تقاضا باید به عواملی مانند نوع فرهنگ و آداب، وضعیت معیشتی و اقتصادی مربوط به آن توجه نشان داد و در بعد عرضه نیز عواملی مانند قابلیت تجهیز برای تولید و وجود صرفه و مزیت در چاپ وجود دارد. در واقع بازار نشر حلقه وصل مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان کتاب است، رابطی که خالقان آثار و مخاطبان را به یکدیگر متصل می‌کند. حوزه نشر در جامعه به دو بخش دولتی و خصوصی تقسیم می‌شود و نگاه‌ها در این دو بخش متفاوت‌اند، عده‌ای این دو بخش را مابین و مغایر و برخی نیز این دو بخش را هم‌افزایی یکدیگر می‌دانند. اما در یک نگاه واقع‌بینانه، حوزه نشر دولتی امکانات و ظرفیت‌هایی دارد که این امکانات در اختیار نشر غیردولتی نیست، اگر چه رقابت بین این دو بخش متوازن و صحیح نیست اما اگر

کتاب: ثروتی دانش‌محور

به اعتقاد کارشناسان این حوزه، نگاه به تولید و بهره‌وری نگاهی دانش‌محور است، از این‌رو این دانش است که ایجاد ثروت می‌کند. پس اگر کتاب را به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع دانش بدانیم باید یک جامعه را از داشتن نگاهی مصرفی به حوزه نشر و کتاب دور نگه داریم تا این حوزه بتواند به عنوان یک فرآیند سرمایه‌گذاری در یک دوره بلندمدت دیده شود.

نشر کتاب در گذر تاریخ ایران

برگرفته از نوشته‌های مجید روشنگر بنیادگذار انتشارات مروارید

براساس مدارک موجود، نخستین کتابی که در ایران چاپ شده، زبور داوود یا سالفوس است که در سال ۱۶۲۸م به زبان و خط ارمنی در ۵۷۲ صفحه در جلفای اصفهان و به دست کشیشان ارمنی به چاپ رسیده است.

ارمنیان حدود ۳۰سال پس از کوچ به جلفای اصفهان، بسمه‌خانه‌ای در این شهر دایر و چاپ کتاب را آغاز کردند. براساس اشاره‌های سیاحان خارجی، به‌ویژه شاردن، شماری از ایرانیان در عصر صفویه از کار چاپ و چاپخانه آگاهی داشته و به ورود آن به ایران شایق بوده‌اند. جان پینکرتون و جونس هنوی که در عصر نادرشاه افشار به ایران سفر کرده‌اند، از جزوه‌هایی صحبت به میان آورده‌اند که به زبان لاتینی و عربی چاپ و منتشر می‌شده است.

اما تحول عمده در فن چاپ و انتشار مواد چاپی، اعم از کتاب از دوره ولایتعهدی عباس میرزا قاجار آغاز شد که مصادف است با پیامدهای جنگ‌های ایران و روس، چاپخانه‌ای که بنا بر مدارک فعلی وجود آن محرز است که در سال ۱۲۳۳ به دست آقا زین‌العابدین تبریزی و با حمایت عباس‌میرزا در تبریز تاسیس شده است. فتح‌نامه، اثر میرزا ابوالقاسم قائم‌مقام فراهانی، تفصیلی از جنگ‌های ایران و روس، ظاهراً نخستین کتاب فارسی است که در ذی‌حجه ۱۲۳۴ در ایران چاپ و منتشر شده است.

در سال ۱۲۴۰ حدود ۷سال پس از تاسیس چاپخانه در تبریز، میرزا زین‌العابدین به امر فتحعلی‌شاه به تهران احضار و به تاسیس چاپخانه و چاپ کتاب مامور شد. در دوران قاجار به‌ویژه در دوران ناصرالدین‌شاه، کتابفروشان با انتشار قرآن، شاهنامه و مثنوی نقش ناشر را هم ایفا می‌کردند. تاسیس مدرسه دارالفنون بر وضع و مسیر چاپ در ایران تأثیر گذاشت. نیاز به انتشار کتاب‌های درسی سبب شد که در این مدرسه کارگاهی مختص چاپ آثار استادان دارالفنون، منابع درسی شاگردان و پاره‌ای کتاب‌های دیگر تاسیس شود. چاپخانه کوچک دارالفنون ظاهراً در سال ۱۲۶۸ شمسی و با نام دارالطباعه خاصه علمیه مبارکه دارالفنون تهران و زیرنظر علیقلی میرزا اعتضادالسلطنه تشکیل شد و تا ۱۳۰۰ دایر بود و شاید حدود ۴۰ عنوان کتاب درسی در آن به چاپ رسیده باشد. چاپخانه‌ای دولتی که با عناوین مختلف فعالیت می‌کرد و به چاپ کتاب و روزنامه می‌پرداخت، در دوره ناصرالدین شاه تاسیس شد.

نهضت مشروطه و افزایش کتابخوانی

نهضت مشروطه در ایران عامل افزایش تعداد عناوین و شمارگان روزنامه‌ها،

چشم انداز

پرفروش‌های کتاب در دنیا

نگاهی به کتاب‌هایی که بیشترین انتشار و فروش را در تاریخ داشته‌اند، خالی از لطف نیست. در گزارش پیش‌رو نگاهی داریم به کتاب‌ها و مجموعه‌های چندجلدی که بیشترین تیراژ چاپخانه‌های جهان را در دست دارند. براساس این آمار تیراژ بالای ۱۰۰ میلیون نسخه ارائه می‌شود. کتاب‌های دینی به‌خصوص قرآن و انجیل در برخی فهرست‌های دنیا جزو پرفروش‌های رده اول تا سوم به شمار رفته‌اند و بدون شک پرتیراژترین کتاب‌های چاپ شده در طول تاریخ نیز محسوب می‌شوند، اما پیدا کردن آمار قابل اعتماد برای تعداد فروش آنها تقریباً غیرممکن است، چراکه تعداد چاپ‌های بسیاری از این کتاب‌ها هم‌گام‌شده یا توسط ناشران مستقل یا ناموثق به چاپ رسیده‌اند. به همین خاطر نمی‌توان حدس زد که تعداد چاپ این‌گونه کتاب‌ها و همچنین تعداد فروش آنها چقدر بوده است. در نتیجه این کتاب‌ها از فهرست زیر حذف شده‌اند.

«داستان دو شهر»

«داستان دو شهر» (A Tale of Two Cities) نوشته چارلز دیکنز انگلیسی، رمان تاریخی است که در سال ۱۸۵۹م برای نخستین‌بار به چاپ رسیده است. از نخستین چاپ آن تاکنون ۲۰۰میلیون نسخه از این کتاب در سراسر دنیا چاپ شده است. این رمان، جوانی کشاورز زاده را با تعلیم اشرافی‌گری فرانسوی در سال‌های منتهی به انقلاب و خشونت‌های انقلابیون را نسبت به اشراف سابق در سال‌های اول انقلاب فرانسه به تصویر می‌کشد. در این جریان‌ات ماجرای چند نفر دنبال می‌شود، از همه مهم‌تر چارلز دارنه، اشرافی فرانسوی سابق که باوجود ذات خوبش، قربانی هیجانات ضد تبعیض انقلاب می‌شود و سیدنی کارتن، وکیلی بریتانیایی که فراری است و تلاش می‌کند زندگی ناخوشایندش را با عشق به همسر دارنه، لوسی مانه نجات دهد.

«شازده کوچولو»

«شازده کوچولو» (Le Petit Prince) نوشته آنتوان دو سنت اگزوپری فرانسوی است. این داستان تخیلی-فانتزی برای نخستین‌بار در سال ۱۹۴۳م به چاپ رسیده است. این داستان از معروف‌ترین داستان‌های کودک‌کان و سومین داستان پرفروش قرن بیستم در جهان و همچنین یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌های تمام دوران‌هاست. در این داستان اگزوپری به شیوه‌ای سوررئالیستی، به بیان فلسفه خود از دوست داشتن، عشق و هستی می‌پردازد. این اثر به بیش از ۱۵۰ زبان مختلف ترجمه شده و با انتشار ۲۰۰میلیون نسخه در صدر پرفروش‌های دنیا قرار دارد.

«ارباب حلقه‌ها»

«ارباب حلقه‌ها» (The Lord Of The Rings) نوشته جی.آر.آر.تالکین انگلیسی در قالب خیالپردازی حماسی در سال ۱۹۵۵م چاپ شده است. این کتاب با ۱۵۰ میلیون نسخه جزو پرفروش‌های دنیاست. تالکین استاد زبانشناسی دانشگاه آکسفورد با استفاده از دانش‌اش در زمینه زبان، رمانی سه‌گانه خیالی و حماسی نوشت. از شخصیت‌های معروف داستان می‌توان به آراگورن و سائورون اشاره کرد. آراگورن پسر آراتورن که از نژاد نومه نور است، وارث پادشاهی فراموش شده اندیل و ایلبلدور در سرزمین میانه است. آراگورن پس از نابود شدن سائورون به عنوان شاه اله سلار تاجگذاری کرد و صلح را به ارمغان آورد. ارباب تاریکی یا سائورون شخصیت منفی اصلی اثر است و کسی است که حلقه یکتا را برای کنترل ۱۹حلقه دیگر قدرت ساخته است و بنا بر همین مسئله «ارباب حلقه‌ها» خوانده می‌شود.

«هابیت»

«هابیت» (The Hobbit) نوشته جی.آر.آر. تالکین انگلیسی است که در قالب فانتزی کودکانه در سال ۱۹۳۷م به چاپ رسیده است. این رمان در فضای اوهامی و تخیلی و در اصل برای کودکان نوشته شده بود. این کتاب داستان یک هابیت است به نام بیلبوگینز. هابیت‌ها گونه‌ای از موجودات تخیلی در رمان‌های تالکین هستند که در سرزمین میانه زندگی می‌کنند. وی درگیر ماجرابی می‌شود تا سهمی از گنجی را به دست آورد که به دست اژدهایی به نام اسماگ افتاده است. این کتاب برنده جایزه نیویورک هرالد تریبون برای بهترین داستان تخیلی جوانان شد. ۱۱۵میلیون نسخه از این کتاب تاکنون به چاپ رسیده است.

«روای تالار سرخ»

«روای تالار سرخ» نوشته کاتو وکین چینی است که در قالب حماسه خانوادگی در سال ۱۷۹۱م چاپ شده است. این کتاب از شاهکارهای ادبیات کلاسیک چین به‌شمار می‌آید که در زمان دودمان «چینگ» نوشته شده است. در مورد این کتاب ۲ دیدگاه وجود دارد. اهمیت این رمان به سبب شخصیت‌پردازی برای تعداد زیادی از قهرمانان داستان، ساختار روانسازانه قابل توجه است. همچنین این رمان از جهت پرداختن به جزئیات زندگی اشرافی چین قرن ۱۸ و ساختار طبقاتی اشراف قابل توجه است. ۱۰۰ میلیون نسخه از این کتاب در دنیا به چاپ رسیده است.

ابراهیم رضانی (انتشارات این‌سینا)، حسن معرفت (کانون معرفت)، عبدالغفار طه‌سوری (کتابخانه طه‌سوری)، زوار (کتابفروشی زوار)، عبدالرحیم جعفری (انتشارات امیرکبیر)، جواد اقبال (انتشارات اقبال)، محمدی (کتابفروشی محمدی)، برادران مشفق (بنگاه مطبوعاتی صفی‌علیشاه)، محمود کاشی‌چی (انتشارات گوئنبرگ)، یهودا بروخیم و اسحق بروخیم (انتشارات بروخیم) و... نسل اول ناشران ایران را به وجود آوردند که هنوز هم برخی از بنگاه‌های انتشاراتی آنها در صحنه‌های صنعت نشر کتاب ایران به فعالیت‌های خود ادامه می‌دهند. نسل اول ناشران ایران تا پیش از ۱۳۰۰، تنها ۱۰موسسه انتشاراتی و در میان سال‌های ۱۳۱۰ تا ۱۳۱۰، جمعاً ۱۶ موسسه انتشاراتی را در ایران تاسیس کرده‌اند. این نسل عموماً فرهیخته نبوده‌اند و شغل انتشاراتی از پدر به پسر به ارث می‌رسید.

نسل دوم ناشران

در دهه ۳۰ و ۴۰ و ۵۰، به‌تدریج نسل دوم ناشران ایران، پا به عرصه صنعت نشر کتاب می‌گذارند. این نسل، نسلی است که صفت «فرهیختگی» در مورد اکثر آنان مصداق دارد. آنها با زبان‌های خارجی آشنا هستند و بیشتر کتاب‌های آن روزگار را خود ترجمه می‌کردند. در نسل دوم ناشران ایران، کار نشر از پدر به پسر نمی‌رسد و رویکرد آنها به امر نشر کتاب، موروثی نیست. نام‌هایی چون انتشارات نیل، زمان، آگاه، مروارید، خوارزمی، روزن، سپهر، توس، دنیا، بامداد، دهخدا و دیگران را کسانی بنیاد گذاشتند که این شغل به‌صورت موروثی در خانواده آنان رواج نداشت.

نسل سوم ناشران

با انقلاب ۱۳۵۷ نسل سوم ناشران پا به عرصه وجود می‌گذارند. این نسل از ناشران، جوانانی هستند که با پدیده کتاب‌های «جلد سفید» به بازار کتاب ملحق می‌شوند. اینها که اکثرشان کارکنان شافل در کتابفروشی‌های نسل اول و نسل دوم بوده‌اند، در عمل از عطش جوانان به خواندن کتاب‌های سانسور شده و ممنوع اطلاع دارند، با چاپ کتاب‌های ممنوع وارد عرصه نشر کتاب می‌شوند. با فروکش شدن پدیده کتاب‌های «جلد سفید» در اوایل دهه ۶۰، اما تعداد بی‌شماری از همین جوانان، همراه با جوانان دیگری که جاذبه کار نشر دامان شان را رها نمی‌کرده است، به‌صورت نسل سوم و با داشتن جواز نشر از طرف وزارت ارشاد، پا به میدان گذاشتند.

نام‌هایی چون: انتشارات روشنگران، دماوند، فرزاد، فرهنگ معاصر، رسا، هیرمند، کتاب‌سرا، نشر آزمون، نشر مرکز، طلایه، پرواز، نشر گفتار، نشر خرم، نشر چشمه، نیلوفر، جامی، کاوش، صابرین، طرح نو، البرز، فکر روز، حدیث، احیای کتب‌ب و... و صدها نام دیگری که همگی پس از انقلاب پا به عرصه وجود گذاشته‌اند. تعداد ناشران براساس آمار رسمی هم‌اکنون از مرز ۲۵۰۰ گذشته که بیشترین آنها متعلق به نسل سوم هستند.

گرایش بیشتر مردم به خواندن مطالب سیاسی و اجتماعی و تقویت و گسترش چاپ در ایران بود. چاپ ژلاتینی که بعدها جای خود را به روش چاپ استتیلی داد، احتمالاً از اواخر عصر ناصری و هم‌زمان با آغاز تحکات سیاسی تازه، برای تکثیر اعلامیه‌های پنهانی، نامه‌های سرگشاده و شب‌نامه‌های سیاسی مورد استفاده قرار گرفت و ظاهراً چاپخانه‌های مخفی کوچکی برای چاپ ژلاتینی تشکیل شده بود. چاپخانه مجلس شورای ملی، مدت کوتاهی پس از تشکیل مجلس اول، به منظور چاپ و نشر روزنامه و نیز مطالب اختصاصی خود مجلس به سرعت تاسیس شد و در مدت کوتاهی به بزرگترین چاپخانه کشور تبدیل شد. تاسیس دانشگاه تهران و نهادهای جدید آموزشی در این عصر، همراه با دولت و ارتش رو به گسترش، نیاز به چاپ برخی مطالب را در مقیاسی وسیع‌تر فراهم آورد. در دهه ۱۳۴۰ چاپ وارد مرحله تازه‌ای شد و انتشار کتاب‌های درسی در هیات جدید، کتاب‌های ارزان‌قیمت جیبی و شماری نشریه و گسترش آموزش‌های چاپ بر رونق آن افزود.

نسل اول ناشران

در یک تقسیم‌بندی تخصصی‌تر از ناشران کتاب تاکنون می‌توان ناشران ایرانی به ۳ گروه تقسیم کرد؛ نسل اول ناشران ایران، گرچه به‌طور عمده در نواحی بازار و تیمچه حاجب‌الدوله و بازار بین‌الرحمین و خیابان ناصرخسرو کار خود را شروع کردند، اما به علت گسترش شهر تهران، کتابفروشی‌های خود را به خیابان شاه‌آباد و خیابان نادری، خیابان جمهوری اسلامی و بعدها به مقابل دانشگاه نیز توسعه دادند.

یکی از نام‌های مشهور نسل اول ناشران ایران، «علمی»ها هستند؛ میرزا علی‌اکبرخان خوانساری، جد «علمی»ها، در خوانسار به پیشه کتابفروشی اشتغال داشت. او به تهران می‌آید و در تیمچه حاجب‌الدوله کتابفروشی دایر می‌کند. پسر او، میرزا محمداسماعیل، ابتدا با پدر، سپس به‌طور مستقل در خیابان ناصریه (ناصرخسرو بعدی) دکانی بازمی‌کند و به فکر چاپ و نشر می‌افتد. انتشارات علمی، نام یکی از پرکارترین و مشهورترین ناشران نسل اول صنعت نشر کتاب در ایران است. این انتشارات نخست در بازار و خیابان ناصرخسرو و بعدها در خیابان شاه‌آباد و سپس مقابل دانشگاه به تاسیس کتابفروشی پرداخت و زیر نام‌های علمی و «انتشارات جاویدان» به کار خود ادامه داد. محمد رضانی، انتشارات کلاله خاور را داشت. او هم از پیشگامان نسل اول ناشران ایران بود. رضانی «نخستین نشریه ادواری خاص و مستقل منتشر کرد که از این فصلنامه فقط ۴ شماره منتشر یافت و انتشار آن متوقف شد. وی بعدها جزوه‌های هفتگی «فلسانه» را منتشر کرد که در آنها ادبیات جهان و برخی از آثار فارسی معرفی می‌شد. جزوه‌های «فلسانه» بخش مهمی از فعالیت‌های فرهنگی ایران بین سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۱۰ را نشان می‌دهد.

پیشینه شیشه و استفاده از هنر شیشه‌سازی به سال‌های بسیار دور در ایران بازمی‌گردد. قدیمی‌ترین شیشه در ایران متعلق به هزاره دوم پیش از میلاد است. نمونه‌هایی از هزاره دوم تا مقارن میلاد مسیح شامل عطران‌ها، النگوها، تندیس‌ها و کاسه‌ها و تنگ‌های متعدد به دست آمده است.

در حفاری‌های چغازنبیل مربوط به دوره پیش از تاریخ، بطری‌های شیشه‌ای یافت شده‌است، که نشان از وفور شیشه در عیلام کهن دارد. از تمدن مارلیک مهره‌های شیشه‌ای که عمر آنها به ۳۴۰۰ سال پیش می‌رسد، پیدا شده است. همچنین ظروف شیشه‌ای مایل به شیری در کاوش‌های لرستان به‌دست آمده است. از زمان هخامنشیان آثار شیشه‌ای چندانی در دست نیست. در آن دوره مهره‌های شیشه‌ای ایران در سراسر جهان قدیم معروف بوده که ظاهراً به رنگ سیاه و سفید بوده‌است. هنرمندان ساسانی در تراش دادن شیشه مهارت مخصوصی داشته‌اند. شیشه ساسانی در چین ارج بسیار داشته و به‌ویژه شیشه لاجوردی را گران‌بها می‌شمردند. جام‌های پایه‌دار با نقش حلقه‌های برجسته از دوره اشکانیان و ساسانیان به‌جای مانده است.

ظروف شیشه‌ای بعد از اسلام

ظروف شیشه‌ای دوره اسلامی تحت تاثیر طرح‌های قبل از اسلام است. در دوره سلجوقی و تا زمان هجوم مغول، ابزارها و ظروف‌های بسیار زیبایی شیشه‌ای از کوره‌های شیشه‌گری گرگان بیرون می‌آمد که به نازکی کاغذ و گاه مینایی و گاه تراشیده و کنده کاری شده است. روزگار سلجوقی اوج صنعت شیشه‌گری در ایران محسوب می‌شود.

فرآورده‌های شیشه‌ای این دوران بیشتر شامل ظروف کوچک و بزرگ، عطران‌های بسیار ظریف، جام‌ها و گلدان‌هایی با فرم‌ها و اندازه‌های متنوع و اشیاء تزئینی کوچک به‌شکل حیوانات و... است. در دوره مغول رونق شیشه‌سازی از میان رفت و در عوض در این عهد سفالگری و کاشی کاری رونق یافت.

در دوره تیمور رواج شیشه‌گری قابل توجه است. شیشه‌گرانی از مصر و سوریه به ایران آمدند و مشابه شیشه‌های ایرانی به مصر و سوریه رفت. در این دوره دو شهر سمرقند و شیراز از مراکز عمده شیشه‌سازی در ایران بودند.

از این زمان به بعد این هنر روی به انحطاط نهاد تا زمان شاه‌عباس که با ساختن چراغ‌های مساجد و بطری‌ها این هنر دوباره زنده شد. شاه‌عباس شیشه‌گران ونیزی را برای احیای این صنعت به ایران آورد.

در نتیجه شیشه‌گری در دوره صفوی رونق دوباره یافت. گاه شیشه را با مدین به درون قالب می‌ساختند و گاه شیشه را می‌تراشیدند تا به شکل جواهر درآید و نقوشی روی آن می‌کنند و گاهی هم شیشه را با نقوش درخشان، مینایی و طلائی می‌کردند. در این دوره کارگاه‌های شیشه‌سازی در شهرهای مختلف ایران از جمله اصفهان، شیراز و کاشان دایر شد.

در فاصله بین سلطنت سلسله صفویه و قاجاریه هنر و صنعت شیشه‌گری در ایران از لحاظ سیر تکاملی پیشرفتی نداشته و تا اواخر سلسله قاجاریه و بعد از آن به‌تدریج ضعیف‌تر شده‌است. با ورود شیشه به قیمت ارزان‌تر و مرغوب‌تر به بازار ایران، کم‌کم این صنعت رو به انحطاط نهاد.

شیشه‌گری در دنیا

شیشه‌گری دستی یکی از قدیمی‌ترین صنایعی است که بشر به آن اشتغال یافته است. قدمت این صنعت به ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ سال پیش از میلاد می‌رسد و احتمالاً سازنده نخستین اشیای شیشه‌ای مصریان بوده‌اند.

این صنعت در مراحل اولیه برای ساختن اشیاء و لوازم ساده استفاده می‌شد.

یک گردن‌بند شیشه‌ای متعلق به ۲۲۵۰ سال پیش از میلاد که دارای دانه‌های آبی رنگ است و در ناحیه شمال غرب ایران کشف شده، قدمت این صنعت را در ایران تایید می‌کند.

در کاوش‌های باستان‌شناسی اخیر قطعات شیشه‌ای مایل به سبزی که متعلق به دوران پیش از تاریخ است در لرستان، شوش و حسلو به دست آمده است.

همچنین «ارستئوفانس» نویسنده نامدار یونانی که در قرن پنجم قبل از میلاد می‌زیسته؛ در یکی از نمایشنامه‌های خود به جام‌های بلورین دربار هخامنشیان اشاره کرده است و قطعات شیشه‌ای کشف‌شده در تخت جمشید گفته او را تایید می‌کند.

شیشه‌گری دستی در ایران به علت عوامل مختلف اجتماعی در دوران مختلف فرزان و نشیب‌های فراوانی را پیموده است اما پیوسته حضور خود را در میان صنایع دستی و به‌عنوان یکی از نمودهای ارزنده ذوق و هنر ایرانی حفظ کرده است.

گذری بر کارگاه‌های شیشه‌گری

این شیشه‌هایی که به شدت شکستی‌اند

گروه گزارش - از تهران به سمت شهرری، خیابان‌ها پر از دحام‌تر، ساختمان‌ها قدیمی‌تر، مغازه‌ها با بافت کهنه‌تر و... ظاهر می‌شود. در ری - اما - سیمای شهر، رنگ صنعتی‌تری به خود می‌گیرد با کارگاه‌های بلورسازی و شیشه‌گری که با کمترین امکانات، ظروف شیشه‌ای و بلور را در قالب هنرمندانه‌ای تولید می‌کنند. در این کارگاه‌ها گاهی آدم‌های بسیار عاشقی حضور دارند که تن به داغی و گرمای بی‌پایان کوره‌های می‌دهند که شیشه در قالب یک ماده مذاب تحویل می‌دهد. آنگاه با ابزارهایی ابتدایی و با مدین و نفس را رها کردن در یک لوله باریک می‌توان شیشه‌ای را در قالب یک گلدان، یک پارچ آبخوری، یک شمعدان زینتی و... یک اثر دستی هنرمندانه طراحی کرد. کارگاه‌هایی که بدون تردید با عشق و علاقه بنا شده‌اند و کارآفرینی کرده‌اند و این کارگاه‌ها هر چند که بوی صنعت و هنر دستی به خود گرفته‌اند اما نمایانگر صنعتی هستند که امروز به نام صنعت شیشه‌گری در دنیا شناخته می‌شود. کارگاه‌های شیشه‌گری که از گذشته‌های دور تاکنون فعال بودند در طول ۸۰ سال که دولت‌های نهم و دهم حضور داشتند به دلیل کم توجهی و بی‌اعتنایی به وضعیت همه صنایع در کشور به‌ویژه صنایع دستی اندک‌سیر نزولی را طی کردند به گونه‌ای که تعداد زیادی از آنها تعطیل شده و مانند دیگر کارخانه‌ها و کارگاه‌هایی که نیاز به حمایت بخش دولتی داشتند از رده تولید خارج شدند. با این همه هنوز هم کارگاه‌هایی هستند که با مشکلات زیاد به کار تولیدی خود ادامه می‌دهند.

هنر کار در کارگاه شیشه‌گری

شیشه و سوختن آن می‌شود. در اینجا جوانانی هم هستند که شیشه‌های گداخته را از کوره درمی‌آورند. اگر بخواهی سر صحبت را باز کنی، دو جوانی که کار ساده‌تری را در کارگاه برعهده دارند به پرسش‌ها جواب می‌دهند: این کار بسیار سخت است و ما معمولاً از ۶ صبح می‌ایم.

- چرا به این زودی؟
- برای اینکه کار را باید زمانی که تازه نفس هستی شروع کنی! اگر خسته شوی دیگر نمی‌توانی به کارت ادامه بدهی.

- دستمزدتان چقدر است؟
- خیلی پایین، معمولاً دستمزد به تعداد ظروف شیشه‌ای که تولید می‌کنیم محاسبه می‌شود یعنی یک‌روز و یک هفته دستمزد خوبی می‌دن، به روز دیگه نه!

- بیمه هستین و به شکل دائم کار می‌کنین؟
- نه بابا، به روز مواد اولیه نیست، به روز کارگاه به‌طور کلی تعطیل است. خلاصه کاری دیمی است و می‌توان گفت که آینده هم ندارد، اگر بخواهیم بیمه هم شویم سازمان بیمه ما را اصلاً پیدا نمی‌کند!

یک کارگاه شیشه‌گری مدرن

در یک کارگاه شیشه‌گری مدرن که صاحب آن یک مدرس دانشگاه است و در حوالی تهران قرار دارد نگاه آموزشی‌تری به کارگاه شیشه‌گری وجود دارد. در این کارگاه حدود ۴۰ نفر کار می‌کنند. صاحب این کارگاه بر این باور است که همه کسانی که به‌طور حرفه‌ای در کارگاه شیشه‌گری کار می‌کنند باید آموزش تخصصی - حرفه‌ای در این ارتباط در دانشگاه ببینند.

این متخصص شیشه‌گری معتقد است که در این پیشه، الزامی نیست که فرد خودش کارگاه داشته باشد. او اضافه می‌کند من هم‌اکنون با کارگاهی کار می‌کنم که به‌طور سنتی کار شیشه را انجام می‌دهد اما آنها به طراح و فکر

جدید نیاز دارند. اکنون من و چند نفر دیگر کارهای طراحی کارگاه‌های سنتی شیشه را هم انجام می‌دهیم که به خارج کشور صادر می‌شود.

از این متخصص پرسیده می‌شود که چرا باید برای این کار آموزش دید وی جواب می‌دهد: شیشه یک کار گروهی است. نمی‌توان انفرادی انجام داد. اما کسانی که هنوز هم فعالیت می‌کنند استاد کارهای قدیمی هستند که شاید از ۷ سالگی این کار را انجام می‌دادند و سنتی کار می‌کنند.

وی معتقد است که این هنر - صنعت باید طراح داشته باشد. اگر شما کارگاه خیاطی داشته باشید، طراح کار اصلی را انجام می‌دهد. اما ما به یک استاد کار شیشه که فقط می‌تواند برود جلوی کوره می‌گوییم از چه رنگی استفاده کن، چه طرحی بزنی، دستت بذار، رنگ بزنی. اما طراح باید تحصیلات دانشگاهی داشته باشد. باید رنگ و مواد را بشناسد. باید روانشناسی رنگ را بداند و چگونگی ساخت را نیز بلد باشد.

صادرات صنعت شیشه‌گری

هنر و صنعت شیشه‌گری آقدر قابلیت دارد که در گذشته یکی از صادرات مهم صنایع دستی در کشور محسوب می‌شد. براساس اطلاعات ارائه شده در سایت آفتاب در سال ۱۳۸۵، حدود ۳۵ کارگاه برای تولید شیشه دست‌ساز و حدود ۳۰ کارگاه شیشه قالبی‌ساز و دست‌ساز و در مجموع حدود ۶۵ کارگاه شیشه‌گری تنها در شهر تهران به کار تولید انواع و اقسام محصولات شیشه‌ای می‌پرداختند که تولید آنها قابل عرضه در بازارهای جهان بود. این کارگاه‌ها به تهیه و عرضه انواع و اقسام فرآورده‌های شیشه‌ای مصرفی و تزئینی و به‌ویژه شیشه‌های واجد ارزش‌های هنری پرداختند و مشتاقان بسیاری در داخل و خارج کشور به‌دست آوردند. حتی شیشه دست‌ساز ایران نیز در زمره یکی از اقلام صادراتی صنایع دستی قرار گرفت اما متأسفانه این روند تاحدی متوقف شد.

هدفمندی یارانه‌ها و تضعیف فعالیت شیشه‌گران

هدفمندی یارانه‌ها که یارانه‌های بخش‌ی از صنایع و فعالیت‌های تولیدی را در دولت‌های نهم و دهم متوقف کرد، موجب شد که وضعیت صنعت شیشه‌گری با مشکلات بسیاری روبه‌رو شود. براساس گزارش سایت خبرگزاری میراث فرهنگی هدفمندی یارانه‌ها منجر به

ناتوانی کارگاه‌های صنایع دستی کشور شد زیرا صاحبان این کارگاه‌ها نمی‌توانستند هزینه‌های اولیه تولید محصول مثل آب، گاز و... را پرداخت کنند. براساس این گزارش هشت‌برابر شدن هزینه‌های کارگاه‌های تولیدی صنایع دستی مشکل بزرگی در این حوزه به‌شمار می‌رفت. به‌عنوان مثال کارگاه‌های شیشه‌گری بعد از هدفمندی یارانه‌ها دچار مشکل پرداخت پول گاز (هشت برابر افزایش) شده‌اند.

پرواخت نشدن ۳۰ درصد هدفمندی یارانه‌ها به صنعت

براساس گزارش سایت سازمان میراث فرهنگی قرار بر این بود که بعد از هدفمندی یارانه‌ها ۳۰ درصد از این اعتبار که پس‌انداز دولت است به بخش صنعت برگردد اما این پول هرگز به این بخش پرداخت نشد و این هزینه‌ها صنعتگران و به‌ویژه شیشه‌گران را با مشکلات بسیار روبه‌رو کرد. یک کارشناس در این زمینه خاطر نشان می‌کند: «به خاطر بی‌تدبیری دولت پیشین کمر برخی از کارگاه‌های شیشه‌گری و همچنین صنایع دستی شکست. قبض پرداختی گاز یک کارگاه شیشه پیش از هدفمندی یارانه‌ها، درامه دو میلیون بود اما بعد از این اتفاق به یک‌بار ۱۵ میلیون تومان شد و همین امر اسباب ورشکستگی آنها را فراهم کرد.»

بررسی‌ها نشان می‌دهد که هدفمندی یارانه‌ها ضربه‌های مالی به صنعتگران و هنرمندانی زد که در عرصه تولید صنعت شیشه دستی فعال بودند و تولیدات شیشه را به‌عنوان یک کالای عمده صادراتی به خارج از کشور صادر می‌کردند.

در حقیقت هدفمندی یارانه‌ها موجب شد که کارگاه‌های شیشه‌گری با توجه به گزارش ارائه شده از سوی سایت میراث فرهنگی از تامین سوخت گاز ناتوان شده و منجر به تعطیلی بیش از ۷۰ درصد از کارگاه‌های تولید شیشه‌گری در طول ۸ سال گذشته شد.

ساخت شیشه‌ای به زیبایی یک رویا

طور افقی در برابر استادکار قرار می‌گیرد و در این حالت دم را روی میله‌ها می‌غلطانند (برای پیشگیری از کج شدن بار به طرف پایین) و با انبر و تخته، به فرم دادن آن می‌پردازد. پس از اینکه شیشه به حالت دلخواه درآمد، کارگر وردست با لوله دیگری که به آن «واگیره» گفته می‌شود، به کمک استادکار می‌آید و استادکار به آرامی انتهای وسیله ساخته شده را به واگیره که حاوی مقدار کمی شیشه مذاب است، می‌چسباند و آنگاه با قیچی خیس روی شیشه را خط می‌اندازد و با ضربه ملایمی آن را از لوله اصلی جدا می‌کند و شیشه به واگیره منتقل می‌شود. بعد از انتقال به واگیره، استادکار وسیله ساخته شده را دوباره به دهانه کوره نزدیک می‌کند و حرارت می‌دهد تا دوباره نرم شده و دهانه آن قابل شکل‌گیری به نحو دلخواه باشد.

آبگزر کردن

آبگزر کردن یکی از کارهای تکمیلی و جنبی شیشه‌گری است. این کار در زیباسازی فرآورده‌های شیشه‌ای اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد و موجب زیبایی و وسایل شیشه‌ای می‌شود. برای آبگزر کردن وسایل شیشه‌ای، پس از تکمیل و قبل از اینکه کاملاً سرد شود آن را به مدت چند ثانیه در داخل آب سرد فرو برده و بیرون می‌آورند.

به طول ۱۰۰ تا ۱۲۰ سانتیمتر از فولاد با آلیاژی مخصوص است که به آن «دم» گفته می‌شود. این لوله توخالی است و برای برداشتن شیشه از داخل کوره مورد استفاده قرار می‌گیرد. طرز استفاده از آن نیز چنین است که شیشه‌گران آن را به داخل شیشه مذاب فرو می‌برند و کمی می‌چرخانند. بعد از اینکه مقدار کمی از شیشه مذاب که اصطلاحاً به آن «بار» گفته می‌شود، از داخل کوره برداشته شد، در لوله می‌دمند. به این ترتیب گوی کوچکی که به آن «گوی اول» گفته می‌شود، به دست می‌آید. بعد از

ظرفیتی یا سلیوم برای به دست آوردن رنگ قرمز مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین استفاده از بی‌اکسید منگنز به اضافه کربالت برای تهیه رنگ بنفش و بی‌اکسید منگنز برای تهیه رنگ زرشکی مرسوم است. رنگ شیری نیز به وسیله نمک‌های فسفر یا فلوریدها و رنگ قهوه‌ای از پیریت، گوگرد و زغال چوب به دست می‌آید.

ابزار کار شیشه‌گری

ابزار کار شیشه‌گری دستی بسیار مختصر و ساده است. مهم‌ترین وسیله این صنعت لوله‌ای

این شیشه‌ها و ظروف شیشه‌ای رنگین و زیبا چگونه ساخته می‌شوند مهم‌ترین ماده اولیه‌ای که در ساخت شیشه به کار گرفته می‌شود (سیلیس) یک ماده معدنی است که باید در کوره مذاب شود. در همه کارگاه‌های شیشه‌گری و ساخت ظروف شیشه‌ای کوره‌های ذوب سیلیس وجود دارد. درجه حرارت لازم برای ذوب سیلیس ۱۸۲۷ درجه سانتیگراد است اما در مواردی که مخلوط شیشه و سیلیس مورد استفاده قرار گیرد به منظور پایین آوردن درجه ذوب، مواد دیگری مانند کربنات براکس، شوره، نیترات و مواد قلیایی دیگری به ماده اولیه افزوده می‌شود.

شیشه تهیه رنگ

یکی از مهم‌ترین عوامل در شیشه‌گری دستی نحوه ساخت رنگ‌های شیشه است. چراکه تنوع رنگ‌ها موجب زیبایی بیشتر فرآورده‌های شیشه‌ای می‌شود و معمولاً شیشه‌گران برای تهیه رنگ‌های مورد نیاز از اکسیدهای فلزات که به صورت پودر در بازار وجود دارد، استفاده می‌کنند. به‌طور مثال برای تولید رنگ آبی لاجوردی از اکسید کبالت و برای تهیه رنگ آبی زنگاری از اکسید مس و کرومات استفاده می‌شود. بی‌کرومات و اکسید آهن برای تهیه رنگ سبزی و اکسید مس یک

سرشماری با تبلت‌ها

حسین فرازند گروه گزارش: توقف خودروهایی که روی آنها آرم مرکز آمار ایران دیده می‌شود در حاشیه و متن جاده‌های روستایی یا در وسط باریکه‌های خاکی و شنی بین مزارع نظر هر کشاورزی را ناخودآگاه به خود جلب می‌کند. کشاورزان دیگر آنها را می‌شناسند و می‌دانند آنها چه می‌خواهند، گاهی برای آنها هندوانه‌ای از بوته می‌چینند و به رسم مهمان‌نوازی آن را قاچ می‌کنند، گاهی برای آنها چند سنگ و کلوخ را کنار هم می‌چینند تا روی آنها بنشینند و مشغول نوشتن آمارهایی بشوند که برای آنها به مزارع آمده‌اند.

دیگر تقریباً همه کشاورزان می‌دانند باید از چه چیزهایی حرف بزنند و برای آنها از چه اعداد وارقامی بگویند، اما گاهی سسر درد دلشان نیز باز می‌شود و از کمبودها و نارسایی‌های دستگاه‌های خدمات‌رسانی جهاد کشاورزی منطقه‌شان سخن به میان می‌آورند که البته آمارگرها با حوصله به حرف آنها گوش می‌دهند، گاهی یادداشتی نیز می‌دارند تا به مسئولان مربوطه برسانند، گرچه ماموریت آنها فقط گرفتن آمار از محصولات، کشت، نوع آبرسانی، میزان مصرف آب و مولات مربوط به کشاورزی است، اما این رابطه چهره‌به‌چهره میان آمارگران - به‌ویژه آمارگران حوزه اقتصادی و کسانی که در روستاها و مزارع فعالیت می‌کنند - یک رابطه شیرین و دل‌انگیز دوطرفه هم هست و کمتر آمارگری را می‌توان یافت که در پایان فعالیت روزانه خود احساس خستگی و کج‌خلقی - از نوع اداری اش - بکند، گویا آنها هنگام اجرای ماموریت‌های خود دارند به گردشگری روستایی و تفریح نیز می‌پردازند.

شروع و پایان سرشماری

سرشماری عمومی کشاورزی اسما ل نیز که از پنجم مهر ماه آغاز شده و تا هجدهم آذر ماه ادامه خواهد داشت از این ویژگی‌ها و حاشیه‌ها برخوردار است، گرچه هنگام برگزاری دوره‌های آموزشی برای آمارگران گفته شده است که آنها هنگام سرشماری و آماربرداری فقط ماموران معذور هستند. آنها این بار در حالی به سراغ کشاورزان می‌روند که دیگر روی دست‌های خود کمتر کاغذ و مقوسو و برگه دارند و برای آماربرداری از تجهیزات بی‌چون تبت - که قبلاً با نرم‌افزار ویژه آن آشنا شده‌اند - استفاده می‌کنند. این بار به آن «سرشماری بدون کاغذ» گفته‌اند، سرشماری و حرکتی که در ایران برای نخستین بار در آمارگیری از این شیوه استفاده می‌شود که مسئولان آمار کشاورزی معتقدند که استفاده از ابزار الکترونیکی باعث بالا رفتن اطلاعات جمع‌آوری شده، کاهش زمان انتشار نتایج و کاهش هزینه‌های می‌شود. کشاورزان در این دوره سرشماری ملزم هستند فهرست، نام و نشانی، کد پستی، محل سکونت، سن، جنس، سواد و تحصیلات، به همراه شماره ملی بهره‌بردار، کاربری اراضی زیر نظر خود، نحوه تفکیک محصولات سالانه و دائمی، آبی، دیم و آیش را به ماموران سرشماری و آمارگزارش کنند. آنها همچنین باید این بار انواع محصولات، تعداد درختان بارور، شمار نهال‌ها و محصولات دائمی خود را به ماموران معرفی کنند و دامداران هم موظف هستند، شمار دام‌های سنگین خود مثل گاو، اسب‌ها، الاغ‌ها و نیز شمار دام‌های سبک خود مثل گوسفندان را به ماموران سرشماری ارائه کنند و نیز ماموران موظف هستند فهرست تمام واحدهای دارای پرورش طیور به روش‌های سنتی، پرورش کرم ابریشم، پرورش زنبور عسل و پرورش ماهی را جمع‌آوری کنند و در همین حال باید وضعیت کامل منابع آبی هر روستا و آبادی را به تفکیک چاه، چشمه، رودخانه دائمی و فصلی، آب‌نبدان، سدهای بتنی یا خاکی و سایر منابع و نیز تعداد انواع ماشین‌آلات کشاورزی به تفکیک مارک و مدل و مقدار دام‌های بارکش و سواری را در فرم‌هایی که در تبلت‌هایشان دارند به ثبت برسانند.

سرشماری آزمایشی

براساس آنچه مرکز آمار ایران از قبل اعلام کرده است یک سرشماری آزمایشی در این زمینه در سال ۱۳۹۱ توسط ماموران مرکز آمار ایران به اجرا گذاشته شده که این حرکت آزمایشی در ۳ استان کشور که شامل یک نقطه شهری، ۵ دهستان و ۱۰۸ نقطه روستایی بود، انجام شد و در آن برای نخستین بار سرشماری با استفاده از تبلت‌ها به آزمایش گذاشته شد.

البته برای آن کار مرکز آمار ایران یک نرم‌افزار یکپارچه برای آمارگیری و سرشماری الکترونیک طراحی کرد و در آن آزمایش موردارزبایی قرار گرفت و دومین حرکت آزمایشی آمارگیری با استفاده از تبلت نیز در پاییز ۹۲ و از تاریخ ۲۷ مهر تا ۲۹ آذر در ۳۱ استان (البته در یک دهستان از حقوقی) اعمال می‌شود. در این سرشماری،

از شیوه‌های تولید آمار کشاورزی اجرای سرشماری کشاورزی با روش شمارش تمام واحدهای کشاورزی است. تقریباً تمام کشورهای دنیا سرشماری کشاورزی را هر ۵ یا ۱۰ سال اجرا می‌کنند. در ایران نیز سرشماری کشاورزی هر ۱۰ سال یکبار اجرا می‌شود. به گفته کارشناسان واحد آمار در سرشماری کشاورزی بهره‌بردار کشاورزی است. طبق تعریف تمام فعالیت‌های کشاورزی که تحت مدیریت واحدی قرار دارد و یک واحد تولیدی کشاورزی است را بهره‌بردار کشاورزی می‌نامند. این مدیریت توسط اعضای یک یا چند خانوار (اشخاص حقیقی) یا توسط یک شرکت رسمی یا موسسه عمومی (اشخاص حقوقی) اعمال می‌شود. در این سرشماری،

سرشماری کشاورزی قرار دارد و برای پوشش ندادن بهره‌بردارهای کوچک و غیرانتفاعی حد نصاب‌هایی برای بهره‌بردار کشاورزی به شرح زیر تعیین شده است:

- حداقل ۴۰۰ متر مربع زمین زراعی
- حداقل ۲۰۰ متر مربع باغ
- ۱ راس دام سنگین (گاو، گاو میش و شتر)
- ۲ راس دام سبک (گوسفند و بز)
- حداقل ۱۰ قطعه طیور
- سایر فعالیت‌های کشاورزی به هر وسعت (کشت گلخانه‌ای، پرورش زنبور عسل، پرورش کرم ابریشم و پرورش ماهی)

زمان آمار

در این سرشماری از ۲ زمان آمار روز آمارگیری و سال زراعی استفاده می‌شود که

سابقه سرشماری کشاورزی در ایران

آمارگیری کشاورزی در ایران در سطح ملی برای نخستین بار در سال ۱۳۳۹، توسط اداره آمار عمومی وقت، با روش نمونه‌گیری انجام شد. در سال ۱۳۵۲، نخستین سرشماری کشاورزی روستایی، توسط مرکز آمار ایران به مرحله اجرا درآمد. در این سرشماری از طریق مراجعه به تمامی نقاط روستایی کشور، اطلاعات مورد نظر در سطح آبادی جمع‌آوری شد. در این طرح، فعالیت‌های کشاورزی نقاط شهری و خانوارهای عشایری که در هیچ یک از نقاط روستایی کشور محل مسکونی نداشتند، منظور نشد. براساس چارچوب آمار حاصل از سرشماری مذکور، طرح آمارگیری کشاورزی روستایی اجرا و نتایج آن منتشر شد.

در سال ۱۳۶۷، نخستین سرشماری عمومی از بهره‌بردارهای کشاورزی، در سطح نقاط شهری و روستایی کشور به مرحله اجرا درآمد. در این سرشماری، تمامی بهره‌بردارهای کشاورزی مربوط به اشخاص حقیقی، از طریق مراجعه به خانوارهای ساکن نقاط روستایی و شهری و نیز خانوارهای غیرساکن و بهره‌بردارهای غیرساکن و شرکت‌ها و موسسات عمومی در مناطق روستایی: مامور آمارگیر ضمن فهرست‌برداری از بهره‌برداران ساکن آبادی به تحقیق در مورد بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌های رسمی و موسسات عمومی دارای بهره‌بردار کشاورزی می‌پردازد و پس از پایان سرشماری از خانوارهای بهره‌بردار ساکن با کمک آگاهان محلی فهرست کاملی از آنها تهیه و برای آنها پرسشنامه بهره‌بردار تکمیل می‌کند.

در این روستاها فهرست‌برداری انجام نمی‌شود. مامور آمارگیر با استفاده از فهرست بهره‌برداران کشاورزی که از طریق آگاهان فراهم شده است به محل سکونت این گونه بهره‌بردارها مراجعه و پرسشنامه بهره‌بردار را برای آنها تکمیل می‌کند.

مناطق شهری نیز به طور کلی به ۲ دسته تقسیم شده است. مناطق شهری منتخب و مناطق شهری غیرمنتخب.

۱- در مناطق شهری غیرمنتخب: مانند نقاط روستایی غیرمنتخب عمل می‌شود.

۲- در مناطق شهری منتخب: در شهرهای بزرگ که تعداد بهره‌بردارهای کشاورزی نسبت به جمعیت شهر کم است فهرست‌برداری مکان به مکان با کمک آگاهان نیست. در این شهرها مامور با استفاده از فهرستی که در سال ۱۳۹۳ به‌نگام شده است به محل سکونت خانوارهای بهره‌بردار مراجعه و در مصاحبه حضوری پرسشنامه بهره‌بردار را برای آنها تکمیل می‌کند.

بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌ها و موسسات عمومی در مناطق روستایی: مامور آمارگیر ضمن فهرست‌برداری از بهره‌برداران ساکن آبادی به تحقیق در مورد بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌های رسمی و موسسات عمومی دارای بهره‌بردار کشاورزی می‌پردازد و پس از پایان سرشماری از خانوارهای بهره‌بردار ساکن با کمک آگاهان محلی فهرست کاملی از آنها تهیه و برای آنها پرسشنامه بهره‌بردار تکمیل می‌کند.

بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌ها و موسسات عمومی در مناطق شهری غیرمنتخب: یک مامور آمارگیر مختص تهیه فهرست بهره‌برداران غیرساکن و شرکت‌ها و موسسات عمومی دارای بهره‌بردار کشاورزی در محدوده شهر است. مامور آمارگیر به کمک آگاهان محلی و مراکز خدمت‌رسانی به بهره‌برداران کشاورزی فهرست بهره‌برداران را تهیه و برای آنها پرسشنامه بهره‌بردار تکمیل می‌کند.

خانوارهای معمولی غیرساکن: گروه‌های ویژه سرشماری خانوارهای معمولی غیرساکن به محل تجمع خانوارهای معمولی غیرساکن در زمان سرشماری یا ایل‌راه‌ها مراجعه و نسبت به سرشماری از آنها اقدام می‌کنند.

۵ مهر لغایت ۱۸ آبان ماه سال ۱۳۹۳ برای تکمیل آن تعیین شده است.

چارچوب سرشماری‌های ۹۳

چارچوب سرشماری کشاورزی ۱۳۹۳ برای نقاط روستایی فهرست آبادی‌های کل کشور بر اساس آخرین تقسیمات جغرافیایی و برای نقاط شهری فهرست کاملی از نقشه

یادداشت

رهنمودهایی برای پیشبرد اهداف اسلامی

سیدعلی گرامیان
مشاوره وزیر صنعت، معدن و تجارت

برپاداشتن نماز

مستولان و مدیران فعلی تاریخی‌سازند که معرکه بزرگ انقلاب و جنگ هشت ساله را با افتخار و پیروزمندانه پشت سر گذاشته‌اند و اکنون سلسله جنبان معرکه سازندگی کشورند که نعمت‌ها و برکات خداوند زبیر پایشان بوده و انتظارات مردم شهید داده و امیدوار پیش روی آنها است. اما باید خطاب به همه مسئولان بگویم که این همه وظیفه شما نیست، خداوند متعال وظیفه دیگری نیز به عهده شما گذاشته است و فرموده است امروز شما در این سرزمین تمکن دارید نماز سستون دین است و وسیله قبولی سایر اعمال نیک (الصلاه عمودالدین، ان قبلت قبل ما سواها) اعمال خیر و کارهای نیک را سفینه باید که آنها را به درگاه خداوند برسانند و آن سفینه نماز است، و آنگهی نماز سستون دین است سستون رانمی‌خوانند بلکه بپا می‌دارند، بنابر این برای شما کافی نیست که در گوشه دفتر کارتان سجاده پهن کنید و نماز بخوانید، بلکه از طرف خداوند مامور و موظفید، که در نماز جماعت شرکت کنید. قرآن می‌فرماید (و امر اهلک بالصلاه و اصطبر علیها) علاوه بر خانواده، همکاران حوزه مدیریت‌تان نیز اهل شما هستند و در حوزه تمکن شما قرار دارند، آن هنگام که در دفتر‌تان مشغول کارید یا داخل جلسه‌ای هستید و یا مهمانی را پذیرا شده‌اید و صدای الله‌اکبر بلند می‌شود قلم را بگذارید، جلسه را متوقف کنید، از مهمان عذر بخواهید و برای اقامه نماز بپاخیزید که کار و جلسه و اشخاص هر چند بزرگ باشند خداوند بزرگ‌تر است، دیگر همراهان و همکاران را به اقامه نماز دعوت کنید، گرچه بعضی مسئولان در نماز حضور می‌یابند اما ستاد وزارت باید از همه جهت الگو باشد.

موضوعه حسنه

امر به معروف و نهی از منکر هم بسیار مهم است. همان فریضه مهمی که در صورت به اجرا در آمدن براساس حدیث شریف، فرائض دیگر نیز سبب آن اقامه می‌شود و بسیاری از امور اصلاح می‌شود، چه آنکه امر به معروف چیزی نیست جز به اجرا در آمدن خوبی‌ها و منکر چیزی نیست جز از میان برداشتن مضرات و بدی‌ها و هر مدیر و مسئولی که بخواهد حوزه مدیریتش از رشد و سلامت برخوردار شود نمی‌تواند نسبت به امر به معروف و نهی از منکر بی‌توجه باشد، این فریضه نیز از وظایفی است که خداوند براساس آیه شریفه از شما خواسته است. بخش فرهنگی وزارت وظیفه دارد که با توجه به شرایط و ویژگی‌های وزارت راه‌های کاربردی شدن امر به معروف و نهی از منکر را تبیین نماید.

سلامت محیط کار

مسئله مهم دیگر سلامت اداری است. که این یک امر به معروف تخصصی و در حوزه خاص مدیریتی است، مزرحه را برای اینکه محصول بدهد از علف‌های هرز و چین می‌کنند، درخت میوه را برای اینکه بارور شود و ثمر بدهد، حرس می‌کنند، اگر بدنی بخواهد سالم و با نشاط باشد میکروبی‌زدایی اش می‌کنند، اگر دولتی بخواهد به حال جامعه مفید باشد باید فسادزایی شود فساد غده سرطانی است که اگر ریشه‌کن نشود نابود می‌کند، متأسفانه جامعه به غده‌های چرکین فساد گرفتار است، در همه جا ردپای مافیای و تبانی و فساد دیده می‌شود. جای پای سالمی کمتر دیده می‌شود بقیه هم گرفتار لجن فساد و گاهی هم باتلاق‌های اختلاس‌های بزرگ می‌شوند. دولت تدبیر و امید مصمم است با فساد مبارزه کرده و سلامت اداری را از تقا بخشد در این راه باید گلوگاه‌های فساد شناسایی شود، شبکه‌های مفسد در هم شکسته شود افراد آلوده که قابل هدایت نیستند معزول، افراد و جریان‌های سالم تأیید و تقویت شوند، مقررات و بخشنامه‌های مشکل‌ساز و زائد که زمینه‌ساز فساد هستند برداشته شوند. مسئله دیگر حقوق شهروندی است، تا اینکه افراد ملت در مراجعه به ادارات حرامت و کرامت‌شان ملحوظ شود و به آسانی به حق‌شان نائل شوند و اسباب رضایت خاطرشان فراهم شود اما این همه حقوق شهروندان نیست. حقیقت این است که مردم ما در بسیاری مراکز حکومتی مورد حق‌ناشناسی و اجحاف قرار می‌گیرند مخصوصاً قشر ضعیف و عوامل حکومتی آموخته‌اند که به جای اصلاح و تصحیح، کارهای خود را توجیه کنند و حال آنکه مردم، انقلاب اسلامی کردند تا با عزت و کرامت زندگی کنند و نسیم عدالت و سلامت را در زندگی خود احساس نمایند چون اسلام به معنای تسلیم حق شدن و در سلامت زیستن است.

حجاب و عفاف

مسئله حجاب و عفاف هم مهم است، وضع حجاب و عفاف در وزارت نسبتاً رضایتبخش است در عین حال لازم است معیارهای حجاب و عفاف در محیط اداری مورد مراقبت و رعایت قرار گیرد. اما از دیدگاه اینجانب مسئله حجاب و عفاف با چماق و شلاق و ارباب و تهدید حل شدنی نیست، اصلی‌ترین کار این است که ارکان نظام اعم از قضاییه و مقننه و مجریه صادقانه و به شایستگی به مردم خدمت کنند تا حالت خشنودی و رضایت از عملکردها در مردم پیدا شود و عقده‌ها کم شود مردم لجبازی را تبدیل به همکاری کنند، آنگاه به حرف مسئولان و مرشدان نظام گوش خواهند داد و از این راه بیش از ۹۰ درصد مشکل و مفضل حجاب و سایر مشکلات نیز حل خواهد شد.

اطلاعات

سرعت فرسایش خاک در ایران ۲۰ برابر استاندارد است

پولیس

حداقل دستمزد از تورم جاماند

اقتصادی

مدت فعالیت رییس کل بانک مرکزی ۵ ساله شد

اقتصادی

دودکش نامناسب، عامل ۷۶ درصد از مرگ‌های خاموش

اقتصادی

پرداخت مشروط وام ۵۰ میلیونی با نرخ سود ۹ درصد

حقوق

وضعیت ارز در بازار طبیعی است

اقتصادی

مجمع روحانیون برای انتخابات خبرگان بر نامه دارد

اقتصادی

سیدحسن خمینی:

اگر جامعه کاری را جرم تلقی نکرد «بر خور» نتیجه عکس می‌دهد

اقتصادی

پلیس در یک قدمی مرد اسیدپاش معمای اسیدپاشی سریالی در اصفهان

اقتصادی

آغاز ممنوعیت کشاورزی در کشور

اقتصادی

بودجه دریافتی «صدا و سیما» ۹۲-۱۳۸۴ به قیمت ثابت؛ ۱۱ هزار میلیارد تومان

اقتصادی

بهای نفت تأثیری در مواضع هسته‌ای ایران ندارد

اقتصادی

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در انتخابات ۷۶ جلوی تقلب را گرفتیم

اقتصادی

تکمیل ظرفیت کارشناسی

در نیمه دوم دی ماه

اقتصادی

فروش طلای خارجی به عنوان طلای داخلی

اقتصادی

پرسپولیس اسپانسر ۳۰ میلیاردی را کنار زد

اقتصادی

آغاز تولید گاز از میدان مشترک ایران و انگلیس

اقتصادی

ساخت هتل در ارتفاعات جنوب مشهد متوقف شد

اقتصادی

توقف تورم متوقف می‌شود

اقتصادی

گرانی میوه با ولیمه دادن حجاج

در آینه مطبوعات

صفحه «با اجازه» منتخب مطالبی است که به نظر مفید می‌آیند و شایسته نشر دوباره‌اند.

زحمت تهیه و تولید مطالب با همکاران شاغل در دیگر مطبوعات است و ما اهالی مطبوعات به

بازنشر آنها همت گمارده‌ایم. «زکاة العلم نشره»، زکات دانش انتشار آن است.

ایران

یک نامه و یک سوال به آدرس آیت‌الله جنتی

اظهارات آیت‌الله احمد جنتی در برنامه شناسنامه واکنش‌های متعددی را به دنبال داشت. علاوه بر نامه سرگشاده علی مطهری به وی، روز گذشته حسام‌الدین آشنا، مشاور فرهنگی حسن روحانی با باز نشر بخشی از سخنان جنتی در تلویزیون در صفحه گوگل پلاس خود از دبیر شورای نگهبان پرسید: «کدام بخش از تجربیات سال ۸۸ در سال ۹۲ مورد استفاده قرار گرفت؟

نتایج بهره‌گیری از آن تجربیات چه بود؟» دبیر شورای نگهبان روز جمعه در برنامه تلویزیونی گفته بود «در انتخابات ۹۲ از تجربه ۸۸ استفاده شد.»

همچنین علی مطهری، نماینده مجلس هم با انتشار نامه‌ای مفصل به سخنان آیت‌الله جنتی درباره مسائل سال ۸۸ پاسخ داد.

انعکاس

اقتصاد نیز مدعی شد: عبدالرضا داوری، رییس مرکز رسانه‌های هواداران احمدی‌نژاد در اقدامی تعجب‌برانگیز به انتشار اسامی کابینه دولت دوازدهم برای حضور در انتخابات ریاست‌جمهوری ۳ سال آینده دست زد.

در این فهرست غلامحسین الهام به عنوان معاون اول رییس‌جمهور؛ وزارت ارشاد: عزت‌الله ضرغامی، وزارت ورزش و جوانان: حسین رضازاده، وزارت ارتباطات: حمید بقایی و وزارت اطلاعات: روح‌الله حسینیان معرفی شده‌اند.

بدهکاران ارزی اجازه واردات ندارند

خود را با بانک مرکزی تسویه کنند. وی افزود: پیش از این عده‌ای از واردکنندگان برای واردات کالا به کشور از بانک مرکزی ارز دریافت کرده‌اند که در برخی موارد مشخص نیست این ارز آیا به واردات کالایی که اظهار شده اختصاص یافته یا خیر و یا اصولاً ارز دولتی صرف

واردات کالا شده است یا نه. رییس کل گمرک ادامه داد: راه‌اندازی سیستم جامع گمرکی و اتصال ۲۳ سازمان به یکدیگر، عملاً این امکان را به ما می‌دهد تا مسیر تجارت، اعم از صادرات، واردات و ترانزیت را به صورت دقیق رصد کنیم.

ایران

فعالان اقتصادی که برای واردات از بانک مرکزی ارز دریافت کرده‌اند باید بدهی‌های خود را تسویه کنند.

مسعود کرباسیان، رییس کل گمرک با اعلام این مطلب اظهار کرد: به دنبال راه‌اندازی سیستم جامع گمرکی، واردکنندگان موظف شده‌اند تا بدهی‌های

احتمال

احتمال تقسیط بدهی شهرام جزایری

شهرام جزایری

طاهر شه‌حامد، مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران دیروز در نشست خبری، با بیان این که شهرام جزایری هفته گذشته برای مذاکره درباره بدهی خود به این صندوق مراجعه کرده است، گفت: وی اکنون یک شهروند عادی است و امکان این که بدهی وی را تقسیط کنیم، وجود دارد. به گزارش مهر، وی بیان کرد: بدهی جزایری به طور کامل مشخص است و امید می‌رود بتوانیم این پرونده را نیز تعیین تکلیف کنیم.

رضا ضراب تبرئه شد

رضا ضراب، سرمایه دار ایرانی مقیم ترکیه از اتهامات پرونده فساد مالی بزرگ در ترکیه تبرئه شد. به گزارش عصر ایران و به نقل از خبرگزاری آنا تویلی ترکیه، دادگاه استانبول با صدور حکمی قرار منع تعقیب رضا ضراب و ۵۲ متهم دیگر پرونده فساد مالی بزرگ این کشور را صادر کرده است. در حکم دادگاه آمده است که متهمان این پرونده به دلیل نبود عناصر کافی مجرمیت، تبرئه می‌شوند.

ایران

دولت سریع‌تر پر درآمدها را از قطار یارانه پیاده کند

نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی گفت: دولت باید هر چه سریعتر قشر پردرآمد را از قطار یارانه‌بگیران، پیاده کند. سیدحسین ذوالانوار شنبه ۲۶ مهرماه در جمع خبرنگاران در شیراز گفت: یارانه نقدی برای افزایش توان اقتصادی و کمک به اقشار متوسط و آسیب‌پذیر جامعه پیش‌بینی شد، لذا دولت باید شیوه پرداخت یارانه را متناسب با اهداف طرح، بازنگری کند و آن را سامان دهد. وی با یادآوری اینکه در فاز دوم طرح هدف‌مندی یارانه‌ها، افزایش قیمت حامل‌های انرژی با هدف تامین منابع مالی برای رفع نیاز بخش تولید، انجام می‌شود، گفت: به نظر می‌رسد دولت در حذف پردرآمدها از سیر پرداخت یارانه نقدی ناتوان است.

ذوالانوار بر لزوم تلاش برای شناسایی دهک‌های مختلف درآمدی جامعه، توسط دولت تأکید و تصریح کرد: اگر دولت تصمیم جدی برای حذف دهک‌های بالای جامعه بگیرد و دهک‌هایی که بی‌جهت منابع ملی کشور صرف پرداخت یارانه به آنان می‌شود را حذف کند، فشار بر بودجه کمتر خواهد شد.

اقتصادی

انتقاد توکلی از ناتوانی در حذف یارانه پولدارها

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با انتقاد از اذعان دولت به ناتوانی در حذف دهک‌های پر درآمد گفت: حساب‌های بانکی محرمانه است اما دولت‌ها نامحرم نیستند؛ باید حساب‌های افراد را کنترل کنند و افراد نیازمند به یارانه نقدی را تشخیص دهند.

جهت اطلاع

از بین ببریم. خانم «تسنیم اسلام» این را هم گفته که اگر ایران شواهدی مبنی بر فعالیت گروه‌های تروریستی در خاک پاکستان دارد، به دولت اسلام‌آباد یا کمیته مشترک مرزی دو کشور ارائه دهد. این مطلب را این سخنگو در حالی می‌گوید که بارها گزارش‌های مستند ورود تروریست‌ها از پاکستان به داخل خاک ایران و انجام اقدامات جنایتکارانه به دولت پاکستان ارائه شده است.

اقتصادی

تولید پیکان، بهترین قرارداد تاریخ خودرو!

مدیرعامل ایران‌خودرو در نمایشگاه خودروی تبریز اعلام کرد، قرارداد تندر ۹۰ یکی از بدترین قراردادهای این شرکت بوده و این قرارداد در واقع از طرف «ایدرو»، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران منعقد شده است و با توجه به قیمت نزدیک تندر ۹۰ و دنا اگر بنا بر انتخاب باشد، این شرکت تولید خودروی دنا را به تندر ۹۰ ترجیح می‌دهد و تندر ۹۰ را از سبید محصولاتش خارج خواهد کرد. مدیرعامل ایران‌خودرو در توصیف نمونه‌های موفق قراردادهای شراکت با خودروسازان از قرارداد پژو ۲۰۶ به‌دلیل بومی‌سازی صددرصدی بعد از ۱۰ سال تولید نام می‌برد و مشکل تندر ۹۰ را ناتوانی این خودروساز بزرگ ایرانی در تولید صددرصد داخلی می‌داند، بر مبنای این استدلال قرارداد خرید خط تولید پیکان از تالیوت انگلیس بهترین قرارداد تاریخ خودروی کشور محسوب می‌شود، زیرا در بدو امر همه خط تولید به‌طور کامل در داخل کشور نصب شد و همه محصولات تولیدشده صددرصد داخلی و بومی بودند.

اقتصادی

اتهام جاسوسی به خبرنگار «پرس‌تی‌وی» در ترکیه

شنیده شد که سازمان اطلاعات ترکیه خبرنگار شبکه «پرس‌تی‌وی» را به‌دلیل پوشش اخبار مربوط به موضع آنکارا در قبال شهر عین‌العرب سوریه، به جاسوسی متهم کرد. فارس به نقل از پرس‌تی‌وی نوشت: برخی عکس‌های این خبرنگار همکاری ترکیه با دانش را ثابت می‌کند. سازمان اطلاعات ترکیه خبرنگار پرس‌تی‌وی در این کشور را به جاسوسی متهم کرده است؛ حال آنکه احتمال می‌رود پوشش اخبار مربوط به موضع آنکارا در قبال جنایات داعش در شهر مرزی کوبانی سوریه و همچنین اعتراض‌های اخیر در ترکیه از سوی این خبرنگار علت این اتهام باشد. براساس این گزارش درحالی که درگیری‌های شدید بین مبارزان کرد و تروریست‌های تکفیری داعش در شهر عین‌العرب (کوبانی) در شمال سوریه همچنان ادامه دارد، دولت آنکارا برخی از خبرنگاران را از گزارش تحولات این منطقه مرزی بازمی‌دارد.

تامین مابه‌التفاوت نرخ سود ۹ درصدی وام ۵۰ میلیونی

هیات دولت در مصوبه افزایش وام ساخت مسکن به ۵۰ میلیون تومان نرخ سود این تسهیلات را ۹ درصد تعیین و پیش‌بینی کرد مابه‌التفاوت این رقم از محل اعتبارات هدفمندی یارانه‌ها به سیستم بانکی پرداخت شود. در متن مصوبه آمده است: هیات وزیران در جلسه اخیر خود به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و وزارت راه و شهرسازی با رعایت ماده ۱۲۷ قانون برنامه پنجم و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در راستای تحقق قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن موضوع مصوب سال ۱۳۸۷ و قانون حمایت از احیای بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری موضوع مصوب سال ۱۳۸۹ و به منظور احیا، نوسازی و بهسازی مسکن در بافت‌های فرسوده، ناکارآمد و سکونتگاه‌های غیررسمی، تامین مسکن گروه‌های کم درآمد و زوج‌های جوان در مجموع تا سقف یک میلیون و ۸۰۰ هزار واحد مسکونی تا پایان برنامه ششم را تصویب کرد.

وجود ندارد، دولت از چه راهی برای شناخت کسانی که باید مالیات پرداخت کنند استفاده می‌کند؟ وی یارانه نقدی را مالیات منفی خواند که دولت به مردم می‌پردازد و گفت: دولت مالیات از مردم اخذ می‌کند و هیچ کس به صورت داوطلبانه مالیات نمی‌دهد، افراد اظهار نامه‌های مالیاتی خود را به دولت می‌دهند و دولت هم بررسی و کنترل کرده و میزان مالیاتی که باید بدهند را مشخص می‌کند.

حرم امام هیچ واکنشی نسبت به این نامه نشان نداده است. این نامه رییس‌جمهور سابق ایران بدون هماهنگی با سازمان اسناد و کتابخانه ملی نوشته شده است. در این باره علیرضا تابش، مدیر سابق دفتر هماهنگی امور یادمان‌های روسای جمهوری در سازمان اسناد و کتابخانه ملی گفت: این هدایا جزو اموال دولتی هستند و به مقام‌های دولتی اهدا می‌شود و از زمانی که به داخل مجموعه نهاد وارد می‌شوند تا زمان تشکیل یادمان، مهر برجسب اموال می‌خورند. مدیرکل حوزه ریاست سازمان میراث فرهنگی گفت: تصمیم‌گیری درباره این اموال باید بر عهده دولت باشد و هرگونه انتقال آنها باید به اطلاع دولت یازدهم برسد. آن زمان بخشی از اشیاء حراج شد یا به ساختمان‌های لادن و ولنجک انتقال دادند اکنون نمی‌دانیم این اشیاء در چه شرایطی قرار دارند.

سال ۹۴؛ سال بازگشت خودروسازان به اوج

سال ۹۰ بین ۳ تا ۳/۵ درصد در تولید ناخالص داخلی سهم داشت و تا ۲۰ درصد از ارزش افزوده صنعت را نیز به خود اختصاص داده بود، با این شرایط اگر تصور کنیم اقتصاد ایران با برنامه‌ریزی فعلی که دولت دارد تا پایان امسال به رشد ۳ تا ۴ درصد برسد و این میزان در سال ۹۴ نیز به ۵ تا ۷ درصد برسد، صنعت خودرو به جایگاه پیشین خود در تولید ناخالص داخلی و همچنین ارزش افزوده در صنعت خواهد رسید.

اینکه صنعت خودرو می‌تواند به دوران اوج خود بازگردد یا خیر، مانند هر صنعت دیگری چه در ایران و چه در سایر کشورها تابعی از شرایط کلی اقتصادی و اجتماعی خودش است. تابعیت صنعت خودرو از شرایط کلی اقتصاد و اجتماع، به‌خصوص به دلیل بزرگ بودن این صنعت و سهم قابل توجهی که در تولید ناخالص داخلی و ارتباط مستقیم با مردم دارد، بیش‌ازپیش به چشم می‌آید. صنعت خودرو در روزهای اوج تولید در

ارائه محصولات ایرانی در دومین نمایشگاه ملی اسباب بازی

ایرنا - همزمان با برپایی دومین نمایشگاه ملی بازی و اسباب‌بازی، صدها اسباب‌بازی طراحی و تولید شده ایرانی و همین بازی‌های بومی مناطق مختلف کشور، در این نمایشگاه عرضه و در معرض نمایش مخاطبان به‌ویژه کودکان و خانواده‌ها قرار می‌گیرد.

این نمایشگاه از ۲۸ مهرماه تا ۲ آبان‌ماه سال جاری با حضور ده‌ها شرکت تولیدکننده و خدماتی بازی و اسباب‌بازی، در سالن حجاب کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگزار خواهد شد.

در این نمایشگاه انواع اسباب‌بازی‌های فکری، آموزشی، توبی، وسایل بازی همچون اسکوتر، اسکیت، اسباب‌بازی‌های باتری‌دار، اسباب‌بازی‌های الکتریکی، ربات‌ها، چرتکه‌ها، انواع پازل‌ها، انواع بازی‌های مکعبی سه‌بعدی، وسایل بازی رنگ‌شناسی، خمیربازی، بازی‌های آموزشی، انواع اسباب‌بازی پلاسکوپی، انواع اسباب‌بازی‌های پسرانه انواع ماشین و کامیون، سه‌چرخه، رالی اسپرت و انواع عروسک‌ها، ده‌ها مورد دیگر ارائه و در معرض دید علاقه‌مندان به‌ویژه کودکان و والدین قرار می‌گیرد.

نخستین نمایشگاه تخصصی دروپنجره در اصفهان

مهر - نخستین نمایشگاه تخصصی دروپنجره و ماشین‌آلات وابسته اصفهان از ۷ تا ۱۰ آبان‌ماه با حضور و مشارکت صنعتگران و تولیدکنندگان صنعت دروپنجره استان‌های مختلف کشور برگزار می‌شود. در این نمایشگاه ده‌ها شرکت و واحد صنعتی و تولیدی، نوین‌ترین و جدیدترین دستاوردهای حوزه دروپنجره و صنایع جانبی آن را در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی اصفهان ارائه و در معرض دید علاقه‌مندان قرار می‌دهند.

در این نمایشگاه شرکت‌ها و واحدهای مختلف تولیدی دروپنجره و صنایع وابسته از استان‌های تهران، تبریز، یزد، اصفهان، قزوین، اردبیل، قم، زنجان، خراسان رضوی، البرز و فارس تجهیزات و خدمات مربوط به صنعت در و پنجره، سیستم‌های کنترل ترددی و دیگر صنایع وابسته را به نمایش عموم می‌گذارند.

جشنواره «شهر آماده» افتتاح شد

ایسنا - مهدی چمران رییس شورای شهر تهران با حضور در سایت ورزش برج میلاد، نمایشگاهی که در حاشیه برپایی جشنواره شهر آماده برپا شده بود را افتتاح و از تمامی غرفه‌ها بازدید کرد.

در این نمایشگاه ستاد مدیریت بحران مناطق تهران، آخرین دستاوردهای خود را در زمینه مدیریت بحران و امکانات آماده‌سازی ارائه کردند. در حاشیه برپایی این نمایشگاه احمد صادقی رییس سازمان پیشگیری مدیریت بحران شهر تهران در جمع خبرنگاران، جشنواره «سلام تهران بادام شهر آماده» را نمونه‌ای برای طراحی شهر آماده و شهروند آگاه دانست و اظهار کرد: این جشنواره تا اول آبان‌ماه به مناسبت هفته ایمنی در برابر زلزله و بلایای طبیعی با مشارکت بیش از ۴۰ دستگاه فعال در این زمینه ادامه دارد.

وی هدف از برگزاری این جشنواره را نمایش توانمندی سازمان‌های دولتی و غیردولتی برای مدیریت و مقابله با بحران دانست و تأکید کرد: یکی دیگر از اهداف این همایش برقراری زمینه تعامل و همکاری بین دستگاه‌های مختلف و تضمین فرهنگ صحیح نحوه برخورد با حوادث می‌باشد. این جشنواره شامل بخش‌های مختلفی از جمله فرهنگی، آموزشی و تخصصی است.

نمایشگاه کتب اسلامی

در دهلی افتتاح می‌شود

فارس - هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتب اسلامی امروز در دهلی آغاز به کار می‌کند. هفتمین نمایشگاه بین‌المللی کتب اسلامی در حالی افتتاح می‌شود که در آن هزاران نسخه کتاب از کشورهای چون «مالزی»، «عربستان سعودی»، «بنگلادش»، «سنگاپور»، «بیسروت»، «امریکا» و «انگلستان» به نمایش درخواهد آمد.

انتشارات «الحسانت» هند، ناشر قرآن و دیگر کتب اسلامی به زبان‌های اردو، انگلیسی و هندی، با چند کتاب جدید از جمله «زندگینامه حضرت علی (ع) و «زندگینامه حضرت محمد (ع)» در چند ترجمه در نمایشگاه امسال حضور دارد.

از دیگر جاذبه‌های نمایشگاه امسال کتب اسلامی، بخش ساعت‌های اذان‌گو در اندازه و اشکال مختلف است. به گفته «فیصل فهیم»، رییس انتشارات الحسنات، برای نخستین‌بار در نمایشگاه امسال عطر و ادکلن‌های بدون الکل در چند غرفه جداگانه در معرض فروش قرار خواهد گرفت که انتظار می‌رود با استقبال خوبی مواجه شود. این محصولات با قیمت متوسط ۱۵۰ روپیه با اسامی الجنت، رحمت فردوس، اود سفید و اود قرمز در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت. نمایشگاه کتب اسلامی دهلی که هر ساله توسط انتشارات الحسنات هند و مرکز فرهنگی اسلامی هند برگزار می‌شود، تا ۹ روز دیگر (۲۶ اکتبر) ادامه خواهد داشت.

گزارش از سیزدهمین نمایشگاه پلیس

جشنی با رقص نور امنیت

میلاد محمدی - گروه تجارت: سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی لوازم و تجهیزات پلیس جمهوری اسلامی ایران با نام تجاری ایپاس (IPAS) ۲۰۱۴، از ۲۶ مهر ماه در مصلای امام خمینی تهران برپا شده و تا ۲۹ ماه جاری ادامه خواهد داشت. در این نمایشگاه آخرین تجهیزات نظامی سبک و سنگین، لباس‌های مختلف، تجهیزات دفاعی و سیستم‌های امنیتی در معرض دید عموم قرار گرفته است.

در جریان برگزاری ایپاس ۲۰۱۴ سری به محل برگزاری آن زدیم تا از کم و کیف یک نمایشگاه نظامی که البته ورودش برای عموم مردم آزاد بود باخبر شویم. با ادامه این گزارش همراه باشید:

وقتی ماجرا پلیسی شد!

هر کس با هر شغل و تیپ و قیافه‌ای که قصد داشت پیش را در نمایشگاه تجهیزات پلیس بگذارد، باید کارت شناسایی مخصوص دریافت می‌کرد. بیرون از گیت‌های ورود به سالن، غرفه‌هایی مامور شده بودند تا با دریافت اطلاعات اولیه بازدیدکنندگان از جمله نام و تلفن همراه آنها، یک کارت ورود ارائه می‌کردند که البته اعتبار خاصی نداشت و بیشتر یک حرکت نمایشی برای نشان دادن امنیت بود.

این همه ماجرا نبود. مسئولان برگزاری بازرسی و تجهیزات امنیتی مدرن تعبیه کرده بودند تا هر کسی وارد نمایشگاه می‌شد را به صورت نمادین (و شاید هم از روی تدابیر امنیتی) کنترل کرده و از طریق ابزار مختلف کیف و وسایل همراه آنها را بررسی می‌کردند. اگرچه این کار باعث تعجب و احتمالاً ناراحتی برخی از بازدیدکننده‌ها شده بود اما ابتکار جدایی به نظر می‌رسید. نکته مهم دیگر آنکه وضعیت ورود و خروج بازدیدکنندگان نیز از درب‌های مشخصی کنترل شده و اجازه وارد شدن از درب‌های خروج با بالعکس به کسی داده نمی‌شود.

رقص نور امنیت

تمام نمایشگاه پر شده از نورهای قرمز و آبی که گاه چشمک می‌زنند و گاه می‌چرخند. نورهای معروفی که معمولاً پلیس برای انجام عملیات‌های مختلف از آنها استفاده می‌کند. این‌بار البته خبری از ماموریت‌های نیروی انتظامی یا مانورهای

پلیسی نیست و این شرکت‌های سازنده تجهیزات نظامی هستند که چراغ‌های مختلف ال‌ای‌دی، لامپ‌های گردان پلیس و انواع پروژکتورهای نظامی را در معرض دید عموم قرار داده‌اند.

برخی غرفه‌ها نیز انواع دوربین‌های مداربسته و سیستم‌های امنیتی مختلف اعم از گیت‌های کنترل ورود و خروج، دستگاه‌های هوشمند و حسگرهای مبتنی

بر اثر انگشت را برای نمایش به همراه خود به مصلای تهران آورده‌اند و از در دیوار غرفه‌های آنها انواع لنز و چشم مصنوعی و مانیتورهای بزرگ برای کنترل دوربین‌ها آویزان است که سر زدن به غرفه‌های آنها حال و هوای فناوری‌های را به مخاطب منتقل می‌کند.

نمایشگاهی برای نابغه‌ها

یک بخش مهم نمایشگاه ایپاس ۲۰۱۴

برنامه ریزی برای تجاری سازی اختراعات ضروری است

اصفهان و برخی ارگان‌های زیرمجموعه بسیج از این لباس استقبال کرده و احتمال دارد در آینده سفارش ساخت بدهند. در هر حال مسئولان مختلف نظامی تولید چنین لباسی را تسهیل کردند. صحراییان درخصوص نحوه آشنایی‌اش با نمایشگاه پلیس و تجهیزات ایمنی گفت: از طریق انجمن نخبگان فارس به اینجا معرفی شدم و خدا را شکر بدون مشکل خاصی موفق شدم در نمایشگاه شرکت کنم. من سال‌های قبل هم حضور داشتم و فکر می‌کنم امسال جایگاه نخبه‌ها در نمایشگاه از شرایط بهتری نسبت به دوره‌های قبل برخوردار بوده است. وی سپس به معرفی برخی دیگر از اختراعات خود پرداخت و اظهار کرد: قبلاً تعدادی شاسی‌های هوشمند الکترونیکی طراحی کرده بودم که می‌تواند به‌عنوان ریموت کنترل برای درب خودرو، درب یخچال و دیگر دستگاه‌های مختلف مورد استفاده قرار بگیرد. من چند سال در استان فارس مقام اول خوارزمی را در رشته‌های مختلف کسب کردم و در حال حاضر هم عضو انجمن ملی نخبگان هستم. این مخترع جوان در پایان با اشاره به تأثیر بالای برگزاری نمایشگاه‌های مختلف در معرفی استعدادها برتر کشور نیز تأکید کرد: حضور من و امثال من در نمایشگاه‌های اینچنینی واقعا مهم است. اما ای کاش شرایطی را برای ما فراهم کنند که بتوانیم روی بحث تجاری‌سازی اختراعاتمان هم برنامه‌ریزی کنیم. اینگونه نباشد که ما بعد از سال‌ها دوندگی و صرف هزینه نتوانیم اختراع خود را به‌صورت عمده به فروش برسانیم. به هر صورت باید حمایت بیشتری از طریق ارگان‌های مختلف از مخترعان صورت بگیرد تا ان‌شالله فعالیت‌های آنها به ثمر بنشیند.

سجاد صحراییان از مخترعان جوانی است که از استان فارس به ایپاس ۲۰۱۴ آمده است او نوعی لباس الکترونیکی پلیس طراحی کرده که در شرایط خاص و درگیری‌های شهری به خوبی از پلیس دفاع خواهد کرد. صحراییان دقایقی روبروی خبرنگار **smnews** نشست و ضمن معرفی خود در مورد اختراع جادیش گفت: من در حال حاضر در رشته خلبانی تحصیل می‌کنم و در کنار آن مدیریت بازرگانی هم می‌خوانم. در این نمایشگاه یک لباس نظامی الکترونیکی را به نمایش گذاشته‌ام که در واقع نوعی سلاح به حساب می‌آید. این لباس شامل دستکش، پوتین، بازوبند، کلاه و جلیقه‌ای است که با انرژی برق فعال می‌شود و در شرایطی که نیروهای پلیس مورد هجوم دشمن قرار می‌گیرند، می‌تواند به شکل یک شوکر کنترل شده عمل کرده و مهاجم را به عقب براند. وی مهم‌ترین کاربرد این اختراع را در اغتشاشات و جنگ‌های شهری عنوان و اظهار کرد: شوک آرسالی از این لباس به صورت خودکار بوده و فردی که آن را به تن کرده تصمیم می‌گیرد چه میزان از انرژی الکتریکی را به فرد مهاجم منتقل کند. از کوچک‌ترین لرزش اندام‌های بدن گرفته تا آثار جدی‌تر مثل بیهوشی یا فلج موقت را به‌صورت کنترل شده و بدون داشتن عوارض بعدی می‌توان در تنظیمات این لباس مورد استفاده قرار داد.

مخترع جوان شیرازی همچنین در مورد نهادهای نظامی و انتظامی که تاکنون برای استفاده از این فناوری درخواست داده‌اند، تصریح کرد: از طرف نیروی انتظامی هنوز سفارشی نداشتیم و ظاهراً تمایلی برای استفاده از این تجهیزات ندارند اما نهادها و ارگان‌های دیگری از جمله سپاه، نیروهای مسلح

نمایشگاه به صرف آبرگمن دیواری

گروه تجارت: فصل، فصل نمایشگاه‌های تجاری است و امروز آخرین روز از ۲ نمایشگاه معدن و تاسیسات است که به مدت ۴ روز در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران دایر بودند. به بهانه برپایی سیزدهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی تاسیسات و سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی سری به سایت تهران زدیم و از سالن‌های مربوط به این فستیوال بازدید کردیم. در ادامه این گزارش با **smnews** همراه باشید:

در معرفی این نمایشگاه گفته شده: محفلی برای حضور فعالان و صاحب‌نظران حوزه تاسیسات در محیطی تجاری و تخصصی (آن هم با حضور شرکت‌هایی از ۲۱ کشور جهان از جمله فرانسه، کره جنوبی، انگلیس، دانمارک، ترکیه، مالزی، ایتالیا، چین، ژاپن، کانادا، تایلند، اسلونی، اسپانیا، آلمان، روسیه، بلژیک، ایرلند، هنگ کنگ، جمهوری آذربایجان، عربستان و امارات متحده عربی) که نشان می‌دهد باید سطح توقع‌مان را از نمایشگاه تاسیسات بالا ببریم.

یکی از سالن‌های مهم نمایشگاه بین‌المللی ایران یعنی سالن خلیج فارس به‌طور کامل در اختیار نمایشگاه تاسیسات و سیستم‌های سرمایشی و

گرمایشی بود و غیراز آن ۲ سالن دیگر نیز غرفه‌های مربوط به آن را پوشش داده بودند. طراحی و دکوراسیون غرفه‌ها حداقل در سالن اصلی در حد مطلوبی بود و در نگاه نخست حال و هوای صنعتی بودن را به مخاطب منتقل می‌کردند.

انواع عایق‌ها، مواد اولیه فلزی و غیرفلزی، لوله و اتصالات، تابلو برق، سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی و تهویه در این نمایشگاه وجود دارد اما نکته جالب در مورد غرفه‌ها، علاقه همه آنها به پکیج دیواری یا همان آبرگمن‌های خودمان است! تقریباً می‌توان گفت از هر ۳ غرفه یکی از آنها چندین پکیج دیواری به غرفه خودش نصب کرده بود و تماشای این همه آبرگمن این شائبه را به وجود آورد که شاید در کشور ما فقط فناوری مربوط به تولید آبرگمن وجود دارد. شاید هم وقتی صحبت از تاسیسات می‌شود منظور فقط آبرگمن است و بس! حالا بماند که یک صدای جان‌دار از طریق بلندگوهای سالن مدام اعلام می‌کرد: پشتم گرمه!

در مجموع نمایشگاه تاسیسات و سیستم‌های سرمایشی و

گرمایشی در حد قابل قبول بود و خلاف بسیاری از نمایشگاه‌ها واقعا حضور خارجی‌ها را در آن حس کردیم. هر چند باز هم چین و کره سهم عمده و قابل توجهی در این محفل تجاری داشتند اما اروپایی‌ها هم در غرفه‌های خودشان مشغول کسب و کار بودند.

رشد ۵ درصدی صادرات خراسان رضوی در ۶ ماه نخست سال جاری

طلای سرخ مهم‌ترین کالای صادراتی خراسان رضوی

واردات روی دیگر سکه

در ۶ ماه نخست امسال، خراسان رضوی در زمینه واردات نیز رشد داشته است. در این مدت حجم واردات کالا به استان نیز ۴۲۵ هزار تن به ارزش ۲۶۱ میلیون دلار بوده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد ۱۵ درصدی وزنی و ۸۰ درصدی ارزشی داشته است. این را علیرضایی رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی به **صنعت** گفت. وی مهم‌ترین اقلام وارداتی به استان را شامل دانه گندم، پنبه، برنج، جوی، کنباله، ابریشم خام و دانه کنجد ذکر کرد و اظهار کرد: بیشترین واردات کالا به استان از کشورهای قزاقستان، ازبکستان، امارات، چین، پاکستان، ترکمنستان، ایرلند، کره، ترکیه و آلمان بوده است.

هرچند طرح جامع زعفران هنوز به سرانجام نرسیده و با قاچاق زعفران به سایر کشورها، زعفران ایرانی با برندهای خارجی به بازارها عرضه می‌شود اما بیشترین سهم صادرات خراسان رضوی به زعفران اختصاص دارد. پیش از این غلامرضا میری، رییس اتحادیه صادرکنندگان زعفران خراسان رضوی نیز دلایل نوسان قیمت زعفران را کمبود نقدینگی و هزینه‌های بالای حمل‌ونقل هوایی اعلام کرده بود. به گفته وی کمبود نقدینگی گاهی باعث کاهش ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومانی در قیمت هر کیلوگرم زعفران می‌شود و این نوسان قیمت بزرگترین مشکلی است که اجازه فعالیت مطلوب به صادرکنندگان را نمی‌دهد. وی ادامه داد: نقدینگی ناکافی برای صادرکنندگان باعث کاهش قیمت زعفران می‌شود اما ممکن است پس از ۱۰ روز که پول حاصل از صادرات بازگشت و نقدینگی افزایش یافت قیمت زعفران هم بالا برود. وی گفت: با وجود نوسان قیمت، صادرکنندگان نمی‌توانند قراردادی مدت‌دار داشته باشند، زیرا اعتبارات قیمت‌ها حداقل یک هفته است و با این حساب نمی‌توانند در برابر فروشندهان خارجی رقابت‌پذیر باشند. میری افزود: صادرات این محصول در ۴ ماه نخست امسال افزایش ۲۵ درصدی داشته است که برای ادامه این روند نیاز به بازسازی جهانی داریم. در ۴ ماه نخست سال جاری ۴۳ تن زعفران با ارزش ۱۶۱ میلیون دلار از استان خراسان رضوی به سایر کشورها صادر شد. در صادرات زعفران در ۴ ماه نخست سال جاری نسبت به مدت مشابه سال گذشته، از نظر وزنی ۲۵ درصد و از نظر ارزشی ۳۲ درصد رشد داشته‌ایم.

میری همچنین با اشاره به عوارض صادرات در گذشته به‌عنوان یکی از عوامل بازدارنده در صادرات زعفران، اظهار کرد: وجود عوارض موجب می‌شد که زعفران به صورت قاچاق از کشور خارج شود اما اکنون که این عوارض و موانع از بین رفته دیگر شاهد قاچاق این محصول نیستیم.

داده نشده‌اند، از ثبات نسبی در مقررات و بخشنامه‌های مرتبط با صادرات خبری نیست و تجار و دست‌اندرکاران امر تجارت هم دانش تخصصی تجارت خارجی را کسب نکرده‌اند. گذشته از آن بنگاه‌های تجاری و صادرات‌گرا، تجارت الکترونیک و فناوری‌های جدید را بکار نمی‌گیرند. از سوی دیگر تجار نیز درد دل‌هایی دارند یکی از آنها که مایل به ذکر نامش نبود، در گفت‌وگو با صمت گفت: متأسفانه هنوز اعتباری برای تجهیز و تکمیل شدن مرکز خدمات صادرات و پایانه‌های صادرات استان اختصاص نیافته است. قرار بود به ایجاد شرکت‌های مدیریت صادرات و خوشه‌های صادراتی کمک شود. چون این شرکت‌ها فرآیند صادرات را تسهیل می‌کنند اما هنوز منتظر این کمک‌ها هستیم.

او همچنین از افزایش مستمر تعرفه‌های گمرکی و نرخ مالیات در بازارهای هدف استان گلایه داشت. به گفته وی وجود رقیبایی قوی در بازارهای هدف استان از جمله رقیبایی چینی، ترکیه‌ای، روسی، پاکستانی، اروپایی برای تجار و بازرگانان خراسان رضوی مشکلاتی ایجاد کرده است.

متأسفانه هنوز اعتباری برای تجهیز و تکمیل شدن مرکز خدمات صادرات و پایانه‌های صادرات استان اختصاص نیافته است. قرار بود به ایجاد شرکت‌های مدیریت صادرات و خوشه‌های صادراتی کمک شود. چون این شرکت‌ها فرآیند صادرات را تسهیل می‌کنند اما هنوز کمک‌ها هستیم

حمل‌ونقل بود، اما در حال حاضر درخواست دریافت جایزه صادراتی نداریم. بر سر راه صادرات مشکلات ریز و درشت دیگر هم وجود دارد. منابع مالی بخش صادرات به صورت بهینه تخصیص

خراسان رضوی پیچید. چراکه از یکسو به سرانجام نرسیدن طرح‌هایی چون طرح جامع زعفران سبب شده است تا چرخ صادرات استان خراسان رضوی به آسانی نچرخد. از سوی دیگر نیز هزینه‌های مربوط به حمل‌ونقل موانعی را ایجاد کرده که باعث شده تجار خراسانی از آن هزینه‌ها به‌عنوان «هزینه‌های صعودی» نام ببرند چرا که سیر صعودی هزینه‌های حمل‌ونقل موجب افزایش قیمت تمام شده محصول می‌شود، از آن جمله صادرکنندگان زعفران هستند که این نوسانات گلایه دارند. وی از هزینه حمل‌ونقل به‌عنوان یکی دیگر از مشکلات در حوزه صادرات زعفران نام برد و گفت: حمل‌ونقل زعفران به‌صورت هوایی انجام می‌شود و محاسبه آن با دلار آزاد است و از طرفی با توجه به حجمی بودن بسته‌بندی زعفران، هزینه حمل‌ونقل بالاست. به گفته او در گذشته جایزه صادراتی که به صادرکنندگان تعلق می‌گرفت یکی از کمک‌های پرداخت هزینه

مریم نظری - گروه استان‌ها: خراسان رضوی در صادرات رشدی ۵ درصدی را تجربه کرده است. به گفته رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی در حالی رشد ۵ درصدی ارزش صادرات استان در نیمه اول سال جاری را شاهدیم که زعفران با بیش از ۱۰ درصد سهم در ارزش صادرات استان به‌عنوان مهم‌ترین کالای صادراتی استان شناخته شده است. از چند کیلومتر آن‌طرف‌تر در افغانستان تا عربستان و اسپانیا، حالا در سراسر جهان افرادی هستند که کالاهای خراسان رضوی را روزانه مصرف می‌کنند. خراسان رضوی در ۶ ماه اول سال جاری به ۷۵ کشور جهان صادرات داشته است که حجم عمده‌ای از آن مربوط به کشورهای افغانستان، ترکمنستان، تاجیکستان، امارات، عراق، قزاقستان، قرقیزستان، اسپانیا، ازبکستان و عربستان بوده است. پس از زعفران، محصولات شیرینی و شکلات، رب گوجه‌فرنگی، انواع نان‌ها و خمیرها، سیمان، رنگ‌ها و ورنی‌ها و کف پوش‌های غیرمخملی، رشد صادرات را به این استان هدیه کرده‌اند. نگاهی به آمارها نشان می‌دهد که در نیمه اول سال جاری، استان خراسان رضوی سهم ۳ درصدی وزن و ۵/۲ درصدی ارزش صادرات کل کشور را به خود اختصاص داده است.

راضیه علیرضایی، رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان رضوی در گفت‌وگو با **صنعت** در این‌باره گفت: از ابتدای سال تا پایان شهریورماه، ۱۱۵۵ تن کالا به ارزش ۸۶۲ میلیون دلار از استان صادر شده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از رشد ۱۱ درصدی وزنی و ۵۵ درصدی ارزشی برخوردار است. او این رخداد را مثبت ارزی کرده و ادامه داد: از این میزان، ۲۰۵ هزار تن به ارزش ۱۶۴ میلیون دلار، مربوط به شهریورماه سال جاری است. او در مقایسه شهریور امسال با مدت مشابه در سال گذشته نیز گفت: صادرات کالا از استان در شهریور ۹۳ نسبت به شهریور ۹۲ از نظر وزنی ۳۶ درصد و از نظر ارزشی ۲۱ درصد افزایش یافته است.

اما این همه ماجرا نیست. صادرات در این استان هم موانعی دارد. رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی می‌گوید که حل مشکلات موجود در بخش حمل‌ونقل، تخصیص بهینه منابع و تسهیلات به صادرکنندگان، اختصاص یارانه برای حمل کالاهای خاص و استراتژیک استان مانند سیمان و استفاده از ظرفیت‌های ایجاد شده در منطقه ویژه اقتصادی سرخس نسخه‌ای است که می‌توان برای صادرات

شرایط فرهنگی در برنامه‌ریزی توسعه لحاظ شود

تسنیم: مدیرکل دفتر آموزش و پژوهش استانداری کهگیلویه و بویراحمد با اشاره به ضرورت لحاظ شدن فرهنگ بومی توسط برنامه‌ریزان توسعه استان، گفت: برنامه‌ریزی برای توسعه باید بومی و از نظرات استان در شناسایی چالش‌ها و ارائه راهبردها استفاده شود. سیاوش هادی‌پور توسعه کهگیلویه و بویراحمد را مستلزم هماهنگی تمام دستگاه‌های اجرایی دانست و اظهار کرد: برنامه‌هایی که برای توسعه در بخش‌های مختلف از تهران در اختیار استان قرار می‌گیرد باید با بوم و فرهنگ کهگیلویه و بویراحمد مطابقت داده شوند تا اثرگذاری خود را داشته باشند.

البرز دارای بیشترین

شهرک‌های خصوصی در کشور

تسنیم: معاون صنایع کوچک شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز گفت: البرز دارای بیشترین شهرک‌های خصوصی در کشور است و به‌دلیل نزدیکی به تهران، معین صنعتی پایتخت نیز محسوب می‌شود. به‌تخت‌رازی با اشاره به وظایف مربوط به شهرک‌سازی سازمان اظهار کرد: این امر به دو شاخه شهرک‌سازی و ایجاد زیرساخت‌ها که در شهرک‌های دولتی مکلف به انجام آن هستیم و حمایت از صنعت در بخش صنعتی و خصوصی تقسیم می‌شود. وی افزود: از ۸۸ هزار واحد صنعتی بهره‌برداری شده در سراسر کشور، ۸۱ درصد مربوط به صنایع کوچک است که ۹۲ درصد سهم صنایع را به خود اختصاص داده است. معاون صنایع کوچک شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز تصریح کرد: حدود ۴۵ درصد اشتغال در کشور نیز مربوط به صنایع کوچک است که از این لحاظ در میان کشورهای در حال توسعه قرار گرفته‌ایم.

۴ واحد صنعتی فرآوری خرما نشان «حلال» دریافت کردند

مهر: مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی بوشهر گفت: ۴ واحد صنعتی فرآوری خرما استان بوشهر نشان حلال دریافت کردند. مهدی صفوی اظهار کرد: استان بوشهر در زمینه نخیلات و کشاورزی و تولید خرما دارای ظرفیت‌های بسیار بالایی است که باید زمینه فرآوری و بسته‌بندی خرما استان بوشهر به خوبی فراهم شود. وی اضافه کرد: ۴ واحد صنعتی فرآوری و بسته‌بندی خرما در قالب گروه توسعه خوشه صنعتی خرما استان بوشهر موفق به کسب گواهینامه ایزو ۲۲۰۰ از MIC انگلستان و نشان حلال از موسسه حلال جهانی شدند. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی بوشهر تصریح کرد: دریافت این گواهینامه‌ها در راستای تحقق استانداردهای و ارائه خدمات با کیفیت بالا با حمایت شرکت شهرک‌های صنعتی بوشهر محقق شده است.

فولاد مبارکه اصفهان بلندترین گام توسعه

دکتر علی‌اکبر ولایتی مشاور عالی مقام‌معمظم رهبری در جریان بازدید از خطوط تولید، فولاد مبارکه اصفهان این واحد صنعتی را از نظر میزان تولید و علم و فناوری یکی از افتخارات صنعت کشور خواند. وی با تاکید بر این مطلب که تولیدات کمی و کیفی فولاد مبارکه منشأ خدمات بسیار ارزنده‌ای در صنایع پایین‌دست است، اذعان کرد: همه کارکنان فولاد مبارکه در این افتخارآفرینی‌ها سهیم هستند که من به نوبه خود از همه این عزیزان قدردانی می‌کنم. دکتر ولایتی با بیان این مطلب که فولاد مبارکه به خوبی روند رو به رشد خود را ادامه داده است یادآور شد: این باعث افتخار است که این کارخانه با به روز کردن خود توانسته است همچنان سهم عمده‌ای از تولید فولاد کشور را بر عهده گیرد و با حضور ارزش‌افزوده بیشتری ایجاد کنیم.

سهم ۱۰ درصدی صنعت سیمان از آب‌خزر

ایلنا: استاندار سمنان، از استفاده ۱۰ درصدی آب انتقالی از دریای خزر به این استان در بخش صنعت خبر داد. محمد کیلی و دولت و بخش گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان سمنان که در محل اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی استان برگزار شد، گفت: قیمت این آب انتقالی از آب مصرفی فعلی بیشتر است و باید از اکنون برای آن تمرین کنیم. وی برای تعیین قیمت آب مصرفی بخش صنعت به قیمت منطقه‌ای، برگزاری نشست مشترک بین شرکت آب منطقه‌ای، شهرک‌های صنعتی و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان را خواستار شد. کیلی تصریح کرد: تامین انرژی برق و گاز مورد نیاز صنعت در این استان مشکلی ندارد و فقط کمبود آب وجود دارد. استاندار سمنان با بیان که آب تامین شده در آینده از طریق انتقال حوزه به حوزه، قیمت تمام شده بیشتری نسبت به قیمت فعلی آن دارد، ادامه داد: آب مصرفی واحدهای تولیدی و صنعتی فعال در استان سمنان به هر شکل باید تامین شود و فعالیت واحدهای صنعتی و تولیدی فعلی نباید به هیچ‌وجه به خاطر کمبود آب، متوقف یا دچار وقفه شود. کیلی با بیان اینکه برنامه دولت برای مصرف آب انتقالی دریای خزر ابتدا مصرف شرب و سپس مصرف صنعت است، گفت: دولت برای آب شرب یارانه سنگین می‌دهد ولی آب مصرفی بخش صنعت

باید به قیمت منطقه‌ای نزدیک‌تر شود و از سویی قیمت طوری تعیین شود که برای سرمایه‌گذار اطمینان بخش و امیدوارکننده باشد. وی با اشاره به تامین آب از سوی برخی واحدهای صنعتی از طریق تانکرهای خصوصی، با قیمتی چند برابر قیمت آب فروخته شده توسط شرکت آب منطقه‌ای سمنان، افزود: باید توجه داشت که آب دریای خزر نیز با هزینه و قیمت تمام‌شده بالا از سوی دولت به مرکز کشور منتقل خواهد شد. مقام عالی دولت در استان سمنان، شرکت شهرک‌های صنعتی، آب منطقه‌ای و سازمان صنعت و معدن تجارت استان را موظف کرد میزان آب مصرفی فعلی، آب مورد نیاز و توان این استان در تامین آب برای بخش صنعت را به طور دقیق گزارش دهند. کیلی با تاکید بر اینکه جذب سرمایه‌گذار نیاز به ایجاد بستر لازم و فضای مناسب دارد، افزود: زیر ساخت نخستین نیاز سرمایه‌گذاران است و وظیفه مدیران دستگاه‌های اجرایی تامین زیرساخت مورد نیاز بخش خصوصی است. وی اظهار کرد: هر نوع برنامه‌ریزی برای بخش صنعت به ویژه برای تامین آب مورد نیاز این بخش، نباید کوتاه‌مدت بلکه باید با نگاهی بلندمدت انجام شود. وی با اشاره به اینکه اولویت ایجاد صنایع در استان سمنان با صنایع آب بر نیست، اظهار کرد: هیچ قدرتی نباید این‌گونه صنایع بر مصرف آب را به استان تحمیل کند.

ضرورت تولید مواد اولیه

استاندارد در داروهای گیاهی

امروزه طب سنتی و گیاهان دارویی در تمام کشورهای دنیا به عنوان یکی از مهم‌ترین راهبردها در زمینه سلامت، تجارت و فناوری مورد استفاده و توجه قرار دارد.

براساس آمارهای جهانی، طب سنتی و گیاهان دارویی علاوه بر ایجاد زیرساخت‌های سلامت‌ایمن در جوامع، در زمینه اقتصادی نیز جایگاه بسیار بالایی را به خود اختصاص داده است، به طوری که یکی از فعالیت‌های اقتصادی بسیار پرسود در دنیا، صنعت تولید و فرآوری گیاهان دارویی است. در کشور ما نیز سابقه دیرینه طب سنتی و گیاهان دارویی از یک سو و وجود بسترهای مناسب اقلیمی، اکولوژیکی، سمی و صنعتی از سوی دیگر، فرصتی بی‌بدیل را برای رشد و توسعه این صنعت فراهم آورده است. وجود اقلیم‌های متنوع آب و هوایی، گونه‌های بسیار باارزش، سطح زیاد زمین‌های کشاورزی، متخصصان تحصیلکرده و مجرب، منابع غنی طب سنتی و بسیاری دلایل دیگر، از جمله مزیت‌هایی است که می‌تواند صنعت گیاهان دارویی و طب سنتی ایران را در دنیا زباند کند.

در حال حاضر کاربرد گیاهان دارویی و معطر به قلمرویی بسیار فراتر از صنایع داروسازی راه یافته است و تعداد بیشماری از صنایع دیگر نیز در حال گرایش به استفاده از این گیاهان در محصولات خود هستند. برای نمونه در صنعت تولید محصولات آرایشی و بهداشتی، گرایش زیادی به استفاده از گیاهان دارویی وجود دارد و این موضوع نشان می‌دهد که تجارت گیاهان دارویی با کاربردهای آرایشی و بهداشتی در آینده نزدیک رونق بسیار قابل توجهی خواهد داشت و حتی شاید بتواند بر استفاده‌های دارویی این گیاهان برتری یابد. همچنین به دلیل ایجاد مشکلات متعدد زیست محیطی و بهداشتی در اثر کاربرد فرآورده‌های شیمیایی برای کنترل آفت‌ها و بیماری‌های گیاهی، صنعت علف‌کش‌ها و حشره‌کش‌ها در حال گرایش به سمت کاربرد ترکیبات طبیعی در محصولاتش است. در سال‌های اخیر، صنعت طعم‌دهنده‌ها و همچنین عطر و خوشبوکننده‌های هوا با گردش مالی بسیار بالا در جهان، یکی از بازارهای مصرف گیاهان دارویی و معطر شده است به طوری که در گزارش‌های معتبر جهانی گاهی تا حدود ۹۰ درصد تولید جهانی اسانس‌ها را برای این مصارف در نظر می‌گیرند.

گزارش‌های مختلف حاکی است که رشد سالانه کاربرد اسانس‌ها در صنعت طعم‌دهنده‌ها و خوشبوکننده‌ها حدود ۵ درصد است که بیانگر رشد قابل توجه این بازار در سال‌های آتی است. با ممنوع شدن کاربرد رنگ‌های شیمیایی در محصولات غذایی و آرایشی -بهداشتی از ابتدای سال ۲۰۰۰ میلادی، صنعت رنگ‌سازی نیز مشتاق استفاده از ترکیبات گیاهی شده است. بنابراین تمامی بررسی‌ها نشان دهنده رشد بازار مصرف و تقاضای گیاهان دارویی در جهان است و کشور ما با توجه به مزیت‌های نسبی که دارد، یکی از بهترین شرایط ممکن برای ورود به این بازار پرسود را در اختیار دارد.

توسع گونه‌های دارویی دارای ترکیبات ارزشمند، گیاهان دارای ارزش اقتصادی بالا مانند زعفران و گل محمدی، تنوع اقلیمی برای تولید انواع گونه‌های دارویی، نیروی انسانی و منابع انرژی ارزان از ظرفیت‌های مهم کشور برای توسعه کشت و صنایع مرتبط با گیاهان دارویی است. چالش‌های متعددی نیز در مسیر توسعه کشت و صنعت گیاهان دارویی وجود دارد همچون کمبود متخصصان در سطوح عالی و نیز در سطح کارشناس، کمبود دانش فنی کشت و تولید گیاهان دارویی، نبود بذر و نهال استاندارد، نبود ماشین‌آلات برداشت و فرآوری گیاهان دارویی، ریسک‌پذیر نبودن کشاورزان برای محصولات جدید، هزینه‌های بالای تولید استاندارد گیاهان دارویی، بازار متغیر و نبود بازار مشخص خرید، پایبند نبودن کشاورزان به قراردادهای تولید، نوسانات شدید قیمت نهاده‌ها و هزینه‌ها در ایران که امکان انعقاد قرارداد درازمدت را مشکل می‌سازد، نوسانات شدید قیمت حمل و نقل، پایین و محدود بودن نیاز صنایع داخلی به مواد اولیه، نبود استانداردهای تولید و مدیریت گیاهان دارویی، ناپایداری سیاستگذاری در زمینه گیاهان دارویی، نبود روابط بین‌المللی قوی و ضعیف بودن بازاریابی خارجی که با شناخت دقیق این چالش‌ها و رفع آنها می‌توان به سمت توسعه این صنعت در کشور حرکت کرد. نگاهی به چالش‌های موجود نشان‌دهنده این است که تاکنون برنامه‌ریزی منسجمی برای استفاده از ظرفیت‌های موجود کشور و رفع چالش‌ها وجود نداشته است و با وجود حرکت‌های مناسبی که در سال‌های اخیر در کشور در زمینه حمایت و توسعه از این صنعت شکل گرفته، تا زمانی که این حمایت‌ها طبق استراتژی مشخصی در کشور پیگیری نشود، رسیدن به نتایج مناسب بسیار مشکل خواهد بود. تنها راه ورود محصولات ایرانی به بازارهای خارجی و بین‌المللی چه به صورت مواد خام و چه به صورت محصولات فرآوری‌شده نیازمند استاندارد کردن این محصولات بر اساس نیازهای جهانی است. در صورتی که تولیدکننده ایرانی نتواند محصولی با استانداردهای جهانی تولید کند، از گردونه رقابت شدید در بازارهای بین‌المللی حذف خواهد شد. تولید مواد اولیه استاندارد، اولین قدم و بنیان حرکت‌های بعدی در صنعت گیاهان دارویی و ادویه‌های است.

ایران صاحب یکی از عظیم‌ترین ذخایر گیاهان دارویی جهان است

تولید صنعتی گیاهان دارویی، کار آفرین و درآمدزا

صادر کرده است که هم‌اکنون در کارخانه‌های مختلف کشور و با تیراژهای مختلفی تولید می‌شود. وی تاکید کرد: آمار صدور پروانه تولید داروهای گیاهی از ۱۰ سال قبل تاکنون از ۱۵۰ پروانه به ۹۰۰ پروانه رسیده، که نشانگر توجه ویژه مسئولان به موضوع داروهای گیاهی است. گرچه در ادامه با اشاره به تفاوت‌های موجود میان طب سنتی با درمان گیاهی گفت: طب سنتی ما متکی بر دانشی است که ۱۰۰۰ سال قدمت دارد اما به روز نشده است. در کشورهای غربی روی این موضوعات کار شده و با به روز کردن اطلاعات، توجه ویژه‌ای به گیاه‌درمانی داشته و از این منظر از ما جلوتر و پیشرفته‌تر هستند.

انتقاد از خام‌فروشی گیاهان دارویی

معاون علمی و فناوری رییس جمهوری از خام‌فروشی انواع ذخایر کشور از جمله گیاهان دارویی انتقاد کرد. دکتر سورنا ستاری چندی پیش در مراسم اختتامیه دومین جشنواره و نمایشگاه گیاهان دارویی، فرآورده‌های طبیعی و طب سنتی ایران، گفت: در بخش گیاهان دارویی نیز همانند معادن و ذخایر نفت و گاز با موضوع خام‌فروشی مواجهیم که باید جلوی آن را بگیریم. وی فعالیت شرکت‌های دانش بنیان را گامی موثر در راستای تبدیل محصولات گیاهی به فرآورده‌های تجاری و تغییر فرهنگ خام‌فروشی عنوان کرد. رییس بنیاد ملی نخبگان، تنوع ذخایر گیاهی را از مزیت‌ها و قابلیت‌های کشور بشمرد و گفت: استفاده از گیاهان دارویی و استخراج مواد موثر آنها می‌تواند اهداف گسترده اقتصادی، کارآفرینی و علمی و فناوری ما را محقق کند. وی عزم معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری برای حمایت مالی و تجهیزاتی از فعالیت اشخاص حقیقی و حقوقی در حوزه گیاهان دارویی را جدی خواند و گفت: از تمام امکانات و اختیارات خود در مسیر توسعه علوم و فناوری گیاهان دارویی استفاده خواهیم کرد و تاکنون نیز تعامل خوبی با مجلس و دستگاه‌های مرتبط در این رابطه داشته‌ایم.

بهره‌برداری از منابع

۳/۵ برابر بیش از توان زیستی

رییس سازمان حفاظت از محیط‌زیست نیز در این رابطه گفته است: در حال حاضر دنیا با روند سقوط تنوع گیاهی و جانوری روبه‌رو است و طبق آخرین آمار، ۵۲ درصد از گونه‌های جانوری در ۵۰ سال گذشته منقرض شده‌اند که همین روند را در بین گونه‌های گیاهی شاهد هستیم که نتیجه آن کاهش ذخایر ژنتیکی است. معصومه ابتکار، حفاظت از این منابع و برداشت از آنها براساس ظرفیتی معین را برای بهره‌برداری پایدار از ذخایر ژنتیکی امری لازم دانست. معاون رییس جمهوری با اشاره به اینکه ظرفیت زیستی جهان مشخص است، گفت: طبیعت تا حدی قدرت تجدیدپذیری دارد، با گذشتن از این ظرفیت به سمت تخریب منابع طبیعی حرکت می‌کنیم که این روند براساس فقدان مدیریت جوامع ایجاد می‌شود. رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: در کشور ما بهره‌برداری از منابع ۳/۵ برابر بیش از توان زیستی است که این روند نمی‌تواند پایدار باشد و به ما نشان می‌دهد الگوهای گذشته باید تغییر کند. بنابراین گیاهان دارویی و کشت آنها گزینه خوبی است، زیرا بیشتر این گیاهان مقاوم بوده و نیاز آبی زیادی نداشته و سازگاری آنها با آب و هوای کشورمان نسبت به سایر گونه‌ها بیشتر است. معاون رییس جمهوری با بیان اینکه ۱۱ درصد از خاک ایران در مناطق چهارگانه سازمان حفاظت محیط زیست حفاظت می‌شود، گفت: هدف اصلی از این اقدام حفظ ذخایر ژنتیکی گونه‌های گیاهی و جانوری است تا در صورت بروز تخریب در سایر نقاط در این مناطق این گونه‌ها را داشته باشیم.

فار» تشکیل شده از تخصص‌های داروسازی، پزشکی و شیمی است، افزود: در مجموع بر آیند عملکرد تیم تحقیق و توسعه این شرکت در ۳ سال گذشته، فرمولاسیون و اخذ پروانه برای تولید شربت «کولیک»، پماد «کوبیزول»، شربت «کالیک»، پماد «بیزالن» و کپسول «میگرافار» است که با فرموله کردن و گذراندن تمامی مراحل ثبت قانونی در وزارت بهداشت توانستیم پروانه ساخت و مجوز تولید صنعتی این داروها را که از گیاهان دارویی کشت شده در داخل کشور استحصال می‌شود، دریافت کنیم و هم‌اکنون این داروهای در کارخانه‌های کشور در دسترس است.

تخریب‌ها، عامل رشد تولید داخلی گیاهان دارویی

باتوجه به اینکه عمده منابع برای تولید داروهای گیاهی در داخل کشور موجود است، تحریم‌ها موجب شد تا توجه بیشتری به این صنعت در کشور شود.

مدیرعامل شرکت دارویی زردبند در گفت‌وگوی اختصاصی با **smtnews** ضمن بیان مطلب فوق افزود: در حال حاضر ۳ درصد بازارهای دارویی کشور متعلق به داروهای گیاهی است، ضمن اینکه این داروها به کشورهای همجوار از جمله عراق، افغانستان و تاجیکستان صادر می‌شود.

مهندس وحید گرچی با تاکید بر اینکه مکمل‌های طبیعی تولید شده در ایران با محصولات اروپایی رقابت می‌کند، گفت: فرآورده‌های طبیعی که تحت عنوان عصاره گیاهی یا مکمل‌های طبیعی تولید می‌شود هم‌اکنون به کشورهای اروپایی صادر می‌شود. وی تصریح کرد: برخی از محصولات شرکت دارویی زردبند هم‌اکنون به کشور سوئیس صادر می‌شود، ضمن اینکه عصاره زعفران نیز در کشورهای اروپایی بسیار مورد پسند و استقبال واقع شده است. مدیرعامل شرکت دارویی زردبند با اشاره به گردش مالی ۹۰۰ میلیارد تومانی بازار دارویی کشور اعم از داروهای شیمیایی، گیاهی و مکمل‌ها، افزود: در این میان ۳۰۰ میلیارد تومان گردش مالی بازار داروهای گیاهی است که در داروخانه‌های کشور عرضه می‌شود. گرچی با انتقاد از اینکه پزشکان ایرانی در سال‌های قبل هیچ‌گونه آموزشی در رابطه با گیاهان دارویی ندیده بودند، تاکید کرد: البته هم‌اکنون و از حدود ۵ سال قبل طب سنتی در دانشگاه‌های کشور تدریس می‌شود. ضمن اینکه سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت تاکنون ۹۰۰ قلم پروانه تولید داروی گیاهی

جامع علمی کاربردی به منظور تربیت نیروی متخصص و آکادمیک در این زمینه انجام شده است که در قالب یک طرح آزمایشی، افراد واجد شرایط را برای فروش و عرضه داروهای گیاهی و گیاهان دارویی مورد آموزش قرار داده است. به گفته وی، چنانچه این طرح آزمایشی نتیجه مطلوب و مورد نظر را به دنبال داشته باشد به‌صورت فراگیر پیاده‌سازی خواهد شد و با تعامل و رایزنی با وزارت بهداشت مکان‌هایی مختص فروش و عرضه داروهای گیاهی توسط افرادی که دوره آکادمیک را گذرانده‌اند؛ تاسیس خواهد شد.

رشد چشمگیر تولید داروهای گیاهی در کشور

صنعت تولید داروهای گیاهی به شکل بسیار خوبی رو به پیشرفت است.

دکتر سیدصدرالدین نبوی، مدیرعامل شرکت داروسازی گیاهی «نوتک فار» در گفت‌وگوی اختصاصی با **smtnews** در ارتباط با چگونگی رشد صنعت تولید داروهای گیاهی، گفت: صنعت تولید داروهای گیاهی در واقع صنعتی جوان است که حدود ۳۲ سال قدمت دارد ولی رشد اصلی این صنعت در ۱۰ سال گذشته تاکنون رخ داده است. عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فرآورده‌های گیاهی و دارویی با تاکید بر اینکه اداره داروهای طبیعی - از زیرمجموعه‌های سازمان

رامین نعمتی: ایران صاحب یکی از عظیم‌ترین ذخایر گیاهان دارویی جهان است که به دلیل تنوع آب و هوایی و تنوع خاک، پرورشگاه بزرگی از گیاهان شناخته می‌شود که خاصیت درمانی و دارویی دارند. در کشور بیش از ۸۰۰۰ گونه گیاهی و حدود ۱۰۰۰ گونه گیاه دارویی وجود دارد که در این میان، ۶۰۰ تا ۸۰۰ گونه گیاهی، دارویی بودن‌شان اثبات شده است. به غیر از فواید پزشکی این گیاهان، اشتغالزایی و کارآفرینی مهم‌ترین جنبه مورد توجه در این بحث است. از کشت این گیاهان تا فرآوری و تبدیل آنها به داروهای گیاهی زمینه مساعدی برای ایجاد شغل فراهم می‌شود.

۵۰۰ میلیارد تومان گردش مالی

تا پایان سال جاری

سالانه مقادیر معتناهایی فرآورده گیاهی در بازار کشورهای اروپایی و آمریکایی عرضه می‌شود و بیشتر گیاهانی که وارد کارخانه‌های تولید دارو یا فرآورده‌های بهداشتی و آرایشی کارخانه‌های این کشورها می‌شوند از آسیا تامین می‌شود. ژاپن، آلمان، سوئیس و کانادا واردکنندگان عمده گیاهان دارویی هستند.

دبیر انجمن تولیدکنندگان داروها و فرآورده‌های گیاهی دارویی در گفت و گو با **smtnews** اظهار کرد: در حال حاضر این صنعت در ایران ۲۰۰ میلیارد تومان گردش مالی دارد و درصدها مستقیم تا این گردش مالی را تا پایان سال به ۵۰۰ میلیارد تومان برسانیم. دکتر سیدجعفر میرفخرایی با اشاره به تعداد کارخانه‌های تولیدکننده گیاهان دارویی، گفت: تا سال ۱۳۸۵ کمتر از ۳۰۰ پروانه ساخت در این رابطه صادر شده بود ولی هم‌اکنون بیش از ۱۱۰۰ پروانه ساخت دارو داریم که در این میان، بیش از ۴۵ کارخانه فقط به تولید گیاهان دارویی مشغول بوده و ۱۱۰ کارخانه در کنار تولید داروهای شیمیایی در تولید گیاهان دارویی نیز فعال هستند.

دبیر انجمن تولیدکنندگان داروها و فرآورده‌های گیاهی دارویی با اشاره به این که ایران صاحب ۱۱ اقلیم از ۱۳ اقلیم جهان است که ظرفیت ایران را برای تولید داروهای گیاهی افزایش می‌دهد، افزود: ضمن اینکه این ویژگی طبیعی امکانی را برای تولیدکنندگان فراهم می‌کند که نمونه‌هایی از ۲۵۰ هزار گونه گیاه دارویی کشف شده در جهان را از خارج از مرزهای ایران وارد کرده و با اهلی کردن به تولید آن بپردازند.

وی افزود: در حال حاضر ۱۰۰۰ گونه گیاه دارویی در ایران مورد استفاده است که در مجموع ۵۵ درصد کل مصرف دارویی کشور را پوشش می‌دهد. همچنین محصولات تولید شده در ایران هم‌اکنون به کشورهای همجوار همچون افغانستان و عراق و نیز کشورهای مالزی، سنگاپور، هندوستان و کشور سوئیس در اروپا صادر می‌شود.

بسته‌بندی و خشک کردن نامناسب گیاهان دارویی می‌تواند خواص دارویی این گیاهان را به حداقل برساند و این امر یکی از مشکلات عرضه سنتی این گیاهان است. از سویی دیگر شما به راحتی نمی‌توانید از هر داروخانه‌ای آرام‌بخش یا حتی استامینوفن کدئین‌دار خریداری کنید، اما می‌توانید وارد عطاری‌ها شوید و از انواع گیاهان با خاصیت مخدر یکی را خریداری کنید در شرایطی که مصرف کنترل نشده و نادرست گیاهانی نظیر انگشتانه یا تاتوره می‌تواند به مرگ انسان منجر شود. با همه اینها، عطاران و جمع‌آوری‌کنندگان داروهای گیاهی هم بخشی از بدنه این حوزه هستند که به کسب درآمد از این کار می‌پردازند. درآمدی که گاهی بیش از درآمد یک داروخانه است. میرفخرایی در مورد مراکز عرضه گیاهان دارویی با بیان این که حدود ۴۵۰۰ عطاری مجاز و دارای پروانه در ۱۵ استان کشور وجود دارد، گفت: رایزنی‌هایی با دانشگاه

در نیمه نخست امسال در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری، ۳ میلیون و ۱۰۰ هزار تن فولاد خام تولید شد.

مدیرعامل فولاد مبارکه گفت: فروش داخلی فولاد مبارکه در ۶ ماه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۷ درصد و صادرات آن ۱۰۰ درصد افزایش داشته است.

سبحانی افزود: درآمد ارزی فولاد مبارکه در این مدت در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۹۵ درصد افزایش یافت.

بیش از ۵۰ درصد از ورق‌های فولادی کشور برای استفاده در صنایع خودروسازی، قطعه‌سازی، لوله‌های انتقال سیالات، صنایع بسته‌بندی، لوازم خانگی، الکتریکی و لوله در شرکت فولاد مبارکه تامین می‌شود.

افزایش واردات سنگ مس چین

با توجه به افزایش ظرفیت تولید مس تصفیه‌شده در چین به عنوان بزرگترین تولیدکننده در جهان، واردات سنگ مس و کنسانتره این کشور در ۲ ماه گذشته افزایش پیدا کرده است.

به گزارش مرکز آمار واردات چین در ماه سپتامبر مصرف سنگ وارداتی در بخش ذوب ۳۴ درصد افزایش داشته و به ۱/۲ میلیون تن رسیده است. میزان واردات در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۳ م ۲۰ درصد بالاتر از میزان تولید آن در مدت مشابه سال ۲۰۱۳ م است.

دلیل افزایش واردات سنگ مس این کشور، بالا رفتن ظرفیت تولید ذوب مس است.

چین در ماه اگوست ۶۸۱ هزار تن مس تصفیه‌شده تولید کرده که ۷/۴ درصد بالاتر از ماه قبل آن و ۲۱ درصد بالاتر از مدت مشابه در سال گذشته است.

۹۰ درصد عرضه سنگ آهن در انحصار برزیل و استرالیا

پیش‌بینی می‌شود که استرالیا و برزیل دو کشور بزرگ تولیدکننده سنگ آهن در جهان تا سال ۲۰۲۰ م، ۹۰ درصد عرضه جهانی این محصول را به خود اختصاص دهند.

به گزارش ماینینگ، دو شرکت عمده ریوتینتو و واله همچنان درصدد افزایش تولید محصولات خود هستند تا شرکت‌های معدنی پرهزینه را از بازار خارج کنند. پیش‌بینی می‌شود که این دو شرکت، سهم مشترک خود در بازار را از ۷۳ درصد در سال گذشته به ۷۹ درصد در سال ۲۰۱۵ م افزایش دهند. عرضه مازاد به همراه رکود در تقاضای سنگ آهن چین موجب شده است تا قیمت‌ها امسال با ۴۰ درصد کاهش به زیر ۸۰ دلار در هر تن برسد که کمترین قیمت از سال ۲۰۰۹ م تاکنون است.

برگزاری همایش بلور شناسی و کانی‌شناسی ایران در شیراز

بیست‌ودومین همایش بلورشناسی و کانی‌شناسی ایران، هشتم تا دهم بهمن‌ماه امسال در دانشگاه شیراز برگزار می‌شود. دبیر اجرایی همایش بلورشناسی و کانی‌شناسی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: این همایش هر سال در یک دانشگاه کشور برگزار می‌شود و امسال در دانشگاه شیراز برگزار می‌شود. علی‌اصغر شرفی افزود: در این همایش از اساتید و پژوهشگران برجسته کشور، دانشگاه شیراز و دیگر دانشگاه‌های کشور در راستای رشد صنعت گوهرسنگ‌ها شرکت می‌کنند. دبیر اجرایی همایش بلورشناسی و کانی‌شناسی گفت: فارس، قابلیت تبدیل به قطب گوهرسنگ‌های ایران را دارد و این رشته می‌تواند اشتغالزایی بالایی ایجاد کند.

سنگ و صنایع معدنی را چگونه شناسنامه دار کنیم

سود بیشتر در سایه برندینگ محصولات

سطح‌بندی هر محصول به شکلی جداگانه به عنوان یکی از ابزارهای برند سازی یاد کرد و ادامه داد: باید در محصولات معدنی به این مهم توجه کرد که هر محصول معدنی با درجات مختلف به بازار خودش ارسال شود تا درجه‌بندی در صادرات کالا شکسته نشود.

حمایت دولت برای شکل‌گیری برند

نبود برخی اعتبارات اسنادی و مشکلات بانکی و تحریم‌ها از نظر برخی کارشناسان از جمله دلایل افت قیمت فروش سنگ آهن یا سایر محصولات معدنی

در بازارهای رقابتی بوده و همین عامل مانع حضور گسترده شرکت‌های ایرانی شده است و از آنجایی که حضور در بازار و افزایش فروش محصولات به روند برندسازی کمک خواهد کرد تحریم‌ها اثر منفی در روند برند سازی داشته است. پیرامون این مهم که آیا برند دار کردن سنگ آهن یا محصولات معدنی با توجه به هزینه‌های جانبی آن می‌تواند در بازارهای رقابتی برای ایران سود قابل توجهی به همراه داشته باشد یا خیر سوالی است که کیوان جعفری طهرانی در پاسخ به آن به صمت می‌گوید: برند کردن و شناسنامه دار کردن یک محصول از قبیل سنگ‌آهن یا محصولات معدنی در کنار گشایش‌ال‌سی یا اعتبارات اسنادی می‌تواند ارزش قابل توجهی در فروش سنگ‌آهن برای ایران ایجاد کند.

مدیر بین‌الملل انجمن سنگ‌آهن ایران به شرایط تجارت سنگ‌آهن در سال ۲۰۱۳ م اشاره می‌کند و می‌افزاید: برای تجارت با کشوری چون چین در این سال تنها ۱۱ نفر از تجار متوسط این کشور برای خرید از مس اقدام کردند در حالی که اگر ایران از اعتبارات اسنادی خوبی برخوردار بود این کارخانجات عظیم فولاد چین بودند که پیش‌قدم می‌شدند. او در خاتمه علاوه بر یادآوری کمک دولت‌ها در جهت رفع تحریم‌ها، اختلاف قیمت ۱۰ تا ۲۰ دلاری در فروش سنگ‌آهن را ناشی از نبود اعتبارات اسنادی و نبود برند در محصولات معدنی عنوان کرد.

او در خصوص نبود تعدد بالای برندهای معتبر معدنی در کشور با وجود توانایی بالا در کشور به عواملی از قبیل کیفیت و ذخایر بالای یک معدن اشاره کرد و ادامه داد: معادنی نظیر محلات یا آتش کوه و زره باف از معادن موفقی هستند که از کیفیت و ذخایر خوبی برخوردار هستند. اما برای ایجاد برند باید به عواملی دیگر از قبیل وسعت یک معدن و میزان ذخایر آن نیز توجه شود هر چند میزان ذخایر برخی معادن ما محدود است. وحید صائی‌فر با اشاره به وسعت معادن کشورهایی نظیر استرالیا، کانادا هند و چین، اعلام کرد: نبود تعدد معادن کافی یا نبود برندهای معتبر و متعدد در ایران ناشی از محدودیت وسعت معادن کشور و میزان ذخایر است.

این عضو خانه معدن به وسعت چند هزار کیلومترمربعی برخی معادن در کشورهای یاد شده اشاره و اضافه کرد: در کنار وسعت قابل توجه یک معدن باید شرایط زمین شناسی نیز این اجازه را به ایران بدهد که در بحث عیارسازی یا ذخیره عیار ادعای قابل توجهی در بخش برند کردن داشته باشد. همچنین نبود برندهای کافی و مناسب در معادن ایران به عواملی از جمله اکتشافات ناکافی و کوچک بودن ذخایر نیز بر می‌گردد.

دلایل اهمیت ایجاد برند

عضو هیات علمی دانشگاه تهران در خصوص چگونگی برند کردن محصولات معدنی در کشور به محصولات معدنی در بازارهای رقابتی استفاده می‌کنیم منظور محصولی است با شناسنامه و کیفیت مشخص.

جهانگیر یداللهی فارسی با اشاره به اینکه برخی خدمات جانبی یک محصول همچون تحویل به موقع کالا یا قیمت مشخص آن در کنار ایجاد اعتماد مشتری به عنوان ابزارهای شناسنامه‌دار کردن یک کالا است، افزود: در کنار امکاناتی این چنین می‌توانیم برای محصول یک نام تجاری مشخص تعریف کنیم و با نسبت به معرفی کالا از طریق اینترنت و یا کاتالوگ در بازارهای رقابتی اقدام کنیم. یداللهی فارسی از

محقق شود در حالیکه در ایران در ۱۰ یا ۸ ساله اخیر از این مدیریت واحد خبری نبوده و بیشتر سلیقه‌ای عمل شده است. او با تأکید بر نبود هرگونه برند در صنایع معدنی ایران، به ۲ نمونه موفق سنگ آهن گل‌گهر و سنگ آهن خواف اشاره کرد و افزود: در حال حاضر این ۲ معدن از جمله معادن موفق سنگ آهن کشور هستند که توانسته‌اند با این نام مطرح شوند. این در حالی است که مناطق مختلف ایران از جمله هرمزگان، خراسان رضوی، کرمان و بخش‌های مختلف استان سیستان و بلوچستان نیز از این معادن و کانی قیمتی برخوردار است اما به دلیل نبود مدیریت منسجم افراد کاملاً پراکنده و سلیقه‌ای در هر نقطه‌ای کورومیت را جمع کرده و از طریق واسطه‌ها نسبت به فروش آن اقدام می‌کنند. عابدیان با یادآوری استخراج کورومیت از منطقه اسفندقه (فاصله بین استان کرمان و هرمزگان) به سال‌ها مدیریت دولت در این منطقه اشاره کرد و گفت: در کشف و استخراج کورومیت معادن این منطقه موفق عمل شده است. اما سایر بخش‌ها به‌دلیل نبود مدیریت منسجم از ساماندهی مناسبی برخوردار نیست لذا موضوع برندینگ کردن محصولات معدنی با همه ارزآوری و موقعیت مناسبی که می‌تواند در بازارهای بین‌المللی برای ایران به همراه داشته باشد هنوز دیده نشده است.

وسعت معدن عامل برند شدن است

عضو کمیته اکتشافات خانه معدن در ادامه پیرامون برند کردن صنایع معدنی و فعالیت‌هایی که در معادن و محصولات آن در کشور انجام شده به **دلیل** گفت: ما تقریباً هیچ برندی در بخش معدن نداریم و مقادیری هم که موفق به ایجاد برند شده‌اند از نظر ذخایر ماده معدنی و عیار از میزان مطلوبی برخوردار نیست وحید صائی‌فر با برشمردن دلایل آن گفت: برخی دلایل برند نشدن معادن کشور به مشکلاتی از قبیل اکتشافات معدن، ذخیره‌سازی یا عیارسازی کانی‌های معدن برمی‌گردد.

ایجاد برند به مدیریت و ساماندهی نیاز دارد

در این خصوص ناصر عابدیان معاونت سابق اکتشافات سازمان زمین‌شناسی با اشاره به اینکه ایجاد برند در محصول، استراتژی صادرات کالا را مشخص خواهد کرد به فعالیت‌های صادرات نفت در ایران اشاره کرد و افزود: از آنجایی که صنعت نفت همواره از مدیریت منسجمی برخوردار بوده، نفت «سبک و سنگین» ایران با شناسنامه موفقی در دنیا معرفی شده است. از این روی خریدار «نفت سبک» نیز در دنیا میدانند برای خرید این نفت باید به کدام منطقه و چه کشوری مراجعه کند بنابراین خریدار سریع به سراغ کشور ایران می‌آید حال این موضوع را می‌توانیم به بخش معدن تسری دهیم. عابدیان، این فعال معدنی با بیان اینکه در صنعتی به مدیریت منسجم و یکپارچه نیازمند است، افزود: باید برای شناسنامه دار کردن یک محصول یکپارچه عمل کرد و از برنامه‌های تعریف شده در مراحل مختلف کشف، استخراج و فرآوری و شناسنامه دار کردن کالا

دریچه

کربناته سنگی با خاصیت ذخیره‌سازی طلای سیاه

۱- میکرایت: میکرایت از گل کربناته تشکیل شده است. اغلب میکرایت‌ها در نواحی از دریا رسوب می‌کنند که انرژی محیط در آن بسیار کم است.
۲- سنگ آهک فسیل‌دار: این گونه سنگ‌های آهکی فسیل‌ها یا قطعات باقی‌مانده جانوران قدیمی می‌باشند. مابین این قطعات را گل کربناته پر می‌کند.
۳- کوکینا: کوکینا نوعی سنگ آهک فسیل‌دار است که از صدف فسیل‌ها تشکیل شده. کوکینا فاقد ماتریکس بوده و با مقدار ماتریکس در آن بسیار کم است. اندازه صدف‌ها در کوکینا از ۲ میلی‌متر بزرگتر بوده و با چشم قابل مشاهده هستند.
۴- چالک: چالک نوعی سنگ‌آهک فسیل‌دار است که از صدف جانوران میکروسکوپی تشکیل شده است. پلانکتون‌ها عمده‌ترین موجودات تشکیل دهنده چالک می‌باشند. از نظر بافتی چالک مشابه میکرایت‌ها است ولی از نظر رنگ چالک سفید رنگ می‌باشد.

آمده‌اند. اندازه آنها متغیر بوده و بنظر می‌رسد این ذرات از کف دریا کنده شده و دوباره رسوب کرده‌اند.
۲- لاتیپا: ذرات کروی یا شبه کروی با ساختمان داخلی شعاعی با دایر مرکزی متحد که جنس آن کربنات کلسیم است. یکی از مشخصات لاتیپاها اندازه آن بوده که بیشتر آنها از ۲ میلی‌متر کوچک‌تر است.
۳- پلت: ذرات گرد تا بیضی بوده که فاقد ساختمان داخلی هستند و اندازه آنها بین ۰/۰۳ تا ۰/۱۵ میلی‌متر است. پلت‌ها از فضولات جانوران لجن‌خوار کف دریاها تشکیل شده‌اند.
ب) ذرات فسیلی: صدف انواع موجودات دریازی نظیر دوکفه‌ای‌ها، براکپرودها و انواع موجودات نظیر مرجان‌ها، ماهی‌ها... که بعد از مرگ موجود در محیط زیست آنها رسوب می‌کند.
تقسیم‌بندی سنگ‌های کربناته امروزه دانشمندان مختلف زمین‌شناسی سنگ‌های کربناته را بر اساس بافت و نوع اکولم‌های آن به روش‌های مختلف تقسیم‌بندی کرده‌اند

هوازگی دولومیت‌ها اشاره کرد که به رنگ زرد خاکستری یا قهوه‌ای خاکستری هستند و دلیل آن ورود مقادیر کمی آهن در ساختمان بلور دولومیت است که در هنگام هوازگی این رنگ خاص را به سطح دولومیت‌ها می‌دهد. دولومیت سلطانیه با سن پراکامبرین در ایران نمونه‌ای از دولومیت‌های با منشأ اولیه است. دولومیت کاربرد صنعتی شیمیایی فراوانی همچون صنایع نسوز و شیشه‌سازی دارد.
بافت سنگ‌های تخریبی از دانه‌ها، ماتریکس و سیمان تشکیل شده است. سنگ‌های کربناته اجزاء مشابه بافتی با سنگ‌های تخریبی دارند که عبارتند از: الف) اکولم‌ها: که معادل دانه‌ها در سنگ‌های تخریبی بوده و عبارت از رسوباتی است که منشأ داخل حوضه رسوبی داشته و از خارج از حوضه وارد آن نشده و شامل موارد زیر است:
۱- اپترواکلاست‌ها: ذرات یا قطعات نابه‌جای زاویه‌دار یا شبه زاویه‌دار بوده که همزمان با رسوب‌گذاری به‌وجود

معدن بسیار غنی است. در اکثر مناطق کشور نیز این گونه منابع با حجم بسیار مناسب نهفته است امروزه استان‌های قم، لرستان، آصفهان از فعالیت بیشتری در این بخش نسبت به سایر استان‌ها برخوردار است. از طرف دیگر بررسی این گونه سنگ‌ها برای شناسایی مناطق کارستیک حائز اهمیت فراوانی از جنبه آب‌شناسی و توریستی است چرا که بسیاری از منابع آب زیرزمینی در استان‌های خشک ما در این سنگ‌ها واقع شده‌اند. از نظر توریستی نیز بررسی این گونه سنگ‌ها نشان دهنده شناسایی مناطق مستمری است که از آن جمله می‌توان به غار علی‌صدر اشاره کرد. تقسیم‌بندی بر اساس کانی تشکیل دهنده
۱- سنگ‌آهک limestone: بیشتر مواد تشکیل دهنده این سنگ‌ها از اراگونیت و کلسیت تشکیل شده و عمده آنها خاکستری رنگ هستند.
۲- دولومیت: از ویژگی‌های مهم برای شناسایی دولومیت می‌توان به سطح

سنگ‌های کربناته حدود ۰/۲۰ درصد از سنگ‌های رسوبی را تشکیل می‌دهند و عمده آنها از خلوص بالایی برخوردار هستند. این سنگ‌ها از کانی‌های کربناته، نظیر کلسیت، اراگونیت و دولومیت تشکیل شده‌اند البته در شرایط کنونی و به دلیل فعالیت یخچال‌ها رسوبات کربناته در دریا‌های کم عمق کنونی توسعه زیادی نیافته است. مطالعه و بررسی سنگ‌های کربناته از اهمیت بالایی برخوردار است زیرا حدود ۵۰ درصد سنگ‌های مخزن نفت در دنیا و حدود ۹۵ درصد سنگ‌های مخزن نفت و گاز ایران در این گونه سنگ‌ها تشکیل شده است. بعنوان مثال سنگ مخزن نفت در سازند اسماری در جنوب و جنوب غرب ایران یکی از بهترین سنگ مخزن نفت در دنیا است. سنگ‌های کربناته دارای کاربردهای شیمیایی و صنعتی فراوانی است. همچنین این گونه سنگ‌ها کارایی فراوانی در صنعت ساختمان‌سازی چه به صورت مصالح و چه به صورت سنگ ساختمانی دارد و ایران نیز از جهت دارا بودن این گونه

ترسیم نقشه راه تجارت جهان بر پیکر انرژی پاک

بازار انرژی‌های نو داغ می‌شود

گروه تجارت: در روزگاری نه چندان دور نفت و گاز انرژی‌های اول و آخر جهان بودند و هر جا حرف از درآمد و تجارت بود نام آن کشوری در راس اقتصاد جهان قرار می‌گرفت که ذخایر بالاتری از نفت و گاز را داشت. کشورهای تولیدکننده نفت و گاز که در جمع اوپکی‌ها قرار داشتند، نقشه آینده اقتصاد جهان را ترسیم می‌کردند...

نگیرند. با وجود این، سازمانی دولتی در وزارت نیرو، مسئولیت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و از جمله خورشیدی را در ایران بر عهده دارد. سازمان انرژی‌های نو ایران موسوم به سانا، پروژه‌های متعددی را در زمینه انرژی خورشیدی در ایران در دست بهره‌برداری و اجرا دارد. پروژه‌هایی همچون برق‌رسانی فوتولتاییک به تعدادی از روستاهای سراسر ایران به ظرفیت ۳۸۶ کیلووات و نیروگاه‌های فوتولتاییک ۹۷ کیلووات سرکوبر سمنان، ۳۰ کیلووات طالقان و ۵ کیلووات دربید بزد از جمله این پروژه‌ها هستند. بامقایسه این میزان تولید و ظرفیت تولید بیش از ۶۹ هزار مگاوات برق در کشور، می‌توان متوجه شد انرژی خورشیدی سهم بسیار ناچیزی در تولید برق کشور دارد. این در حالی است که براساس پیش‌بینی برنامه پنجم توسعه قرار است تا ۳ درصد از برق مصرفی کشور از تولید انرژی نو تامین شود و اتحادیه اروپا هم برنامه‌ریزی کرده تا ۱۲ درصد انرژی الکتریکی مورد نیاز خود را از طریق انرژی‌های جدید تامین کند و این گونه به نظر می‌رسد که دنیای صنعتی نگاه ویژه‌ای به منابع تجدیدپذیر به ویژه انرژی «خورشیدی» دارد.

انرژی خورشیدی و بادی، جایگزین هسته‌ای

همانند بسیاری از کشورهایی که انرژی‌های تجدیدپذیر خود را توسعه می‌دهند، ژاپن نیز در حال رفع تمام موانع برای پیشبرد رشد جدیدی از انرژی خورشیدی و نیروی بادی است. بعد از فاجعه هسته‌ای فوکوشیما، ژاپن مجبور شد که راه‌حل‌های جایگزینی برای انرژی هسته‌ای پیدا کند و تمرکز بر توسعه انرژی خورشیدی و بادی جایگزینی بود برای انرژی هسته‌ای این کشور. بر همین اساس دولت ژاپن روش‌هایی را پیشنهاد کرده که سرمایه‌گذاری روی انرژی‌های تجدیدپذیر را در این کشور به فرصتی فوق‌العاده تبدیل خواهد کرد. براساس برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته ژاپن تا پایان سال جاری میلادی به ظرفیت ۲۰ گیگاوات در انرژی خورشیدی و بادی خواهد رسید.

انرژی خورشیدی در ایران

انرژی خورشیدی همچون انواع دیگر انرژی تجدیدپذیر در ایران با استقبال زیادی مواجه نشده است. علاوه بر دلایلی همچون پیچیدگی نسبی فناوری و هزینه بالا، شاید بتوان فراوانی منابعی همچون نفت و گاز و ارزانی نسبی سوخت‌های فسیلی را از اصلی‌ترین عللی دانست که موجب شده این انرژی‌ها به صورت گسترده مورد استفاده قرار

براین اساس، کشورهای مختلف به دنبال بهره‌برداری از این انرژی، اقدام به ساخت تجهیزات لازم برای تولید انرژی می‌کنند. در این بین برخی کشورها هم سعی در تصاحب بازار آن را دارند. براساس آمار سال ۲۰۱۱ م، حدود ۱۰۰ مگاوات انرژی خورشیدی به بهره‌برداری رسیده است که اتحادیه اروپا بیشترین حجم بازار انرژی خورشیدی را در دست دارد. این اتحادیه به خاطر وجود کشورهای آلمان و ایتالیا که بزرگان حوزه فوتولتاییک هستند، بازار سیستم‌های فوتولتاییک را در اختیار گرفته است. بعد از این دو کشور بلژیک، انگلستان، یونان، اسپانیا و اسلواکی از دیگر کشورهای اروپایی هستند که بازار پرمصرفی از انرژی خورشیدی را در

بدون شک بهره‌مندی از این انرژی می‌تواند ذخیره‌سازی و صرفه‌جویی عظیمی برای کشورهای جهان به همراه داشته باشد که در سایه آن چرخ‌های اقتصاد جهان بر محوری دیگر بچرخد. در این صورت است که دیگر نفت و گاز و صنعت ترسیم‌کننده نقشه راه آینده اقتصاد جهان نخواهند بود و پاشنه تجارت و اقتصاد بر محوری دیگر خواهد چرخید.

اختیار دارند. آلمان و انگلیس در زمره کشورهایی هستند که با بهره‌گیری از انرژی خورشیدی صرفه‌جویی قابل توجهی در مصرف انرژی‌های فسیلی دارند. انگلستان با استفاده از جایگزینی انرژی خورشیدی توانسته سالانه معادل ۴۶ هزار تن نفت ذخیره نماید. آلمان هم در راستای افزایش تولید برق و استفاده از

رشد مصرف انرژی‌های فسیلی در جوامع مدرن صنعتی علاوه بر خطر به پایان رسیدن منابع فسیلی، جهان را با تغییرات برگشت ناپذیر و تهدیدآمیز زیست‌محیطی نیز مواجه کرده است. با تکیه بر تمام این یافته‌ها است که انرژی‌های نو پا به عرصه اقتصاد جهان گذاشتند و در برنامه‌ها و سیاست‌های بین‌المللی با هدف توسعه پایدار جهانی، نقش ویژه‌ای برای منابع تجدیدپذیر انرژی در نظر گرفته شد. بر همین اساس بازار جدیدی از انرژی‌های نو در جهان شکل گرفت و هر یک از کشورها به فراخور توان به دنبال کسب سهم از این بازار هستند. انرژی‌های خورشیدی، انرژی‌های بادی، انرژی هسته‌ای و... از انواع انرژی‌هایی هستند که اتحادیه اروپا و برخی از کشورهای آسیایی به ویژه ژاپن در تلاش‌اند تا از این منبع جدید انرژی کسب سود کنند. چراکه بهره‌گیری از این انرژی‌ها و جایگزینی انرژی‌های ارزان نو به جای انرژی‌های گران فسیلی می‌تواند صرفه‌جویی‌های اقتصادی چشمگیری را برای این کشورها به همراه داشته باشد. ایران هم از این بازار سهم دارد.

انرژی خورشیدی در سید انرژی اتحادیه اروپا

در میان انرژی‌های نو، وسیع‌ترین منبع انرژی در جهان به انرژی خورشیدی تعلق دارد. انرژی نوری که از منبع خورشید به زمین می‌تابد، بیش از کل انرژی مصرف که ساکنان زمین در طول یک‌سال است می‌کنند. توجه به بعد اقتصادی این انرژی عظیم بود که کشورهای توسعه یافته بر آن داشت تا برای بهره‌گیری از این منبع راهی بیابند تا انرژی پراکنده خورشید با راندمان بالا و هزینه کم به انرژی قابل مصرف الکتریکی تبدیل شود. این تلاش تا آنجا ادامه یافت که امروز از بخش حرارتی انرژی خورشیدی برای مصارف خانگی، صنعتی و نیروگاهی و از بخش پرتوهای آن برای تبدیل به انرژی الکتریکی به نام فوتولتاییک استفاده می‌شود.

از زمان کشف نفت و گاز در جهان، ایران و عربستان سعودی با توجه به ذخایر بالا نخستین قدرت‌های تولیدکننده نفت و گاز به شمار می‌آمدند و در کنار آنها کویت، ونزوئلا، قطر، لیبی، امارات متحده عربی، الجزایر، نیجریه، اکوادور، انگولا و البته عراق که تا همین چند سال پیش درگیر تحریم سازمان ملل و جنگ بود در زمره کشورهای تولیدکننده این دو انرژی گران و پردرآمد قرار داشتند. البته این روند اقتصادی همچنان ادامه دارد. بعدها کشورهای صنعتی گردهم آمدند و قطب دیگری از تجارت و اقتصاد جهان را تشکیل دادند. بعدها جی ۸ یا گروه ۸ از هشت کشور صنعتی جهان تشکیل شد که امروز ۶۵ درصد اقتصاد جهان را در دست دارند. سران کشورهای این گروه هر ساله یک گردهمایی مشترک با هم دارند تا خط‌مشی‌های یک‌سال آینده صنعت و تجارت جهان را ترسیم کنند. کشورهای فرانسه، آلمان، بریتانیا، ایتالیا، ژاپن، ایالات متحده آمریکا، روسیه و کانادا این ۸ کشور را تشکیل می‌دهند. در این بین ایالات متحده آمریکا به عنوان قدرت برتر جهان هم وجود دارد که همچنان بزرگترین اقتصاد را در میان کشورهای جهان در اختیار دارد. نقشه اقتصاد جهان برپهنه سیاست‌های سیاسی و اقتصادی این کشورها و قدرت‌های شان ترسیم شده و هر چند سال یکبار به ضرورت قدرت نمایی گروهی بر دیگری جنگ‌ها و صلح‌هایی در عرصه سیاسی کشورها رقم می‌خورد. حالا چند سالی می‌شود که انرژی دیگری بر قدرت انرژی نفت و گاز و صنعت سایه انداخته و بسیاری از کشورهای جهان در تلاش‌اند تا با گسترش و بهره‌گیری از این انرژی در بخشی از اقتصاد جهان قد علم کنند. کشورهایی که به دنبال این دست از انرژی‌ها هستند اغلب جزو آن دسته از کشورهایی هستند که از انرژی‌های فسیلی در خاک خود بهره‌چندانی نبرده‌اند و خرید انرژی‌های فسیلی هم برای‌شان گران تمام می‌شود. به علاوه

روی خط بین‌الملل

فاجعه در کمین اقتصاد عربستان

در حالی که قیمت نفت از بشکه‌های ۱۱۰ دلار به ۸۶ دلار سقوط کرده است، شاهزاده ثروتمند عربستانی ضمن تهدید وزیر نفت عربستان گفت: ۹۰ درصد بودجه کشور عربستان وابسته به نفت است و ادامه کاهش قیمت برای این کشور فاجعه بار خواهد بود. به گزارش بی‌زنس اینسایدر شاهزاده ثروتمند عربستانی، الولید بن طلال آل‌سعود، به تازگی در نامه سرگشاده‌ای شگفتی خود را از اینکه وزیر نفت کشور عربستان در برابر کاهش قیمت جهانی نفت واکنشی نشان نداده و حتی احساس راحتی می‌کند متعجب شده است. این شاهزاده معروف که ثروت بیش از اندازه دارد و در شرکت‌های ایل، تایم وارنز و شرکت رسانه‌ای نیوکورپ هم سهام دارد اعلام کرده که ۹۰ درصد بودجه عربستان سعودی وابسته به نفت است و اگر قرار باشد قیمت نفت بیش از این کاهش یابد برای این کشور فاجعه بار خواهد بود. این شاهزاده عربستانی معتقد است که کاهش قیمت نفت به زیر ۱۰۰ دلار نه تنها برای عربستان بلکه برای بحرین، عمان، نیجریه، روسیه و ونزوئلا نیز در دسرساز خواهد بود.

توسعه کریدور

«غرب اروپا-غرب چین»

یک مقام وزارت سرمایه‌گذاری قزاقستان با اشاره به اجرای برخی از بخش‌های پروژه کریدور «غرب اروپا- غرب چین»، از برنامه‌های آینده برای توسعه راه‌های این مسیر به سمت خلیج فارس خبر داد. به گزارش خبرگزاری فارس معاون رییس کمیته راه‌های وزارت سرمایه‌گذاری و توسعه قزاقستان در مورد اجرای پروژه بزرگترین طرح حمل‌ونقلی بین کشورهای مشترک‌المنافع تصریح کرد: کریدور حمل‌ونقلی «غرب اروپا- غرب چین» به سمت خلیج فارس تکمیل خواهد شد. این مقام قزاق افزود: بخش اصلی این مسیر در سال ۲۰۱۷ میلادی به بهره‌برداری خواهد رسید ضمن آنکه این پروژه پس از ۸ سال سودآور می‌شود. به گفته وی، حجم بار از طریق امتداد کریدور «غرب اروپا- غرب چین» حدود ۳۰ میلیون تن در سال پیش‌بینی می‌شود. این مقام قزاق در پایان تصریح کرد: با توجه به برنامه‌های آینده این پروژه، ما قصد توسعه راه‌ها به سمت خلیج فارس از طریق ترکمنستان و خاورمیانه را داریم که ساخت این شاخه راه از طریق منطقه مانگیستان تا آخر سال ۲۰۲۰ به بهره‌برداری خواهد رسید.

رشد اقتصادی چین

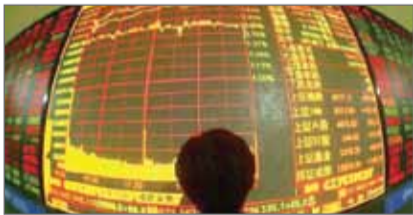
کاهش یافت

در ۳ ماه سوم سال جاری میلادی، چین با ۷/۲ درصد رشد اقتصادی، کمترین رشد اقتصادی خود را در ۵ سال اخیر تجربه کرده و آینده اقتصادی این کشور را در ابهام فرو برده است. به گزارش فرانس ۲۴، در ۳ ماه سوم سال جاری، رشد اقتصادی چین معادل ۷/۲ درصد پیش‌بینی شده است که در بیش از ۵ سال گذشته کمترین میزان این شاخص در چین محسوب می‌شود. بر همین اساس، کمترین میزان رشد اقتصادی چین در سال‌های گذشته، ۶/۶ درصد در ۳ ماه اول سال ۲۰۰۹ م بوده است. چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان، در حال حاضر یکی از مهم‌ترین کشورهای محسوب می‌شود که تاثیر قابل توجهی بر اقتصاد بین‌المللی و رشد اقتصاد جهانی دارد. بر همین اساس دولت چین در روزهای آینده آمارهای رسمی را درباره تولید ناخالص داخلی این کشور منتشر خواهد کرد. پیش‌بینی می‌شود با توجه به هدف گزارش دولت چین برای رشد اقتصادی ۷/۵ درصد در سال جاری، دولت این کشور سیاست‌هایی را در جهت تحریک اقتصاد این کشور در پیش گیرد.

همکاری روسیه و بولیوی

برای انرژی هسته‌ای

بولیوی و روسیه به منظور گسترش همکاری در زمینه توسعه انرژی هسته‌ای با اهداف صلح‌آمیز مذاکراتی را برگزار کردند. به گزارش فارس، اورتسنسیا خیمنز معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی بولیوی در این زمینه گفت: در طول این نشست معیارها، نقطه‌نظرات و موارد همکاری و مشارکت بین این ۲ کشور برای توسعه انرژی هسته‌ای با مقاصد صلح‌آمیز در این کشور امریکای جنوبی ارائه شده است. در ماه ژوئیه سال جاری، «ولادیمیر پوتین» رییس‌جمهور روسیه در یک نشست با «وو مورالس» همتای بولیویایی خود، یک طرح منسجم برای توسعه انرژی هسته‌ای با مقاصد صلح‌آمیز به این کشور امریکای جنوبی ارائه کرد. در اواخر سال گذشته، قبل از ارائه این پیشنهاد روسیه، «مورالس» اعلام کرد که بولیوی از مواد اولیه در تولید انرژی هسته‌ای با مقاصد صلح‌آمیز در زمینه‌های انرژی و دارویی برخوردار بوده و تاکید کرد که نیاز نماند یک سیستم سیاسی برای پیشرفت در این راستا می‌باشد.

گفت‌وگو

نوید روزهای روشن

برای انرژی‌های نو

با توجه به محدودیت‌هایی که در حوزه تامین منابع انرژی برای کشورها در دنیا وجود دارد و این واقعیت که با مشکل کمبود انرژی روبه‌رو هستیم، هر سال نیاز دنیا به این انرژی‌ها بیشتر می‌شود. با

توجه به گسترش فناوری، رشد کشورهای در حال توسعه و توسعه‌نیافته و افزایش فناوری‌ها، استفاده از تجهیزات و دستگاه‌هایی که مصرف‌کننده انرژی هستند، بیشتر می‌شود که به معنای نیاز بیشتر به استفاده از انرژی است. این نیاز ما را به سمت بهره‌برداری از روش‌های جدید و اشکال دیگر انرژی سوق می‌دهد. کشور ما هم از جمله همین کشورهای است که به دنبال کسب سهم از انرژی‌های جدید است. این در حالی است که ایران از جمله کشورهایی است که میزان میانگین سرانه مصرف انرژی در آن از سرانه جهانی بالاتر است و نیاز بیشتری به انرژی دارد. در این خصوص، **نوید** با سامان میرهادی مدیر دفتر انرژی‌های خورشیدی سازمان انرژی‌های نو ایران به گفت‌وگو نشست است که در ادامه می‌خوانید.

در حال حاضر نصب نیروگاه و بهره‌گیری از انرژی خورشیدی در جهان چگونه است؟

در طول سال‌های اخیر استفاده از انرژی خورشیدی راه‌حلی برای تامین انرژی در حال آینده است. این در حالی است که تا چند سال قبل، استفاده از انرژی خورشیدی برای سال‌های بسیار دور صحبت می‌شد اما امروز با توجه به پیشرفت‌های بسیار زیادی که در این زمینه فناوری انرژی خورشیدی به خصوص در حوزه سیستم‌های فوتولتاییک رخ داده، قیمت این تجهیزات و نیروگاه‌ها به شدت کاهش پیدا کرده است. روند قیمتی از کاهش شدید در سال‌های اخیر خبر می‌دهد که البته ممکن است در چند سال آینده از شدت افت قیمت آن کاسته شود. در حال حاضر براساس آمار منتشر شده تا پایان سال ۲۰۱۳ م، به طور تقریبی ۱۴۰ هزار مگاوات نیروگاه خورشید در انواع مختلف به خصوص از نوع سیستم‌های فوتولتاییک در جهان نصب خواهد شد.

کشورهای پیشرو در این حوزه کدامند؟

کشورهای پیشستاز در این حوزه در درجه اول، کشورهای اتحادیه اروپا هستند. آلمان بیشترین حجم از بازار انرژی خورشیدی را در دست دارد. پس از آن چین و ژاپن در مقام دوم و سوم از این بازار قرار دارند. این کشورها اقدامات وسیعی در خصوص نصب و بهره‌گیری از این انرژی‌ها انجام داده‌اند. برنامه‌ریزی‌های هر ساله نشان می‌دهد که کشورهای جهان زودتر از زمان تعیین شده به نمودارهایی که برای انرژی خورشیدی در دنیا ترسیم می‌شود، می‌رسند. در حال حاضر با توجه به پیشرفت‌های صورت گرفته و کاهش قیمت انرژی خورشید در سال‌های بسیار نزدیک به عنوان یک عامل مهم رقابتی جدید برای اقسام انرژی‌های دیگر خواهد بود.

سهم ایران از این انرژی چه میزان است؟

ایران یک کشور نفتی است و تصور عمومی ایجاد شده برای ما این است که صاحب انرژی‌های بیکران و تمام‌نشدنی هستیم. با توجه به اینکه ایران کشور بزرگی است که میزان مصرف انرژی هم در آن بالاست، با توجه به اقداماتی که کشورهای دیگر جهان در زمینه انرژی‌های نو انجام داده‌اند، کشور ما نیز به دنبال اقداماتی در این حوزه است. با توجه به اینکه اقتصاد انرژی ما سوبسیدی است و حامل‌های انرژی با سوبسید عرضه می‌شود، قیمت انرژی در کشور ما نسبت به بسیاری از کشورهای دنیا پایین‌تر است که موجب صرف هزینه‌های میلیارد دلاری برای سوبسیدهای انرژی می‌شود. در این راستا در ۷ سال گذشته اقدامی در این حوزه انجام شده که از جمله آن می‌توان به برق‌رسانی به چند منطقه دور کشور با انرژی خورشیدی اشاره کرد. همچنین در بخشی از سایت‌های مخابراتی از انرژی خورشیدی در دکل‌های مخابراتی بهره برده شده است. تعدادی نمونه آزمایشی در نیروگاه‌های کوچک در حوزه دانشگاه‌ها و موسسات راه‌اندازی شده است.

با توجه به صرفه اقتصادی استفاده از انرژی‌های نو، دولت برای گسترش بهره‌برداری و استفاده از انرژی‌های خورشیدی چه برنامه‌هایی دارد؟

از سال گذشته با حمایت‌هایی که مجلس با قوانین عوارضی برای برق وضع کرد و اهمتامی که وزیر نیرو برای گسترش انرژی‌های نو داشتند، فصلی جدید برای استفاده و ترویج نیروهای خورشیدی باز شد. در حال حاضر، حدود ۷ مگاوات ظرفیت نصب شده ما در سال جاری است که البته این ظرفیت برای کشور ما با این ظرفیت کافی نیست اما نوید روزهای روشن برای توسعه انرژی خورشیدی و همچنین توسعه زیرساخت‌های این حوزه را می‌دهد. امسال نیز برنامه‌ای با عنوان نصب نیروگاه‌های خورشیدی بر فراز پشت‌بام‌ها داریم که تا پایان سال با ۱۲ مگاوات آغاز می‌شود.

کاهش تحریم‌ها، بهبود شرایط اقتصادی

حسن مرادی
استاد حقوق بین‌الملل دانشگاه تهران

دشمنان کشور بعد از آزمودن ما در جنگ مستقیم و غیرمستقیم، تصمیم به حمله به اقتصاد کشور گرفته و تحریم‌ها علیه ایران، نتیجه رویکرد خصمانه، برای از پا در آوردن اقتصاد کشور بود. باید تاکید کرد، وضع تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، به طور عمده خارج از قواعد بین‌المللی بوده و بر اساس آن، حتی ورود برخی داروهای اساسی و حیاتی به کشور غیرممکن شد. اما نتیجه این تحریم‌ها علیه اقتصاد ایران، در راستای دو محور دسته بندی می‌شود. محور اول مربوط به پیدا کردن راه‌هایی برای دور زدن تحریم‌ها بود. در این مسیر برخی کشورها که نقش واسطه‌گری پیدا کردند، سودهای اقتصادی کلانی را بدست آوردند. اما راه دومی که ما در پیش گرفتیم، بهیچ‌دلی بیشتر به صنعت و تولید داخلی بود. صنعتگران ما مجبور به بازسازی کالاها و قطعاتی شدند که به موجب تحریم، قادر به وارد کردن آن نبودند. البته با وجود دستاوردهای مثبتی که تحریم برای اقتصاد در راستای کاهش واردات محوری صنایع و خودکفایی داشت، نمی‌توان از آثار منفی آن بر اقتصاد کلان و کاهش رشد اقتصادی، چشم‌پوشی کرد. همچنین لازم به یادآوری است که تورم بالایی که اقتصاد در سال‌های اخیر تجربه کرد، نتیجه ی تحریم‌ها بود. چرا که در اثر این تحریم‌ها هزینه‌های تولید و واردات به شدت افزایش یافت. از زمان روی کار آمدن دولت یازدهم، فتح بایی در تعاملات بین‌المللی به وقوع پیوست. برخی از موارد تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، کاهش یافت که از این قبیل می‌توان به اعطای مجوز بازرسی‌ها و تعمیرات مرتبط با ایمنی در داخل ایران برای برخی خطوط هوایی خاص ایرانی، اجازه خرید نفت ایران در سطحی مشخص و وضع نکردن تحریم تازه بر خرید نفت ایران، بازپرداخت ۴/۳ میلیارد دلار از دارایی بلوکه شده کشور و اجازه انتقال ۴۰۰ میلیون دلار، به صورت کمک‌های تحصیلی دولتی از صندوق‌های ایرانی به موسسات آموزشی شناخته شده در کشورهای ثالث برای تسویه هزینه‌های تحصیلی دانشجویان ایرانی اشاره کرد. کاهش تحریم‌ها و در واقع، وضع نکردن تحریمی تازه علیه اقتصاد ایران، موجب شد تا فضای کشور با ثبات بیشتری روبه‌رو شده و چشم‌انداز مثبتی برای آن رقم بخورد. روند افزایش قیمت‌ها در کشور در یک سال اخیر کاهش یافت و رشد اقتصادی که رقم منفی ۵/۸٪ را تجربه کرده بود به سمت مثبت شدن و افزایش رشد پیش رفت. بانک مرکزی اخیراً رشد اقتصادی را ۴/۶ درصد برآورد کرده و گزارش مرکز آمار نیز حاکی از تک رقمی شدن نرخ بیکاری است. سایه کاهش تحریم‌ها بر اقتصاد، و در کنار آن عملکرد درست دولت، موجب بهبود شرایط اقتصادی شد.

خبر

تحقق ۱۴۵ در صدی
تسلیم اظهار نامه مالیاتی

رییس سازمان امور مالیاتی از تحقق ۱۴۵ درصدی تعداد اظهارنامه‌های مالیاتی پیش‌بینی شده برای سال جاری در برخی استان‌ها خبر داد. به گزارش فارس علی‌عسکری اظهار کرد: وقتی صحبت از بهبود شاخص‌های اقتصادی در کشور می‌شود، این انتظار وجود دارد که درآمدهای دولت نیز افزایش یابد و مهم‌ترین منبع آن پس از صادرات نفت، درآمدهای مالیاتی است. وی با بیان اینکه در سال جاری شاهد افزایش درآمدهای مالیاتی بوده‌ایم، گفت: پیش‌بینی‌ها برای درآمدهای حوزه مالیات در سال ۱۳۹۳ افزون‌تر ۵۹ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان بوده که در ۶ ماه نخست سال جاری، از این رقم، معادل ۲۸ هزار میلیارد تومان یعنی نزدیک به ۹۵ درصد محقق شده است. عسکری افزود: این رقم حدود ۵۳ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل افزایش نشان می‌دهد. رییس سازمان امور مالیاتی کشور، با بیان اینکه در چند سال اخیر تلاش زیادی برای شناسایی و ثبت نام مودیان مالیاتی صورت گرفته است، اظهار کرد: موفقیت طرح خوداظهاری در حدی بوده که امسال در برخی از استان‌ها تا ۱۴۵ درصد تحقق تسلیم اظهارنامه، رشد داشته‌ایم و بخش اعظم این افراد کسانی هستند که قبلاً حتی یک بار هم مالیات نداده بودند. وی افزود: در عین حال هنوز فعالان اقتصادی زیادی هستند که خودشان را معرفی نکرده‌اند و باید از سوی ما شناسایی شوند.

منابع بورسی در حال خروج از رکود
تحقق تولیدات صادرات محور با حمایت بانک‌ها

در آستانه یکسالگی کاهش تحریم‌ها، به بررسی وضعیت اقتصاد پرداخت

درخشیدن اقتصاد ایران، از زیر سایه تحریم

مثبت شدن فضای مذاکرات و تعلیق تحریم‌های اقتصادی علیه ایران است. عملکرد خوب دولت، مهم‌تر از کاهش تحریم‌ها

در همین رابطه بهمن آرمان در گفت‌وگو با اقتصاد، اظهار داشت: تاکنون، اظهار کرد: اقتصاد کشور از زمان روی کار آمدن دولت یازدهم و به کارگیری سیاست‌هایی در راستای گشودن درهای روابط بین‌المللی و بهبود روند مذاکرات، گام‌های جدی برداشت. این دولت از زمان شروع به کار تلاش زیادی کرد تا با وجود مشکلات داخلی کشور، تنش‌های موجود در روابط بین‌المللی را که اثر مستقیمی بر اقتصاد داشت، حل کند. یکی از مهم‌ترین دستاوردهای مقدماتی توافق ایران با گروه ۵+۱، در زمینه سیستم بانکداری بود، بخش زیادی از بانک‌ها که در نتیجه تحریم‌ها بخش از دارایی‌هایشان بلوکه شده بود، از فهرست تحریم، خارج شدند ولی با این وجود هنوز سیستم بانکی ما دارای رابطه مستقیم و پویایی با سیستم بین‌المللی نیست. این اقتصاددان در ادامه افزود: از طرف دیگر آن گروه کشورهای که مانند روسیه و چین، در ظاهر مخالف تحریم‌های علیه ایران بودند بنا به دلیل سیاسی و سوءاستفاده از موقعیت ایران، رفتار ناشایست در تعهدات خود با ایران بروز دادند، به طور مثال ایران به چین اعتماد کرد و بخشی از درآمدهای ارزی خود را در آن کشور سپرده‌گذاری کرد. به طوری که بر پایه آمار و ارقامی که در رسانه‌های گروهی منتشر می‌شد، که البته به طور رسمی از طرف دولت وقت مورد تایید قرار نگرفت، بالغ بر ۲۱ میلیارد یورو از درآمدهای ایران در چین بود. چین حاضر به بازپرداخت این مبلغ نبوده و دولت ایران نیز در اقدام شایسته موافقت کرد تا چین در مقابل تعدادی از پروژه‌های اقتصادی ایران، چین فاینانس آنها را به میزان ۷۰ میلیارد دلار به عهده بگیرد. که ۱۰ میلیارد دلار آن مربوط به پروژه‌های پتروشیمی و بخش دیگری از آن مربوط به ۷ پروژه فولادی استانی بود. بخشی نیز مربوط به پروژه‌های زیر بنایی مانند راه‌آهن، سیستم‌های آبیاری منطبق بر طرح مقام معظم رهبری در خوزستان بوده و قسمت دیگری از طلب ایران از کشور چین، براساس قراردادهای فاینانس (تامین مالی)، دو پروژه آلومینیوم جنوب و آلومینیوم خلیج فارس مسجدسلیمان است. به گفته آرمان، تاکنون بر پایه اطلاعات غیررسمی منتشر

شده، تنها ۲ طرح پتروشیمی مسجد سلیمان و لردگان و ۷ طرح فولادی موفق به گشایش اعتبار اسنادی از این خط اعتباری چین شوند. پروژه‌های بزرگ، معطل فاینانس چین وی در ادامه افزود: با وجود وعده‌های عسگر اولادی رییس اتاق بازرگانی ایران و چین، در خصوص حل مشکلات ایرن و چین در خصوص فاینانس پروژه‌های توسعه‌ای ایران توسط آن کشور، و با وجود مسافرت رییس کل بانک مرکزی ایران به چین و مذاکرات مستقیمی که رییس جمهوری ایران در اجلاس گروه شانگهای با مقامات چینی داشتند، هنوز بخش بزرگی از تعهدات چین به ایران انجام نشده و در شرایطی که ما به علت تحریم‌ها قادر به استفاده از فاینانس کشورهای صنعتی اروپایی، ژاپن و کره جنوبی نیستیم، تعداد زیادی از پروژه‌های صنعتی، منتظر تزریق مالی از طریق، بازگشت دارایی‌های ایران بر اساس مفاد قراردادهای فاینانس با کشور چین، هستند. در شرایط فعلی سایه تحریم‌ها بر سیستم بانکی کشور، چنان سنگین است که صندوق بین‌المللی پول در گزارشی، حجم دارایی کشور که دسترسی آسان و مستقیم وجود ندارد، را بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار بر آورد کرده است. آرمان در ادامه افزود: ابزار جانشینی که برای این امر وجود دارد، صندوق توسعه ملی است و مسئولان صندوق اعلام می‌کنند بالغ بر ۵۰ میلیارد دلار موجودی فعلی آن است. بر پایه اطلاعات موجود این صندوق در راستای توسعه کشور عمل نکرده و مجموعه گشایش اعتبار آن به چند صد میلیون دلار بیشتر نمی‌رسد که رقمی قابل چشم‌پوشی است. وجود تحریم‌ها هزینه‌های مالی واردات ماشین‌آلات از خارج کشور را در حدود ۱۰ الی ۱۵ درصد گران کرده است که آسیبی جدی است به اقتصاد.

اقتصاد محاوره‌ای
قرارداد تهاتری چیست؟

خدمات ارائه شده نیازی ندارد. به طور مثال، یک شرکت فرانسوی سازنده تجهیزات فرودگاهی، در مقابل خریدار ایرانی متعهد شده است تا کالاهای مندرج در فهرست پیوست قرارداد اصلی را از ایران، خریداری کرده و سپس صادر کند. اگر شرکت فرانسوی به کالاهای مندرج در مفاد قرارداد نیاز نداشته باشد و لازم باشد این قرارداد خرید متقابل را به دیگری واگذار کند که به کالاهای مندرج در فهرست نیاز دارد یا قادر است آنها را در بازارهای بین‌المللی به فروش برساند. در این شرایط به این نوع قرارداد ۳ جانبه قرارداد تهاتری می‌گویند. مقابله با موانع تجاری در بعضی از موارد، هدف از انعقاد معاملات واگذاری تهاتری، مقابله با موانع تجاری موجود بر سر راه ورود به یک بازار خاص است. فرض

معاون مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور گفت: آخرین مهلت ارسال فهرست صورت معاملات فصل تابستان ۱۳۹۳، پایان مهرسال جاری است. به گزارش ایسنا، حسین وکیلی، خاطرنشان کرد: همه اشخاص حقوقی و همچنین اشخاص حقیقی موضوع بند (الف) و (ب) ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم، برای ارسال صورت معاملات دوره دوم (تابستان) سال جاری، تا ۲۰ مهر ۱۳۹۳ فرصت دارند. بنابراین گزارش، در اجرای دستورالعمل ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، همه اشخاص مشمول باید صورت معاملات دوره تابستان سال ۱۳۹۳ را به صورت الکترونیکی از طریق سامانه WWW.TAX.GOV.IR یا لوچ فشرده (CD) تا پایان مهرماه ارسال کنند. به گزارش سازمان امور مالیاتی، طبق قانون مهلت ارسال صورت معاملات، یک ماه پس از پایان هر فصل است؛ از این رو مهلت ارسال صورت معاملات دوره تابستان نیز تا پایان مهرماه ۱۳۹۳ تعیین شده است.

شیوه استخدام تغییر کرد

شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی دستورالعمل جدید نحوه برگزاری امتحان عمومی و تخصصی برای استخدام افراد در دستگاه‌های اجرایی را تصویب و به تمام دستگاه‌های اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری ابلاغ کرد. به گزارش روابط عمومی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهوری، براساس این دستورالعمل دستگاه‌های اجرایی موظف شده‌اند تا درخواست مجوزهای رسمی خود را با رعایت مواردی از قبیل تبیین ضرورت نیاز استخدامی، تامین اعتبار لازم برای استخدام‌های پیشنهادی برای بودجه سنواتی، وجود ساختار ساختمانی مصوب و رعایت الزامات، احکام و سیاست‌های قانونی مصوب به معاونت توسعه ارسال کنند. این معاونت نیز پس از بررسی نسبت به تایید و رد مجوز درخواستی اقدام و نتیجه را به دستگاه‌های اجرایی اعلام می‌کند. همچنین بنابر دستورالعمل اخیر، به منظور جذب نیروی انسانی از محل جذب نیروی استخدامی باید متن آگهی استخدام پیشنهادی برای تایید و اخذ مجوز نشر به معاونت توسعه ارسال شود.

معاون مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی کشور گفت: آخرین مهلت ارسال فهرست صورت معاملات فصل تابستان ۱۳۹۳، پایان مهرسال جاری است. به گزارش ایسنا، حسین وکیلی، خاطرنشان کرد: همه اشخاص حقوقی و همچنین اشخاص حقیقی موضوع بند (الف) و (ب) ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم، برای ارسال صورت معاملات دوره دوم (تابستان) سال جاری، تا ۲۰ مهر ۱۳۹۳ فرصت دارند. بنابراین گزارش، در اجرای دستورالعمل ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، همه اشخاص مشمول باید صورت معاملات دوره تابستان سال ۱۳۹۳ را به صورت الکترونیکی از طریق سامانه WWW.TAX.GOV.IR یا لوچ فشرده (CD) تا پایان مهرماه ارسال کنند. به گزارش سازمان امور مالیاتی، طبق قانون مهلت ارسال صورت معاملات، یک ماه پس از پایان هر فصل است؛ از این رو مهلت ارسال صورت معاملات دوره تابستان نیز تا پایان مهرماه ۱۳۹۳ تعیین شده است.

به دنبال انتشار گزارش عملکرد مناسب بنگاه‌های بازار سرمایه

صنایع بورسی در حال خروج از رکود

مهديه انوشه - سرمایه‌گذاران تالار حافظ در حالی روز گذشته شاهد رشد ۲۶۴ واحدی شاخص بودند که در یک ماه اخیر این متغیر فقط یکبار در روز ۱۴ مهر ماه ۲۱۲ واحد بالا رفت و در سایر روزها در محدوده ۷۱ هزار واحدی درجا زد. با این وجود به نظر می‌رسد از اواسط هفته گذشته روند معاملات در بازار تغییر کرده است. علاوه بر افزایش آرام اما ادامه‌دار و اثبات شاخص کل که نشان از رشد آرام قیمت‌ها در بازار دارد، حجم و ارزش معاملات نیز کم‌کم بالا می‌رود. این موضوع گواه این مدعاست که پول‌های جدیدی در راه ورود به بازار سرمایه هستند.

گفتنی است این روزها در کنار عوامل خارجی آنچه بیشتر از همیشه بازار را درگیر خود کرده است ترافیک گزارش‌های ۶ ماهه شرکت‌هاست. عکس‌العمل بازار به این گزارش‌ها مثبت و امیدوارکننده بوده است. هرچه گزارش‌های ۳ ماهه شرکت‌ها در تیرماه سرمایه‌گذاران را ناامید کرد، عملکرد ۶ ماهه صنایع بورسی اهالی بازار سرمایه را سربلند کرده است.

هرچند بسیاری از شرکت‌ها هنوز گزارش‌های دوره‌ای خود را منتشر نکرده‌اند اما خبرها حاکی از گزارش‌های مثبت اکثر شرکت‌هاست. خوشبختانه بنگاه‌های حاضر در بازار سرمایه توانسته‌اند پوشش‌های مناسبی در پایان دوره ۶ ماهه داشته باشند.

افق روشن اقتصادی

کاهش تورم، تثبیت نرخ ارز، برنامه‌ریزی برای کاهش سودهای بانکی، رشد مثبت اقتصادی و سایر برنامه‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود نه تنها افق روشنی را از اقتصاد کشور پیش چشم همگان ترسیم کرده است بلکه به نظر می‌رسد این روند باعث شده تا به واقع صنایع با تحرک مواجه شده و کم‌کم از رکود حاکم بر اقتصاد خارج شوند.

گزارش‌های مناسب از عملکرد بنگاه‌های بورسی گواهی بر این مدعاست که خروج از رکود و پا گذاشتن در مسیر رشد و رونق دور از انتظار و در حد شعار نیست که اگر این طور بود امروز سهامداران بازار سرمایه شاهد عملکردهای مناسب از شرکت‌ها نبودند. هرچند این گزارش‌ها هنوز با عملکردهای سال گذشته تا حدودی فاصله دارد اما فراتر از انتظار سهامداران است.

سایر عوامل تاثیر گذار

علاوه بر این موضوع به نظر می‌رسد مجموع عواملی در کنار هم رونق این روزهای بازار را دامن زده است. یکی دیگر از اتفاقات مثبت امیدواری‌ها به حل مشکلات و توافق هسته‌ای در سوم آذر است. خبرهای خوشی پیرامون این موضوع این روزها منتشر شده است. همچنین در روزهای اخیر بانک‌ها اعتباراتی را در اختیار صندوق توسعه بازار قرار داده‌اند و این صندوق پس از مدت‌ها در بازار فعال شده است.

در نگاهی به نسبت قیمت به درآمدها در بازار نیز می‌بینیم که قیمت سهام آنقدر پایین آمده که فضا

معاون توسعه شرکت بورس خبر داد:

ارسال دومین بسته پیشنهادی بورس به مجلس

موارد ارسالی شرکت بورس اوراق بهادار به مجلس شورای اسلامی، برای افزودن به لایحه رفع موانع تولید براساس نظرات و پیشنهادات فعالان بازار اصلاح و ارسال شد.

معاون توسعه بورس اوراق بهادار با اشاره به ارسال دومین بسته پیشنهادی این شرکت به مجلس شورای اسلامی گفت: با توجه به سیاست‌های دولت برای تامین مالی بنگاه‌های بزرگ اقتصادی از طریق بازار سرمایه در این لایحه، بورس پیشنهادها و موارد اصلاحی خود و فعالان بازار را به مجلس ارائه کرد. علی عباس کریمی درخصوص مواد پیشنهادی بورس اوراق بهادار خاطر نشان کرد: این پیشنهادات در قالب ۲۲ ماده به مجلس ارسال شد، همچنین ۳ مورد نیز بیان شده که نیاز است به‌عنوان اصلاحات مورد نیاز در لایحه رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور بازبینی شود. وی با اشاره به اینکه ماده نخست این پیشنهاد به نحوه قیمت‌گذاری فرآورده‌ها برمی‌گردد، ابراز کرد: در بند ۲ هم، بیان شد که عوارض مختلف مربوط به معادن براساس آیین‌نامه‌ای تعیین می‌شود که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تدوین و به تصویب هیات وزیران می‌رسد. نحوه

اعطای اعتبار در معاملات بورس کالا

هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار در جلسه اخیر خود با اعطای اعتبار از سوی کارگزاران در معاملات بورس کالای ایران موافقت کرد.

بر اساس مصوبه هیات مدیره سازمان بورس، کارگزاران فعال در بورس کالای ایران می‌توانند به مشتریان خود در خریدهای نقدی، اعتباراتی را تخصیص دهند، مشروط بر آنکه حداکثر مبلغ اعتباراتی که یک کارگزاری در هر زمان به تمامی مشتریان خود اعطا می‌کند از ۵ درصد حقوق صاحبان سهام براساس آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده آن کارگزاری تجاوز نکند. همچنین خریداران کالا در صورت دریافت اعتبار از اشخاص ثالث از جمله بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی، می‌توانند سند حواله خرید کالا و تمامی حقوق خود را نسبت به کالای موضوع قرارداد سلف که به موجب قرارداد یا قوانین و مقررات به وی اعطا شده است، در قالب یکی از عقود قانونی از قبیل وکالت یا رهن به اعتبار دهنده تفویض کنند.

را برای بازگشت مهیا کرده است. مجموعه این عوامل می‌تواند به رشد و رونق بازار در نیمه دوم سال کمک کند. البته به‌طور قطع رونق بازار در ۶ ماهه دوم سال با شیبی ملایم، سرعتی معقول و به دور از هیجان و احتمالا حاکمیت تحلیل خواهد بود.

یک کارشناس بازار سرمایه با تأکید بر اینکه با پوشش‌های مناسب شرکت‌ها در گزارش‌های ۶ ماهه، شاهد روند مثبت در معاملات نیمه دوم سال جاری بورس خواهیم بود، گفت: در حال حاضر تعادل بین سطح قیمت، حجم معاملات و تطبیق وضعیت بورس با فعل و انفعالات وضعیت اقتصادی در بهترین و موثرترین زمان خود قرار دارد.

فردین آقابرگی اظهار کرد: با کاهش مستمر قیمت سهام شرکت‌ها در بورس در چند ماه گذشته، سطوح قیمتی به نقطه جذابی نزدیک شده و توجهات منطقی سرمایه‌گذاری به وجود آمده است.

آغاز حرکت صعودی بازار

وی با اشاره به اینکه گزارش‌های ۶ ماهه تا پایان مهر یا اوایل آبان منتشر می‌شود، گفت: انتظار داریم که پوشش‌های مناسبی در این گزارش‌ها اعلام شود چرا که شرکت‌ها در گزارش‌های ۳ ماهه با احتیاط بیشتری عمل کرده‌اند و به‌طور قطع حرکت نزولی در ۶ ماهه اول سال به روند مثبت و صعودی در ۶ ماهه دوم تبدیل خواهد شد.

در همین رابطه حمیدرضا مهرآور، مدیرعامل کارگزاری بانک سامان، درباره شرایط فعلی بازار سرمایه گفت: نیمه دوم سال جاری را در مقایسه با نیمه‌اول مثبت تلقی می‌کنم چون در نیمه اول شرایط سیاسی و اقتصادی نسبت به نیمه دوم ابهامات بیشتری داشت. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: در نیمه دوم سال، شاهد کاهش نرخ تورم و حرکت آرام اما رو به رشد اقتصاد و خروج از رکود هستیم. از طرف دیگر دستور بانک مرکزی در خصوص کاهش نرخ سود بانکی سبب خواهد شد که بنگاه‌های اقتصادی و شرکت‌های تولیدی با نرخ بهره کمتری از بانک‌ها تسهیلات بگیرند.

سیاست‌های دولتی مهم‌ترین عامل رشد

مدیرعامل کارگزاری بانک سامان خاطرنشان کرد: سیاست‌های اطمینان بخش دولت در خصوص حمایت از صنایع و تولیدات باعث می‌شود بخشی از مردم که در ماه‌های پایانی سال گذشته و ابتدای امسال اقدام به خروج سرمایه از بورس کرده بودند با اطمینان بیشتری تصمیم به ورود نقدینگی و بازگشت به بازار سرمایه بگیرند. مهرآور در پاسخ به این پرسش که چقدر سودآوری شرکت‌های بورسی و فرابورسی به نتیجه مذاکرات هسته‌ای گره خورده است، تصریح کرد: به هر حال این گره بین مسائل اقتصادی و مسائل سیاست بین‌الملل همیشه بوده و خواهد بود، اما نباید این نکته فراموش کرد که در بین صنایع بورسی، شرکت‌هایی وجود دارند که فارغ از توافقات هسته‌ای از نظر وضعیت داخلی شرایط خوبی دارند به گونه‌ای که صورت‌های

مالی ۶ ماهه بهتری نسبت به دوره ۳ ماهه دارند علاوه بر اینکه افزایش قیمت دلار با فرض به نتیجه نرسیدن توافقات هسته‌ای برای شرکت‌های صادراتی می‌تواند اثر خوب و مثبتی در «EPS» آنها داشته باشد.

فاکتورهای آغاز صعود

در ادامه مدیرعامل کارگزاری صاحب‌جهد نیز با بیان اینکه بازار سرمایه آماده حرکت صعودی است، گفت: این امر را می‌توان از نبود عرضه‌های سنگین و تشکیل نشدن صف‌های طولانی فروش مشاهده کرد. به علاوه انتشار گزارش‌های مثبت ۶ ماهه و ۹ ماهه شرکت‌ها عاملی مثبت برای رونق دوباره بازار سرمایه است. خسرو مصلح‌آبادی، با اشاره به تمرکز این روزهای دولت بر خروج از رکود، اظهار کرد: طبق آخرین آمار و ارقام موجود، پیش‌بینی می‌شود با توجه به سیاست‌های اتخاذ شده در اقتصاد، رشد اقتصادی امسال کشور پس از ۲ سال، مثبت شود. این عامل می‌تواند بر روی صنایع مختلف بورسی اثر گذار باشد و شاهد رشد قیمت سهام آنها باشیم.

مصلح‌آبادی در پایان خاطرنشان کرد: این در حالی است که با توجه به اینکه در ۵ ماه گذشته عمده شرکت‌های پذیرفته شده در بورس از لحاظ عملیات و تولید نسبت به سال گذشته شرایط مساعدتری را پشت سر گذاشته‌اند و بهبود فضای کسب و کار تا پایان سال قابل تحقق است، بنابراین پیش‌بینی‌ها حاکی از مثبت بودن گزارش‌های ۶ ماهه شرکت‌هاست. بر این اساس انتظار ورود نقدینگی و بازگشت جذابیت بازار سهام نسبت به سایر بازارها دور از ذهن نیست.

کریمی درخصوص نرخ سود بانکی هم گفت: در ماده ۱۵ این پیشنهادات به این موضوع پرداختیم به این صورت که بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار موظفند با تشکیل کارگروهی نسبت به طراحی و راه‌اندازی سازوکار مناسب برای تعیین نرخ سود از طریق عرضه و تقاضا در بازار اوراق بهادار ظرف ۶ ماه از تاریخ این قانون اقدام کرده و آیین‌نامه پیشنهادی مربوط را برای تصویب به هیات دولت ارائه دهند. کریمی ادامه داد: همچنین پیشنهاد شد که شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار یا بازار خارج از بورس بتوانند ارز ناشی از فعالیت‌های صادراتی خود را در بازار آزاد به فروش برسانند.

ادامه روند مثبت بورس

بورس اوراق بهادار تهران در ادامه روند مثبت هفته گذشته همچنان با شیب صعودی به کار خود ادامه می‌دهد. بورس تهران در حالی معاملات روز گذشته خود را آغاز کرد که روز شنبه شاخص بورس از مرز ۷۲ هزار واحد گذشت و دیروز نیز در ادامه همین روند مثبت به کانال ۷۲ هزار و ۲۸۱ واحد رسید. در معاملات روز گذشته گروه مینا، کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران و مخابرات ایران بیشترین تاثیر مثبت را در رشد شاخص بورس گذاشتند و در مقابل شرکت‌هایی همچون گسترش نفت و گاز پارسیان، نفت بهران و شرکت ارتباطات سیار ایران با تاثیر منفی کمی مواجه شدند. همچنین در بازار دیروز گروه مینا، گروه بهمن و رادیتاور ایران بیشترین تقاضای خرید را به خود اختصاص داده و سیمان مازندران، صنایع کاغذسازی کاوه و فولاد امیرکبیر کاشان از بیشترین تقاضای فروش برخوردار شدند. بر این اساس در بازار دیروز بیشترین افزایش قیمت مربوط به سیمان ارومیه، توریستی و رفاهی آبادگران ایران و قند نقش جهان بوده است. بیشترین کاهش قیمت را نیز قند شیرین خراسان، دامبران و کشاورزی و دامپروری مگسال به خود اختصاص داده‌اند.

شرکت‌ها

ترافیک گزارش‌های

میان‌دوره‌ای شرکت‌ها

با تمام شدن نیمه نخست سال روی سامانه کدال ترافیک گزارش‌های ۶ ماهه و ۹ ماهه ایجاد شده است. جدیدترین اخبار متعلق به ۶ شرکت شیبسه رازی، لابراتور سینا، سیمان ارومیه، لیزینگ صنعت و معدن، شرکت پاکسان و شرکت سرمایه‌گذاری غدیراست.

رازی تعدیل مثبت داد

شرکت شیبسه رازی پیش‌بینی سود هر سهم سال مالی ۹۳ را ۱۸ درصد افزایش داده و مبلغ ۲۱۵ ریال اعلام کرده است و طی دوره ۶ ماهه به ازای هر سهم ۶۳ ریال سود محقق کرده که ۲۹ درصد از پیش‌بینی سود سالانه را پوشش داده است.

پوشش ۴۷ درصدی سودسینا

شرکت لابراتوارهای سینا طی گزارش ۶ ماهه مبلغ ۱۲۰ ریال سود برای هر سهم شناسایی کرده که ۴۷ درصد از پیش‌بینی سالانه را پوشش می‌دهد. این شرکت پیش‌بینی سود هر سهم را برای سال مالی ۹۳ مبلغ ۲۴۰۲ ریال اعلام کرده است.

ساروم پیش‌بینی سودش را افزایش داد

شرکت سیمان ارومیه پیش‌بینی سود هر سهم را با ۳ درصد رشد نسبت به گزارش قبلی، مبلغ ۱۵۲۸ ریال اعلام کرده و طی دوره ۶ ماهه به ازای هر سهم ۱۰۶۵ ریال سود شناسایی کرده است که ۷۰ درصد از پیش‌بینی‌ها را پوشش می‌دهد.

پوشش ۷۸ درصدی «شپاکسا»

شرکت پاکسان طی دوره ۹ ماهه توانسته با شناسایی ۷۰۸ ریال سود برای هر سهم ۷۸ درصد از پیش‌بینی‌هایش را پوشش دهد. پیش‌بینی سود هر سهم شرکت مبلغ ۹۰۵ ریال اعلام شده است.

پوشش ۷۷ درصدی «ولصنم»

شرکت لیزینگ صنعت و معدن پیش‌بینی سود هر سهم سال مالی ۹۳ را ۳ درصد کاهش داد و مبلغ ۴۲۳ ریال برای هر سهم اعلام کرد. شرکت طی دوره ۹ ماهه مبلغ ۳۲۷ ریال سود محقق کرده و توانست ۷۷ درصد از پیش‌بینی‌ها را محقق کند.

غدیر ۶۱ درصد بودجه را ۹ ماهه پوشش داد

شرکت سرمایه‌گذاری غدیر در طی گزارش ۹ ماهه مبلغ ۷۵۵ ریال سود برای هر سهم محقق کرده و ۶۱ درصد پیش‌بینی‌هایش را پوشش داده است. این شرکت پیش‌بینی سود هر سهم سال مالی ۹۳ را مبلغ ۱۲۴۱ ریال اعلام کرده که نسبت به پیش‌بینی قبلی، یک ریال کاهش داشته است.

۳ شرکت جدید

در راه فرابورس

مدیرعامل هلدینگ تعاونی خاص ایران خودرو با اشاره به اینکه برای ورود شرکت‌های جدید به بازار سهام برنامه‌ریزی شده است، گفت: تاکنون تمام شرکت‌های زیرمجموعه شامل ۱۵ شرکت، بودجه‌های ۶ ماهه خود را به‌طور کامل محقق کرده‌اند.

به گزارش خبرنگار صمت نشست خبری ابراهیم غلامی، مدیرعامل هلدینگ تعاونی خاص کارکنان ایران خودرو روز گذشته با حضور خبرنگاران برگزار شد و استراتژی‌های این تعاونی فعال در بازار سرمایه طی سال‌های آینده نیز تشریح شد.

مدیرعامل این شرکت درباره اینکه چه برنامه‌ای برای حضور شرکت‌های جدید به بازار سهام دارند و سازوکار حمایتی این مجموعه پس از ورود این شرکت‌ها به بازار چیست، گفت: اکنون ۳ شرکت لیزینگ ایرانیان، گسترش سرمایه‌گذاری ایرانیان و تجارت سرمایه‌گذاری ایرانیان در بورس و فرابورس فعال هستند و در آینده ۳ شرکت جدید را هم با توجه به ظرفیت‌های موجود به بازار سهام می‌آوریم.

وی تأکید کرد: چابک‌سازی و استفاده بهینه از سرمایه از جمله برنامه‌ها و استراتژی‌های این تعاونی است و در این خصوص ضمن کاهش میزان مطالبات معوق اقدام به کاهش تعداد شرکت‌ها کردیم.

مدیرعامل هلدینگ تعاونی خاص ایران خودرو درباره ورود شرکت‌های جدید بازار سهام و چگونگی حمایت از آنها خاطرنشان کرد: شرکت تولیدی گوهرفرام در کنار ۲ شرکت صنعتی و اقتصادی برای ورود به بازار آماده می‌شود. غلامی گفت: در تعاونی خاص کارکنان ایران خودرو کمیته ریسک و بررسی بازار پول و سرمایه وجود دارد و این کمیته وظیفه حمایت از شرکت‌های عرضه شده در بازار سهام را دارد و از شرکت‌های واگذار شده در صورت تضعیف حمایت خواهد شد. مدیرعامل هلدینگ تعاونی خاص ایران خودرو با بیان اینکه برای نخستین‌بار در ۶ ماه ابتدایی امسال موفق به تحقق بودجه شده‌ایم، گفت: تمام شرکت‌های زیرمجموعه در ۶ ماه ابتدایی سال بودجه‌های خود را محقق کرده‌اند و تا پایان سال هم مابقی بودجه محقق خواهد شد.

گروه اقتصاد: بازار طلای تهران دیروز در غیاب قیمت اونس جهانی طلا، با تداوم سیر کاهشی دلار قدری از ارزش طلا و سکه بازار داخل کاست. به این ترتیب بازار تهران به دنبال دلار ۳۲۳۵ تومانی ارزش هر مثقال طلای ۱۷ عیار را به ۴۱۶ هزار و ۵۰۰ تومان رساند و ارزش هر گرم طلای ۱۸ عیار بدون احتساب اجرت ساخت بر بهای ۹۶ هزار و ۱۰۰ تومان قرار گرفت.

در این روز نرخ سکه تمام بهار آزادی نیز بدون تغییر قیمت بر نرخ ۹۳۷ هزار تومان جاخوش کرد و نیم سکه به نرخ ۴۲۲ هزار تومان رسید. ربع سکه هم با سه هزار تومان افت قیمت، ۲۶۳ هزار تومان قیمت خورد و سکه‌های یک گرمی بر همان قیمت ۱۷۵ هزار تومان ثابت ماند.

البته این ثبات و تاحدودی افت قیمت‌ها در بازار طلای داخلی در حالی بود که دیروز قیمت هر اونس طلای جهانی به دلیل تعطیلی بازارهای جهانی بر نرخ ۱۲۳۹ دلار و ۲۰ سنت ثابت ماند.

تازه‌ترین نظرسنجی کیتکو نیز نشان می‌دهد که کارشناسان و فعالان بازار طلا در خصوص روند تحولات این فلز زرد رنگ در روزهای آینده اختلاف نظر دارند، به طوری که ۱۰ نفر از کارشناسان روزهای آینده را کاهشی و ۸ نفر افزایشی پیش‌بینی کردند.

صرف‌های بازار آزاد و خیابان فردوسی نیز دیروز دلار را با قیمت ۳۲۳۵ تومان، پیورو را با قیمت ۴۱۳۱ تومان و پوند را با قیمت ۵۲۰۵ تومان به متقاضیان فروختند که نسبت به روز شنبه تاحدودی افت قیمت را نشان می‌دهد.

خبر

پرونده ۶ بانک به هیأت انتظامی بانک‌ها رفت

معاون نظارتی بانک مرکزی از ارسال پرونده ۶ بانک متخلف به هیأت انتظامی بانک‌ها خبر داد و گفت: تمام بانک‌ها فهرست بنگاه‌های خود را به همراه زمان بندی فروش آنها در اختیار بانک مرکزی قرار دادند.

حمید تهرانیفر در ارتباط با وضعیت بررسی فهرست بنگاه‌های بانک‌ها در بانک مرکزی اظهار کرد: بانک مرکزی اطلاعات مربوط به شرکت‌ها و بنگاه‌های تمام بانک‌ها را دریافت کرده است.

وی افزود: در مجموع بانک‌ها ۶۰۰ شرکت و بنگاه در مدیریت خود دارند که ارزش آن حدود ۲۶ هزار و ۶۲۰ میلیارد تومان است. معاون نظارتی بانک مرکزی همچنین تأکید کرد: بعد از دریافت اسامی شرکت‌ها در جلساتی که با بانک‌ها داشتیم مشخص شد که زمان بندی فروش این شرکت‌ها و بنگاه‌ها به چه صورت خواهد بود. نکته بارز در این جلسات این بود که بانک‌ها در زمان بندی اعلامی بیشتر از حد نصاب تعیین شده از سوی بانک مرکزی تصمیم به فروش بنگاه‌های خود گرفته‌اند.

تهرانفر در ادامه درباره استقبال نکردن بانک‌ها از تصویب اساسنامه جدید گفت: اساسنامه جدید بانک‌ها که مورد تأیید بانک مرکزی نیز است به هیچ وجه دردسری برای بانک‌ها ایجاد نکرده و آنچه در این باره مطرح می‌شود بیشتر به جوسازی شبیه است. وی تصریح کرد: تنها در زمان تصویب اساسنامه یکی از بانک‌ها مشکلی بوجود آمده بود که آنهم بخاطر اساسنامه نبود بلکه بخاطر تعیین نماینده سهام عدالت ایجاد شده بود. اختلاف هم بر سر این بود که چه کسی نماینده سهام عدالت را تعیین کند.

معاون نظارتی بانک مرکزی ضمن اشاره به معوقات ۸۷ هزار میلیاردی بانک‌ها درباره برخورد با بانک‌ها و موسسات متخلف در نرخ سود، گفت: تفاهم‌نامه بانک‌ها در مورد نرخ سود قبل از هر چیز تعهد مدیران بانک‌ها یا یکدیگر بود اما با وجود اینکه اکثر بانک‌ها به اعمال و اجرای این تعهد و مصوبه شورای پول و اعتبار پایبند هستند ولی بازم تعدادی از بانک‌ها تخلف می‌کنند. تهرانفر با بیان اینکه ۶ بانک متخلف در این زمینه شناسایی شده‌اند؛ ادامه داد: بانک مرکزی پرونده بانک‌هایی که به هر دلیلی مصوبه شورای پول و اعتبار و تفاهم بانکداران را اجرا نکرده‌اند و نمی‌کنند به هیأت انتظامی بانک‌ها ارائه داده است.

تحقق تولیدات صادرات محور با حمایت بانک‌ها

هدایت منابع نظام بانکی به تولیدات دانش بنیان

زهره محسنی شاد - گروه بانک و بیمه: امروزه در دنیا، توجه به صادرات و تلاش در جهت توسعه این بخش، یکی از اهداف اصلی و اساسی همه دولت‌ها در عرصه اقتصادی به حساب می‌آید. اهمیت این امر هم از آن جهت است که صادرات می‌تواند باعث ایجاد اشتغال و همچنین ایجاد ارزش افزوده و رشد تولید ناخالص داخلی در کشور شود و در نهایت توسعه اقتصادی و افزایش رفاه اقتصادی اعضای یک جامعه را با خود به همراه آورد.

ضمن این که یکی از راه‌های اصلی حمایت از سرمایه ایرانی علاوه بر فرهنگ‌سازی در جهت مصرف کالای ایرانی و معرفی توانمندی‌های داخلی به مردم، تلاش در جهت افزایش صادرات کالاهای ایرانی است که علاوه بر حمایت از تولید داخلی می‌تواند پیامدهای مثبت بسیاری برای اقتصاد کشور به همراه داشته باشد.

اما به طور حتم دستیابی به تولید صادرات محور ملزوماتی دارد و ابزار اصلی تولید با محوریت صادرات، چیزی نیست جز اجرای قانون مزیت نسبی. به این معنا که آن دسته از کالا و خدمات را در کشور تولید کنیم که دارای مزیت نسبی و توجیه اقتصادی است یا بر فناوری‌های جدید و مبتنی بر فناوری تکیه دارد. اما آن‌طور که کارشناسان اقتصادی می‌گویند، تحقق این امر بدون حمایت‌های مالی امکان‌پذیر نخواهد بود و در این راستا به نقش اثرگذار بانک‌ها برای دستیابی به این هدف اشاره دارند.

حمایت مالی از تولیدات با فناوری‌های جدید
بهنام ملکی اقتصاددان در گفت‌وگو با **صفت** با توجه به نقش مهم صادرات در توسعه اقتصادی کشور، حمایت از این بخش را بسیار مهم دانست و گفت: اما حمایت‌ها از این بخش، به خصوص حمایت‌های مالی از سوی بانک‌ها باید به شکل هدفمند و منطقی باشد و برخی از کالاهای تولیدی اثرگذار در بخش صادرات مورد توجه قرار گیرند. وی با تأکید بر این که صادرات شامل بخش‌ها و کالاهای مختلفی می‌شود که حمایت مالی از تمامی این بخش‌ها، با توجه به محدود بودن منابع بانک‌ها کاری چندان منطقی به نظر نمی‌رسد افزود: در این

اولویت‌بندی کالاهای و تولیدات صادرات محور می‌تواند شرایط را برای حمایت‌های مالی از سوی بانک‌ها افزایش دهد و در نهایت توسعه اقتصادی کشور شود

ملکی با بیان این که صادرات سنتی، مبتدی، مواد اولیه و خام در کشور باید کاهش یابد، گفت این امر باعث توسعه نیافتگی در کشور خواهد شد. وی به افزایش صادرات محصولات صنعتی که از سطح فناوری بالاتری برخوردار هستند اشاره کرد و یادآور شد: یک طرف توسعه اقتصاد کشور بانک‌ها هستند که می‌توانند با حمایت‌های لازم و پرداخت وام‌های ارزان قیمت با شرایط آسان از این بخش‌ها، جایگاه بهتری را برای صادرات کشور فراهم کنند تا تولیدکننده ایرانی با تولید کالای مناسب و قابل رقابت، رقبای خارجی را کنار بزند.

وی البته در کنار حمایت‌های بانکی، اعمال سیاست‌های تشویقی برای صادرکنندگان نمونه، تخفیفات گمرکی و معافیت‌های مالیاتی برای صادرات این نوع محصولات را بسیار مهم دانست و بر این نوع حمایت‌ها تأکید کرد.

سودآوری اولویت بانک‌ها
امیر بهداد سلامی یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی نیز در این باره در گفت‌وگو با **صفت** با تأکید بر این که توسعه تولیدات صادرات محور در کشور نیازمند فراهم کردن برخی پیش‌نیازهاست که یکی از این شرایط تأمین مالی این بخش از اقتصاد است گفت: شاید پرداخت تسهیلات بانکی به تنهایی نتواند

امیر بهداد سلامی یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی نیز در این باره در گفت‌وگو با **صفت** با تأکید بر این که توسعه تولیدات صادرات محور در کشور نیازمند فراهم کردن برخی پیش‌نیازهاست که یکی از این شرایط تأمین مالی این بخش از اقتصاد است گفت: شاید پرداخت تسهیلات بانکی به تنهایی نتواند

امیر بهداد سلامی یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی نیز در این باره در گفت‌وگو با **صفت** با تأکید بر این که توسعه تولیدات صادرات محور در کشور نیازمند فراهم کردن برخی پیش‌نیازهاست که یکی از این شرایط تأمین مالی این بخش از اقتصاد است گفت: شاید پرداخت تسهیلات بانکی به تنهایی نتواند

امیر بهداد سلامی یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی نیز در این باره در گفت‌وگو با **صفت** با تأکید بر این که توسعه تولیدات صادرات محور در کشور نیازمند فراهم کردن برخی پیش‌نیازهاست که یکی از این شرایط تأمین مالی این بخش از اقتصاد است گفت: شاید پرداخت تسهیلات بانکی به تنهایی نتواند

امیر بهداد سلامی یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی نیز در این باره در گفت‌وگو با **صفت** با تأکید بر این که توسعه تولیدات صادرات محور در کشور نیازمند فراهم کردن برخی پیش‌نیازهاست که یکی از این شرایط تأمین مالی این بخش از اقتصاد است گفت: شاید پرداخت تسهیلات بانکی به تنهایی نتواند

امیر بهداد سلامی یکی دیگر از کارشناسان اقتصادی نیز در این باره در گفت‌وگو با **صفت** با تأکید بر این که توسعه تولیدات صادرات محور در کشور نیازمند فراهم کردن برخی پیش‌نیازهاست که یکی از این شرایط تأمین مالی این بخش از اقتصاد است گفت: شاید پرداخت تسهیلات بانکی به تنهایی نتواند

تمامی مشکلات بخش تولید و صادرات کشور را رفع کند اما به هر حال عاملی برای توسعه این بخش است.

وی با بیان این که ایران به دلیل داشتن ظرفیت‌های بالا، تاکنون در تولید بسیاری از کالاهای موفق بوده و بازارهای صادراتی خوبی را نیز به دست آورده است افزود: اما به واسطه ضعف‌های مالی و کمبود منابع در بخش تولید، صادرات این نوع کالاهای هم می‌تواند بازارهای خود را در فضای بین‌المللی از دست دهد که به طور حتم با حمایت بانک‌ها، این بخش می‌تواند به فضای رقابت جهانی برگردد و بازارهای بین‌المللی را به تسخیر خود درآورد.

این اقتصاددان با اشاره به منابع محدود بانک‌ها و تقاضاهای بیش از حد از سیستم بانکی برای تأمین منابع تأکید کرد: با توجه به این شرایط، و این که بانک‌ها نمی‌توانند تمامی بخش‌های اقتصادی را حمایت مالی کنند، در این راستا سیستم بانکی باید در خصوص تخصیص منابع، همواره سودآوری و توجیه دار بودن طرح‌ها و تولیدات را مورد توجه قرار دهد و تولیداتی را که باعث افزایش صادرات و توسعه اقتصادی کشور می‌شوند حمایت کند.

سلامی با تأکید بر این که بانک‌ها هم به عنوان یک بنگاه اقتصادی باید به فکر سودآوری خود باشند

تا نتوانند بخش‌های دیگر را نیز حمایت کنند، به بخش‌هایی که می‌توانند باعث صادرات بیشتر در کشور شوند و بانک‌ها هم تمایل بیشتری به حمایت از این بخش‌ها دارند اشاره کرد و گفت: صادرات محصولات پتروشیمی، فرش و صنایع دستی از جمله کالاهایی هستند که به دلیل داشتن بازارهای صادراتی مناسب می‌توانند باعث توسعه صادرات در کشور شوند، در این راستا این نوع کالاهای باید اولویت بانک‌ها در تخصیص تسهیلات کالاهای صادرات محور قرار گیرد.

این کارشناس مسائل اقتصادی با تأکید بر این که بانک‌ها از طرح‌ها یا پروژه‌هایی حمایت می‌کنند که دارای ویژگی‌ها و امتیازات بالایی باشد که یکی از این ویژگی‌ها صادرات محور بودن آن کالای تولیدی است افزود: توجیه‌دار بودن طرح‌ها نیز یکی دیگر از این ویژگی‌ها است که باعث می‌شود بانک اقدام به حمایت مالی از آن طرح کند. در این راستا و با لحاظ قرار دادن این مباحث اگر منابع بانک‌ها را به عنوان مشوقی برای افزایش تولید صادرات محور قرار دهیم، به نظر می‌رسد که بازمه باید بازدهی و توجیه اقتصادی طرح‌های تولیدی مورد بررسی قرار گیرد تا عاملی برای ترغیب بانک‌ها برای حمایت مالی از این بخش‌ها باشد.

باجه خبر

مجمع عمومی فوق العاده بانک ملت با دستور کار تغییر اساسنامه، روز ۷ آبان ماه سال جاری برگزار می‌شود. محل برگزاری مجمع فوق العاده بانک ملت سالن اندیشه تالار حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی واقع در خیابان حافظ نبش خیابان سمیه تهران خواهد بود.

بانک رفاه کارگران در تجهیز مرکز خیریه کهپر یک استان البرز به دستگاه پرتو نگاری مشارکت کرد. با موافقت و مساعدت محمد رضا نظری مدیر عامل بانک، در مراسمی رییس اداره امور شعب البرز این بانک در قالب یک فقره چک مبلغ اهدایی بانک رفاه را به مرکز اهدا کرد.

نخستین کیوسک خدمات الکترونیک بانک شهر مشهد، در فرودگاه این شهر افتتاح شد. حسین محمد پورزندی، خاطر نشان کرد: از طریق این کیوسک‌ها، مشتریان بانک شهر این امکان را دارند تا به صورت شبانه‌روزی همه خدمات بانکداری الکترونیک شامل دریافت پول نقد و واریز به حساب‌های خود، نقل و انتقال پول، امکان صدور کارت آبی هدیه با متن و طرح دلخواه و خدمات اینترنت بانک را دریافت کنند.

نخستین جلسه شورای عالی حقوقی بانک توسعه تعاون به منظور بررسی ساختارهای حقوقی بانک توسعه تعاون با حضور اعضای شورای عالی حقوقی برگزار شد. بهمن خادم عضو هیات مدیره بانک توسعه تعاون در این جلسه با بیان اینکه اصلاحات ساختاری یک بنگاه اقتصادی در قالب نوع فعالیت، عقود، انواع خدمات و زمان و مکان ارائه خدمات از اهمیت زیادی برخوردار است در این رابطه خاطر نشان کرد: نظام‌مند کردن گستره فعالیت‌های صنعت بانکداری از مهم‌ترین وظایف عالمان علم حقوق می‌باشد.

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری اعلام کرد: بانک ملی ایران در سال‌های ۸۷ تا ۹۲ بالاترین میزان مشارکت در ترویج و اشاعه بیشتر کالاهای فرهنگی ایران اسلامی را به خود اختصاص داده است.

تأمین مالی و توسعه صادرات غیر نفتی

است. بنابراین در اقتصاد ایران، راهبرد توسعه صادرات غیرنفتی مطرح است نه توسعه صادرات.

چرا صادرات غیرنفتی ما، آنگونه که راضی‌کننده باشد توسعه نمی‌یابد؟ چرا محصولات تولیدی ما نه در بازار خارجی بلکه حتی در بازار داخلی نیز توان رقابت با کالاهای وارداتی را ندارند؟ چه مانعی مسیر صادرات غیرنفتی ما را سد کرده است؟ شاید اگر گفته شود مانع بزرگی بر سر راه صادرات غیرنفتی ما وجود ندارد بلکه با وجود رقیب سهل‌الوصولی چون درآمدهای نفتی، اصولاً دلیلی برای توسعه صادرات غیرنفتی نیست سخن گزافی گفته نشده باشد. در اقتصاد، منشأ هر تحول و توسعه‌ای کمیابی و نیاز است. وقتی نیازها با صدور نفت خام و امثال آن تأمین می‌شود چه ضرورتی برای صدور سایر کالاهای است.

اما با فرض اینکه چشم‌انداز روشنی برای رهایی از معضل فوق‌متصور نیست، دیگر تدابیر مهمی که برای تسهیل و توسعه صادرات غیرنفتی می‌توان پیش پای سیاستگذاران گذاشت چیست؟ در این مورد مهم‌ترین محورهایی که می‌توان به آن اشاره کرد عبارتند از:

- ۱) بهبود محیط کسب‌وکار و کاهش هزینه‌های میادله
- ۲) کمک به ایجاد ثبات در محیط اقتصاد کلان
- ۳) تقدم‌آزادسازی بر خصوصی‌سازی
- ۴) توسعه فعالیت‌های تولیدی مشترک با سرمایه‌گذاران خارجی (Joint Venture)
- ۵) حمایت‌های مالی، پولی و تجاری از تولید در بخش‌ها و یا محصولات دارای ظرفیت صادراتی مشروط به دوره زمانی مشخص و هدفی معین (مشروط به توسعه مزیت‌های رقابتی و...)
- ۶) شناسایی و حضور هدفمند در بازارهایی که رقابتی ایران در آن فعال نیستند
- ۷) کمک فنی، حقوقی و سیاسی به صادرکنندگان در کشورهای هدف
- ۸) تأمین مالی جذاب، هدفمند، اثربخش و آسان. تأمین مالی، یکی از تدابیر موثر و مهم در توسعه صادرات غیرنفتی به‌شمار می‌رود. تسهیلات بانکی، صرف خرید مواد اولیه و کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌های و یا استخدام نیروی کار و سرمایه می‌شود. با اندکی تسامح

نگاه روز

پرویز خسروشاهی
مدیربرنامه‌ریزی بانک توسعه صادرات ایران

صادرات، نتیجه تقاضای مصرف‌کنندگان خارجی برای کالاهای و خدمات تولیدی یک کشور است. نیاز به مواد اولیه و دانش فنی و صرفه‌های ناشی از تخصص و تقسیم کار ریشه‌های اولیه نیاز کشورها به بازارهای مصرفی خارجی است. با توسعه فناوری و تولید انبوه به منظور تأمین رشد اقتصادی پایدار و توسعه اشتغال نیاز به صادرات اهمیتی بیش از پیش یافت و توسعه صادرات به‌عنوان یکی از ابزارهای مهم بزرگ شدن اقتصادها و افزایش رفاه اجتماعی در جوامع شناخته شد بگونه‌ای که از دهه‌های پایانی قرن بیستم استراتژی توسعه صادرات، یکی از موفق‌ترین راهبردها برای توسعه کشورها شناخته شد و تصرف بازارهای خارجی چنان مورد توجه قرار گرفت که مزیت‌های رقابتی جایگزین مزیت‌های نسبی در تعیین مسیر و ساختار جریان کالاها و خدمات در میان کشورها شد. براساس برخی مطالعات، در ایران با افزایش یک میلیارد ریال صادرات غیرنفتی تولید ناخالص داخلی واقعی در همان سال حدود ۱/۷ میلیارد ریال و سال بعدی حدود ۰/۱۲ میلیارد ریال افزایش می‌یابد. فرآیند صادرات به واسطه گسترش اندازه بازار به کاهش هزینه‌های تولید، افزایش سطوح مهارتی نیروی کار و ایجاد صرفه‌های ناشی از مقیاس منجر شده و از این طریق بهره‌وری را افزایش می‌دهد. توسعه صادرات همچنین می‌تواند به ورود فناوری‌های نوین و سرمایه‌گذاری خارجی کمک کند. در کشور ما صادرات علاوه بر آنچه ذکر شد معنی دیگری نیز دارد. در ایران به‌جای «صادرات»، بر «صادرات غیرنفتی» تأکید می‌شود. مشکل اقتصاد ایران از این منظر، شاید خود صادرات نباشد چرا که حجم صادرات ایران چندان پایین نیست بلکه مشکل در ساختار و ترکیب آن است. تجارت خارجی ایران بر محور نفت استوار است و بدین سبب با ریسک تمرکز بسیار بالایی مواجه است و این، اقتصاد کشور را بسیار بی‌ثبات و شکننده ساخته

**فرست طلایی چابهار
برای سرمایه‌گذاری
خارجی**

فرزاد رمضانی بونش

پژوهشگر حوزه روابط بین‌الملل

در شهریور ماه ۱۳۷۹ زمانی که موافقتنامه کریدور شمال- جنوب در سن پترزبورگ میان وزرای حمل‌ونقل ۳ کشور ایران، هند و روسیه به امضا رسید، چابهار به عنوان بندری استراتژیک در این کریدور معرفی شد. در این همین راستا هم بندر چابهار و راه‌های زمینی اتصال آن به مرز ترکمنستان کوتاه‌ترین مسیر حمل‌ونقل زمینی کالا در کریدور شرق و شاهراه تغذیه کشورهای آسیای میانه معرفی شد. در این حال اکنون نیز با توجه به برخورداری چابهار از موقعیت ممتاز در شرق تنگه هرمز و دریای عمان در مسیر خطوط اصلی کشتیرانی به آفریقا، آسیا و اروپا به عنوان کوتاه‌ترین راه ارتباطی و ترانزیتی کشورهای آسیای میانه و افغانستان به بازارهای خلیج فارس، آفریقا و دیگر نقاط جهان مطرح بوده و مورد توجه قدرت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی قرار گرفته است. هر چند روس‌ها در راهبردهای سیاسی، امنیت و اقتصادی خود چندان مایل به کاهش نقش روسیه در مبادلات بازرگانی کشورهای آسیای مرکزی با سایر کشورها نیستند، اما گزینه ایران و چابهار را بر هر گزینه‌هایی همچون پاکستان ترجیح می‌دهند. در مقابل این امر نیز آمریکا در سال‌های گذشته در عمل کوشیده است تا با کاستن از نقش محوری ایران در آینده اقتصاد و ترانزیت منطقه، سیاست هم چیز بدون ایران را پیگیری کند. سیاستی که نمودهای آن در طرح ابریشم جدید این کشور و اتصال آسیای مرکزی به آسیای جنوبی آشکار شده است. در این بین چین نیز با توجه به نوع همکاری‌ها و پیوند سیاسی امنیتی با اسلام آباد، هر چند نگاهی منفی به گونه افزایش نقش ایران و بندر چابهار در آینده اقتصاد آسیای مرکزی ندارد، اما با توجه به نوع سرمایه‌گذاری‌های خود در بنادر پاکستان و رقابت با هند مایل است تا بنادر پاکستان نقش مهمی را به جای چابهار ایفا کنند. گذشته از این اگر بخواهیم به مهم‌ترین پشتیبان منطقه‌ای و بین‌المللی کنونی نقش چابهار در آینده اقتصادی منطقه آسیای مرکزی اشاره کنیم باید از هند نام برد. در این راستا این کشور در یک دهه گذشته کوشیده است تا با برقراری روابط مناسب با ایران و افغانستان و همچنین با سرمایه‌گذاری در چابهار و راه‌های ارتباطی غرب و جنوب غربی افغانستان از چابهار به عنوان پلی برای دسترسی به افغانستان و آسیای میانه بهره گیرد. در این حال باید توجه داشت که هند برای رسیدن به آسیای میانه با دو مانع زمینی (پاکستان یا چین) روبرو است. دو کشوری که همواره با دهلی رقابت و به نوعی دشمنی داشته‌اند. در این حال با توجه به نوع روابط راهبردی هند با افغانستان، تاثیر امنیت افغانستان بر امنیت ملی هند و آینده رقابت با پاکستان در عمل دهلی مایل است تا با توجه به چابهار از هر گونه وابستگی تجاری افغانستان به پاکستان بکاهد. بنابراین سرمایه‌گذاری‌های کلان هند در افغانستان هم بدون بهره‌گیری از کریدور و راه چابهار- افغانستان بی‌معنا است.

ویژه

**بزرگان صنعت تاسیسات اروپا
به ایران می‌آیند**

الیابلی‌فیرتی، مدیرعامل بزرگ‌ترین تولیدکننده تجهیزات صنعت تاسیسات ایتالیا اعلام کرد: با توجه به موقعیت استراتژیک ایران در منطقه خاورمیانه آماده سرمایه‌گذاری در زمینه انتقال فناوری و تولید تجهیزات تاسیسات مبتنی بر استانداردهای روز دنیا هستیم. مدیرعامل شرکت جیاکومینی ایتالیا افزود: تحقیقات و مطالعات ما نشان می‌دهد که ایران به لحاظ برخورداری از زیرساخت‌های مطلوب صنعتی و همچنین منابع انسانی کارآمد و متخصص نسبت به دیگر کشورهای منطقه در جایگاه قابل قبولی قرار دارد و همین امر انگیزه سرمایه‌گذاران خارجی در بخش صنعت را افزایش می‌دهد. وی با بیان اینکه مجموعه زیر مدیریت وی در زمینه سیستم‌های کنترل انرژی و گرمایش از کف فعالیت می‌کند، افزود: با توجه به سیاست‌های دولت ایران در زمینه بهینه‌سازی مصرف انرژی، یک بازار مناسب و پایدار برای این تجهیزات فراهم خواهد شد و در این راستا تلاش خواهیم کرد تا با تولید محصول منطبق با استانداردهای روز اروپا سهم قابل قبولی از بازار را به دست آوریم. وی با اشاره به اینکه استقبال از فناوری‌های جدید تاسیساتی در ایران فراتر از حد انتظار بود، خاطر نشان کرد: سیاست‌ها و برنامه‌های اخیر دولت ایران در زمینه حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی، زمینه مناسبی برای توسعه همکاری‌ها فراهم ساخته و همین امر در تصمیم‌گیری کمپانی جیاکومینی تاثیر مطلوب داشته است. فیلیبرتی با بیان اینکه بخش ساختمان بالاترین میزان اتلاف انرژی را به خود اختصاص داده است، گفت: مصرف انرژی در ایران به‌ازای هر واحد تولید ناخالص داخلی معادل ۲/۵ و ۳ برابر کشورهای صنعتی و در حال توسعه بوده و با بهره‌گیری از تجهیزات پیشرفته در زمینه کنترل گرمایش می‌توان تا حد بسیار بالایی از اتلاف انرژی در بخش ساختمان جلوگیری کرد.

با اعلام آمادگی دولت هند برای سرمایه‌گذاری در ایران

روپیه‌های هندی، چابهار را رونق می‌بخشد

در این کشور دارد و این در حالی است که ایران و ۶ قدرت جهانی در حال مذاکره برای دستیابی به توافق جامع و کاهش تحریم‌ها علیه تهران بر سر برنامه هسته‌ای این کشور هستند.

آماده نبودن زیرساخت‌ها

محمود تهی‌دست، عضو اتاق بازرگانی و صنایع و معادن زاهدان نیز در گفت‌وگو با **سنت** علت طولانی شدن وعده‌های سرمایه‌گذاری در بندر چابهار را آماده نبودن زیرساخت‌های این بندر برای سرمایه‌گذاران خارجی می‌داند و با تایید امضای پروتکل همکاری ایران و هند در ۱۰ سال گذشته می‌گوید: نه تنها جهان و سرمایه‌گذاری هندی‌ها، بلکه اغلب کشورهای اروپایی و آسیایی تمایل زیادی برای سرمایه‌گذاری در بنادر ایران دارند اما عملی شدن این اتفاق، مشروط به نتیجه توافقات ژنو است.

به گفته وی در حال حاضر بندر چابهار نیازمند افزایش ظرفیت و تناژی حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیون تن در سال است، این در حالی است که در صورت سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین سرمایه‌گذاری بخش خصوصی کشور، زیرساخت‌های این بندر افزایش پیدا خواهد کرد.

تهی‌دست می‌گوید: ورود صنایعی مانند فولاد و پتروشیمی به بندر چابهار و سرمایه‌گذاری در این بندر نشان از آینده درخشان این بندر دارد، منوط به اینکه نتیجه مذاکرات ژنو، ایران را از بند تحریم‌ها نجات دهد.

با توجه به نوع شرایط جغرافیایی منطقه آسیای مرکزی و افغانستان و همچنین ظرفیت‌های گوناگون ملی منطقه‌ای و بین‌المللی بندر چابهار باید گفت که این بندر در شرایط کنونی فرصتی طلایی برای ایفای نقش منطقه‌ای یافته است. در این راستا باید توجه کرد که با گشایش خط آهن ترکمنستان، ایران و قزاقستان و همچنین طرح خط آهن شرق ایران، کشورهای محصور در خشکی آسیای میانه می‌توانند با بهره‌گیری از ویژگی‌های بندر چابهار در ایران توان ترانزیت و صادرات خود را به دیگر کشورهای جهان بیش از پیش افزایش دهند و چابهار نیز بیش از هر زمانی قابلیت تبدیل به بندر متروپل برای کشورهای حوزه آسیای میانه و افغانستان را خواهد یافت.

رقمی به سازمان بنادر و کشتیرانی ایران منتقل خواهد شد. همچنین ممکن است یک شرکت سرمایه‌گذاری مشترک با حضور یک یا چند شرکت ایرانی تشکیل شود. براساس بیانیه صادر شده، در صورت عملکرد رضایت‌بخش طرف هندی در فاز یک این پروژه، در طرف ممکن است برای مشارکت در ساخت، تجهیز و بهره‌برداری از پایانه‌های فاز ۲ این بندر نیز وارد مذاکره شوند.

پیگیری وزارت امور خارجه

در اوایل مهر ماه امسال، علی جهاندیده، معاون امور بندری سازمان بنادر و دریانوردی از نهایی شدن پیش‌نویس سرمایه‌گذاری هندی‌ها در بندر چابهار خبر داده و گفته بود: از طریق وزارت امور خارجه کشورمان پیگیر حضور سرمایه‌گذاران هندی برای توسعه بندر چابهار هستیم اما سرمایه‌گذاری منوط به فازهای مختلفی است که در متن تفاهمنامه ذکر شده و معلوم نیست هندی‌ها کدام‌یک از این فازهای پیشنهادی را انتخاب می‌کنند.

بنابراین چنانچه هندی‌ها یکی از مسیرهای سرمایه‌گذاری را انتخاب کنند پس از آن میزان سرمایه‌گذاری تعیین و اعلام می‌شود. بندر چابهار در جنوب شرقی ایران، نقشی کلیدی در تلاش‌های هند برای دور زدن پاکستان و ایجاد مسیری به کشور محاط در خشکی افغانستان دارد. هند در سال‌های اخیر، روابط امنیتی نزدیکی را با افغانستان توسعه داده و منافع اقتصادی قابل‌توجهی

بیانیه‌ای دولتی اعلام شد، هند شرکتی را برای توسعه بندر چابهار ایران ایجاد خواهد کرد.

مالکیت سازمان بنادر پس از ۱۰ سال

در این زمینه هند قصد دارد موافقتنامه‌ای را برای توسعه این بندر با دولت ایران منعقد کند. براساس این بیانیه، دهلی نو می‌خواهد دو لنگرگاه این بندر را برای مدت ۱۰ سال از ایران اجاره کند و در همین راستا

در حال حاضر بندر چابهار نیازمند افزایش ظرفیت و تناژی حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیون تن در سال است، این در حالی است که در صورت سرمایه‌گذاری خارجی و همچنین سرمایه‌گذاری بخش خصوصی کشور، زیرساخت‌های این بندر افزایش پیدا خواهد کرد

حرف و حدیث‌های ۱۰ ساله

وی در گفت‌وگو با **سنت** افزود: سفیر هند نیز چندی پیش اظهار تمایل کشورش را برای سرمایه‌گذاری در بندر چابهار اعلام کرد، اما این اعلام آمادگی تنها در حد حرف و حدیث باقی ماند. داجمر معتقد است که هم‌اکنون بندر چابهار از ظرفیت مناسبی برای حضور کشتی‌های صادراتی هند برخوردار است، اما توسعه هرچه بیشتر این بندر نیازمند سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی است.

روز گذشته برخی خبرگزاری‌ها نوشتند که دولت هند برای توسعه بندر چابهار ایران شرکت جدید تاسیس می‌کند و با بیان اینکه دهلی نو قصد دارد از بهبود روابط تهران و غرب بهره ببرد، براساس

تمایل کرده‌اند و خواستار همکاری ایران با شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی در این بندر شده‌اند.

با وجود اینکه در ماه‌های گذشته نیز اعلام شده بود دولت هند قصد سرمایه‌گذاری در بندر چابهار را دارد، اما هرگز این اتفاق، صورت جدی و عملی به خود نگرفت و به گفته محمدحسین داجمر، مدیرعامل و رییس هیات‌مدیره کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، شرکت‌های هندی نزدیک به ۱۰ سال است که تصمیم به سرمایه‌گذاری در بندر چابهار دارند، تا جایی که ۱۰ سال پیش پروتکلی در این زمینه میان ایران و هند به امضا رسید، اما همچنان بی‌نتیجه ماند.

بهترین زمان برای سرمایه‌گذاری

اگرچه موقعیت خاص بندر چابهار برای سرمایه‌گذاران خارجی جاذبه فراوانی داشت، اما قدرت تحریم‌های چندسال اخیر بنادر ایران، این جاذبه را به دافعه تبدیل کرده بود. اما اینک و پس از پشت سر گذاشتن بخشی از تحریم‌ها شرکت‌های خارجی با اظهار تمایل برای سرمایه‌گذاری در بندر ایران، بر اهمیت موقعیت و جایگاه این بندر مهر تایید زده‌اند. فرانسه، هند و چین از کشورهایی بودند که بارها برای سرمایه‌گذاری در بندر چابهار به مقامات و مسئولان ایران اظهار

**وزیر راه و شهرسازی در همایش بین‌المللی حمل‌ونقل ریلی تاکید کرد
حمل‌ونقل ریلی تجاری سازی شود**

شانزدهمین همایش بین‌المللی حمل‌ونقل ریلی در نهمین نمایشگاه تخصصی دستاوردهای صنعت ریلی روز گذشته با حضور مسئولان ریلی و شهری کشور برگزار شد. عباس آخوندی، وزیر راه و شهرسازی در این همایش با اشاره به امنیت بالا و هزینه‌های پایین استفاده از خطوط ریلی گفت: باید شبکه راه‌آهن در اتصال شهرهای حومه به یکدیگر نقش بیشتری ایفا کند.

وزیر راه و شهرسازی در شانزدهمین همایش بین‌المللی حمل‌ونقل ریلی گفت: صنعت راه‌آهن با توجه به سابقه ۸۰ ساله‌ای که در اقتصاد ایران دارد خدمات مطلوبی را به مردم ارائه کرده است و مزیت‌های بسیار بالای این طرح باعث شده در تمام اهداف توسعه‌ای کشور این صنعت به عنوان یکی از اولویت‌ها در نظر گرفته شود.

آخوندی تاکید کرد که در حال حاضر بیش از ۹۵ درصد از ظرفیت حمل مسافر راه‌آهن در حال استفاده است که این مسئله از یک سو مایه خوشحالی است و از سوی دیگر جای نگرانی دارد که این ظرفیت محدود بوده و برای توسعه برنامه‌های مسافرتی نیاز به برنامه‌ریزی بیشتری دارد.

وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: البته نقاط و خطوط بسیاری نیز در راه‌آهن وجود دارد که هنوز امکان رقابت با سایر محورهای حمل‌ونقل به خصوص جاده را ندارد. وی بر لزوم گسترش توان باری راه‌آهن نیز اشاره کرد و ادامه داد: در حوزه بار، نکته بسیار مهم نگاه تجاری است و باید با بازرگانی‌سازی، خطوط باری راه‌آهن واردکنندگان و صادرکنندگان را نسبت به واگذاری محموله‌های اقتصادی‌شان به خطوط ریلی جذب کنیم. وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: این اتفاق با دستور انجام نمی‌شود بلکه این توسعه زیرساخت‌های راه‌آهن

است که تاجران و بازرگانان را نسبت به ورود به عرصه ریلی مجاب می‌کند. از سوی دیگر باید زیرساخت‌های ترکیبی کشور نیز افزایش یابد تا با سهولت دسترسی به شبکه ریلی امکان افزایش نقش راه‌آهن در حمل بار فراهم شود. وی از برنامه‌ریزی برای ارتباط راه‌آهن ایران به شبکه حمل‌ونقل ریلی بین‌المللی خبر داد و گفت: این مسئله که مورد تاکید مداوم رییس‌جمهوری قرار دارد در راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران با قدرت در حال پیگیری است و امیدواریم با پایان یافتن طرح‌های احداثی راه‌آهن ایران از سمت شرق به هرات، از شمال شرق از طریق اینچه برون به ترکمنستان و از شمال غرب به آذربایجان متصل شود. همچنین با بازگشت آرامش سیاسی به کشورهای سوریه و عراق امکان استفاده از زیرساخت‌های موجود در این کشورها نیز فراهم خواهد شد. در ادامه این همایش محسن پورسیدآقایی، معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه بودجه تخصصی به صنعت حمل‌ونقل ریلی اختصاص داده شده است، گفت: در یک سال گذشته دولت و مجلس در یک اقدام مشترک ۱۵۰۰ میلیارد تومان به صورت مجزا به صنعت حمل‌ونقل ریلی تخصیص دادند که بخشی از آن نیز پرداخت شده است. وی با اشاره به دو خطه کردن خطوط راه‌آهن و برقی کردن مسیر تهران- مشهد، گفت: تا چند سال آینده مشکل ترافیک را در کشور برطرف می‌کنیم. وی درباره تصویب بند (ق) در قانون بودجه، اظهار کرد: مجموع صرفه‌جویی سوخت در راه‌آهن موجب شده است که شرکت نفت موافقت کند تا صرفه‌جویی حاصل از سوخت ریلی به حمل‌ونقل ریلی درون و برون کشیده شود. از این رو مصوب شد که تا سال ۱۴۰۳، ۷/۵ میلیارد دلار به راه‌آهن پرداخت شود، همچنین در بخش بار به ازای هر تن- کیلومتر حمل بار دو سنت دولا با رقم ارزی به پرداخت می‌شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به اینکه یک سنت صرفه‌جویی معادل ۲۶۵ ریال از محل صرفه‌جویی سوخت تا سال ۱۴۰۳ به سرمایه‌گذارانی که ناوگان جدید در بخش مسافری وارد کنند، داده می‌شود، تصریح کرد: هر قطار مسافری که در سال ۵۰۰ هزار کیلومتر حرکت کند، با اختصاص این رقم در کمتر از ۶ سال پولی که بابت خرید پرداخت کرده را پس می‌گیرد.

تحلیل

ظرفیت ایران برای تبدیل شدن به قطب پروازی

تسنیم: با توجه به نیاز ایران و غرب به همکاری در زمینه صنعت هوانوردی، لغو تحریم‌ها علیه ایران در این بخش می‌تواند در آینده‌ای نزدیک اتفاق بیفتد. ایران با یک اقتصاد ۵۰۰ میلیارد دلاری که از طریق نفت با ترکیه مرتبط است، یک جمعیت ۷۷ میلیونی با اکثریت جوانان تحصیل کرده و بازار بوری با سرمایه‌های به‌اندازه لهستان، از ظرفیت اقتصادی بالایی برخوردار است. کشور به‌تازگی در مهار تورم، ثابت نگه داشتن نرخ بیکاری و تثبیت ارزش ریال، عملکرد مناسبی از خود به جای گذاشته است ۳۶ شرکت هوایی ایرانی و خارجی در ایران فعالیت دارند که تعدادی از آنها اعلام کرده‌اند قصد توسعه ظرفیت حمل‌ونقل هوایی خود در دو سال آینده را دارند. به‌علاوه، ایران از ظرفیت بالایی برای تبدیل شدن به یک قطب پروازی در سطح جهان برخوردار است. تولیدکنندگان غربی به‌شکلی محتاطانه با استفاده از فرصت ناشی از توافق موقت ژنو در حال تامین تجهیزات و خدمات امنیت پرواز به ناوگان حمل‌ونقل هوایی سالخورده ایران هستند. براساس برآورد سازمان هواپیمایی کشوری ایران، حمل‌ونقل هوایی این کشور نیاز به واردات ۶۰۰ فروند هواپیمای جدید در ۱۱ سال آینده خواهد داشت تا بتواند نیازهای خود را تامین کند.

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۷۰۰,۰۰۰	۱,۷۵۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۶۰,۰۰۰	۲,۶۳۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۶۷۰,۰۰۰	۴,۷۲۰,۰۰۰
سکه امامی	۹,۳۵۰,۰۰۰	۹,۳۸۰,۰۰۰
سکه بهار آزادی	۹,۳۳۰,۰۰۰	۹,۳۷۰,۰۰۰
۱ گرم طلا	۹۴۴,۱۰۰	۹۶۱,۸۰۰
۱ مثقال طلا	۴,۱۴۵,۰۰۰	۴,۱۶۵,۰۰۰

نوع ارز	خرید (ریال)	فروش (ریال)
دلار آمریکا	۳۲۲۵۰	۳۲۳۵۰
یورو	۴۱۲۱۰	۴۱۳۱۰
پوند انگلیس	۵۱۸۰۰	۵۲۰۵۰
فرانک سوئیس	۳۴۰۰۰	۳۴۳۵۰
لیبر ترکیه	۱۴۳۰۰	۱۴۴۵۰
ریال عربستان	۸۴۰۰	۸۶۰۰
رینگت مالزی	۹۹۰۰	۱۰۱۰۰

شاخص های بورس

نام شاخص	مقدار شاخص	درصد تغییر
زراعت-۱	۸۱۲۰۲	-۳.۸۳۳۵۲۴۹۹
ذغال سنگ-۱	۱۱۲۴.۴	-۰.۹۲۶۴۸۳۵۵
استخراج فلزات	۷۲۰.۵	-۰.۵۱۹۱۳۰۳۶
کانه فلزی-۱۳	۱۶۵۳۶.۸	-۰.۱۵۱۱۵۵۱۳
سایر معادن-۱۴	۴۸۹۹.۴	۳.۵۵۵۵۰۱۶۳
منسوجات-۱۷	۱۱۲۹.۳	-۰.۱۶۰۳۴۶۱۴
محصولات چرمی-۱۹	۶۶۷.۴	-۰.۱۴۹۸۱۲۷۳
محصولات چوبی-۲۰	۳۵۰۷۱.۷	-
محصولات کاغذی-۲۱	۱۰۷۱۰.۵	-۰.۹۱۵۲۷۷۷
انتشار و چاپ-۲۲	۵۸۴۹۱.۹	-۰.۵۲۸۴۴۲۵۲
فراورده نفتی-۲۳	۲۵۵۶۴.۸	-۰.۱۵۲۳۱۵۹۸
لاستیک-۲۵	۱۷۲۴۴.۸	-۰.۶۳۳۷۸۰۱۱
فلزات اساسی-۲۷	۳۳۳۹.۵	-۰.۰۶۵۸۵۸۵۹
محصولات فلزی-۲۸	۱۷۲۶۴.۸	۳.۰۱۳۴۲۰۶۱۳
ماشین آلات-۲۹	۱۰۷۲۲.۲	-۰.۵۵۱۴۴۴۲۲
دستگاههای برقی-۳۱	۳۲۲۸۳۹.۹	۱.۳۲۷۹۸۰۲۹۹
وسایل ارتباطی-۳۲	۲۶۰.۵	-
ابزار پزشکی-۳۳	۲۲۹۶.۶	-۰.۴۷۷۲۳۴۶
خودرو-۳۴	۱۲۲۶۶.۹	۲.۳۳۵۰۲۶۱۵
حمل و نقل-۳۵	۱۱۲۵.۲	-
مبلمان-۳۶	۳۷۲.۷	-
قند و شکر-۳۸	۴۷۲۷.۹	-۰.۱۱۷۹۵۶۲۲
چند رشته ای من-۳۹	۷۲۸۵.۱	-۰.۲۰۲۱۸۹۷۰۱
غذایی جز قند-۴۲	۲۴۴۷.۲	۱.۶۱۷۲۲۲۸۳۵
مواد دارویی-۴۴	۵۰۲۷.۵	-۰.۶۵۲۶۰۲۱۸۱
کاشی و سرامیک-۴۹	۲۴۵۹.۲	-۰.۳۲۰۶۳۳۱۵۸
سیمان-۵۳	۷۸۵	۱.۷۸۹۲۹۱۹۰۷
کالی غیرفلزی-۵۴	۱۹۹۶.۸	-۰.۷۹۵۷۲۶۹۸۱
سرمایه گذاریها-۵۶	۱۴۸۷.۹	-۰.۶۸۳۴۸۳۶۹
بانکها-۵۷	۶۲۵.۴	-۰.۱۴۴۱۵۲۴۲
سایر مالی-۵۸	۱۷۷۹.۷	۳.۰۰۹۸۱۷۹۱
حمل و نقل-۶۰	۳۱۸.۱	۳.۶۰۷۰۲۴۹۹
راديوبي-۶۴	۵۵۱.۸	-۰.۲۰۰۲۴۷۲۱
مالي-۶۵	۱۲۹۶۲.۷	-۰.۳۵۰۵۹۰۱۶
بیمه و بازتسه-۶۶	۲۲۱۷.۹	۱.۷۸۷۱۳۲۸۹۴
ابوه سازی-۷۰	۷۸۲.۴	۳.۰۲۸۲۷۴۲۵
رایانه-۷۲	۴۱۸.۶	-۰.۰۱۲۸۹۱۵
فنی مهندسی-۷۴	۶۱۹.۶	۳.۳۰۱۱۰۲۶۷
شاخص آزاد شناور	۸۱۳۵.۳	-۰.۴۷۹۱۹۶۴۱
شاخص بازار دوم	۱۲۲۶۱.۴	-۰.۲۷۵۳۱۵۹۵

خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
خودرو و ساخت قطعات					
ایران خودرو	۲۸۸۸	۲.۶۷	۴۱۶۴۳۹۸۹	۱۲۰۲۶۷۱۸۷۳	۲۵۴۵
سرمایه گذاری رنا(هلدینگ)	۱۱۳۱	۱.۸۰	۱۷۰۷۰۴۳۰	۱۷۰۷۰۴۳۰	۱۱۱۲
سایپا	۱۲۴۲	۲.۴۱	۱۲,۵۵۹,۹۶۰	۱۷۱۰۳۶۶۷۱۵	۱۰۶۲
ایران خودرو دیزل	۷۷۹	۲.۲۷	۱۴,۶۷۹,۴۶۹	۱۱۴۳۶۴۵۰۲۲۴	۹۴۶
زامیاد	۱۲۷۴	۳.۰۸	۱۳,۲۸۴,۳۲۰	۱۸۳۴۸۵۰۴۱۸	۷۸۶
سایپا دیزل	۸۰۴	۲.۲۹	۱۳,۰۹۴,۳۸۸	۱۰۵۲۴۴۵۴۳۳	۷۷۴
آفتاب ترکتورسازی ایران	۲۲۴۷	۲.۷۷	۴,۳۱۸,۵۸۷	۹۸۵۸۹۵۷۲۳۸	۵۹۹
گروه بهمن	۱۵۷۶	۲.۱۴	۵,۸۹۴,۵۵۰	۹۲۸۹۵۰۲۰۱۹	۵۴۹
نیرو محرکه	۲۲۴۲	۲.۲۳	۲,۱۹۹,۰۱۱	۵۱۴۹۲۷۴۷۰	۲۹۱
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	۳۳۴۵	۱.۹۵	۳,۶۲۰,۰۵۳	۸۷۶۳۴۱۱۶۶۵	۳۷۲
ریخته گری تراکتورسازی ایران	۲۲۲۶	۳.۲۳	۲,۰۳۲,۷۰۶	۴۵۴۲۷۰۸۹۲	۳۲۷
چرخشگر	۲۵۰۱	۱.۷۵	۱,۷۸۲,۴۴۳	۴۴۵۲۲۸۹۱۵	۲۵۸
رینگ سازی مشهد	۲۸۲۵	۱.۷۳	۱,۴۵۷,۴۲۳	۴۱۱۷۱۷۴۵۷	۲۵۱
ایرکا پارت صنعت	۵۲۴۴	۳.۹۹	۱,۳۷۱,۱۵۷	۷۱۹۰۲۴۷۳۰۸	۱۸۲
سایپا آدین	۲۶۷۵	۱.۳۳	۹۰۴,۱۵۹	۳۴۱۸۱۹۲۷۲۲	۱۶۵
موتورسازان تراکتورسازی ایران	۲۵۳۹	۳.۵۰	۹۱۲,۱۱۵	۲۳۱۵۸۵۲۰۳	۱۶۳
تولیدمحور خودرو	۲۰۸۶	۳.۰۶	۱,۳۵۶,۷۲۱	۲۶۴۱۳۲۰۰۹	۱۵۱
قطعات اتومبیل ایران	۳۳۸۵	۳.۵۲	۲,۳۲۱,۲۱۸	۷۸۵۶۷۰۳۳۹۵	۱۴۷
موتورسازان ایران خودرو	۲۵۸۳	۱.۴۱	۲,۱۹۵,۳۱۸	۵۶۷۰۷۱۴۲۶۶	۱۲۲
فارس سازی زر	۱۸۱۳	۲.۱۴	۸۱۸,۵۰۱	۱۴۸۳۶۱۲۲۷۶	۱۱۷
مهر کام پارس	۲۴۸۱	۳.۷۲	۸۰۱,۴۲۱	۱۹۸۸۴۴۳۴۴	۱۱۶
راداتور ایران	۶۲۵۷	۳.۹۷	۹۱۴,۱۵۷	۵۷۱۹۶۹۰۱۰۴	۱۱۴
لنت ترمز ایران	۳۷۴۱	۳.۲۶	۴۲۷,۷۹۵	۱۶۳۷۹۳۹۸۴۷	۹۱
ج. نیرو محرکه	۱۰۲۳	۲.۶۱	۵۹۵,۵۶۶	۶۰۹۰۶۴۷۴۹	۸۹
الکترونیک خودرو شرق	۲۳۰۹	۲.۸۹	۵۴۴,۴۰۱	۱۳۰۱۹۳۸۳۳۳۳	۷۸
مهندسی نصیر ماشین	۴۹۵۶	۱.۴۱	۵۹,۳۷۶	۲۹۴۲۹۶۲۲۱	۳۰

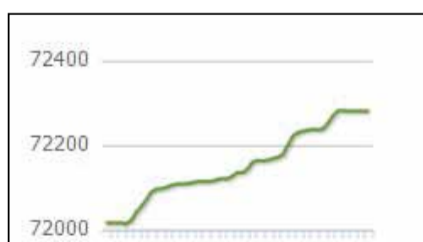
بیشترین حجم معاملات

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی (ریال)
ایران خودرو	۴۱۶۴۳۹۸۹	۲۸۸۸
بانک دی	۲۴۴۲۵۷۵۵	۱۷۷۴
صنایع آذر آب	۲۳۳۲۵۲۹۱	۲۴۱۹
سرمایه گذاری سایپا	۲۰۹۶۵۹۱۵	۱۱۳۲
گروه صنعتی رنا	۱۷۰۷۰۴۳۰	۱۱۳۱
ایران خودرو دیزل	۱۴۶۷۹۴۶۹	۷۷۹
سرمایه گذاری شاهد	۱۳۷۲۹۷۰۵	۲۱۷۰

بیشترین ارزش معاملات

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	ارزش معامله (ریال)
ایران خودرو	۲۸۸۸	۱۲۰۲۶۷۱۸۷۳
صنایع آذر آب	۲۴۱۹	۵۶۴۳۱۶۴۴۶۱۶
اجاره مینا سه ماهه ۲۰ درصد	۱۰۰۰۰۰	۵۱۵۴۰۰۰۰۰۰
مدیریت پروژه های نیروگاهی ایران	۶۹۹۸	۴۶۶۸۵۳۱۵۸۷
بانک دی	۱۷۷۴	۴۳۳۳۰۲۳۵۰۰۶
گروه سرمایه گذاری میراث فرهنگی و گردشگری ایران	۱۱۶۸۸	۳۶۴۳۱۳۰۱۶۵۲
توسعه خدمات دریایی و بندری سینا	۴۴۶۳۵	۳۵۰۹۲۹۹۸۶۱۴

آمار معاملات آخرین روز معاملاتی (بازار : بسته)
بازار نقد
مجموع حجم معاملات ۶۱۷,۴۸۰,۸۸۸ سهم
مجموع ارزش معاملات ۱,۸۶۵,۲۳۹ میلیون ریال
جمع تعداد معاملات ۶۲۹۲۲ معامله
ارزش بازار ۲,۲۶۱,۲۸۴ میلیارد ریال

بیشترین افزایش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
بانک گردشگری	۱۶۰۱	۴.۹۸
گروه سرمایه گذاری میراث فرهنگی و گردشگری ایران	۱۱۶۸۸	۴.۸۹
ت-بانک گردشگری	۵۰۰	۴.۸۲
سرمایه گذاری مسکن تهران	۲۴۰۵	۴.۷۵
سرمایه گذاری مسکن شمالغرب	۳۴۱۱	۴.۷
عمران و توسعه شاهد	۲۳۸۳	۴.۵۲
آ.س.پ	۱۷۵۱	۴.۴۷

معادن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
استخراج ذغال سنگ					
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۱۰۴۳۱	۴.۲۳	۴۸۹,۳۷۹	۵۱۰۴۷۲۹۶۳۵	۱۳۷
ذغال سنگ نگین طبس	۴۱۵۶	-۰.۹۳	۵۹,۱۹۷	۲۴۵۴۹۵۹۶۱	۵۱
استخراج سایر معادن					
تامین ماسه ریخته گری	۷۷۸۴	۳.۵۷	۲۶۰,۵۲۳	۲۰۲۷۷۸۸۵۰۲	۴۴
استخراج کانه های فلزی					
توسعه معادن و فلزات	۲۶۰۴	-۰.۱۹	۳,۰۶۳,۰۴۳	۷۹۸۶۸۵۹۰۱۰	۶۴۲
توسعه معادن روی ایران	۲۲۷۸	-۰.۶۱	۲,۷۶۲,۷۴۴	۶۲۹۴۰۲۸۸۱۱	۳۵۳
معادن منگنز ایران	۶۲۸۲	-۱.۵۸	۶۶۰,۳۹۹	۴۱۴۸۲۳۵۳۶۶	۱۳۸
معادن بافق	۴۲۹۸	-۰.۰۵	۲۲۹,۰۷۸	۹۸۴۸۷۸۱۴	۶۶
پاما	۹۴۹۳	-۲.۲۹	۱۳۲,۸۷۳	۱۳۵۵۳۸۲۱۲۴	۵۶
معدنی و صنعتی گل گهر	۵۵۷۴	-۰.۰۲	۱۱۳,۳۷۰	۶۲۸۰۰۵۷۶۷	۴۹
توسعه معدنی و صنعتی صیانور	۵۱۸۸	-۰.۱۳	۴۰,۱۶۱	۲۰۱۶۹۶۶۲۱	۳۸
سیمان، آهک و گچ					
سیمان شرق	۲۱۰۵	۳.۹۰	۱۳,۰۷۶,۵۳۶	۲۵۴۱۷۹۹۸۶۵	۱۳۳۵
سیمان سپاهان	۱۷۴۷	۳.۶۸	۷,۳۶۳,۶۵۳	۱۲۸۶۵۹۴۴۸۷۵	۵۶۶
سیمان فارس و خوزستان	۲۵۵۵	۲.۹۸	۲,۳۷۰,۳۳۶	۶۰۵۵۹۳۶۸۲	۲۲۷
سیمان کارون	۶۸۹۵	۳.۹۵	۲,۰۷۹,۰۴۲	۱۴۲۳۵۳۷۲۱	۲۲۰
سیمان تهران	۴۰۳۰	۳.۱۷	۲,۸۱۹,۱۷۰	۱۱۳۶۱۵۱۴۷۷	۲۰۹
سیمان کرمان	۹۰۳۰	۲.۸۵	۳۹۴,۰۶۹	۳۵۵۸۵۴۰۵۷۲	۱۷۳
سیمان دورود	۱۴۲۶۰	۱.۴۹	۳۲۶,۹۷۷	۴۶۶۳۷۳۶۸۹۹	۱۶۷
سیمان هگمتان	۵۱۲۴	۳.۸۵	۸۷۶,۱۵۸	۴۴۹۱۹۸۹۶۸	۱۶۱
سیمان کردستان	۴۰۳۰	۳.۷۱	۳۰۸,۵۴۳	۱۲۴۲۵۱۲۴۸۲	۱۰۶
سیمان شمال	۳۰۴۷	۳.۸۹	۶۸۱,۴۹۷	۲۰۷۶۳۵۹۳۴	۸۲
سیمان شاهرود	۴۹۳۲	۳.۵۹	۴۶۴,۳۰۲	۲۲۸۹۴۴۶۶۲	۷۶
صنایع سیمان دشتستان	۳۰۴۳	-۳.۶۷	۴۲۷,۰۴۵	۱۲۹۶۰۴۵۹۹۴	۷۴
سیمان بهبهان	۳۵۷۲۷	-۰.۷۰	۵۲,۹۳۲	۱۸۹۱۶۴۰۲۰۱	۶۴
سیمان داراب	۲۲۳۴	۲.۱۹	۲۷۱,۸۹۷	۶۴۹۰۲۴۳۱	۳۹
سیمان یجنورد	۵۲۵۶	-۱.۰۵	۱۱۹,۲۸۶	۶۱۵۶۵۶۹۰	۳۹
سیمان غرب	۵۲۵۸	۳.۲۶	۲۶۱,۰۲۰	۱۳۷۲۳۸۴۲۸	۳۷
سیمان صوفیان	۴۲۷۰	۱.۴۰	۱۸۷,۸۳۶	۸۱۹۲۳۷۷۲	۳۴
سیمان سفیدرینیز	۱۹۹۰۰	-۰.۷۷	۷,۸۰۶	۱۵۰۲۸۹۳۳۶	۲۹
سیمان ارومیه	۶۲۴۰	۴.۰۰	۳۲۱,۳۰۲	۲۰۰۴۷۴۴۸۰	۲۲
سیمان قائن	۲۱۴۸۵	۰.۰۷	۲,۱۱۹	۶۷۶۲۰۳۶۹	۱۷
سیمان خاش	۷۰۴۰	-۰.۳۱	۱۱,۲۹۳	۸۱۴۴۷۸۰۱	۱۲
سیمان خزر	۵۳۰۹	۰.۶۳	۴۸,۴۸۱	۲۶۱۸۸۴۶۱۹	۸
سیمان اصفهان	۱۳۴۸۰	-۰.۰۲	۹۴۳	۱۱۳۰۰۹۱۲	۲
سیمان آرتا اردبیل	۱۵۲۹۴	-۰.۱۱	۳,۱۲۰	۴۹۵۷۰۵۶۰	۱
سیمان مازندران	۱۹۹۸۸	۰.۰۰	۵۴	۱۰۲۶۲۰۶	۱
فلزات اساسی		</			

شرکت‌های دانش‌بنیان یکی از راهکارهای توسعه فرآوری مواد معدنی است موضوعی که این روزها بیشتر مورد توجه دولت است اما تاکنون به این موسسه‌های پژوهشی توجه چندانی نشده، حداقل حمایت‌های مالی برای اجرای طرح‌های جدید را در نظر داشته باشند تا زمینه‌ای برای انتقال فناوری و ورود دانش‌های روز فراهم شود. حال وزارت صنعت، معدن و تجارت که برنامه گسترده‌ای برای رونق معادن و افزایش فرآوری را پیش‌رو دارد آیا قصد تشکیل شرکت‌ها یا موسسات دانش‌بنیان در حوزه معدن و صنایع معدنی را دارد؟

پرسه در شب

عظمت روستای تاریخی گیلیرد

مینو بدیعی - از کمرکش کوه تا بالاترین نقطه، کوهپایه سرسبز، گویی همه عظمت تاریخ را به تصویر می‌کشید. عظمت ملتی که انگار در دل همه این درخت‌های سرفراز افرا و سپیدار و پایین‌تر از آن بوته‌های سرسبزی که لابه‌لای تخته سنگ‌ها پنهان مانده بودند شکوه ماندن و استواری داشت. من و همراهم با لندرور قدیمی به این نقطه آمده بودیم و از آنجا خیره به روستای گیلیرد که گویی در دل کوه پنهان می‌شد اما گنبد و مناره‌های مسجدش از آن بالا همچنان چشم را خیره می‌کرد. همراهم گفت: می‌خواهید به قله برویم؟

گفتم نه: به دامنه می‌رویم و به روستای گیلیرد.

همراه تبسمی کرد انگار برای او هم خاطره‌های بسیاری زنده می‌شد. گفت از این کمرکش کوه تا پایین و از آنجا تا روستای گیلیرد خیلی راه است و باز هم باید با خودرو برویم. سوار خودرو شدیم؛ بوی صنوبرهای وحشی کوهساران به مناسم خورد و رایحه روستایی که با اینک خانه‌هایی ویلایی در آن ساخته بودند اما همچنان تازگی یک روستای تاریخی را با خود داشت. در بالاترین نقطه روستا، مسجد تاریخی با همه استواری خود انگار ایستاده بود و همچنان با یادآوری زادگاه مردی بزرگ در تاریخ انقلاب این سرزمین، قلبم به لرزه درآمد؛ حس کردم دست‌هایم در آن روز نسبتاً گرم تابستانی یخ زده است. همراهم گفت: چرا رنگ‌تان پریده است؟

گفتم: گویی روح بزرگ مرحوم آیت‌الله طالقانی را در اینجا می‌بینم. همراهم زهر لب انگار دعایی را می‌خواند. ایستاده بودیم و خیره به مسجد که پیرمردی با محاسن سفید و سیار خوشرو از راه رسید: دنبال خانه و محل تولد آقای طالقانی می‌گردید؟

هر دو بدون هیچ وقفه‌ای با هم گفتیم: بله.

پیرمرد گفت: الان کلیددار این خانه را به شما معرفی می‌کنم. همین جا بمانید. ما ایستاده بودیم و دقایقی دیگر بانویی سالخورده با قامتی افراشته از راه رسید، چادر نماز مرتبی را بر سر داشت و زیر آن یک مقعنه تمیز و با گام‌هایی استوار و متین.

بانوی سالخورده دسته کلید بسیار بزرگی در دست داشت و نزدیک ما که رسید، سلام کرد.

ما گفتیم: سلام از ما است.

گفت: سلام، سلامتی می‌آورد. چه فرق می‌کند بزرگتر یا کوچکتر و بافلاصله گفت: منزل آقا را می‌خواهید ببینید و محل تولدش را؟

باز هم هر دو با هم: بله

بعد به دنبال بانو راه افتادیم که با چالاکي بسیار همه کوه‌نشینان و اهالی روستا با شتاب از فراز و نشیب‌ها بالا و پایین می‌رفت و من هرچه می‌دیدم انگار به گردش نمی‌رسیدم.

همراهم گفت: کاشکی پوتین کوه می‌پوشیدید! از ذهنم گذشت که درست می‌گوید. بانوی سالخورده بسیار جلوتر از ما بود و ما نفس نفس زنان بالاخره به محل تولد و خانه پدری مرحوم آیت‌الله طالقانی رسیدیم. بانو در چرخش سریع کلیدها در اصلی را باز کرد و ما وارد شدیم. خانه‌ای که در آن، بخشی از رویدادهای مهم تاریخی انقلاب رقم خورده بود.

عکس‌ها، تصاویر، پوسته‌های بزرگ و همه یادگاران آیت‌الله طالقانی و یاران و هم‌زمان‌شان و...

از این‌ها اتاق به آن اتاق تا به محلی رسیدیم که یک دیوار بخاری قدیمی در آن بود و دورتادور تاقچه و بر هر تاقچه‌ای عکس و یادگاری. کفش‌هایمان را که دم در: از پای درآوردیم؛ بانوی کهنسال شروع به تعریف کرد: اینجا یعنی همین اتاق، محل تولد آقا بود. همه بانوان گرد هم جمع شده بودند. من آن موقع ۶-۷ سال بیشتر نداشتم اما مثل همه دختران کوچک روستایی خدمت می‌کردم و ناگاه گریه آرام نوزادی در اتاق پیچید؛ آیت‌الله طالقانی به دنیا آمده بود...

من با ذوق و شوق پرسیدم: مگر شما نسبتی با مرحوم آیت‌الله طالقانی دارید؟

با تمامی صورتش خندید و گفت: من دخترعموی او هستم. این کلیدها را به من داده‌اند و من کلیددار این خانه‌ام و تا زمانی که عمری باشد، بعد از مرگم هم دعا می‌کنم که نفر بعدی حافظ و نگاهبان خوبی برای این خانه باشد...

در یک اتفاق نادر در سینمای ایران برای نخستین بار هم‌زمان ۴ فیلمساز زن، فیلم روی پرده سینما دارند. به گزارش ایسنا، مرضیه برومند، کارگردان با سابقه سینما فیلم «شهر موشها» را در حال اکران دارد که این فیلم توانسته بیشترین فروش تاریخ سینمای ایران را از آن خود کند. منیژه حکمت که خود سابقه ساخت چند فیلم سینمایی را دارد تهیه‌کننده «شهر موشها» است.

تهمینه میلانی، دیگر کارگردان با سابقه و موفق سینمای ایران هم فیلم «آتش بس» را در حال اکران

مدیرعامل ایرنا مجرم شناخته شد

دبیر هیات منصفه مطبوعات استان تهران گفت: مدیرعامل خبرگزاری ایرنا با اکثریت آرا مجرم شناخته شد. علی‌اکبر کسائیان در مصاحبه با واحد مرکزی خبر افزود: دادگاه رسیدگی به اتهامات مدیرعامل خبرگزاری ایرنا دیروز در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران به ریاست قاضی سیامک مدیر خرسانی، اعضای هیات منصفه مطبوعات استان تهران و نماینده مدعی‌العموم در دادگاه مطبوعات برگزار شد. دبیر هیات منصفه مطبوعات استان تهران اظهار کرد: در ادامه جلسه دادگاه رسیدگی به اتهامات مدیرعامل خبرگزاری ایرنا مطرح شد که با ختم رسیدگی به این پرونده اعضای هیات منصفه مطبوعات وارد شور شدند و متهم پرونده را در ۴ مورد اتهام با اکثریت آرا مجرم تشخیص دادند.

قابلی از زندگی

کودکانه‌های دو نسل

مریم نظری - کودکی من جایی در کنار خط ساحلی جنوب جامانده است. کودکی من طعم شرابی و دریا می‌دهد. طعم روزهایی که با مادر در پیاده‌روی منتهی به دریا قدم می‌زدیم یا سمبوسه می‌خوردیم. آن روزها لازه همه بازی‌ها یک همبازی بود و من که فرزند آخر بودم به بزرگترها التماس می‌کردم تا همبازی‌ام بشوند. گاهی طرح لبخندی بر لب خواهر یا برادر نشان از آن داشت که سرانجام التماس‌ها ثمر داده و من همبازی قدرتمندی به‌دست آورده‌ام که می‌تواند دوست‌داشتنی‌ترین بادبادک جهان را با کاغذ الگو برایم بسازد و یا رشته‌کوه‌ها در دفتر نقاشی‌ام را چنان با مداد رنگی بزند که حتی یک خطش هم بیرون

زنند. روزهایی هم بود که نه خواهش جواب می‌داد و نه گریه. مثالش هم گریه‌های شبانه برای داشتن آتاری بود که هیچ وقت به نتیجه نرسید. اما تو کودک امروز، نه مثل من که هر لحظه دلم برایم بازی با زهره و زهرا، دختران همسایه‌مان می‌تپید، به فکر بازی با کودکان همسایه‌ای و نه حتی آنها را می‌شناسی. تو ترجیح می‌دهی پشت مانیتور کامپیوتر بنشینی و بی‌توجه به اطراف هر لحظه با کلیک‌های آدم‌های بیشتری را بکشی تا خون صفحه مانیتور را بیوشاند و تو به مرحله بالاتر برسی. تو هرگز مثل من لذت پیشقدم شدن برای آشتی با همبازی کودکی‌هایت را نچشیده‌ای. لذت قایم باشک و خریدن آلاسکاهای یک رنگ را. کودکی تو بین سسی‌دی‌های رنگارنگ باب اسفنجی و بتمن و بازی‌های آنلاین، در تردید خریدن کدام تابلت یا

دبیر ویرایش و تصحیح: حسین شیرازی
تلفن: ۸۲۱۹۰
فکس: ۸۸۷۳۲۳۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۲۲۲
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۲۲۵
روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپ: انتخاب رسانه: ۲-۴۴۹۰۵۲۰۰

دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی
دبیر گروه صنعت: میترا ممسنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیو‌فرد
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی
دبیر گروه استان‌ها: مریم نظری
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناتسی

صاحب امتیاز: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
مدیرمسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
معاون سردبیر: مسعود دهشور
قائم مقام اداری، مالی و بازرگانی: خلیل محمودی
مدیر تحریریه: مهدی اسحاقیان
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
مدیر فناوری: علی‌رضا فخرآبادی
مدیر چاپ: بیژن بهادری

سینما در تسخیر کارگردانان زن

جذب کند. تینسا پاکروان که پیش از این به عنوان دستیار کارگردان و مدیر تولید

در کنار کارگردانان صاحب‌نامی حضور داشته است این روزها نخستین ساخته سینمایی‌اش «خانوم» را در حال اکران دارد. فیلم سه اپیزودی که با محوریت زنان ساخته شده است. مریم میلانی خواهر تهمینه میلانی هم این روزها نخستین ساخته سینمایی‌اش «کاغذ خروس‌نشان» را روی پرده دارد. فیلمی با موضوع کودکان و نوجوانان که پس از ۳ سال موفق به اکران محدودی شده است. همچنین قرار است کمتر از یک ماه دیگر فیلم «شش‌پا» به کارگردانی نرگس آبیاری روانه اکران سینماها شود.

جایزه جشنواره آنتالیا به کیارستمی رسید

در مراسم اختتامیه جشنواره فیلم آنتالیا، جایزه «افتخار برای تمام عمر» به «عباس کیارستمی» فیلمنامه‌نویس، کارگردان، تهیه‌کننده و تدوینگر معروف سینمای ایران اعطا شد. به گزارش ایرنا به نقل از منابع خبری ترکیه، جشنواره یادشده که مهم‌ترین جشنواره فیلم ترکیه به‌شمار می‌رود، شبه‌شب با اعطای جوایزی به برترین‌ها در زمینه‌های مختلف به فعالیت خود پایان داد.

در این جشنواره فیلم کوتاه «جاده برفی» کیارستمی به نمایش درآمد، همچنین نمایشگاه عکس از فیلم «سفید برفی» و «جاده‌ها» اثر کیارستمی نیز برگزار شد. جشنواره بین‌المللی فیلم «پرترال طلایی» برای نخستین‌بار در سال ۱۹۶۴ میلادی با نام «فستیوال هنری آنتالیا» برگزار شد.

گوشی موبایل غرق شده است. شاید روزها می‌گذرد و تو خوردن هفته‌ای یک وعده غذا را هم با همه اعضای خانواده بر سر یک میز تجربه نمی‌کنی. این روزها به تو فکر می‌کنم کودک امروز. ما که نسل بازی‌های تیمی و گروهی بودیم، از هر ۵ اردواج‌مان، ۳ تایش به طلاق ختم شد. تکلیف تو و انزوایی که بر زندگی‌ات چنبره زده، چه خواهد شد؟ من و نسلی که با آنها حافظه تاریخی مشترک داریم محور خاله‌بازی‌های‌مان عشق و مادر شدن بود اما این روزها زیر سایه سنگین زندگی صنعتی، از این سال تا آن سال از نزدیکان‌مان خبر نمی‌گیریم. آینده تو که این روزها در بازی‌های کودکان‌ها، سرشار از گلوله و جنگ و خونی چگونه با نزدیکان رقم خواهد خورد؟ این روزها نگران تو هستم کودک امروز. نگران اینکه کودکی تو جایی دور از گرمای مهربانی جا بماند...

زیر پوستی

انتظارات توری

سمیرا کریمی - همیشه شنیده‌ایم که باید انتظارات را کم کرد و همواره به ما گفته‌اند توقعات را پایین بیاور. موضوع انتظارات و توقعات، محدود به آرزوهای ما نبوده بلکه در اقتصاد هم انتظارات یکی از مفاهیم مهم و تاثیرگذار است، که بهتر است تعدیل شود. این روزها بخش بزرگی از وضعیت اقتصادی کشور به وضعیت انتظارات بر می‌گردد. انتظارات توری مردم این روزها کاهش یافته است. در تحلیل علت واقعی کاهش بخش مهم ماه‌های اخیر اکثر کارشناسان به سیاست انضباطی دولت و رکود اشاره می‌کنند اما یک موضوع مغفول مانده نیز هست و آن انتظارات توری مردم است. در واقع باید گفت، گذشت روزگاری که در معادلات اقتصادی فقط تورم را وارد می‌کردند، حالا مدت‌هاست اقتصاددانان برای انتظارات و توقعات مردم از تغییرات قیمت، متغیری را به اسم انتظارات توری تعریف کرده و بخش زیادی از تغییرات اقتصادی را توجیه کردند. بخش وسیعی از تغییرات قیمتی مربوط به تغییر انتظارات مردم است. تا اتفاق مثبتی رخ می‌دهد، مردم انتظار افزایش قیمت‌ها را دارند. در واقع واکنش انتظاراتی مردم بیشتر از شوک اقتصادی، تغییرات قیمتی ایجاد می‌کند. حتی وقتی می‌گویند جو روانی کشور آرام شده است یعنی همان انتظارات تعدیل شده است. انتظارات توری مردم به درستی در معادلات آمده، اما انتظارات سرمایه‌گذاران هنوز به‌طور مشخص در سیستم معادلات نهادینه نشده است. شاید بگویید ریسک، وضعیت رفتاری سرمایه‌گذاران را منعکس می‌کنند اما باید گفت نه. انتظارات سرمایه‌گذاران از وضعیت اقتصادی، مستقل از ریسک سرمایه‌گذاری است. تغییرات انتظارات مردم پدیده‌ای سخت و دیرپای است و به سادگی به دست نمی‌آید. تا زمانی که انتظارات مردم تعدیل نشود نمی‌توان منتظر رسیدن به اهداف سیاست‌های دولت‌ها بود. شاید برای همین است که برخی اخبار اقتصادی محرمانه بوده یا برخی آمار، متفاوت از واقعیت منعکس می‌شود و آینده تمام نما، نیستند. یکی از علل اهمیت رسانه‌ها هم در همین موضوع انتظارات است.

خودشان را زندانی ماشین‌ها می‌کنند، درست مثل ماهی‌ها که بر سر قلاب ماهیگیری دست و پا می‌زنند. تیرهای چراغ برق روی سرپنجه پاهای‌شان می‌ایستند و نورشان را نثار پیاده‌رو می‌کنند. درخت‌ها مثل بید به خود می‌لرزند، حق دارند، تاب دیدن زخم زیبارویان را ندارند. چهل تا کلاغ با هم دوست شده‌اند و دائم درباره مار خوش خط و خالی که زهرش را به صورت آدم‌ها پاشیده، پیچ‌پیچ می‌کنند. گوش شهر می‌خراشد از این حرف‌های خاله زنک... می‌گویند داروغه شهر هم چشمانش را بسته و به مهمانی هفت پادشاه رفته، گویا قصد برگشتن ندارد. شاید هم از التهاب پیاده‌روی بی‌خبر است یا از سباهی صورت‌ها، از زمین خوردن آدم‌ها، از موج سنگین پریشانی‌ها یا سوزش دردآور استخوان‌ها... بعضی پیاده‌روهای شهر، مثل پتکی بر سرم می‌کوبد، می‌دانم دستت بالای همه دست‌ها هست و دست پیاده‌رو را می‌گیرد. بغضم را تو می‌ریزم و راه می‌افتم. یدالله فوق ایدیهیم ...

عکس روز

تسنیم - مسعود فردی‌انوار

کارگاه سفال

نقطه‌چین

دریاب ضعیفان را

محمدعلی عرفی‌نژاد - نامش موسی بود و نام فامیلش زنده دل، یک محله او را می‌شناختند، معروف بود به نیکامی، محبت و حل مسائل مربوط به گرفتاری‌های مردم، اما یک مشکل هم داشت، پای راستش با پای چپ او نمی‌ساخت، برای همین به بعضی آدم‌های بد ذهن مغرض او را موسی شله لقب می‌دادند، اما موسی اصلا محل نمی‌گذاشت، در همین اوضاع و احوال بود که عمویش با دادن یک پاکت زرد به او زیرگوشش گفت، ۷ سال صبر کردی و ۷ سال تحمل کردم، این نتیجه یک سفارش و یک خاطره‌اس خاطره پدرت، این ۷ سال و خورده‌ای که رفت و همه رو تنها گذاشت، تازه این نخستین باری است که تونستم به بار به این بزگی رو هفت سال تو سینه‌ام نگه دارم، حالا بقیه‌ش تو پاکت، ۷ سال راز، ۷سال تحمل و حالا بقیه عمر ... گفتم که تو پاکت ...

موسی دست‌هایش را پر کرده بود از خوشحالی، درون پاکت چیست؟ اما سعی کرد خودش را کنترل کند، رفت طرف مادرش، با همان پای معیوب، مادر در آغوشش گرفت و زیرگوشش گفت

- خب ببین چیه! دلم ترکید...

عمو عیسی گفت، همه‌ش مال خودت، تازه به دفت‌رچه دیدگم هستش که بعد خودت می‌فهمی...

موسی همان شب وقتی همه رفتند و تنها ماند، دیگر تحمل از دست داده و دل آشوب پاکت را باز کرد، از شدت هیجان، نامه درون پاکت و یک برگ چک از دستش افتاد، یک نامه با حدود ۸ سال زمان و یک برگ چک تازه و نو را تماشا کرد، از دیدن خط

پدر به خود لرزید، پدرش بیشتر از ۵ سالی می‌شد که او و جهان و زمان را ترک گفته بود، اما این خط خوش، با رنگ سبزه تیره چنان آشنا بود که تکانش داد، بعد چک را برداشت، به صفرها خیره شد، باور کردنی نبود، عمو عیسی گفته بود، اصل پول باسود بانکی می‌توانست زندگی او، مدار و خواهرش را دگرگون کند ... که کرد ... پدر در نامه نوشته بود:

- سهم تو را جدا از سهم خواهر و مادرت نوشتم، این پول آینده تو را باید بسازد، اگر خواستی عمو عیسی را در کنارت داشته باش ... اما درست فکر کن و درست قدم بردار، گفتم تا به سن ۲۵ نرسیدی، حق برداشت نداری، امروز من نیستم، اما این نامه هست و پولی که بتوانی مرد زندگی مادر و خواهرت بشوی ... حالا دیگر خوددانی ...

موسی ۳ شب و روز را در اتاق بسر برد، فقط چای خورد گاه نان و پنیر ... اما تنها با آقای جمشیدی رفیق دوران مدرسه و روزهای بازی و ورزش تماس گرفت، ماجرا را گفت و کمک خواست، جمشیدی خود همین راه را رفته بود، کمکش کرد، قدم به قدم حرکتش داد و بعد گفت این راه، راه دیگری می‌تواند چاه باشد. خودت انتخاب کن تا به کجا برسی.

در بوستانی دور از خانه نشسته بود، هنوز داشت فکر می‌کرد، به اینکه عاقبت چه می‌شود کرد، باید گام تازه‌ای برمی‌داشت، باید کاری می‌کرد کارستان. به عادت معمول پنجشنبه شبی را به یک مسجد قدیمی رفت و در کنار همه آدم‌های دیگر سر به مهر نماز گذارد، هیچ حرفی هم نزد... پیش خود فکر کرد، برای «خدا» که نباید از مشکل‌ها بگویم وقتی کارش در نماز و دعا را تمام کرد، برخاست، نگاه به تابلوها و نوشته‌ها داشت که با دیدن شعری از حافظ با خطی خوش بر دیوار ... ناگهان دگرگون شد:

از آن عقیق که خونین دلم ز عشوه او

اگر کنم گله‌ای، غمگسارمن باشی

از یادگاری‌های پدر یکی هم تسبیح حقیقی بود که بر اثر مالش و استفاده زیاد چون آیینی می‌درخشید و چون دوباره نیم بیت:

از آن عقیق که خونین دلم ز عشوه او ...

چشم بر عقیق قدیمی پدر دوخت و آینده را خواند، یاد معادن شهر و دیارش افتاد که هر از چندی مشهور می‌شد و به اتمام می‌رسید.

پس همراه عمو عیسی راه را کوبید تا آنجا و با توجه به بررسی‌هایی که کرده بود در جهت دستیابی به معدن و کار آزاد و اشتغالزایی عاقبت راه پیدا کرد. ۸ سال در اسرار گذشته ماندن بی‌جهت نبود...

موسی که حالا موسی‌خان صدایش می‌کنند و برای خودش برو بیایی دارد معدنی یافته بود از سنگ میلیون سال نهفته در دل کوه و خود می‌دانست هر چه دارد صافی روح و پاک‌ی نگاه و زندگی است و در محل دفترش نزدیک معدن بزرگ تابلویی کوبید و هر روز همه خواندند:

حافظ شب هجران شد بوی خوش وصل آمد شادیت مبارک باد، ای عاشق شیدایی

و دل داده است به چهارشنبه شب‌ها که دستمزد همه معدن‌کاران را با ساجه‌های شیرینی بزدی پرداخت می‌کند و زبرلب زمزمه می‌کند.

دائم گل این بستان شاداب نمی‌ماند

دریاب ضعیفان را در وقت توانایی